

જે. એન. એન. એન. એન.

(જે. એન. એન. એન. એન.)

જે. એન. એન. એન. એન.
જે. એન. એન. એન. એન. એન.
જે. એન. એન. એન. એન. એન.
જે. એન. એન. એન. એન. એન.

જે. એન. એન. એન. એન.

દેવવંદનમાલા

[વિધિ તથા કથાઓ સહિત]

આ. શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિ, આ. શ્રી વિજયલક્ષ્મીસૂરિ,
પં. રૂપવિજયજી; દાનવિજયજી, પં. વીરવિજયજી,
પં. પદ્મવિજયજી વિરચિત દેવવંદનો તથા
મૌન એકાદશીનું દોઢસો કલ્યાણકનું ગણણું
તેમજ દરેક પર્વની કથાઓ તથા ચોવીશ
જિનેશ્વરના છંદ, નેમનાથના સલોકા
સાથે

પુનર્મુદ્રણ આઠમું

: પ્રકાશક :

જસવંતલાલ ગીરધરલાલ શાહ

૩૦૯/૪, દોશીવાડાની પોળ, અમદાવાદ-૧

: પ્રાપ્તિસ્થાન :

જૈન ઉપકરણ-ભંડાર

ટે. દાનસૂરિ જ્ઞાન મંદિર

કાલુપુર રોડ-અમદાવાદ-૧

સંવત ૨૦૩૦] વીર નિ. સં. ૨૫૦૦ [ઈ. સ. ૧૯૭૪

કિંમત ૫-૦૦

અનુક્રમણિકા

નામ	કર્તા	પૃષ્ઠ સંખ્યા
૧ શ્રી જ્ઞાનપંચમીતી	કથા	૫ થી ૧૫
૨ શ્રી ભૌન એકાદશીતી	,,	૧૫ થી ૨૨
૩ શ્રી ચૌમાસીતી	,,	૨૨ થી ૨૮
૪ શ્રી ચૈત્રી પૂનમની	,,	૨૮ થી ૩૮
૫ શ્રી દીવાલી પર્વની	,,	૩૮ થી ૪૯
૬ શ્રી દીવાળીનું ગણુજી	,,	૪૯
૭ જિન સહસ્ત્રનામ લઘુ રોત્રમ્		૫૦ થી ૫૨

દેવવંદનનું નામ

૧ શ્રી દીવાલીના	દેવવંદન શ્રીજ્ઞાનવિમલસૂરિજી	૧ થી ૯
૨ શ્રી જ્ઞાનપંચમીના	,, શ્રીવિજયવલ્લભીસૂરિજી	૧૦ થી ૩૧
૩ શ્રી ભૌન એકાદશીનું ગણુજી		૩૧ થી ૪૦
૪ શ્રી ભૌન એકાદશીના	દેવવંદન પં. શ્રી૩પવિજયજી	૪૦ થી ૬૨
૫ ,,	,, શ્રીજ્ઞાનવિમલસૂરિજી	૬૨ થી ૭૮
૬ શ્રી ચૈત્રી પૂનમના	,, ,,	૭૯ થી ૧૨૦
૭ શ્રી ચૌમાસીના	,, ,,	૧૨૧ થી ૧૫૪
૮ ,,	,, પં.શ્રીવીરવિજયજી	૧૫૫ થી ૧૮૯
૯ ,,	,, પં. પદ્મવિજયજી	૧૯૦ થી ૨૨૦
૧૦ ચૈત્રી પૂનમના	,, શ્રી જ્ઞાનવિજયજી	૨૨૧ થી ૨૪૨
૧૧ અગીયાર ગણુધરના	શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિજી	૨૪૨ થી ૨૬૦
૧૨ ચોવીશ જિનેશ્વરનાં છંદ		૨૬૧ થી ૨૬૭
૧૩ નેમનાથના શ્લોકો		૨૬૮ થી ૨૭૫
૧૪ ચાર શરણા		૨૭૬

મુદ્રક : મણિલાલ હનનલાલ શાહ

ધી તત્ત્વભાત પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, લીકાંટારોડ, અમદાવાદ.

પ્રસ્તાવના

આ દેવવંદનમાલા અગાઉ ધણી દેવવંદનમાલાઓ છપાઇ ગઈ છે. દેવવંદનના પર્વો ધણી છે; આ દેવવંદનમાલામાં પાંચ પર્વો [દિવાળી, જ્ઞાનપંચમી, મૌનાસી, મૌન એકાદશી, ચૈત્રી પૂનમ] ના દેવવંદન ઉપરાંત અગીઆર ગણધરના દેવવંદન આપવામાં આવ્યા છે.

આ દેવવંદનમાલામાં શરૂઆતમાં તે તે દેવવંદનોના કતો સંબંધી તથા તેના આરાધનાર લવ્યાત્માઓ સંબંધી દર્શાવેલા આપવામાં આવ્યા છે જે વાંચવાથી-મનન કરવાથી સહજ સમજ સ્પષ્ટ થશે.

આ દેવવંદનમાલામાં આવતાં દેવવંદનોનો ક્રમ સાર.

૧. શ્રી દીવાળીના દેવવંદન—શ્રી જ્ઞાનવિમલસરિજીએ આ દેવવંદન રચેલ છે. આસો વદી અમાવાસ્યાના દિવસે ચરમ તીર્થપ્રતિ મહાવીર સ્વામી મોક્ષમાં ગયા, તેમજ તેમના અગ્રિમ ગણધર શ્રી ગૌતમસ્વામીને કેવળજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું વિગેરે બાબતોનું વર્ણન છે.

૨. જ્ઞાનપંચમી દેવવંદન—આ દેવવંદન શ્રી વિજયલક્ષ્મીસરિજીએ રચેલ છે. તેમાં પાંચજ્ઞાન (મતિ, શ્રુત, અવધિ, મનઃપર્વ-કેવળ) નું સ્વરૂપ ધણી સુંદર શૈલીમાં સમજાવ્યું છે. તથા જીવ જ્ઞાનાવરણીય કર્મ કેવી રીતે બાંધે છે તે વિગેરે સમજાવેલ છે.

૩. શ્રી મૌન એકાદશીના દેવવંદન—૫૦ શ્રી રૂપવિજયજીએ આ દેવવંદન બનાવેલ છે. તેમાં વર્તમાન-અતીત અને અનાગત ઓવીસીના મળી કુલ ૧૫૦ કલ્યાણકોનું ગણણું તથા તેનું સ્વરૂપ બતાવ્યું છે. શ્રી જ્ઞાનવિમલસરિકૃત મૌન એકાદશીના બીજા દેવવંદન પણ સાથે આપવામાં આવેલ છે.

૪. ચૈત્રી પૂનમના દેવવંદન—શ્રી જ્ઞાનવિજયજીએ આ દેવવંદન રચેલ છે. તેમાં શ્રીસિદ્ધાયજી ઉપર રહેલા શ્રી આદિનાથ પ્રજ્ઞ સમોક્ષમાં, તેમજ શ્રી શત્રુબ્ધનો મહિમા વર્ણવ્યો, તેમજ અહીં તેમના પ્રથમ ગણધર શ્રીપુંડરિક સ્વામી પાંચકોડ મુનિઓ સાથે ચૈત્રી પૂનમના દિવસે સિદ્ધિ વર્ષા વિગેરે બાબતો દર્શાવી ચૈત્રી પૂનમનો મહિમા વર્ણવ્યો છે. બીજા ચૈત્રી પૂનમના દેવ શ્રી જ્ઞાનવિમલસરિકૃત પણ આપવામાં આવ્યા છે.

૫. શ્રી યૌમાસીના દેવવંદન-આ દેવવંદન શ્રી જ્ઞાનવિમલ-સૂરિજીએ બનાવેલ છે. તેમાં ચોવીશ તીર્થકરોના ચૈત્યવંદનો આપ્યા છે તથા પહેલા, સોળમાં, બાવીસમાં, ત્રેવીસમાં અને ચોવીસમાં આદ્ય પાંચજનનાં સ્તવન-ચૈત્ય સહિત ચૈત્યવંદનો આપી અંતે શાશ્વત અશ્વત્થતર્જનના તથા સિદ્ધાયલ આદિ પાંચ પવિત્ર તીર્થોના સ્તવને આપ્યા છે. આ સિવાય પં. વીરવિજયજી તથા પં. પદ્મવિજયજી વિરચિત યૌમાસી દેવવંદન પણ સાથે આપેલ છે તેમાં રચના ઉપર મુજબ જ છે.

૬. શ્રી એકાદશ ગણધરના દેવવંદન-આ-દેવવંદન શ્રીજ્ઞાન-વિમલસૂરિજીએ રચ્યા છે. તેમાં ચરમતીર્થકર શ્રી મહાવીર પ્રભુના ૧૧ ગણધરો સંબંધી પૂણી હકીકત બતાવી છે.

(૧) શ્રી દીવાલીના દેવવંદન આસોવદ અમાસના દિવસે, (૨) શ્રી જ્ઞાનપંચમીના દેવવંદન કારતક સુદ પાંચમના દિવસે, (૩) શ્રી મૌન-એકાદશીના દેવવંદન માગશર સુદ અગિઆરશે, (૪) શ્રી યૌમાસીના દેવવંદન કારતક સુદ ચૌદશે, ફાગણ સુદ ચૌદશે તથા અષાઢ સુદ ચૌદશે એમ વર્ષમાં ત્રણવાર, (૫) ચૈત્રી પૂનમના દેવવંદન ચૈત્ર સુદ પૂનમે લણાવાય છે. દેવવંદન પછી ચોવીશ જિનેશ્વરના છંદ તથા નેમનાથનો સલોકો પણ આપેલ છે.

આ દેવવંદનનું આરાધન ઉપર જણાવેલ દિવસે ઉપાશ્રયમાં સાધુ તથા શ્રાવક સમુદાયમાં, સાધ્વીઓ તથા શ્રાવિકાઓનાં સમુદાયમાં લણાવાય છે. લણાવતી વખતે જુદા જુદા રાગવાળા દેવવંદન સાંભળતાં સુંદર ભાવના જગૃત થાય છે. આથી પરિણામ વિશુદ્ધ આત્મા કર્મોની નિર્મર કરે છે. માટે દરેક આ દેવવંદન લણવામાં વિશેષ ઉદ્યમી થવું જોઈએ.

પ્રાન્તે આ દેવવંદનમાળા પુસ્તકને ખૂબ કાળજીથી શુદ્ધ કરવામાં આવેલ છે. છતાં અજણપણથી, દહિદોષથી યા પ્રેસદોષથી જે કંઈ બદલ રહી જવા પામી હોય તે બદલ મિથ્યાદૂષ્ટ આપી વિરમું છું.

લી.

—પ્રકાશક

શ્રી જ્ઞાનપંચમી દેવવંદનના રચનાર

શ્રી વિજયલક્ષ્મીસૂરિ

આ આચાર્યશ્રીનો જન્મ આબુ પાસેના પાલડી ગામમાં સંવત ૧૭૬૭ના ચૈત્ર સુદ પાંચમે થયો હતો. તેના પિતાનું નામ હેમરાજ અને માતાનું નામ આણુંદ હતું. તેમનું નામ સુરચંદ હતું. તેઓ જ્ઞાતિએ પોરવાડ વણિક હતાં. સં. ૧૮૧૪ના મહા સુદી પાંચમ ને શુક્રવારે સૌભાગ્યસૂરિ પાસે તેમણે દીક્ષા લીધી. સુવિધિવિજય નામ રાખ્યું, આચાર્ય પદ પણ સીનેરમાં સં. ના ચૈત્ર સુદ ૬ શુક્રવારે આપવામાં આવ્યું. તેઓ સંવત ૧૮૬૮માં પાલીમાં સ્વર્ગવાસ પામ્યા.

૬૪ મી માટે વિજય ઋદ્ધિ સૂરિ થયા. તેમના બે પદ્ધર થયા-૧ સાંભાગ્યસૂરિ, ૨ પ્રતાપસૂરિ. વિજય સૌભાગ્યસૂરિના વિજયલક્ષ્મીસૂરિ અને પ્રતાપસૂરિના વિજય ઉદય સૂરિ થયા. ઉદયસૂરિના સ્વર્ગવાસ પછી સં. ૧૬૪૬માં તેમની પાટ પર વિજય લક્ષ્મીસૂરિ આવ્યા. તેઓશ્રીએ વિંશતિ સ્થાનક, ઉપદેશ પ્રાસાદ, પદાવલિ વિગેરે ઘણી સંસ્કૃત કૃતિઓ રચેલી છે.

તેઓએ ગુર્જર ભાષામાં પૂજા, સ્તવનો, ઢાળીયાં વિગેરે અનેક કૃતિઓ બનાવી છે. તે હાલ વિદ્યમાન છે. પ્રસ્તુત દેવવંદનમાળામાં જ્ઞાનપંચમીના દેવવંદન પણ તેઓશ્રીએ બનાવ્યા છે. તેથી તેમનો હું કે પરિચય આહી આપ્યો છે. ૧

છે. તેમનું વિશેષ ચરિત્ર જૈનયુગ, ઐતિહાસિક રાસમાળા વિગેરેમાંથી જિજ્ઞાસુઓએ બાણવું.

આ જ્ઞાનપંથમીની આરાધના કરી વરદત્ત અને ગુણમંજરી શ્રેષ્ઠ મોક્ષ પદવી પામ્યા છે. જ્ઞાનપંથમીના દેવવંદનની શરૂઆત કરતાં પહેલાં તે બંનેએ જ્ઞાનની વિરાધના કરવાથી કેવાં દુઃખો ભોગવ્યાં અને પછીથી જ્ઞાનની આરાધના કરવાથી સુખો ભોગવી અંતે મોક્ષ પામ્યા તે સંબંધી તેમની જીવન કથા ટૂંકમાં આ પ્રમાણે:—

વરદત્ત ગુણમંજરીની જીવનકથા.

જંબુદ્વીપમાં ભરત ક્ષેત્રમાં પદ્મપુર નામે પ્રસિદ્ધ નગરમાં અજિતસેન નામે રાજા રાજ્ય કરતા હતા. તેમને રૂપ લાવણ્યવાળા ચોસઠ કળામાં નિપુણ યશોમતિ નામે રાણી તથા વરદત્ત નામે કુમાર હતા. તે પાંચ ધાવ માતાઓથી લાલન-પાલન કરાતો આઠ વર્ષનો થયો. તે વખતે માત-પિતાએ શુભ મુહૂર્તે વિદ્યાભ્યાસ કરવા માટે તે કુમારને પંડિત પાસે મૂક્યો. પંડિત પણ વરદત્ત રાજાનો કુંવર હોવાથી તેને ખંતથી ભણાવવા લાગ્યો. પરંતુ કુમારને એક પણ અક્ષર મોટે ચઢતો નહોતો. તેથી ન્યાય, વ્યાકરણ વિગેરે ભણવાની તો શી આશા? વરદત્ત કુમારે પૂર્વભવમાં તીવ્ર જ્ઞાનાવરણીય કર્મ બાંધેલ હોવાથી તે ભણી શક્યો નહિ. એમ વર્ષો જતાં અનુક્રમે તે યુવાવસ્થામાં આવ્યો. તે વખતે શરીરે કોઈ રોગ થવાથી તે દુઃખમાં ઢહાડા કાઢવા લાગ્યો.

તેજ નજરમાં સાત કોટી સુર્વણનો માલિક સિંહદાસ નામે ઉત્તમ શેઠ રહેતો હતો. તેને કપૂરતિલકા નામની સ્ત્રીથી ગુણુમંજરી નામે એક પુત્રી હતી. તે જન્મથી રોગી અને મૂંગી હતી. અનેક જાતના ઉપચાર કરવા છતાં તેની અસર થઈ નહિ. તેથી તે દુઃખ લોગવતી યુવાવસ્થાને પામી પરંતુ કોઈ તેને પરણવા તૈયાર થયું નહિ. તેથી પરિવાર સાથે તેના માઆપ દુઃખી થાય છે.

એવામાં એક વાર ચાર જ્ઞાની શ્રીવિજયસેનસૂરિ નામના ગુરૂ મહારાજ ત્યાં પધાર્યા. તે વખતે પુત્ર તથા પરિવાર સાથે લઈને રાજા તેમજ પુત્રીની સાથે સિંહદાસ ગુરૂને વંદન કરવા આવ્યા. નગર લોકો પણ વંદન કરવા આવ્યા. સૌ યોગ્ય સ્થાનકે બેઠા. તે વખતે ગુરૂ મહારાજે ધર્મદેશના આપવા માંડી.

“હે ભવ્ય પ્રાણીઓ ! નિર્વાણને ઇચ્છતા જીવોએ જ્ઞાનની આરાધનામાં ઉદ્યમ કરવો જોઈએ. જે જીવો તે જ્ઞાનની મનથી વિરાધના કરે છે તેઓ ભવાન્તરમાં વિવેક રહિત શૂન્ય મનવાળા થાય છે. જેઓ જ્ઞાનની વચનથી વિરાધના કરે છે તેઓ મૂંગાપણું તેમજ મુખના રોગને પામે છે. તેમજ જયણા વિના કાયાથી જેઓ વિરાધના કરે છે તેમના શરીરમાં દુષ્ટ કોઠ વિગેરે રોગો ઉત્પન્ન થાય છે. માટે પોતાનું ભણું ઇચ્છનારે જ્ઞાનની વિરાધના કરવી નહિ.”

ગુરૂ મહારાજની ઉપર પ્રભાણીની દેશના સાંભળી સિંહદાસ શેઠ પૂછ્યું કે “હે પ્રભો ! આ મારી પુત્રી ગુણુ-

મંજરી કયા કર્મથી રોગી તથા મૂંગી થઈ છે ? ” જવાબમાં ગુરૂએ શુભમંજરીનો પૂર્વભવ નીચે પ્રમાણે કહ્યો:—

“ ધાતકીખંડના પૂર્વાર્ધમાં ભરતક્ષેત્રમાં ખેટકે નામના નગરમાં જિનદેવ નામે ધનવાન શેઠ રહેતો હતો. તેને સુદરી નામે સ્ત્રીથી પાંચ પુત્રો અને ચાર પુત્રીઓ થઈ. તેઓ ભણવા લાયક થયા ત્યારે શેઠે પાંચ પુત્રોને ગુરૂ પાસે ભણવા માટે નિશાળે મૂક્યા. તેઓ કાંઈ ભણતા નહિ, પરસ્પર રમત કરતા અને ગુરૂ ઠપકો આપે અથવા શિક્ષા કરે ત્યારે મા પાસે આવીને ગુરૂ તેમને મારે છે એવી ફરીઆદ કરતા. આથી માતા ગુરૂને ઠપકો આપતી અને છોકરાંનાં પુસ્તકો વિગેરે બાળી નાંખતી. શેઠે આ વાત બાણીને સ્ત્રીને ઠપકો આપતાં કહ્યું કે “ પુત્રોને અભણ રાખશું તો તેમને કન્યા કોણ આપશે ? અને વેપાર કેવી રીતે કરશે ? ” તે વખતે શેઠાણી બોલી કે “ તમેજ પુત્રોને ભણાવોને ? કેમ નથી ભણાવતા ? ” અનુક્રમે પુત્રો મોટા થયા. પરંતુ તેમને અભણ બાણી કોઈ કન્યા આપતું નથી. તે વખતે શેઠે સ્ત્રીને કહ્યું કે “ તેં જ પુત્રોને ભણવા દીધા નહિ તેથી તેમને કોઈ કન્યા આપતું નથી. ” ત્યારે તે શેઠનો વાંક કાઢીને કહેવા લાગી કે “ પુત્રો પિતાને સ્વાધીન હોય છે તો તમે તેમને કેમ ભણાવ્યા નહિ ? ” ઉલટો પોતાનો વાંક કાઢતી સ્ત્રી ઉપર ગુસ્સે થયેલા શેઠે કહ્યું કે “ હે પાપિણી ! પોતાનો દોષ છતાં તું મારા સામે કેમ બોલે છે ? તે વખતે તે સ્ત્રી પણ બોલી કે તમારો બાપ પાપી છે. આથી કાંપેલા શેઠે તેણીને

પથરો માર્યો. મર્મ સ્થાને વાગવાથી તે સુંદરી મરણ પામી. ત્યાંથી મરીને તે સુંદરી તમારી ગુણમંજરી નામે પુત્રી થઈ છે. પૂર્વ લવમાં જ્ઞાનની વિરાધના કરવાથી તે આ લવમાં મૂંગી અને રોગી થઈ છે. માટે જ કહ્યું છે કે કરેલાં કર્મોના લોગવ્યા સિવાય નાશ થતો નથી.”

ગુરૂનો ઉપદેશ સાંભળી ગુણમંજરીને જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું. તેથી તેણે ગુરૂએ કહ્યા પ્રમાણેનો પોતાનો પૂર્વ લવ જોયો. તેથી ગુરૂને કહ્યું કે “હે ગુરૂ! તમારું કહેવું સાચું છે. ત્યાર પછી શેઠે ગુરૂને પૂછ્યું કે “મારી પુત્રી નીરોગી થાય તેવો કોઈ ઉપાય જણાવો.” ત્યારે ગુરૂએ કહ્યું કે, ‘જ્ઞાનની આરાધનાથી સુખની પ્રાપ્તિ અને દુઃખનો નાશ થાય છે. માટે આ જ્ઞાનપંચમી અથવા સૌભાગ્ય-પંચમીની આરાધના કરવાથી તેના રોગો નાશ પામશે અને સુખી થશે.’ આ પર્વની આરાધના આ પ્રમાણે કરવી :-

“કારતક માસની સુદ પંચમીએ વિધિપૂર્વક ઉપવાસ કરવો. ઉંચા આસને પુસ્તકાદિ જ્ઞાનને સ્થાપન કરી તેની સુગંધિદાર પુષ્પો તથા વાસણેપથી પૂજા કરવી. ધૂપ કરવો. પાંચ દિવેટનો દીપક કરવો. પાંચ વર્ણનાં ધાન્ય, પાંચ પ્રકારના પક્ષવાન્ન તથા પાંચ જાતિનાં ફળો મૂકીને એકાવન સાથીઆ કરવા. ‘નમો નાણુસ્સ’ એ પદની ૨૦ નવકારવાળી ગણવી. જ્ઞાનનું ચૈત્યવંદન કરવું. તથા જ્ઞાનની આરાધના માટે ૫૧ લોગસ્સનો કાઉસગ્ગ કરવો. આ પ્રમાણે જવજીવ સુધી કારતક સુદ પાંચમીની આરાધના કરવી. ખીણ રીત એવી

પણ છે કે કારતક સુદ પાંચમથી આરંભી દરેક માસની સુદ પાંચમે ઉપરની વિધિ કરવી. એ પ્રમાણે પાંચ વરસ અને પાંચ માસ કરે તો આ તપ પૂરો થાય. આ દિવસે પૌષધ કર્યો હોય તો પારણાને દિવસે વિધિ કરવી. તપ પૂરો થાય ત્યારે યથાશક્તિ પાંચ જ્ઞાનનું ઉદ્ધાપન (ઉજ્જ-મણ્ણ) કરવું.” શુરનાં વચન સાંભળી શુભમંજરીએ જ્ઞાન પંચમીનું આરાધન કરવાનું શુર પાસે સ્વીકાર્યું. અને તેણે ત્યાર પછી તેનું વિધિપૂર્વક પાલન કર્યું.

તે વખતે અજિતસેન રાજાએ પણ શુર મહારાજને પૂછ્યું કે “હે શુર મહારાજ ! આ મારો પુત્ર વરદત્ત એક અક્ષર પણ ભણી શકતો નથી તથા કોઠના રોગથી પીડા પામે છે તેનું શું કારણ હશે તે કૃપા કરી જણાવો.” શુર મહારાજે પણ કહ્યું કે હે રાજા ! તમારા પુત્રની આવી દશા શાથી થઈ તે માટે તેનો પૂર્વ ભવ સાંભળો :—

“આ જંબૂદ્વીપમાં ભરતક્ષેત્રમાં શ્રીપુર નામે નગરમાં વસુદેવ નામે શેઠ રહેતા હતા. તેને વસુસાર અને વસુદેવ નામે બે પુત્રો હતા. યુવાવસ્થામાં આવેલા તે બંને એક વાર કીડા કરવાને વનમાં ગયા. ત્યાં શ્રીમુનિસુદર નામના સૂરીશ્વરને ભેઠને તે બંનેએ તેમને વંદન કર્યું. શુર્યે પણ તેમને ધર્મેપિદેશ આપ્યો. તેમાં આ ઔદારિક શરીરની નશ્વરતા (નાશ પામવાપણું) જણાવી, આવી નાશ પામનારી કાયાથી ધર્મ સાધી લેવો તેજ એક સાર છે.”

“શુરની દેશનાથી યોગ પામીને તે બંને ભાઈઓએ

આજ્ઞા લઈ ચારિત્ર ગ્રહણ કર્યું. તેમાં નાના લાઈ વસુદેવ બુદ્ધિશાળી હોવાથી ચારિત્રનું સુંદર રીતે પાલન કરતાં ઘણા સિદ્ધાન્તના પારગામી થયા. યોગ્ય જાણીને ગુરૂએ પણ તેમને આચાર્ય પદ આપ્યું. વસુદેવસૂરિ દરરોજ પાંચસો સાધુઓને વાચના આપતા હતા.”

“એક વખત વસુદેવસૂરિ સંચારામાં સૂતા હતા. તે વખતે એક સાધુ આગમનો અર્થ પૂછવા આવ્યા. તેમને તેનો અર્થ જલદી સમજાવ્યો. તે મુનિના ગયા પછી બીજા મુનિ સંદેહ પૂછવા આવ્યા. તેમનું સમાધાન કર્યું તેવામાં ત્રીજા સાધુ આવ્યા. એ પ્રમાણે અનેક સાધુઓ આવ્યા ને પૂછીને ગયા.

આથી કંટાળેલા ગુરૂના મનમાં એવો કુવિકલ્પ આવ્યો કે મારો મોટો લાઈ કાંઈ લક્ષ્યો નથી તેથી તે કૃતાર્થ અને સુખી છે. તેને નિરાંતે ઉંઘવાનું મળે છે. તે મૂર્ખ હોવાથી તેને કોઈ પૂછતું નથી, તેથી કોઈ પ્રકારની માથાફાટ તેમને નથી. તે મરજી મૂજબ ખાય છે અને ચિન્તની શાંતિમાં રહે છે; આવું મૂર્ખાપણું મને પણ મળે તો ઘણું સાફ, કારણ કે મૂર્ખાપણામાં મુખ્ય આઠ ગુણો રહેલા છે:—મૂર્ખ ૧ નિશ્ચિત હોય છે. ૨ ઘણું ખાઈ શકે છે. ૩ લજ્જા રહિત મનવાળો હોય છે. ૪ રાત દિવસ સૂઈ રહે છે. ૫ કાર્યકાર્યની વિચારણામાં આંધળો અને ખહેરો હોય છે. ૬ માન અને અપમાનમાં સમાન હોય છે. ૭ રોગ રહિત હોય છે. ૮ મજબૂત શરીરવાળો હોય છે.”

“આવું વિચારીને મનમાં નક્કી કર્યું કે હવેથી કેાઈને ભણાવીશ નહિ. પૂર્વનું ભણેલું ભૂલી જઈશ. નવું ભણીશ નહિ. ત્યાર પછી બાર દિવસ મૌન રહ્યા. આ પ્રકારના રૌદ્રધ્યાનમાં પાપની આલોચના કર્યા સિવાય મરીને તે વસુદેવ સૂરિ તમારા પુત્ર થયા છે. પૂર્વ ભવમાં બાંધેલ તીવ્ર જ્ઞાનાવરણીય કર્મના ઉદયથી તે અત્યંત મૂર્ખ અને કુષ્ટ રોગી થયેલ છે. મોટો ભાઈ વસુસાર મરીને માનસ સરોવરમાં હંસ થયો છે. કર્મની વિચિત્ર ગતિ છે.”

ઉપર પ્રમાણેનાં ગુરૂનાં પોતાના પૂર્વ ભવને જણાવનારાં વચનો સાંભળીને વરદત્ત કુમારને બતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું. ક્ષણ માત્ર મૂર્ખા પામીને સ્વસ્થ થઈને કુમારે ગુરૂને કહ્યું કે ગુરૂનું વચન સત્ય છે.

રાબ્બએ ગુરૂને પૂછ્યું કે “આ કુમારના શરીરના રોગો કયારે નાશ પામશે ? અને અમને શાંતિ કયારે મળશે તે કૃપા કરીને જણાવો.” ત્યારે દયાળુ ગુરૂ મહારાજે કહ્યું કે તપના પ્રભાવથી રોગો નાશ પામશે અને સંપત્તિની પ્રાપ્તિ થશે. કારણ કે કહ્યું છે કે “તપના પ્રભાવથી જે દૂર હોય, જે દુઃખે આરાધાય તેવું હોય તે સઘળું તપ વડે સાધ્ય અને છે.” ગુરૂએ વરદત્ત કુમારને પણ જ્ઞાનપંચમીનો તપ કરવાનું કહ્યું. કુમારે પણ તે તપ કરવાનું ગુરૂ પાસે અંગીકાર કર્યું. રાબ્બ રાણી અને બીબા લોકોએ પણ તે તપ કરવાનું અંગીકાર કર્યું ત્યાર પછી સર્વે સ્વસ્થાને ગયા.

વિશિષ્ટ પૂર્વક પંચમીનું તપ કરતા કુમારના સર્વે રોગો

નાશ પામ્યા. શરીર સુંદર થયું. જ્ઞાનાવરણીય કર્મનો સારો ક્ષયોપશમ થવાથી તે સઘળી કળા શીખ્યો. તથા અનેક રાજકન્યાઓ પરણ્યો. રાજ્યે વરદત્તને રાજ્ય સોંપી ચારિત્ર લીધું. વરદત્તે પણ લાંબો કાળ રાજ્યનું પાલન કર્યું. દરેક વર્ષે ઉત્સાહ પૂર્વક વિધિ સાથે પંચમીનું આરાધન કરતાં છેવટે પુત્રને રાજ્ય સોંપી વરદત્ત કુમારે પણ દીક્ષી લીધી.

આ તરફ ગુણમંજરીના મહારાજો પણ તપના પ્રભાવથી ચાલ્યા ગયા, તેથી તે અતિ રૂપવતી થઈ. તે મોટા ઉત્સવ પૂર્વક જિનચન્દ્ર સાથે પરણી. તેણે પણ તપનું આરાધન કરી લાંબો કાળ ગૃહનું સુખ ભોગવી ચારિત્ર શ્રદ્ધા કર્યું. એ પ્રમાણે વરદત્તે તથા ગુણમંજરીએ ચારિત્રનું અતિચાર રહિત લાંબા કાળ સુધી આરાધન કર્યું. અંતે કાળ કરીને તે બંને વળ્યન્ત નામના અનુત્તરવાસી વિમાનમાં દેવ થયા.

ત્યાંથી આયુષ્ય પુરૂં કરીને ચ્યવીને વરદત્તનો જીવ જંબૂદ્વીપમાં મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં પુષ્કલાવતી વિજયમાં પુંડરિકણી નગરીમાં અમરસેન રાજાની ગુણવતી રાણીની કૃપાને વિષે પુત્રપણે ઉત્પન્ન થયો. પૂર્ણ કાલે ઉત્તમ લક્ષણવાળા પુત્રને રાણીએ જન્મ આપ્યો. તેનું શુરસેન નામ પાડ્યું. અનુક્રમે સર્વ કળા ભણીને યુવાવસ્થાને પામ્યો. અનેક કન્યાઓ પરણ્યો. ત્યાર પછી પિતા પુત્રને રાજ્ય સોંપીને પરલોકમાં ગયા. શ્રી સીમન્ધરસ્વામી વિહાર કરતાં એક વાર તે નગરમાં સમોસર્યા. પ્રભુનું આગમન સાંભળીને રાજા વંદન કરવા ગયા. વાંદીને બેઠા તે વખતે શ્રી જિનેશ્વરદેવે

ઉપદેશ આપતાં જણાવ્યું કે “હે ભવ્ય જીવો ! તમે જ્ઞાન પંચમીની આરાધના વરદત્તની જેમ વિધિ પૂર્વક કરો. પ્રભુનાં વચન સાંભળી રાજાએ વરદત્તનો વૃત્તાંત પૂછ્યો, તે વખતે પ્રભુએ વરદત્તનો (શૂરસેનના પૂર્વ ભવનો) સર્વ વૃત્તાંત કહીને જ્ઞાન પંચમીનું વિશેષ માહત્તમ્ય જણાવ્યું. તેથી ઘણા લોકોએ પંચમીનું તપ અંગીકાર કર્યું. શૂરસેન રાજાએ પણ દશ હજાર વર્ષ સુધી રાજ્ય સુખ ભોગવીને અનેક પુણ્ય કાર્યો કરીને પ્રભુ પાસે દીક્ષા લીધી. એક હજાર વર્ષ ચારિત્ર પાળીને કેવલજ્ઞાન પામી તેઓ મોક્ષે ગયા.

હવે દેવલોકમાં ગયેલ ગુણમંજરીનો જીવ આયુષ્ય પૂર્ણ થયે ત્યાંથી ચ્યવીને જંબૂદ્વીપમાં મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં ઉમા નામની વિજયમાં શુભા નામની નગરીમાં અમરસિંહ રાજાની અમરાવતી રાણીની કુક્ષીમાં પુત્રપણે ઉત્પન્ન થયો. યોગ્ય સમયે જન્મેલા તે પુત્રનું સુગ્રીવ નામ પાડ્યું. વીસ વર્ષની ઉંમર થયે સુગ્રીવને રાજ્ય સોંપી પિતાએ દીક્ષા લીધી. સુગ્રીવ રાજા ઘણી રાજ કન્યાઓ પરણ્યા. તેમને અનેક પુત્રો થયા, તેમાં મોટા પુત્રને ગાદીએ બેસાડી તેમણે દીક્ષા લીધી. કેવલજ્ઞાન પામી ભવ્ય જીવોને યોગ્ય પમાડતાં એક લાખ પૂર્વ સુધી ચારિત્ર પાળી સર્વ કર્મનો ક્ષય કરી મોક્ષે ગયા.

એ પ્રમાણે વરદત્ત અને ગુણમંજરી બંને જણા જ્ઞાન પંચમીની આરાધના કરીને મોક્ષે ગયા. આ જ્ઞાનપંચમીની આરાધનાથી સૌભાગ્યની વૃદ્ધિ થતી હોવાથી એને સૌભાગ્ય

પંચમી પણ કહે છે. આ બંનેની બોધદાયક કથા વાંચીને ભવ્ય જીવે જ્ઞાનપંચમીની આરાધનામાં ઉદમી બને!!

મૌન એકાદશીના દેવવંદનના રચનાર

પં ૦ રૂપવિજયજી.

આમનું જન્મ સ્થાન તેમજ માત પિતા વગેરેની બીના પ્રાપ્ત થતી નથી. પરંતુ તેમને દીક્ષા પર્યાય લગભગ પચાસ વર્ષના હશે. કારણ કે તેમના ગુરુ સં. ૧૮૬૨ ના ચૈત્ર સુદ પાંચમના દિવસે સ્વર્ગવાસી થયા છે. અને તેઓશ્રી સં ૧૯૦૫માં સ્વર્ગવાસી થયા છે. તેઓએ સ્નાત્રપૂજા, પંચકલ્યાણક પૂજા, પંચજ્ઞાન પૂજા, પીસ્તાલીસ આગમ પૂજા, વીસ સ્થાનક પૂજા વગેરે અનેક કૃતિઓ બનાવી છે. વળી પૃથ્વીચંદ્ર ચરિત્ર સંસ્કૃત ભાષામાં ગદ્યમાં બનાવ્યું છે. તેમજ તેઓશ્રીને પં ૦ કીર્તિવિજય ગણિ, પં ૦ અમીવિજય ગણિ, પં ૦ ઉદ્યોતવિજય, મોહન વિજય (લટકાળા) વિગેરે શિષ્યો હતા. આજે વિજય પદને શોભાવનારા ઘણા ખરા મુનિઓ પ્રાયઃ તેઓશ્રીની પરંપરાના છે. તેઓશ્રી સંબંધી વિશેષ હકીકત પ્રાપ્ત થઈ નથી.

મૌન એકાદશીની કથા.

ચૌમાસી ચૌદશ વીત્યા પછી માગસર સુદ અગિયારસને દિવસે મૌન એકાદશીનું પર્વ આવે છે, આ દિવસે ત્રણ ચોવીસીઓનાં તીર્થકરોના ૧૫૦ કલ્યાણકો થયાં છે. તેથી આ દિવસ એવો શ્રેષ્ઠ છે કે આ દિવસે ઉપવાસ

કરનારને ૧૫૦ ઉપવાસનું ફળ મળે છે. આવા ઉત્તમ ફલને આપનાર આ પર્વની દરેકે અવશ્ય આરાધના કરવી જોઈએ. આ તિથિની આરાધના કરનાર સુર શેઠની કથા દૂકાણમાં અહિં કહેવાય છે.

એક વાર બાવીસમા શ્રીનેત્રિ પ્રભુ દારિકા નગરીમાં સભાસર્યા. તે વખતે કૃષ્ણ મહારાજ પ્રભુને વાંદીને સભામાં બેઠા. પ્રભુએ વૈરાગ્યમય દેશના આપી. દેશનાને અંતે કૃષ્ણ પૂછ્યું કે “હે ભગવન્! વર્ષના ૩૬૦ દિવસોમાં એવો કયો ઉત્તમ દિવસ છે કે જેમાં કરેલું થોડું પણ વ્રતાદિ તપ ઘણું ફળ આપે?” જવાબમાં પ્રભુએ જણાવ્યું કે “હે કૃષ્ણ! માગસર સુદ એકાદશીના દિવસ સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે કારણ કે તે દિવસે ત્રણ ચોવીસીના તીર્થ કરેના ૧૫૦ કલ્યાણકે આવે છે. તે આ પ્રમાણે:— આ ભરત ક્ષેત્રમાં વર્તમાન ચોવીસીમાં આ દિવસે ૧ અઢારમા શ્રી અરનાથ પ્રભુની દીક્ષા થઈ છે. ૨ એકવીસમા નમિનાથને કેવલજ્ઞાન થયું છે, ૩ ઓગાણીસમા શ્રી મલ્લીનાથનો જન્મ થયો છે. ૪-૫ તેમની દીક્ષા તથા કેવલજ્ઞાન પણ તેજ દિવસે થયાં છે. એમ ભરતક્ષેત્રમાં આ ચોવીસીમાં પાંચ કલ્યાણકે થયાં છે. એ પ્રમાણે કુલ પાંચ ભરત ક્ષેત્રો અને પાંચ ઐરવત-ક્ષેત્રોમાં પાંચ પાંચ કલ્યાણકે થયા હોવાથી ૫૦ થયા. આ પ્રમાણે વર્તમાન ચોવીસીના ૫૦ થયા છે. તે પ્રમાણે અતીત (ગએલી) ચોવીસીમાં ૫૦ થયા છે. અને અના-ગત (આવતી) ચોવીસીમાં પણ ૫૦ થશે. તેથી કુલ દોઢસો

કલ્યાણકો આ તિથિએ થયા છે. માટે આ તિથિએ ઉપવાસ કરવાથી પણ દોઢસો ઉપવાસનું ફલ મળે છે. પરંતુ આ તપની વિધિ પૂર્વક જેઓ આરાધના કરે છે તેમના ફળનું તો કહેવું જ શું? આ તપ ૧૧ વર્ષે પૂરો થાય છે. આ દિવસે મુખ્યતાએ મૌન જાળવવાનું હોવાથી મૌન એકાદશી કહેવાય છે.

કૃષ્ણ મહારાજે ફરીથી પ્રભુને પૂછ્યું કે હે ભગવંત ! પૂર્વે કેઈ ભાગ્યશાળી જીવે આ પર્વની આરાધના કરી છે? તેમજ આરાધના કરવાથી તેને શું ફળ મળ્યું? તે કૃપા કરી જણાવો.”

ત્યારે ભગવંતે આ પર્વની આરાધના કરનાર સૂર શેઠની કથા કહી, તેના સાર આ પ્રમાણે :—

ધાતકી ખંડમાં દક્ષિણ ભરતાર્ધમાં વિજયપુર નામના નગરમાં નરવર્મા નામે પરાક્રમી રાજા રાજ્ય કરતો હતો. તેને ચંદ્રાવતી નામે રાણી હતી. તે નગરમાં સૂર નામે મોટો વ્યવહારી (વેપારી) રહેતો હતો. તે ઘણો ધનવાન તથા દેવ ગુરૂનો પરમ ભક્ત હતો.

તે શેઠે એકવાર ગુરૂને પૂછ્યું કે “ મારાથી રોજ ધર્મ ખની શકતો નથી. માટે મને એવો એક દિવસ કહો કે જે દિવસે કરેલો ધર્મ ઘણા ફળવાળો થાય.” તે વખતે ગુરૂએ તેને મૌન એકાદશીનો મહિમા કહ્યો. તે દિવસે ચાવિહાર ઉપવાસ, આઠ પહોરનો પૌષધ કરવો વિગેરે વિધિ જણાવી. શેઠે આદર પૂર્વક તે તપ શરૂ કર્યો અને વિધિ પૂર્વક તે

તપની આરાધના કરી આયુષ્ય પૂર્ણ થયે શેઠ મરણ પામીને આરણ્ય નામના અગિયારમા દેવલોકમાં દેવ થયા.

ત્યાં દેવતાઈ લોગો લોગવીને આયુષ્ય પૂર્ણ થયે જંબૂ-દ્વીપના ભરતક્ષેત્રમાં સૌરીપુર નગરમાં સમુદ્રદત્ત શેઠની પ્રીતિમતી સ્ત્રીની કુક્ષિમાં પુત્રપણે ઉત્પન્ન થયા. તે વખતે માતાને વ્રત પાલવાની ઇચ્છા થઈ. તેણીએ પૂર્ણ માસે સુંદર પુત્રને જન્મ આપ્યો. મધ્ય રાતે બાલકના નાલને છેદીને ભૂમિમાં દાટતાં નિધાન નીકળ્યું, તેનાથી પુત્રનો મોટો જન્મોત્સવ કર્યો. ગર્ભમાં હતો ત્યારે માતાને વ્રત પાલવાની ઇચ્છા થઈ તેથી તે બાળકનું સુવ્રત નામ પાડ્યું.

પાંચ ધાવ માતાથી લાલન-પાલન કરાતો તે સુવ્રત આઠ વર્ષનો થયો ત્યારે મોટા ઉત્સવપૂર્વક નિશાળે લણવા મૂક્યો. ત્યાં તે સઘળી કળાઓ શીખ્યો. અનુક્રમે યુવાવસ્થામાં આવ્યો ત્યારે પિતાએ ૧૧ સુંદર કન્યાઓ પરણાવી. તેમની સાથે વિષય સુખ ભોગવતો તે કાળ પસાર કરે છે.

સમુદ્રદત્ત શેઠે પુત્રની યોગ્યતા જોઈને તેને ઘરનો ભાર સોંપ્યો. અને પોતે સામાયિક, પ્રતિકેમણાદિ ધર્મ કાર્ય કરવામાં સાવધાન થયા. અને અનશન કરી મરણ પામી દેવલોકમાં ગયા. ત્યાર પછી સુવ્રત શેઠ અગિયાર કોડ ધનના માલિક થયા. લોકોમાં પણ માનનીય થયા.

એક વખતે તે નગરના ઉદ્યાનમાં શીલસુંદર નામે ચાર જ્ઞાની આચાર્ય પધાર્યા. વનપાલકે વધામણી આપવાથી

રાજા પરિવાર સાથે ગુરૂને વાંદવા ગયો. તે વખતે સુવ્રત શેઠ પણ ગુરૂને વાંદવા આવ્યા. આચાર્યશ્રીએ સભા આગળ ધર્મપ્રદેશ આપ્યો તેમાં મૌન એકાદશીનું માહાત્મ્ય જણાવ્યું. મૌન એકાદશીના તપની હકીકત સાંભળી સુવ્રત શેઠને તેનો વિચાર કરતાં જાતિ સ્મરણ જ્ઞાન ઉપજ્યું. તેથી પોતે દેવ ભવના પૂર્વ ભવમાં આ તિથિની આરાધના કરી તેથી દેવ થયો અને ત્યાંથી ચ્યવી અહીં સુવ્રત શેઠ થયો એમ જાણ્યું. આ પ્રમાણે પોતાનો પૂર્વ ભવ જાણીને ઉભા થઈને બે હાથ જોડીને સુવ્રત શેઠે ગુરૂને કહ્યું કે “મારે અંગીકાર કરવા યોગ્ય ધર્મ જણાવો.” તે વખતે ગુરૂએ પણ સભા સમક્ષ સુવ્રત શેઠનો પૂર્વ ભવ કહ્યો, પછી કહ્યું કે તમે પૂર્વ ભવમાં મૌન એકાદશીનું તપ કર્યું તેથી આ ભવમાં આવી ઋદ્ધિ પામ્યા છો. અને હવે પણ તેજ તપ કરો જેથી મોક્ષનાં સુખ પણ મળશે.

શેઠે પણ ભાવપૂર્વક કુટુંબ સહિત મૌન એકાદશીનું વ્રત ગ્રહણ કર્યું, મૌન અગિયારસને દિવસે શેઠ ઉપવાસમાં મૌન રહે છે એવું જાણવાથી ચોર લોકો તે દિવસે શેઠને ઘર ચોરી કરવા આવ્યા. ચોરોને જોવાં છતાં શેઠ તો મૌન જ રહ્યા અને ધર્મ ધ્યાનમાં નિશ્ચલ રહ્યા. ચોરો ધન લઈને ચાલવા લાગ્યા. પરંતુ શાસન દેવીએ ચોરોને થંભાવી દીધા, તેથી તેઓ ત્યાંથી ખસી શક્યા નહિ.

સવારે શેઠ કુટુંબ સાથે ધર્મશાલાએ જઈ ગુરૂને વાંદીને પોતે પારીને જ્ઞાનની પૂજા કરી ઘર આવ્યા. ચોરોને

તેવી જ અવસ્થામાં ઉભેલા જોયા. પરંપરાએ આ વાત રાજા પાસે ગઈ. રાજાએ ચોરોને પકડવા સુલટોને મોકલ્યા. રાજા સુલટોને ન મારે એવો ચોરો ઉપર શેઠનો દયાલાવ થવાથી સુલટો પણ શેઠના તપના પ્રભાવે થંભી ગયા. આ વાત જાણીને રાજા પોતે ત્યાં આવ્યો. શેઠે રાજાનો આદર સત્કાર કર્યો. શેઠે નમીને ચોરોને અભયદાન અપાવ્યું. શેઠની ઈચ્છા જાણી શાસન દેવે ચોરો તથા સુલટોને મુક્ત કર્યા. સર્વે સ્વસ્થાને ગયા. આથી જૈનશાસનનો મહિમા વધ્યો.

એક વાર મૌન એકાદશીને દિવસે નગરમાં આગ લાગી. તે આગ ફેલાતી ફેલાતી શેઠ પોસહમાં રહ્યા છે, ત્યાં સુધી આવી પહોંચી. લોકોએ શેઠને ઘરમાંથી નીકળી જવાનું કહ્યું. પરંતુ શેઠે તે કુટુંબ સહિત કાઉત્સગ્ગ ક્યાનમાં રહ્યા. શેઠના ધર્મના પ્રભાવથી તેમના ઘર, હાટ, વખારો, પૌષ્ઠશાલા વગેરે સઘળું બચી ગયું, તે સિવાય બધું નગર બળી ગયું.

પ્રભાતે શેઠની સઘળી સંપત્તિ બચી ગએલી જોઈને સર્વ લોકો આશ્ચર્ય પામ્યા, શેઠની ધર્મશ્રદ્ધાનાં વખાણ કરવા લાગ્યા. આ વાત જાણીને રાજા પણ મંત્રી સામંતાદિ પરિવાર સાથે શેઠને ત્યાં આવ્યો. તે પણ શેઠની સર્વ સંપત્તિ અખંડ રહેલી જોઈને આશ્ચર્ય પામ્યો. સર્વેએ જૈન ધર્મનાં વખાણ કર્યાં. અને આજે જૈન ધર્મનો પ્રભાવ નજરે જોયો એમ બોલવા લાગ્યા. શેઠે પણ તપ પૂરે થયો.

ત્યારે તપનું મોટું ઉજમણું કર્યું. બીજાં પણ ધર્મનાં અનેક કાર્યો કર્યાં.

શેઠને અનેક પુત્ર પુત્રીનેા પરિવાર હતો. તે બધાંને પરણાવ્યા. પછી વૃદ્ધ ઉંમરે પહોંચેલા શેઠે વિચાર કર્યો કે હવે મારે ગુરૂ પાસે ચારિત્ર લઈ જન્મ સફળ કરવો જોઈએ. પુણ્યયોગે ચાર જ્ઞાની ગુણસુંદર નામે આચાર્ય ત્યાં પધાર્યા. શેઠે મોટા પુત્રને ઘર સોંપીને તેમની પાસે દીક્ષા લીધી. તે વખતે ઘણું દ્રવ્ય વાપર્યું. શેઠની ૧૧ સ્ત્રીઓએ પણ તેમની સાથે દીક્ષા લીધી.

એક વાર મૌન એકાદશીના દિવસે સુવ્રત સાધુ કાઉત્સગ્ગ ધ્યાનમાં રહ્યા છે તે વખતે મિથ્યાત્વી દેવે તેમની પરીક્ષા કરી. તેમાં દેવે અન્ય સાધુના શરીરમાં પ્રવેશ કરી સુવ્રત સાધુને ઓઘો માર્યો. તે વખતે સુવ્રત સાધુ કોપ નહિ કરતાં ક્ષમા પૂર્વક વિચારણા કરે છે, વિચારણામાં શુદ્ધ ધ્યાનમાં ઘાતી કર્મ ક્ષય કરી કેવલજ્ઞાન પામ્યા. દેવોએ મોટો ઉત્સવ કર્યો.

ત્યાર પછી સુવ્રત કેવલી અનેક જીવોને ધર્મ પમાડી ઘણાં વર્ષો કેવલ પર્યાય પાળી છેવટે અનશન કરી મોક્ષે ગયા. બીજા પણ ઘણાં જીવો આ તપનું આરાધન કરી અનેક ઋદ્ધિઓ પામી મોક્ષે ગયા છે.

આ પ્રમાણે શ્રી નેમનાથ લગવાને કૃષ્ણ વાસુદેવને મૌન એકાદશીનો મહિમા કહ્યો. તે સાંભળી કૃષ્ણ વાસુદેવ દે. ૨

પણ ધર્મ કાર્યમાં ઉદ્યમી થયા અને તીર્થંકર નામ કર્મ બાંધ્યું.

કથાના વાંચનાર ભવ્ય જીવે! પણ કથા વાંચી આ તપના આરાધક બનેા.

ચૌમાસી દેવવંદનના રચનાર

પંન્યાસ શ્રી વીરવિજયજી

આ જ રાજનગરમાં ઔદિચ્ય બ્રાહ્મણ જગદીશ્વર પિતા અને માતા વિજકેરને ત્યાં સંવત્ ૧૮૨૯ના આસો સુદી ૧૦ મે જન્મ, નામે કેશવરામ. તેઓને ગંગા નામની બેન હતા. રળીયાત નામની બ્રાહ્મણી સાથે લગ્ન. સં. ૧૮૪૮માં ખંભાત નજીકના ગામમાં પં. શુભવિજય પાસે દીક્ષા, ત્યારબાદ પંન્યાસ પદ. સં. ૧૮૬૭માં ગુરુનું સ્વર્ગગમન. સં. ૧૯૧૦ માં તેઓનું સ્વર્ગગમન.

આ મહાત્માનાં કાવ્યો એટલાં બધાં મનોહર છે કે શ્રોતાને તદ્રુપ બનાવે છે. તેઓના બનાવેલ અનેક પ્રકારનાં સ્તવનો, પૂજાઓ, શુભવેલી, મોતીશાના ઢાળીયાં, હઠી-ભાઈના દેરાનાં ઢાળીયાં વગેરે અનેક વિદ્યમાન છે, તેમજ તેઓશ્રીની તીર્થિ આજે પણ રાજનગરની તમામ જનતા ધંધો રોજગાર બંધ કરી ધ્યાનમાં લીન રહી ઉજવે છે. આ સંબંધી વિશેષ હકીકત જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા તરફથી બહાર પડેલ તેઓશ્રીના જીવન ચરિત્ર દ્વારા બાહ્યવી.

ચૌમાસીની કથા

વર્ષની આદિમાં કારતક માસમાં આવતા જ્ઞાનપંચમી પર્વની કથા આગળ જણાવ્યા મુજબ કહી. ત્યાર પછી કારતક માસમાં સુદ ચૌદસે ચૌમાસી ચતુર્દશી (ચૌદશ) આવે છે. માટે હવે ચૌમાસી દેવવંદન કહેવાનો અવસર હોવાથી શરૂઆતમાં ચૌમાસીની કથાનો સાર ટૂંકાણમાં કહું છું.

વર્ષમાં ત્રણ ચૌમાસી આવે છે. કારતકી ચૌમાસી, ફાગુણ ચૌમાસી અને આષાઢ ચૌમાસી, ત્રણ ચૌમાસીમાં પણ આષાઢ ચૌમાસીમાં વ્રતધારી શ્રાવક જેણે બાર વ્રત ગ્રહણ કર્યા હોય તેમાં પાંચમું વ્રત અંગીકાર કર્યું હોય તેણે દરેક ચૌમાસીમાં તેના નિયમોનો સંક્ષેપ કરવો. જેણે તે વ્રત અંગીકાર ન કર્યું હોય તેવા શ્રાવકે પણ દર ચૌમાસીમાં અમુક અભિગ્રહો સ્વીકારવા જોઈએ. તેમાં પણ આષાઢ ચૌમાસીમાં (વર્ષા ચાતુર્માસીમાં) વિશેષતાથી વિધિ પૂર્વક ગ્રહણ કરવા જોઈએ.

વર્ષા ઋતુમાં હળથી ખેતર ખેડવું, ગાડા ચલાવવાં વગેરેનો ત્યાગ કરવો, કારણકે આ ચૌમાસીમાં વર્ષાદને લીધે અનેક વનસ્પતિઓ તથા અનેક પ્રકારના વિકલેન્દ્રિય જીવો તથા દેડકાં બિગેરે પંચેન્દ્રિય જીવોની ઉત્પત્તિ થાય છે તેથી ઉપરની ક્રિયાઓથી ઘણી જીવહિંસા થાય છે. આજીવિકા નિમિત્તે ખેતીનો ત્યાગ ન બને તો પણ એકાદ ખેતરથી અધિક ખેતર ખેડવાનો નિયમ કરવો. આ કાળમાં

સર્વ દિશાઓમાં જવાનો નિષેધ કર્યો છે. કહ્યું છે કે “વર્ષા ઋતુમાં સર્વ જીવોની દયા માટે એક સ્થાનકે રહેવું.”

પ્રથમ બાવીસમા શ્રીનેમિનાથના ઉપદેશથી કૃષ્ણ મહારાજાએ ચૌમાસીમાં દ્વારકાની બહાર નહિ નીકળવાનો નિયમ ગ્રહણ કર્યો હતો. તેવી જ રીતે કલિકાલ સર્વજ્ઞ શ્રીહિમચંદ્રસૂરીશ્વરજીની પાસે ગુર્જરેશ્વર કુમારપાળે પણ આપાઠ ચૌમાસામાં નગર બહાર નહિ જવાનો નિયમ લીધો હતો. તેનો દૂંક સાર આ પ્રમાણે:—

આપાઠ ચૌમાસામાં સંકટ આવ્યા છતાં વ્રત નહિ ભૂકનાર
કુમારપાળ નરેશની કથાનો સાર.

એક વાર પાટણ નગરમાં ચૌમાસું રહેલા શ્રીહિમચંદ્ર સૂરીશ્વરે કુમારપાળ રાજાની આગળ છદ્ધા દિગ્વિરમણ વ્રતનું વર્ણન કરતાં જણાવ્યું કે “વિવેકી પુરૂષોએ જીવદયાના પાલન માટે છદ્ધા વ્રતનું ગ્રહણ કરવું જોઈએ, તેમાં પણ વર્ષા ઋતુમાં તો અવશ્ય ગ્રહણ કરવું જોઈએ. ગુરૂનાં વચન સાંભળીને કુમારપાળ ભૂપાળે પણ ગુરૂ પાસે નિયમ ગ્રહણ કર્યો કે નગરમાં સર્વ જૈત્યોને વંદન તથા ગુરૂને વંદન કરવા સિવાય નગરમાં પણ ચૌમાસાની અંદર હું ફરીશ નહિ.

કુમારપાળે ગ્રહણ કરેલ નિયમની વાત બધે ફેલાઈ ગઈ. તે અભિગ્રહની તથા ગુજરાતની સમૃદ્ધિની વાત ચરના × મુખથી સાંભળીને ગાંધીના રાજાએ ગુજરાત દેશ

× ગુપ્તચર, ખાતમીદાર.

જીતવાનો સારો લાગ છે એવું જાણીને ગુજરાત તરફ પ્રયાણ કર્યું. પોતાના ચરના મુખથી આ હકીકતને જાણીને ચિન્તાતુર રાજા પ્રધાનને સાથે લઈને ગુરૂ પાસે આવ્યો. ગુરૂને વંદન કરીને હકીકત જણાવીને કહ્યું કે “જો હું તેની સામે જતો નથી તો તે દેશને લૂંટશે. તેથી લોકોને પીડા થશે. તેમજ ધર્મની નિંદા થશે ને સામે જાઉં તો નિયમને ભંગ થાય છે.”

રાજાનાં વચન સાંભળી ગુરૂએ કહ્યું કે “તમે લગાર પણ ચિન્તા કરશો નહિ કારણ કે તમારો આરાધેલો ધર્મ જ તમને સહાય કરશે.” એ પ્રમાણે રાજાને આશ્વાસન આપી પદ્માસન કરીને બેઠેલા ગુરૂ કાંઈક ધ્યાન કરવા લાગ્યા. એક મુહૂર્ત પછી આકાશ માર્ગે સૂતેલા મનુષ્ય સાથે એક પલંગ ગુરૂ પાસે આવ્યો. આ પલંગ કોનો છે એવો પ્રશ્ન રાજાએ કર્યો. ત્યારે ગુરૂએ સત્ય જણાવ્યું. તેવામાં ઉંઘમાંથી એકદમ જાગેલો તે ગર્જનીનો રાજા વિચારવા લાગ્યો કે ‘તે મારું સ્થાન ક્યાં? સૈન્ય ક્યાં? આ ધ્યાન કરનાર કોણ? આ રાજા કોણ?’ વિચારમાં પડેલા તેને ગુરૂએ કહ્યું કે “હે શકેશ! (શક જાતિના લશ્કરનો અધિપતિ હોવાથી) શો વિચાર કરો છો? પૃથ્વી ઉપર પોતાના ધર્મનું એક છત્રે રાજ્ય કરતા જે રાજાને દેવો પણ સહાય કરે છે તે ધર્મમાં ગુર્જરેશ્વરના શરણે તમે અંગીકાર કરો.”

સૂરીશ્વરનાં ઉપરનાં વચનો સાંભળી નિઃસહાય તે ગર્જનીપતિએ જાય, ચિન્તા અને લજ્જાથી સૂરીશ્વરને પ્રણામ

કરીને કુમારપાળને પ્રણામ કર્યો. પછી કહ્યું કે “હે રાજા ! મારો અપરાધ ક્ષમા કરો. હવેથી હું તમારી સાથે કાયમની સુલેહ સન્ધિ કરું છું. મારા જીવનનું રક્ષણ કરીને જગજીવપાલક (જગતના જીવોના પાળનાર) એવું તમારું અર્ચનું કરો. પ્રથમ પણ તમારું પરાક્રમ મેં સાંભળ્યું હતું, છતાં હું તે બૂલીને અહીં આવ્યો. હવેથી કદાપિ તમારી આજ્ઞા ઓળંગીશ નહિ. તમારું કલ્યાણ થાઓ. મને મારા સ્થાને પહોંચાડવા કૃપા કરો.”

તે વખતે કુમારપાળ ભૂપાળે કહ્યું કે “જો છ મહિના સુધી તમારા નગરમાં અમારી (અહિંસા) પળાવો તો તમને છુટા કરવામાં આવે. આ મારી આજ્ઞા અને ઇચ્છા પ્રાણીઓના રક્ષણ માટે છે. તેના પાલનથી તમારું પણ કલ્યાણ થશે.” ગંઝનીપતિએ પણ તેમ કરવા કબૂલ કર્યું.

પછી રાજા તેને પોતાના મહેલમાં લઈ ગયો. ત્યાં તેના યોગ્ય સત્કાર કરી જીવંદયાની મહત્તા સમજાવી પોતાના પુરૂષો સાથે કુમારપાળે તેને તેના સ્થાને પહોંચાડ્યો, ત્યાં છ મહિના જીવરક્ષા પળાવીને રાજાના પુરૂષો પણ ગંઝનીપતિએ આપેલા ઘણા ઘોડા વિગેરે ભેટણા સાથે સ્વસ્થાને આવ્યા.

ઇતિ કુમારપાળ કથા.

અહીં આ આ બાળકમાં બીજા પણ દેશાન્તો ઘણાં આવ્યાં છે. પરંતુ તે બધાં દેશાન્તો આપવાનો આ પ્રસંગ

નથી. દુઃકાષ્ટમાં કહેવાનો સાર એ છે કે વર્ષાઋતુમાં સર્વ દિશાઓમાં જવાનો નિયમ કરવો. પરંતુ તે કરવાની અશક્તિ હોય તો જેટલી દિશાનો ત્યાગ બની શકે તેટલી દિશામાં જવાનો ત્યાગ કરવો.

વળી ચોમાસામાં સર્વ સચિત્તનો ત્યાગ કરવો. પરંતુ તેમ કરવાને અશક્ત હોય તેણે જે જે સચિત્ત વસ્તુ વિના નિર્વાહ શક્ય હોય તે તે સચિત્તનો ત્યાગ કરવો. વળી જે જે દેશમાં જે જે વસ્તુઓ મળતી જ ન હોય, તેમજ જે જે ઋતુમાં જે જે સચિત્ત વસ્તુ હોતી નથી તેનો તો અવશ્ય ત્યાગ કરવો જ. કારણ કે તેટલે અંશે પાળેલી વિરતિ પણ મહા ફલદાયી છે, જેમ એક વખત ખાય પરંતુ એકાશનનું પરિચયજ્ઞાણ ન કરે તો તેને એકાશનનું ફલ મળતું નથી, તેમ જે જે વસ્તુ મળતી નથી અને તેથી વાપરે નહિ પરંતુ નિયમ કર્યો ન હોય તો તેનું ફળ પણ મળતું નથી. (આ બાબતમાં વંકચૂલનું દૃષ્ટાંત અન્ય અથોથી બાજુવું.)

વિશેષમાં વર્ષા ચોમાસામાં અષ્ટ પ્રકારી પૂજા, દેવવંદન, સ્નાત્ર મહોત્સવ; ગુરૂને વંદન, નવીન જ્ઞાનાભ્યાસ, બ્રહ્મચર્યનું પાલન, ઉકાળેલું પાણી પીવું તથા સચિત્તનો ત્યાગ કરવો, આટલા વાનાં અવશ્ય કરવાં. આર્દ્રા નક્ષત્ર બેસે થકે રાયણ તથા કેરીનો ત્યાગ અવશ્ય કરવો. કારણ કે વૃદ્ધિ થવાથી રાયણમાં ધિયળ તથા કેરીના રસમાં તેના રસ સમાન વર્ણવાળા કીટકો ઉત્પન્ન થાય છે. વળી આ વર્ષા ચોમાસીમાં

ખીજા પણ પાપકારી કાર્યોનો ત્યાગ કરવો. બચવા તેમ ન અને તો તેમાં સંક્ષેપ કરવો.

વિશેષમાં ફાગણ ચૌમાસીથી કારતકી પૂર્ણિમા સુધી પાન, લાજી વિગેરે તથા તલનો પણ ત્યાગ કરવો. કારણ કે તેમાં ઘણા ત્રસ જીવની વિરાધનાનો સંભવ છે.

જો કે ત્રણે ચૌમાસીઓ યથાયોગ્ય વિધિ વડે આરાધવા યોગ્ય છે તો પણ તેમાં શરૂઆતમાં તિથિઓ જોવી. તિથિઓ ત્રણ પ્રકારે છે. તેમાં બે ચતુર્દશી, બે અષ્ટમી, અમાવાસ્યા તથા પૂર્ણિમા એ છ ચારિત્ર તિથિઓ (ચારિત્રને આરાધવા યોગ્ય તિથિઓ) છે ખીજ, પંચમી અને એકાદશી એ જ્ઞાન તિથિઓ છે. તેમાં જ્ઞાન-દર્શનની આરાધના કરવી.

ઉપરાંત છ આવશ્યકો તથા પૌષ્ઠ વિગેરે તેમજ બીજી પણ જે જે બની શકે તે તે ધર્મ ક્રિયાઓમાં વિશેષ ઉદ્યમ રાખવો.

ધતિ ચૌમાસી કથા.

॥ ચૈત્રી પૂનમની કથા ॥

તીર્થરાજં નમસ્કૃત્ય, શ્રી સિદ્ધાચલસંજ્ઞકમ્ ।
ચૈત્રશુક્લપૂર્ણિમાયાઃ, વ્યાખ્યાનં ક્રિયતે મયા ॥

અર્થ :--અહો ભવ્ય જીવો ! હું શ્રી સિદ્ધાચલ નામે તીર્થાધિરાજ પ્રત્યે નમસ્કાર કરી ચૈત્ર સુદિ પૂર્ણિમાનું વખાણ લખું છું. સર્વ પૂર્ણિમા મધ્યે ચૈત્રી પૂનમ અત્યંત શુભ્યની વૃદ્ધિ કરનારી છે. કારણ કે શ્રી વિમલાચલ તીર્થને વિષે અનેક વિદ્યાધર ચક્રવર્તી આદિ મોટા પુરૂષો સિદ્ધિને પામ્યા છે. વળી શ્રી ઋષભદેવજીના જે પુત્ર નમિ અને વિનમિ મોક્ષગતિ પામ્યા છે, તથા શ્રી સિદ્ધાચલને વિષે ઋષભદેવસ્વામીના પ્રથમ ગણધર જે શ્રીપુંડરીક નામે સુનીશ્વર, તે ચૈત્રી પૂનમને દિવસે પાંચ કોડી સાધુના પરિવારે મોક્ષે પહોંચ્યા છે માટે પૂનમનો દિવસ સર્વમાં મોટો કહ્યો છે તેથી એ દિવસને ઉત્તમ પર્વ જાણીને તેનું આરાધન કરવું. ઇહાં પ્રથમ-નમિ-વિનમિનો સંબંધ કહીને પછી શ્રી પુંડરીક ગણધરજીનો સંબંધ કહીશું.

અયોધ્યા નગરીનું રાજ્ય ભરતને આપી અને તક્ષ-શિલાનું રાજ્ય બાહુબલને આપી તથા યીના પુત્રોને યથાયોગ્ય દેશોનું રાજ્ય આપી શ્રી ઋષભદેવ ભગવાને દીક્ષા લીધી, પણ તે વખતે નમિ અને વિનમિ કોઈ કાર્ય નિમિત્તે દેશાંતર ગયા હતા, તેથી ભગવાન પણ નમિ-

વિનમિને રાજ્ય આપવું ભૂલી ગયા. પછી કેટલેક દિવસે જે વારે તે પરદેશથી ફરી આવ્યા. તે વખતે ભરતને પૂછવા લાગ્યા કે આપણા પિતા ક્યાં ગયા છે? એમ પૂછવાથી તેમને ભરતે ઉત્તર આપ્યો કે આપણા પિતાએ દીક્ષા લીધી છે, માટે તમે હવે મારી સેવા કરો અને હું તમોને કોઈક દેશનું રાજ્ય આપીશ. પણ તેમણે ભરતની કહેલી વાત ન માની અને રાજ્ય લેવા સાડે ભગવાન પાસે આવ્યા. તિહાં ભગવાન જિહાં જિહાં વિચરે, તે તે સ્થાનકે કાંટા, કાંકરા વેગળા કરી ભૂમિ શુદ્ધ કરે તથા ભગવાન જે વારે કાઉત્સગ્ગ ધ્યાને ઊભા રહે, તે વારે તેના ઉપરથી ડાંસ, મચ્છર ઉડાડે અને પ્રભાતમાં, સંધ્યાકાલમાં ભગવાનને વાંદીને વિનંતિ કરે કે મહારાજ! અમને રાજ્ય આપો. એમ નમિ-વિનમિ ભગવંતની પાછળ વિચરે છે. એકદા ધરણેંદ્ર ભગવાનને વાંદવા આવ્યા. તેણે નમિ-વિનમિને સેવક કરતા જોઈને તેમની ઉપર પ્રસન્ન થઈ અડતાલીશ હજાર સિદ્ધ-વિદ્યા આપી. સોલ્લ વિદ્યાદેવીઓનું આરાધન બતાવ્યું અને વૈતાલક પર્વતની દક્ષિણ મેખલાએ રથનુપુર ચક્રવાલ પ્રમુખ પચાસ નગર વસાવી આપ્યાં તથા ઉત્તર મેખલાને વિષે ગગનવલ્લભ પ્રમુખ સાઠ નગર વસાવી આપ્યાં તથા વિદ્યાને બળે કરી તિહાં લોકોની વસ્તી પણ કરી આપી. પછી તે દિશાને વિષે નમિ અને વિનમિ એ બેઉ ભાઈ રાજ્ય પાળવા લાગ્યા. આંત્રે બેઉ ભાઈ પોતપોતાના પુત્રને રાજ્ય પાટે સ્થાપી પોતે સંસાર ત્યાગી દીક્ષા ગ્રહણ કરી શ્રીવિમલાચલતીથે આવી શ્રી

ઋષભદેવ ભગવાનને નમસ્કાર કરી તે જ પર્વત ઉપર સાધુની બે ઠાણી સાથે મોક્ષે પહોંતા, એ નમિ-વિનમિનો સંબંધ કહ્યો.

હવે શ્રી ઋષભદેવસ્વામીના થયેલા પ્રથમ ગણધર શ્રીપુંડરીકજી ચૈત્રી પૂનમને દિવસે એ પર્વત ઉપર મોક્ષે ગયા જેથી એ પર્વતનું નામ પણ પુંડરીકગિરિ કહેવાય છે. માટે તે પુંડરીકગણધરની કથા કહે છે,

શ્રી ઋષભદેવસ્વામી છદ્મસ્થપણે વિહાર કરતાં પુરિમ-તાલની સમીપે શુકલમુખ ઉદ્યાનમાંહે આવ્યા. તિહાં પ્રભુને કેવલજ્ઞાન ઉપન્યું તે વારે સર્વ ઇન્દ્રાદિક દેવેએ મળી સમવસરણની રચના કરી. સેવકે આવી ભરત રાજને પ્રભુને થયેલા કેવલજ્ઞાનની વધામણી આપી. તે સાંભળી ભરત રાજ ઘણો હર્ષ પામ્યો થકો બેઠો છે એટલામાં વહી બીજા સેવક આવ્યો. તેણે પણ આવી વધાઈ આપી કે હે મહારાજ ! આયુધશાળાને વિષે તેજ પુંજે કરી વિરાજમાન એવું ચક્રરત્ન ઉપન્યું છે ! તે સાંભળી ભરતજીએ મનમાં વિચાર્યું જે બેઠ વધાઈ સાથે આવી તો હવે પ્રથમ મહોત્સવ કેનો કરીએ ? જે માટે ચક્રરત્નનો મહોત્સવ તો કેવળ કર્મ-બંધનું કારણ છે અને આ ભવનો અર્થ સાધક છે, અને તીર્થ કરના કેવલજ્ઞાનનો મહોત્સવ જે કરવો, તે તો ઇહલવ પરભવ સંબંધી સર્વ અર્થનો સાધક છે. માટે પ્રથમ કેવલજ્ઞાનનો મહોત્સવ કરવો એમ નિર્ધારી ચતુરંગિણી સેના લઈ મરૂદેવી માતાની સાથે હાથી ઉપર ચડી અનેક પ્રકારના વાજિત્ર વાજતે જેવામાં અયોધ્યા થકી બહાર નીકળી

પ્રભુની સમીપ જાય છે, તેવામાં પ્રભુ આગળ દેવદુંડુભિનો ધ્વનિ થાય છે, તે સાંભળી માતા મરૂદેવાળીએ હર્ષવંત થઈ પૂછ્યું જે-હો પુત્ર! એ વાજિંત્રધ્વનિ ક્યાં થાય છે? તે વારે ભરતે કહ્યું ‘હે માતા! તમારા પુત્રની આગળ ધ્વનિ થાય છે. વળી આ તમારા પુત્રની ત્રણ ગઢ પ્રમુખની રચના આદિક ઋદ્ધિ તો જુઓ! એવાં ભરતનાં વચન સાંભળીને તે દેખવા માટે મરૂદેવાળી પોતાની આંખોને મસળવા લાગ્યાં. તેમાંથી હર્ષનાં આંસુ આવ્યાં તેથી આંખનાં પડલ ઉતરી ગયાં. તે વારે સમવસરણીની શોભા દીઠી, પણ પુત્ર તો માતાને બોલાવતો નથી, તેથી વૈરાગ્ય પામી ક્ષપકમેણી આરોહણ કરી કેવલજ્ઞાન પામી તટકાલ તે મોક્ષે પહોંતાં. તે વારે ભરત રાજા માતાના શરીરને ક્ષીરસમુદ્રમાં પરકવી શોક નિવારીને ભગવાન પાસે જઈ, પંચાલિગમ સાચવી ત્રણ પ્રદક્ષિણા દઈ વિધિએ વંદના કરી યથાયોગ્ય સ્થાનકે બેઠા. તિહાં ભગવાને ધર્મોપદેશ દીધો. તે સાંભળી ભરત રાજાએ શ્રાવકનો ધર્મ આદર્યો, અને ભરતના પુત્ર જે ઋષભસેન તેનું જ બીજું નામ પુંડરીક. તેણે ઘણા પુત્ર પૌત્રાદિક સાથે ચારિત્ર લીધું. ભગવાને ચતુર્વિધ સંઘની સ્થાપના કરી, ચોરાશી ગણધર સ્થાપ્યા, તેમાં પ્રથમ ગણધર શ્રીપુંડરીકજીને થાખ્યા.

હવે પુંડરીક ગણધર શ્રી ઋષભદેવજીની સાથે શુદ્ધ ચારિત્ર પાલતા વિચરે છે, ઠેટલાએક કાલ પછી ભગવાન સર્વ પરિવાર સહિત શ્રીસિદ્ધાચલતીર્થે રાયણવૃક્ષ તળે સમા

સચાં. તિહા ઇંદ્રાદિક દેવતા વાંદવા આવ્યા. તેમની આગળ તથા પુંડરીકાદિક મુનીશ્વરોની આગળ સ્ત્રી શત્રુંજય તીર્થનો મહિમા કહ્યો તથા એ તીર્થ ઉપર પુંડરીક ગણુધરને મોક્ષપ્રાપ્તિ થશે તે વખાણીને વળી કહ્યું કે હે ભવ્ય જીવે! એ તીર્થ અનાદિ કાળનું શાશ્વતું છે. ઇહાં અનંતા તીર્થંકર, અનંતા મુનીશ્વર કર્મ ખપાવી સિદ્ધિ પામ્યા છે, અને અનંતા પામશે. અભવ્ય જીવ તો પ્રાયઃ એ તીર્થને નજરે પણ ન દેખે. વળી આ અવસર્પિણીમાં એ તીર્થ વિશેષપણે પુંડરીક એવે નામે પ્રગટ થશે. ઇત્યાદિક તીર્થનો મહિમા કહીને ભગવાને વિહાર કર્યો.

હવે પુંડરીકજી પાંચ કોડી સાધુના પરિવાર સહિત આમાનુષામ વિહાર કરતાં સોરઠ દેશમાં આવ્યા. તિહાં તેમને વાંદવાને અનેક રાજા, શેઠ, સેનાપતિ પ્રમુખ ઘણા લોકો આવ્યા. ગુરૂએ પણ યથાયોગ્ય ધર્મદેશના આપી. તે અવસરમાં કોઈક સ્ત્રી ચિંતાતુર થતી થકી મહાદુઃખી એવી પોતાની વિધવા પુત્રીને સાથે લઈને તિહાં આવી. પુંડરીક ગણુધરને નમસ્કાર કરી અવસર પામી પૂછવા લાગી કે હે મહારાજ! આ કન્યાએ પૂર્વભવમાં શું પાપ કર્યું હશે, કે જે થકી એનો વિવાહ કરતાં હાથ મેળાવવાની વખતે જ એનો ભરતાર મરણ પામ્યો? એવું પૂછે થકે ચાર જ્ઞાનના ધરનાર ગણુધરજી કહેવા લાગ્યા કે હે મહાનુભાવ! અશુભ કર્મનું અશુભ જ ફળ થાય. સર્વ જીવ પોતાનાં પૂર્વકૃત શુભાશુભ કર્મનાં જ ફળ પામે છે. પરંતુ ખીજ તો નિમિત્ત માત્ર છે, ચારે એના પૂર્વના ભવને હું કહું છું, તે સાંભળ.

જાળુદીપે પૂર્વ મહાવિદેહે ચંદ્રકાંતા નામની નગરીને સમસ્થસિંહ નામે રાજા છે. તેને ધારણી નામે રાણી છે. તેજ નગરમાં એક મહા ધનવંત પરમશ્રાવક ધનાવહુ નામે શેક રહે છે. તેની એક ચંદ્રશ્રી અને બીજી મિત્રશ્રી એવે નામે બે સ્ત્રીઓ છે, એક દિવસે ચંદ્રશ્રી કામવિકારને વશ થઈ થકી મર્યાદા મૂકી પોતાની શોકચ મિત્રશ્રીનો પતિ પાસે જવાનો વારો હતો. તેને ઉલ્લંઘન કરી પોતે ભરતાર પાસે આવી. તે વારે તેને ભરતારે કહ્યું કે આજ તો તારો વારો નથી, માટે મર્યાદા મૂકીને કેમ આવી ? તે સાંભળી ચંદ્રશ્રી કામવશ થતી કહેવા લાગી કે એમાં શાની મર્યાદા ? તે વારે શેકે કહ્યું કે કુલવંતને મર્યાદા છોડવી સુક્ત નહીં. તે સાંભળી ચંદ્રશ્રી સંતોષ રહિત થઈ રોષે ભરાતી થકી મલિન પરિણામે મુખ વિલપ્ત કરીને મિત્રશ્રી ઉપર ઘણો જ દ્રેષ ધરવા લાગી. કેટલાએક દિવસ પછી તે ચંદ્રશ્રીએ પોતાના પિતાને ઘેર આવીને મંત્ર, યંત્ર, તંત્ર, કામણ, ટુંમણ કરીને મિત્રશ્રીના શરીરમાં ડાકણનો પ્રવેશ કરાવ્યો. તેથી મિત્રશ્રીના શરીરની સર્વ શોભા જતી રહી, તે જોઈ ભરતાર પણ મિત્રશ્રીને ત્યાં ચંદ્રશ્રીને વશ થઈ ગયો. પાછળથી ભરતારે પણ કેટલાએક દિવસે તે સ્વરૂપ બાણ્યું, તેથી તેણે ચંદ્રશ્રીને ત્યાં દીધી. હવે ચંદ્રશ્રી શ્રાવકધર્મ પાલતી થકી પણ તે પાપ આલોચા વિના જ મરણ પામીને આ તારી પુત્રીપણે આવી ઉપની છે. એણે પૂર્વ ભવમાં મિત્રશ્રીને પતિનો વિદાય પાડ્યો તેથી એ નિષકન્યા થઈ છે એને ભરતારનો સ્પર્શ તો દૂર રહ્યો પણ ભરતાર એનું મુખ જોવાની પણ

ચાહના ન કરે એવું કર્મ એને ઉદય આપ્યું છે. એ પૂર્વકૃત કર્મના ઉદયથી દુઃખિયારી થઈ છે માટે કર્મની ગતિ વિચિત્ર છે. તે વારે ફરી તેની માતાએ કહ્યું કે, હે સ્વામી ! ભરતારના વિરહથી પીડાતી થકી આજે એણે વૃક્ષની ડાલને વિષે ફાંસો ખાઈને મરવા માંડ્યું હતું, તેને ફાંસીથી છોડાવીને હું આપની પાસે લઈ આવી છું, માટે આપ કૃપા કરીને એને સર્વ દુઃખથી વિમુક્ત કરનારી એવી દીક્ષા આપો. ગુરૂ બોલ્યા કે આ તારી પુત્રી દીક્ષા લેવાને અયોગ્ય છે. તે વારે માતાએ કહ્યું કે હે મહારાજ ! એને જે ધર્મ કરવા યોગ્ય હોય તે બતાવો. ગુરૂ બોલ્યા કે હે ભદ્રે ! એને ચૈત્ર શુદ્ધિ પૂનમનું આરાધન કરાવો, કે જે થકી એના અશુભ કર્મનો વિલય થાય. પછી કન્યાએ કહ્યું. કે હે મહારાજ ! તમે મુજને એનો વિધિ બતાવો. તે વારે પુંડરીક ગણધર બોલ્યા કે ચૈત્ર શુદ્ધિ પૂનમને દિવસે શુભ લાવથી ઉપવાસ કરવો. તથા શ્રીભગવંતના દેરાસરે જઈ પૂજા કરવી, સ્નાત્રમહોત્સવ કરવો. સર્વ દેરાસરે વાંદવા જવું, ગુરૂની પાસે ચૈત્રી પૂનમનું વખાણ સાંભળવું, દીન દીન જનોને દાન આપવું, તે દિવસે શીયળ પાલવું, જીવની રક્ષા કરવી, મોતીથી અથવા ચોખાથી પાટ ઉપર વિમલગિરિની સ્થાપના કરીને તેની મોટી પૂજા કરવી, ગુરૂની પાસે પાંચે શકસ્તવે દેવ વાંદવા. કશ, વીશ, ત્રીશ, ચાલીશ, પચાસ લોગસ્સના કાઉસ્સગ્ગ કરવા. સ્તવન પણ કહેવાં. એ ટંક પડિક્કમણાં કરવાં, બીજાં વિશેષ વિધિ અન્યાતરથી બાણવો, ઇત્યાદિક દિન રાત્રિનાં

કર્તવ્ય કરવાં. પછી પારણાને દિવસે મુનિમહારાજને વહોરાવીને પોતે પારણું કરવું. એવી રીતે પન્નર વર્ષ તપસ્યા કરવી. તપસ્યા પૂર્ણ થવાથી શક્તિ પ્રમાણે ઉજમણું કરવું. એથી જે દરિદ્રી હોય તે ધનવાન થાય. પુત્ર, કલત્ર, સૌભાગ્ય, યશ, કીર્તિ વધે. દેવતાનાં સુખ અને મોક્ષનાં સુખ પામે. વલી સ્ત્રીને ભરતારનો વિયોગ ન થાય. રોગ, શોક, વિધવાપણું, મૃતવત્સાપણું ઇત્યાદિ દોષોનો નાશ થાય. વળી વિષકન્યાપણું તથા ભૂત, પ્રેત, શાકિની, ડાકિની આદિકના સર્વ દોષ વિલય પામે. જે પ્રાણી ભાવે કરી ચૈત્રી પૂનમનું આરાધન કરે, તે પ્રાણી મોક્ષનાં સુખ પામે.

એવી પુરૂષીક ગણધરની વાણી સાંભળીને તે કન્યા હર્ષવંત થઈ કહેવા લાગી કે હે મહારાજ ! એ તપ હું કરીશ. એમ ગુરૂ પાસે તપ અંગીકાર કરી માતાપિતા સહિત ગુરૂને નમસ્કાર કરી પોતાને ઘેર જઈ તે દિવસ આવેથી ચૈત્રી પૂનમનું આરાધન કર્યું. તપ પૂર્ણ કરી ઉજમણું કર્યું. શ્રીસિદ્ધાચલજીની યાત્રા કરી, શ્રીઋષભદેવસ્વામીનું ધ્યાન ધરતી રહી. છેવટે અનશન કરી આયુ પૂર્ણ થયે સૌધર્મ દેવલોકે દેવતાપણે જઈ ઉપની. તિહાં દેવતા સંબંધી ભોગ ભોગવી આયુ પૂર્ણ કરી મહા વિદેહને વિષે સુકચ્છ વિજયે વસંતપુર નગરમાં નરચંદ્ર રાજના રાજ્યને વિષે તારાચંદ નામના શેઠ વસે છે તેની તારા નામે ભાર્યા છે, તેની કુળે મુન્નપણે ઉપજશે. તેનું નામ પૂર્ણચંદ્ર થશે, બહોંતેર કલાએ પરિપૂર્ણ થશે, પન્નર કોડી દ્રવ્ય પામશે, પન્નર સ્ત્રીઓ અને

પન્નર પુત્ર પામશે. ઇત્યાદિક ઘણાં સુખ ભોગવશે. વલી તે ભવમાં પણ ચૈત્રી પૂનમનું આરાધન કરશે. છેવટે જયસમુદ્ર શુરની પાસે દીક્ષા લઈ ચારિત્ર પાળી મોક્ષે જશે.

એમજ ચત્રી પૂનમનું તપ કરતાં ઘણાં જીવ મોક્ષે ગયા છે. તથા વળી શ્રીકૃષ્ણના પુત્ર શાંભ, પ્રદ્યુમ્ન, દશરથનો પુત્ર ભરત, શુક નામે મુનિરાજ, શૈલકજી, પંથકજી, રામચંદ્ર, દ્રાવિડ રાજા, નવ નારદ, પાંચ પાંડવ એ સર્વ શ્રી સિદ્ધાચલ ઉપર મોક્ષે ગયા છે. વલી ચૈત્રી પૂનમને દિવસે ઉપવાસ કરીને જે પ્રાણી શ્રીસિદ્ધાચલ તીર્થની યાત્રા કરે તે પ્રાણી નરક તિર્થંચની ગતિનો વિરોધ કરે. ચૈત્રી પૂનમને દિવસે મંત્રાક્ષરે પવિત્ર સ્નાત્રજલ ગ્રહણ કરીને ઘરને વિષે છાંટે તેના ઘરમાં મરકી પ્રમુખ ઉપદ્રવ ન થાય. સર્વદા છાંટે છતે પ્રાણી ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સુખ સંપદા પામે. શુભ ભાવથી આરાધતાં મંગલ માલા વાધે. મોક્ષનાં સુખ પામે. શ્રીનંદીશ્વર દ્વીપને વિષે શાશ્વતા ભગવાન પૂજ્યા થકી જે પુણ્ય થાય, તે થકી અધિક પુણ્ય ચૈત્ર શુદ્ધિ પૂનમને દિવસે શત્રુજય તીર્થ ઉપર ભગવાનની પૂજા કરવાથી થાય. જે મનુષ્ય અન્ય સ્થાનકે રહ્યો થકો પણ ચૈત્રી પૂનમને દિવસે શ્રીઋષભ દેવજીની તથા પુંડરીક ગણપત્રની પૂજા કરે; તે દેવતાની પદવી પામે. અને જે વિમલાચલ ઉપર રહ્યો થકો, ભક્તિ કરે, તો ઘણું જ ફલ પામે; તેમાં તો કહેવું જ શું? તથા ચૈત્રી પૂનમને દિવસે જે દાન આપીએ, તપસ્યા કરીએ, ધ્યાન કરીએ, સામાયિક કરીએ; જિનપૂજા કરીએ, તે સર્વ દે. ૩

ધર્મ કાર્ય, પાંચ કોડી ગુણાં ફલનાં આપનાર થાય. જે પ્રાણી શુદ્ધ વિધિએ ચત્રી પૂનમનું આરાધન કરે તે જીવ પોતાને સ્થાનકે બેઠો થકો ભાવના ભાવતો પણ તીર્થયાત્રાનું ફલ પામે ॥ ઇતિ ચૈત્રી પૂનમનું વ્યાખ્યાન સંપૂર્ણ.

ચોમાસી દેવવંદનના રચનાર

પં. પદ્મવિજયજી

આ જ રાજનગરમાં શામળદાસ (શામળા)ની પોળમાં શ્રેષ્ઠી ગંગેશ અને તેમની પત્ની ઝમકુ આદર્શ દંપતી હતા. તેમને ત્યાં સંવત્ ૧૭૬૨ના ભાદરવા સુદી રના દિવસે પુત્રનો જન્મ થયો. તેમનું પાનાચંદ નામ રાખ્યું. આ પાનાચંદની છ વર્ષની ઉંમર થતાં તેમની માતા મૃત્યુ પામ્યાં તેથી તેમની માસી જીવીબાઈની છત્રછાયામાં ઉછરતાં તેઓ ધર્મ સંસ્કાર પામ્યા, માસી સાથે વ્યાખ્યાને જતાં મહાબલ મુનિનો અધિકાર સાંભળી વરાગ્ય પામી સંવત ૧૮૦૫ના મહા સુદી પને દિવસે પાચ્છા વાડીમાં ઉત્તમવિજય પાસે દીક્ષા લીધી.

ધાર્મિક સંસ્કૃત ન્યાય વિગેરેના સારા અભ્યાસ પછી પ્રિદ્વાન પદ્મવિજયજીને રાધનપુરમાં વિક્રમ સંવત ૧૮૧૦ માં તપગચ્છમાં તે વખતના બિરાજમાન આચાર્ય વિજય ધર્મસુરિએ પંડિત પદ આપ્યું.

સુરત, બુરાનપુર, ઘોઘા, પાલીતાણા, પાલનપુર,

પાટણ, સિદ્ધપુર, સાણંદ, લીંમડી, વિસનગર, રાધનપુર, અમદાવાદ વિગેરે સ્થળોએ મુખ્યત્વે તેઓનાં આતુર્ભાસ (ચોમાસાં) થયાં છે.

તેઓએ તેમના જીવનમાં સુરત, રાધનપુર, પાટણ, ઘોઘા, પાલીતાણા, અમદાવાદ વિગેરે ઠેકાણે સેંકડો બિંબોની પ્રતિષ્ઠા, ઉપધાન, ઉજમણાં વિગેરે કરાવેલ છે. તેમજ ૧ જ્યાનંદ કેવલી ચરિત્ર ગદ્ય, ૨ જ્યાનંદ કેવલીનો રાસ સં. ૧૮૫૮. ૩ સમરાદિત્ય કેવલીનો રાસ વગેરે ભાવાવાહક અનેક પ્રકારનું ગેય [ગદ્ય] ગુર્જર સાહિત્ય સભ્યું છે. જે આજે પણ અનેક લગ્ય પુરૂષોમાં કંઠસ્થ થઈ પ્રચાર પામી રહ્યું છે. તેઓ સં. ૧૮૬૨ના ચૈત્ર સુદ ૪ના દિવસે પ્રતિકંમણ બાદ કાળધર્મ પામ્યા.

દ્વીવાળી દેવવંદનના કર્તા

શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિ

આ સૂરિનો જન્મ સં. ૧૬૯૪માં બિન્નમાલ શહેરમાં થયો હતો. તેમનું નામ નાથુમદલ હતું. તેમના પિતા વાસવ શેઠ અને માતાનું નામ કનકાવતી હતું. તેમની વીશા ઓશવાળ જ્ઞાતિ હતી. તેમણે સં. ૧૭૦૨માં આઠ વર્ષની ઉંમરે ધીરવિમલ પાસે દીક્ષા લીધી. નયવિમલ નામ પાડ્યું. તેમણે અમૃતવિમલગણી તથા મેરૂવિમલગણી પાસે અભ્યાસ કર્યો. તેમને સં. ૧૭૨૭ના મહા વદી ૧૦ મે તથાગચ્છાપતિ આચાર્ય વિજયપ્રભસૂરિએ સાદરી

પાસે ઘાણેરાવ ગામમાં પડિત (પન્થાસ) પદ આખ્યું. તેમના ગુરૂ ધીરવિમલગણી સં. ૧૭૩૯ માં સ્વર્ગવાસી થયા.

આચાર્ય વિજયપ્રભસૂરિની આજ્ઞાથી મહિમાસાગર સૂરિએ પાટણ પાસે આવેલા સંડેસર (સંડેર) માં સં. ૧૭૪૪ ના ફાગણ સુદી પાંચમ ને ગુરૂવારે આચાર્ય પદવી આપી તેમનું જ્ઞાનવિમલસૂરિ નામ રાખ્યું. તે વખતે શેઠ નાગજી પારેખે આચાર્ય પદનો મહોત્સવ કર્યો હતો.

તેમનો વિહાર ઘણા ભાગે સુરત, અમદાવાદ, પાટણ, સાદડી, રાધનપુર, ખંભાત, ઘાણેરાવ, શિરોહી, પાલીતાણા, જુનાગઢ વિગેરે સ્થળોમાં થયો છે. તેમના ઉપદેશથી સુરતના શેઠ પ્રેમજી પારેખે સં. ૧૭૭૭માં શ્રી સિદ્ધાચળનો સંઘ કાઢ્યો હતો. તે સંઘનું વર્ણન કવિ દીપસાગરગણીના શિષ્ય સુખસાગર કવિએ પોતાના પ્રેમવિલાસ નામના રાસમાં કર્યું છે. પાલીતાણામાં તેમનાં હાથે જિન પ્રતિમાની સત્તર વાર પ્રતિષ્ઠા થઈ છે. તેમણે છેલ્લું ચોમાસું ખંભાતમાં સં. ૧૭૮૨ માં કર્યું. ત્યાં આસો વદમાં ૮૯ વર્ષની ઉંમરે તેઓ સ્વર્ગવાસી થયા. ત્યાં શ્રાવકોએ તેમના પગલા યુક્ત દેરી ખંભાતમાં સમ્પરકમાં કરાવી જે આજે વિદ્યમાન છે.

તેઓશ્રીએ ઘણાં ગ્રંથો રચ્યા છે. ૧ નરભવ દષ્ટાંત-માળા, ૨ પાક્ષિક વિધિ પ્રકરણ. ૩ સાધુ વંદન રાસ તથા ૪. ઉપાસક દર્શાંગ ટીપ્પણ વિગેરે ૧૩ ગ્રંથો નયવિમલગણીની અવસ્થામાં રચ્યા છે. તથા ૭૫૦૦ શ્લોક પ્રમાણુ પ્રશ્ન આકરણવૃત્તિ, તથા સંસારદાવાવૃત્તિ વિગેરે ગ્રંથો આચાર્ય

પણામાં બનાવ્યા છે. તે સિવાય અનેક સ્તવનો, સન્નયો, થોથો વિગેરે બનાવ્યા છે. આ પ્રમાણે ગુજરાતી પદ્મ સાહિત્યમાં તેમણે મોટો ફાળો આપ્યો છે. તેમનું વિશેષ ચરિત્ર જાણવા ઇચ્છનારે વીજપુરનો ઇતિહાસ તથા પં ૦ સુક્રિતવિમલગણી સંગૃહિત પ્રાચીન સ્તવન સંગ્રહ જોવા.

દીવાલી પર્વની કથા

ઉજ્જયિની નામની મોટી નગરી હતી. તેમાં સંપ્રતિ નામે રાજા રાજ્ય કરતા હતા. તે નગરીમાં જીવિતસ્વામીની પ્રતિમાને વંદન કરવા માટે આર્યસુહસ્તિ નામના આચાર્ય આવ્યા હતા. એક વખતે રથયાત્રાનો વરઘોડો નીકળ્યે; તે વરઘોડામાં આર્યસુહસ્તિસૂરિ સંઘ સાથે ચાલતા હતા. રાજા પોતાના મહેલના ગોખમાંથી વરઘોડો જોઈ રહ્યો હતો. વરઘોડામાં આર્યસુહસ્તિ સૂરિને જોઈને સંપ્રતિ રાજાને વિચાર થયો કે આવો વેશ મેં કોઈક સ્થળે જોયો છે. વિચારમાં તસ્લીમ થતાં, તેમને જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું. પોતાનો પૂર્વ ભવ જોયો. તેથી આર્યસુહસ્તિ જે પોતાના પૂર્વ ભવના ગુરૂ હતા તેમને ઓળખ્યા.

ગુરૂને ઓળખીને સંપ્રતિ રાજા નીચે આવી ગુરૂને નમીને કહેવા લાગ્યા કે “ મને ઓળખો છો ? ” ગુરૂએ કહ્યું કે “ દેશના રાજાને કોણ ન જાણે ? ” રાજાએ કહ્યું કે હું જાણવાનું કહેતો નથી. ગુરૂએ શ્રુતના ઉપયોગથી જાણીને કહ્યું કે “ તું મારો શિષ્ય હતો. ” રાજાએ પૂછ્યું કે “ મને

ચારિત્ર કેમ ફળદાયી થયું તે હું જાણતો નથી.”

આચાર્યે કહ્યું કે “રાજન્! પૂર્વ લવમાં તું લિષ્ઠ હતો. ભીખ માગવા છતાં તને કોઈ ખાવા આપતું નહોતું. એક વાર તું ઘણો ભૂખ્યો હતો. પરંતુ તને કોઈ ખાવાનું આપતું ન હતું. એવામાં ગોચરી લેવા. માટે નીકળેલા સાધુઓને તેં જોયા. તેઓને લોકો આદરથી બોલાવી લાડવા વિગેરે આપે છે, તેથી તેં વિચાર કર્યો કે હું ઘેર ઘેર માગું છું છતાં કોઈ કંઈ આપતું નથી અને આ સાધુઓને લોકો આદરપૂર્વક બોલાવીને આપે છે, આ સાધુઓને ઘણા લાડવા મળે છે, માટે હું તેમની પાસે માગું. એમ વિચારી અમારા ઉપાશ્રયે આવીને તેં લાડવા માગ્યા. અમે તને કહ્યું કે અમારા જેવો થાય તો ખાવાનું આપીએ. તેથી ખાવાની લાલચે તેં અમારી પાસે દીક્ષા લીધી. અમે તને લાડવા ખાવા આપ્યા. ઘણો ભૂખ્યો હોવાથી તેં હદ ઉપરાંત લાડવા ખાધા, તેથી રાત્રીએ વિષુચિકા (ઝાડા, ઉલટી) થઈ. સાધુઓ તથા શ્રાવકો તારી વેચાવચ્ચ કરવા લાગ્યા. તે વખતે તેં વિચાર કર્યો કે “મને કોઈ ખાવાનું પણ આપતું નહોતું, પરંતુ મેં આ વેશ ધારણ કર્યો તો સાધુઓ તથા શ્રાવકો મારી કેટલી વેચાવચ્ચ કરે છે, આ સાધુ વેશ ઘણો ઉત્તમ છે. આવાં શુભ વિચારમાં તેજ રાત્રીમાં મરણ પામી તું અહીં સંપ્રતિ રાજ થયો છે. આ પ્રમાણે તેં ચારિત્રના કારણજૂત સાધુ વેશની અનુમોદના કરી તેનું આ ફળ મળ્યું છે.”

તે વખતે સંપ્રતિ રાજાએ ગુરૂને કહ્યું કે “આપની કૃપાથી મને રાજ્ય વગેરે ઋદ્ધિ મળી છે, માટે તમે તે રાજ્ય ગ્રહણ કરો.” આચાર્ય મહારાજે કહ્યું કે “રાજા! અમને તો અમારા શરીર ઉપર પણ મમતા નથી તો રાજ્યને શું કરીએ? અમારે રાજ્યની ઇચ્છા નથી. એ રાજ્ય તો તમને તમારા પુણ્યથી મળ્યું છે. પરંતુ હવે ફરીથી પણ તમે સમક્રિત ધારણ કરો અને જૈન શાસનની પ્રભાવના કરી ધર્મને દીપાવો, સદ્ગુરૂની પાસે ધર્મ સાંભળો. દાન શીલ તપ અને ભાવ રૂપ ચાર પ્રકારનો ધર્મ કરો. વળી પર્વ દિવસે તો ધર્મકરણી વિશેષતાથી કરો.”

ઉપર પ્રમાણેનાં ગુરૂનાં વચન સાંભળી સંપ્રતિ રાજાએ ગુરૂને પૂછ્યું કે “પર્યુષણાદિક પર્વ તો જન આજ-મમાં પ્રસિદ્ધ છે. પરંતુ દીવાલી પર્વ શાથી થયું? તે દિવસે લોકો નવાં વસ્ત્રો તથા ઘરેણાંદિક શા માટે પહેરે છે તથા દીવાઓ શા માટે કરે છે તેનું સ્વરૂપ જણાવો.”

તે વખતે આર્યસુહસ્તિસૂરિએ સંપ્રતિ રાજાને દીવાળી પર્વની કથા આ પ્રમાણે કહી :—

“ભરત ક્ષેત્રમાં ક્ષત્રિયકુટુંબ નગરમાં સિદ્ધાર્થ રાજાની ત્રિશલા રાણીની કૃષ્ણમાં શ્રી વીર-વર્ધમાનસ્વામીને દેવે લાવીને મૂક્યા. તે વખતે રાણીએ ચૌદ મોટાં સ્વપ્ન જોયાં. ચૈત્ર સુદ તેરસે ભગવાન જન્મ્યા. ઇંદ્રો સહિત દેવોએ જન્મોત્સવ કર્યો. પ્રભુ જ્યારથી ગર્ભમાં ઉપન્યા ત્યારથી સિદ્ધાર્થ રાજાને ત્યાં ધન ધાન્યદિકની વૃદ્ધિ થવાથી વર્ધમાન

એવું તેમનું નામ પાડ્યું. પ્રભુએ ઘોર ઉપસર્ગો સહન કર્યા તથી દેવોએ મહાવીર એવું નામ પાડ્યું. અનુક્રમે યૌવન પામી જશોદા નામે રાજકન્યા પરણ્યાં. સુદર્શના નામે એક પુત્રી તેમને થઈ. તેમને નંદિવર્ધન નામે મોટા ભાઈ હતા.

જ્યારે લગવાન અઠ્ઠાવીસ વર્ષના થયા ત્યારે તેમના માતા પિતા મરણ પામ્યા. લગવાન ગર્ભમાં હતા ત્યારે તેમણે એવો અભિગ્રહ કર્યો હતો કે માતા પિતા જીવતા હશે ત્યાં સુધી ચારિત્ર લેશું નહિ. એ અભિગ્રહ પૂરો થવાથી મોટા ભાઈના આગ્રહથી બે વર્ષ ધરવાસમાં રહ્યાં. તે વખતે લોકાંતિક દેવોએ ‘હે લગવન! ધર્મ તીર્થ પ્રવર્તાવો એમ પ્રાર્થના કરી.

“પ્રભુએ સંવત્સરી દાન આપી કારતક વદ ૧૦ ને દિવસે દીક્ષા લીધી. તે વખતે તેમને ચોથું મનઃપર્યાવ જ્ઞાન ઉપન્યું. દીક્ષા લીધા પછી સાડાબાર વર્ષ સુધી તપ કર્યું. તે દરમિયાન તેમણે અનેક ઘોર ઉપસર્ગો સહન કર્યા. ત્યાર પછી ઋજુવાલિકા નદીના તીરે શુકલ ધ્યાન ધ્યાવતાં તેમને કેવલજ્ઞાન ઉપન્યું. તે વશાખ સુદ દશમનો દિવસ હતો.”

તે પ્રસંગે દેવોએ સમવસરણી રચના કરી. તે વખતે ઇંદ્રભૂતિ વિગેરે અગિયાર ગણધરો થયાં. અતુર્વિધ સંઘની સ્થાપના કરી. ત્યાર પછી ત્રીસ વર્ષ સુધી કેવલીપણે વિચરીને છેલ્લું ચોમાસું પાવાપુરીમાં હસ્તિપાલ રાજની સભામાં

કયું. ત્યાં પોતાનું અદ્ય આયુષ્ય જાણીને અંત કાલ વખતે પ્રભુએ સોલ પહોર સુધી દેશના દીધી.

તે વખતે પુણ્યપાલ નામે રાજા ત્યાં આવ્યો. તેણે પૂછ્યું કે “હે ભગવંત મેં આજે આઠ સ્વપ્ન જોયાં છે, તે સ્વપ્નોનો અર્થ મને કહો.” તે વખતે પ્રભુએ તે આઠ સ્વપ્નોનો ભાવાર્થ સમજાવ્યો. તેમાં આ પાંચમા આરામાં કેવી સ્થિતિ પ્રવર્તશે તેનું સ્વરૂપ વિસ્તારથી જણાવ્યું.

તે વખતે ગૌતમ સ્વામીએ ભગવાનને પૂછ્યું. કે આપના નિર્વાણ પછી શું થશે તે જણાવો. તે વખતે ભગવાને પોતાની પાઠે સુધર્મા સ્વામી ઘશે. તે પછી જંબૂસ્વામી, તે પછી પ્રભવસ્વામી, તેમની પાઠે શચ્યંભવસૂરિ. તે પછી ચશેભદ્રસૂરિ વિગેરેથી માંડીને આર્યમહાગિરિજી સુધી પરંપરા જણાવી. બીજા પણ અનેક જાતના પાંચમા આરામાં બનનારા બનાવો તથા છેવટે કલંકીનું સ્વરૂપ વિસ્તારથી જણાવ્યું.

હવે પ્રભુએ પોતાનો મોક્ષ ગમન કાલ નજીક જાણીને તથા ગૌતમ સ્વામીની પોતાના ઉપર ઘણો સ્નેહ છે એમ જાણીને પાસેના ગામમાં દેવશર્મા નામે બ્રાહ્મણ રહે છે તેને પ્રતિબોધ કરવાને ગૌતમસ્વામીને આજ્ઞા આપીને મોકલ્યા.

પ્રભુ શ્રી મહાવીર સ્વામી ૩૦ વર્ષ ગૃહસ્થાવાસમાં, સાડા બાર વર્ષ છત્રસ્થપણામાં, ૩૦ વર્ષ કેવલી અવસ્થામાં એમ સર્વ મળી કુલ એંતેર વર્ષાધિક આયુષ્ય પૂરું કરીને

આસો વદ અમાવાસ્યાને દિવસે પલાંડી વાળીને બેઠા. તે વખતે ત્યાં આવેલા શકેદ્રે કહ્યું “હે ભગવન્ ! આપના મરણ નક્ષત્ર ઉપર બે હજાર વર્ષની સ્થિતિનો ત્રીસમો ભસ્મગ્રહ આવશે તે ઘણો ક્ષુદ્ર છે, માટે એક મુહૂર્ત માત્ર આયુષ્ય વધારો તો પાછળ શિષ્યાદિક ચતુર્વિધ સંઘને પીડા થશે, તે મારાથી પણ ટાળી શકાશે નહિ.”

તે વખતે પ્રભુએ કહ્યું કે “હે ઇન્દ્ર ! આ વાત ત્રણ કાળમાં કદાપિ બને તેમ નથી. કારણ કે આયુષ્યમાં એક સમયનો વધારો કરવાને પણ કોઈ સમર્થ નથી. વળી ભાવી કાળમાં જે બનવાનું છે તે પણ બન્યા વિના રહેવાનું નથી..

ત્યાર પછી પપ અધ્યયન પુણ્ય ફળ વિપાકનાં અને પપ અધ્યયન પાપ ફળ વિપાકનાં કહ્યાં. ત્યાર પછી ત્રણ યોગોને રૂંધી ચૌદમા અયોગી ગુણુકાણે પાંચ હસ્વાક્ષર કાલ રહીને સર્વ કર્મોના ક્ષય કરી પ્રભુ મોક્ષે ગયા.

આ આસો વદ અમાસની રાતનો કાળ હતો.

તે દિવસે નવ મહલકી જાતિના રાજા તથા નવ લેચકી જાતિના રાજાઓ તથા કાશી કોશલના અધિપતિ પ્રભુને વાંદવા આવ્યા હતા. તે પોસહ ઉપવાસ કરીને રહ્યા હતા. તેમણે ભગવંતનું નિર્વાણ સાંભળ્યું. તેથી જાણ્યું કે ભાવ ઉદ્યોત તો ગયો, પણ દીપકનો દ્રવ્ય ઉદ્યોત કરો. એમ વિચારી દીવા કર્યા. વળી ભગવાનનો નિર્વાણ મહોત્સવ કરવા માટે આકાશ માર્ગે જતા આવતા દેવ દેવીઓની

બ્યોતિને લીધે તે રાત્રી ઉઘોતવાળી થઈ. તેમ જ ‘મેરઘ્યાં મેરઘ્યા’ એવો દેવોના મુખથી કોલાહલ થયો. તેથી લોકોમાં દીવાના મેરઘ્યાં કરવાની પ્રથા શરૂ થઈ.

હવે શ્રી ગૌતમ સ્વામી દેવોના મુખથી ભગવંતનું નિર્વાણ બાણીને વિચારવા લાગ્યા કે “હે પ્રભુ ! મને અંત-કાલે વેગળો કાઢ્યો ! હું તમારો ભક્ત તેને જ તમોએ દૂર કાઢ્યો. હું તમારા મોક્ષમાં ભાગ તો પડાવવાનો નહોતો. વીર વીર એ પ્રમાણે બોલતાં બોલતાં વિચાર આવ્યો કે પ્રભુ તો વીતરાગ હતા અને હું તો રાગવાળો છું. વીતરાગને સ્નેહ ક્યાંથી હોય ? મારી જ મોટી ભૂલ હતી કે અત્યાર સુધી હું સમજ્યો નહિ. એ પ્રમાણે એકત્વ ભાવનામાં આગળ વધતાં ક્ષપક શ્રેણીમાં ચઢી કેવલજ્ઞાન પામ્યા. આ કારતક સુદ ૧ ની પ્રાતઃકાલનો સમય હતો.

આ પ્રમાણે પ્રભુ શ્રી મહાવીર સ્વામીના મોક્ષ કલ્યાણક નિમિત્તે આસો વદ અમાસના દિવસે દીપાલિકા-દીવાળીનું પર્વ લોકોમાં શરૂ થયું. વળી દેવોએ તે વખતે ભગવાનનો નિર્વાણ મહોત્સવ કર્યો. તથા સુદ પડવાને દિવસે ગૌતમ સ્વામીના કેવલ મહોત્સવ કર્યો, તેથી લોકોમાં આ દીવાળી પર્વ શરૂ થયું.

પ્રભુનું નિર્વાણ સાંભળીને ભગવંતના ભાઈ નંદિવર્ધન રાજાએ શોકાકુલ થઈને પડવાને દિવસે ઉપવાસ કર્યો. સુદર્શના બહેને કારતક સુદ બીજને દિવસે નંદિવર્ધનને

પોતાને ઘેર જમાડીને શોક દૂર કરાવ્યો, તે દિવસથી લોકોમાં ભાઈ બીજની પ્રવૃત્તિ શરૂ થઈ.

આ પર્વમાં આસો વદ ચૌદશ તથા અમાવાસ્યાને દિવસે છટક કરીને અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરીએ. પચાસ હજાર ફૂલથી શ્રુતજ્ઞાનની પૂજા કરીએ. ગૌતમ સ્વામીને સુવર્ણ-કમલમાં સ્થાપીને ધ્યાન કરીએ. ચોવીસ જિનનાં પદ આગળ પ્રત્યેક જિન આશ્રયી પચાસ હજાર અક્ષત એટલે કે કુલ બાર લાખ અક્ષત મૂકી તેની ઉપર દીવો મૂકી શ્રી ગૌતમ સ્વામીનું આરાધન કરવું. આ આરાધનાથી સર્વોત્કૃષ્ટ સંપત્તિ તથા પરંપરાએ પરમ પદ-મોક્ષ મળે છે.

તથા અમાવાસ્યાને દિવસે ઉજમણું કરે. નંદીશ્વર તપ માંડે. તે દિવસે નંદીશ્વર પટની પૂજા પૂર્વક ઉપવાસ કરવો. એમ સાત વર્ષ સુધી દરેક અમાવાસ્યાએ ઉપવાસ કરવો. સાત વર્ષ પૂરાં થાય ત્યારે મહાવીર સ્વામીના નિર્વાણ કલ્યાણકુની અમાવાસ્યાએ ઉજમણું કરવું. નંદીશ્વર દ્વીપના પદ આગળ ખાવન પ્રકારનાં પકવાન્ન શ્રીફળ નારંગી ખિગેરે ખાવન ખાવન મૂકવા.

વળી એ દીવાલી પર્વને દિવસે અક્ષતનો સાથીયો કરી પવિત્ર થઈ શ્રી ગૌતમ સ્વામીનો “ૐ હ્રીં શ્રી ગૌતમાય નમઃ” એ મંત્રનો સાડી બાર હજાર વખત તથા “ૐ હ્રીં શ્રી ગૌતમ સુવર્ણલિખિનિધાનાય નમઃ” એનો સાડી બારસે વખત બપ કરવો.

આ દીવાલી પર્વ અન્ય સર્વ પર્વોમાં મોટું છે, કારણ કે તે શાસન નાયક શ્રીવીર ભગવાનનો મોક્ષ-કથાણુકનો દિવસ છે તે મહા પ્રભાવક છે. વળી શ્રી ગૌતમસ્વામી કેવલજ્ઞાન પામ્યાને દિવસે ઘણા રાત્રિઓએ દીપોત્સવ કર્યો છે. તેથી આ દીવાલી પર્વ શરૂ થયું છે.”

ગુરૂનાં મુખમાંથી દીવાલી પર્વની હકીકત બાણીને સંપ્રતિ રાત્રિ પણ દીવાલી પર્વનું આરાધન કરવા લાગ્યા. તેમજ સર્વ લોકો પણ એ પર્વ કરવા લાગ્યા, મિથ્યાત્વીઓને એ પર્વ કર્મબંધના કારણ રૂપ અને સમકિતી જીવોને કર્મની નિર્જરાનું કારણ થયું. એ પ્રમાણે દુઃકાળમાં દીવાળી પર્વની કથા બાણવી.

દીવાલી પર્વ કથા સમાપ્ત.

દીવાળીનું ગણણું,

૧ શ્રી મહાવીરસ્વામી સર્વજ્ઞાય નમઃ

૨ શ્રી મહાવીરસ્વામી પારંગતાય નમઃ

૩ શ્રી ગૌતમસ્વામી સર્વજ્ઞાય નમઃ

દરેક પદની વીશ (૨૦) નવકારવાળી ગણવી.

જિન સહસ્રનામ લઘુ સ્તોત્રમ

નમ સ્ત્રિલોકનાથાય, સર્વજ્ઞાય મહાત્મને; વક્ષે તસ્યૈવ
 નામાનિ, મોક્ષસૌખ્યાભિલાષયા. ૧. નિર્મલઃ શાશ્વતો શુદ્ધો,
 નિર્વિકલ્પો નિરામયઃ; નિઃશરીરો નિરાતંકો, સિદ્ધઃ સુદ્ધો
 નિરંજનઃ ૨. નિષ્કલંકો નિરાલંબો, નિર્મોહો નિર્મલોત્તમઃ;
 નિર્લયો નિરહંકારો, નિર્વિકારોઽથ નિષ્ક્રિયઃ ૩. નિર્દોષો
 નિરૂજઃ શાંતો, નિર્લેધો નિર્મમઃ; શિવઃ; નિસ્તરંગો નિરાકારો,
 નિષ્કર્મો નિષ્કલપ્રભુઃ ૪. નિર્વાહો નિરુપજ્ઞાનઃ; નિરાગો
 નિરઘોજિનઃ; નિઃશબ્દઃ પ્રતિમ શ્રેષ્ઠ, ઉત્કૃષ્ટો જ્ઞાનગોચરઃ
 ૫. નિઃસંગઃ પ્રાપ્ત કૈવલ્યો, નૈષ્ઠિકઃ શબ્દ વર્જિતઃ; અનિંદ્યો
 મહાપૂતાત્મા, જગત્ શિખરશેખરઃ ૬. નિઃશબ્દો ગુણસંપન્નઃ,
 પાપતાપ પ્રણાશનઃ; સોપિ યોગાત્ શુભં પ્રાપ્તઃ! કર્મઘોતિ
 અલાવહઃ ૭. અજરો અમરઃ સિદ્ધઃ, અચિંતઃ અક્ષયો વિભુઃ;
 અમૂર્તો અચ્યુતો બ્રહ્મા, વિષ્ણુરીશઃ પ્રજાપતિઃ ૮. અનિંદ્યો
 વિશ્વનાથશ્ચ, અજ્ઞો અનુપમો ભવઃ; અપ્રમેયો જગન્નાથો,
 ધોધરૂપો જિનાત્મકઃ. ૯. અવ્યયઃ સકલારાધ્યો, નિષ્પન્નો
 જ્ઞાનલોચનઃ; અચ્છેદ્યો નિર્મલો નિત્યઃ; સર્વશલ્ય વિવર્જિતઃ
 ૧૦. અજેયઃ સર્વતોભદ્રો, નિષ્કપાયો ભવાંતકઃ; વિશ્વનાથઃ
 સ્વયંશુદ્ધો, વીતરાગો જિનેશ્વરઃ. ૧૧ અશંકઃ સહજનંદઃ,
 અવાહમાનસ ગોચરઃ, અસાધ્યઃ શુદ્ધચૈતન્યઃ, કર્મનોકર્મ
 વર્જિતઃ. ૧૨. અનંતો વિમલઃ જ્ઞાની, નિઃસ્પૃહી નિષ્પ્રકોપકઃ;
 કર્મજિતો મહાત્મનઃ, લોકત્રય શિરોમણિઃ. ૧૩. અવ્યાબાધો

વરઃ શંભુ, વિશ્વવેદી પિતામહઃ; સર્વભૂતહિતો દેવઃ, સર્વ
 લોકશરણ્યકઃ ૧૪. આનંદરૂપ ચૈતન્યો, ભગવાંસ્ત્રિજગદ્રમુકઃ;
 અનંતાનંતધીશકિતઃ, સત્યવ્યકત વ્યયાત્મકઃ. ૧૫. અષ્ટ-
 કર્મવિનિર્મુકતઃ; સમધાતુવિવર્જિતઃ; ગૌરવાદિ ત્રયાદ્ દ્વરઃ,
 સર્વજ્ઞાનાદિ સંયુતઃ ૧૬. અભયઃ પ્રાપ્તકૈવલ્યો, ! નિમણિા
 નિરપેક્ષકઃ; નિષ્કલં કેવલજ્ઞાની, મુકિત સૌખ્ય પ્રદાયકઃ. ૧૭.
 અનામયો મહારાધ્યો, વરદો જ્ઞાનપાવકઃ; સર્વેશઃ સત્
 સુખાવાસઃ; જિનેન્દ્રો મુનિસંસ્તુતઃ ૧૮. અન્યૂન પરમજ્ઞાની,
 વિશ્વતત્ત્વ પ્રકાશકઃ; પ્રબુદ્ધો ભગવાન્નાથ, પ્રરતુતઃ પુણ્યકારકઃ
 ૧૯. શંકરઃ સુગતો રૌદ્રઃ, સર્વજ્ઞો મહનાતકઃ; ધર્મશરો ભુવનાધીશઃ,
 સચિત્તઃ પુરુષોત્તમઃ ૨૦. સદ્યો જાતમહાત્માનં, વિમુક્તો
 મુકિતવલ્લભઃ, યોગીન્દ્રો નાદિસંસિદ્ધઃ, નિરીહો જ્ઞાન ગોચરઃ.
 ૨૧. સદાશિવ શ્વેતુર્વક્ત્રઃ, સત્સૌખ્ય ત્રિપુરાંતકઃ, ત્રિનેત્રઃ
 ત્રિજગત્પૂજ્યઃ, કલ્યાણકોષ્ટમતિંકઃ. ૨૨. સર્વસાધુજનૈવંધઃ,
 સર્વપાપ વિવર્જિતઃ; સર્વદેવાધિદેવશ્ચ, સર્વભૂતહિતંકરઃ.
 ૨૩. સ્વયંવિદ્યો મહાત્માનં, પ્રસિદ્ધઃ પાપનાશકઃ; તતુમાત્ર-
 શ્ચિદાનંદઃ; ચૈતન્યશ્ચૈત્યવૈભવઃ. ૨૪. સકલાતિશયો દેવઃ,
 મુકિતસ્થો મહતાંમહઃ; મુકિતકાર્યાય સંતુષ્ટો, નિરાગઃ
 પરમેશ્વરઃ ૨૫. મહાદેવો મહાવીરો, મહામોહવિનાશકઃ;
 મહાલાવી મહાદર્શઃ, મહામુકિત પ્રદાયકઃ. ૨૬. મહાજ્ઞાની
 મહાયોગી, મહાતપો મહાત્મકઃ; મહદ્ધિક્કો મહાવીર્યો, મહાં-
 કિતિક પદસ્થિતઃ ૨૭. મહાપૂજ્યો મહાવંદ્યો, મહાવિધ્ન વિના-
 શકઃ; મહાસૌખ્યો મહાપુસો, મહામહિમો અમ્યુતઃ. ૨૮

સુકતસુકિતજ સંબોધઃ; એકાનેક વિનિશ્ચલઃ; સર્વબંધવિનિ-
 સુકતઃ; સર્વલોક પ્રધાનકઃ ૨૯ મહાશૂરો મહાધીરો, મહાદુઃખ
 વિનાશકઃ; મહાસુકિતપ્રદો ધીરો, મહાહ્રદ્યો મહાશુરઃ ૩૦.
 નિમરિમા રવિધ્વંસી, નિષ્કામો વિષયાચ્યુતઃ; લગવંતો
 મહાશાંતો, શાંતિ કલ્યાણકારકઃ. ૩૧. પરમાત્મા પરંબ્ર્યોતિઃ,
 પરમેષ્ઠિ પરમેશ્વરઃ; પરમાત્મા પરાકાંક્ષી, પરંપર આત્મકઃ
 ૩૨. પ્રસ્તુતાનંત વિજ્ઞાની, સંખ્યા નિર્વાણ સંચ્યુતઃ; નાકૃતિ
 નાક્ષરોવર્ણી, વ્યોમરૂપો જિતાત્મકઃ, ૩૩. વ્યકતાવ્યકતજ
 સંબોધઃ, સંસારચ્છેદ કારણ; નિરવદ્યો મહારાધ્યઃ, કર્મજિત
 ધર્મનાયકઃ ૩૪. યોધિસત્સુજગદ્ધંધો, વિશ્વાત્મા નરકાંતકઃ,
 સ્વયંભૂપાપહૃત પૂબ્યઃ, પૂનીતં વિભવઃસ્તુતઃ ૩૫. વર્ણાતીતો
 મહાતીતો, રૂપાતીતો નિરંજનઃ; અનંત જ્ઞાન સંપૂર્ણ,
 દેવદેવેશનાયકઃ ૩૬. વરેણ્યો ભવવિધ્વંસી, યોગિનાં
 જ્ઞાનગોચરઃ; જન્મમૃત્યુ જરાતીતઃ, સર્વવિધ્નહરો હરઃ ૩૭.
 વિશ્વદંભલવ્ય સંવેદ્યઃ; પવિત્રો શુણ્ણસાગરઃ; પ્રસન્ન પરમા-
 રાધ્યો, લોકાલોક પ્રકાશકઃ ૩૮. રત્નગર્ભો જગત્સ્વામી,
 ઈંદ્રવંધ-સુરાર્ચિતઃ; નિષ્પ્રપંચો નિરાતંકી, નિઃશેષઃ કલેશ
 નાશકઃ ૩૯. લોકેશો લોક સંસેવ્યો, લોકાલોક વિલોકનઃ;
 લોકોત્તમો ત્રિલોકેશો, લોકાગ્રશિખર સ્થિતઃ ૪૦. નામાષ્ટક
 સહસ્રાણિ, યે પઠન્તિ પુનઃ પુનઃ; તે નિર્વાણપદં યાન્તિ,
 સુચ્યતે નાત્ર સંશયઃ. ૪૧.

॥ श्री पार्श्वनाथाय नमः ॥

श्रीज्ञानविभलसूरिकृत

દિવાલીનાં દેવવંદન

સ્થાપનાચાર્ય આગળ નવકાર પંચિંદ્રિય વડે પુસ્તકની સ્થાપના સ્થાપીને પ્રથમ ધરિયાવહીં તસ્સ ઉત્તરીં અસત્તથં કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહી, ખમાસમણુ દઠ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ લગવન્ ! ચૈત્યવંદન કંઈ ? ઇચ્છં, કહી યોગમુદ્રાએ ખેસી નીચે પ્રમાણે ચૈત્યવંદન કરવું.

॥ અથ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

વીર જિનવર વીર જિનવર, ચરમ ચૌમાસ, નયરી અપાપાયે આવીયા ॥ હસ્તિપાલ રાજન્ સભા એ, કાર્તિક અમાવાસ્યા રચણિયે ॥ મુદ્ધર્ત શેષ નિર્વાણુ તાંહિ ॥ સોલ પહોર દેઇદેશના, પહોત્યા મુક્તિ મોઝારા ॥ નિત્ય દિવાલી નય કહે, મલિયા નૃપતિ અઢાર ॥૧॥

પછી જંકિંચિં નમુત્યુણું કહી સેવણુ આલવમખંડા સુધી અર્ધા જયવીચરાય કહેવા.

પછી ખમાસમણુ દઠ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ લગવન્ ! ચૈત્યવંદન કંઈ ? ઇચ્છં કહી ખીજું ચૈત્યવંદન કહેવું તે આ પ્રમાણે—

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

દેવ મલિયા દેવ મલિયા, કરે ઉત્સવ રંગ મેરધયાં હાથે ગ્રહી ॥ દ્રવ્ય તેજ ઉઘોત કીધો, ભાવ ઉઘોત

જિનેંદ્રને ॥ ઠામ ઠામ એહ ઓચ્છવ પ્રસિદ્ધો ॥ લખ
કોડી છઠ્ઠી ફલ કરી, કલ્યાણ કરો એહ ॥ કવિ નયત્રિ
મલ કહે ઇસ્યું, ધન ધન દહોડો તેહ ॥૨૥

પછી જંકિચિં નમુત્યુણું કહી અરિહંત ચેધ્યાણું
કરેમિ કાઉસસગ્ગં વંદણુ વત્તિઆએં અન્નત્થં કહી એક નવ-
કારનો કાઉસસગ્ગ કરી પારી નમોડહંતં કહી પ્રથમ થાય
કહેવી. પછી લોગસસં સંવલોએ અરિહંતં અન્નત્થં કહી
એક નવકારનો કાઉસસગ્ગ કરી પારી બીજી થાય કહેવી. પછી
પુખ્ખરવરદ્દીં સુઅસસ લગવઓ કરેમિ કાઉસસગ્ગં વંદણુ
વત્તિઆએં અન્નત્થં કહી એક નવકારનો કાઉસસગ્ગ કરી પારી
ત્રીજી થાય કહેવી. પછી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું વેયાવચ્ચગરાણું
અન્નત્થં કહી એક નવકારનો કાઉસસગ્ગ કરી પારી નમોડહંતં
કહી ચોથી થાય કહેવી તે ચાર થાયો આ પ્રમાણે—

॥ અથ પ્રથમ વીરસ્તુતિ ॥

મનોહર મૂર્તિ મહાવીર તણી, જિણે સોલ પહોર
દેશના પભણી ॥ નવ મલ્લી નવ લચ્છી નૃપતિ મુણી,
કહી શિવ પામ્યા ત્રિભુવન ધણી ॥૧॥ શિવ પહોંત્યા
ઋષભ ચઉ દશ ભકતે, બાવીશ લહ્યા શિવ માસ
થિતે ॥ છોડે શિવ પામ્યા વીર વલી, કાતિ વદી
અમાવાસ્યા નિરમલી ॥૨॥ આગામિ ભાવિ ભાવ
કહ્યા, દિવાલી કલ્પે જોહ લહ્યા ॥ પુણ્ય પાપ ફલ અજઝ-
યણે કહ્યાં, સવિ તહત્તિ કરીને સદહ્યાં ॥૩॥ સવિ દેવ
મલી ઉઘોત કરે, પરભાતે ગૌતમ જ્ઞાન વરે ॥ જ્ઞાનવિમલ
સદા ગુણ ત્રિસ્તરે, જિનશાસનમાં જયકાર કરે ॥૪॥

પછી એસી નમુત્યુણુંં કહી અરિહંત ચેઈઆણુંં અન્નતથં
કહી એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી નમોઽહંતુંકહી ખીભ
જોડાની પ્રથમ થાય કહેવી. ત્યારપછી લોગસ્સં સંવલોએં
અન્નતથં કહી એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી ખીભ જોડાની
ખીભ થાય કહેવી. પછી પુખ્ખરવરદીં સુઅસ્સ ભગવઓં
અન્નતથં કહી એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી ત્રીભ થાય
કહેવી. પછી સિદ્ધાણુંં વૈયાવચ્ચં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નતથં
કહી પારી નમોઽહંતું કહી ચોથી થાય કહેવી. એ રીતે પૂર્વની
પેઠે ચારે થાય કહેવી.

॥ અથ દ્વિતીય વીરસ્તુતિ ॥

જય જય ભવિ હિતકર, વીર જિનેશ્વર દેવ ॥ સુર
નરના નાયક જોહની સારે સેવ ॥ કરુણા રસ કંદો, વદો
આણુંંદ આણી ॥ ત્રિસલાસુત સુંદર, ગુણમણિ કેરો
ખાણી ॥ ૧ ॥ જસ પંચ કલ્યાણુક, દિવસ વિશેષ મુહાવે
॥ પણ સ્થાવર નારક, તેહને, પણ સુખ થાવે ॥ તે
અ્યવન જનમ વ્રત, નાણુ અને નિર્વાણુ ॥ સવિ જિન-
વર કેરાં, એ પાંચે અહિઠાણુ ॥ ૨ ॥ જિહાં પાંચ
સમિતિ યુત, પંચમહાવ્રત સાર ॥ જેમાં પરકાશ્યા,
વલિ પાંચે વ્યવહાર ॥ પરમેષ્ઠિ અરિહંત, નાથ
સર્વજ્ઞને પાર ॥ એહ પંચ પદે લલ્હો, આગમ અર્થ
ઉદાર ॥ ૩ ॥ માતંગ સિદ્ધાઈ, દેવી જિનપદ સેવી ॥
દુઃખ દુરિત ઉપદ્રવ, જે ટાલે નિતમેવી ॥ ૪ ॥ શાસન

સુખદાઈ, આઈસુણેા અરદાશ ॥ શ્રી જ્ઞાનવિમલ
ગુણ, પૂરો વંછિત આશ ॥૪॥ ઇતિ દ્વિતીય થુઈજેડો.

ખેસી નમુત્યુણું ંભવંતિયેઈઆઈંખમાસમણુંદઈ બવંત
કેવિસાહુ ંનમોડહીતંકહી સ્તવન કહેલું. તે સ્તવન આ પ્રમાણે.

॥ અથ શ્રી મહાવીરજિન સ્તવન ॥

॥ આજ સખી શંખેશ્વરો ॥ એ દેશી ॥

શ્રી મહાવીર મનોહર, પ્રણમું શિવ નામી ॥ કંથ
જશોદા નારીનો, જિન શિવગતિ ગામી ॥૧॥ ભગિની
બસ સુદંસણા, નંદિવર્ધન ભાઈ ॥ હરિલંછન હેબ-
લુઓ, સહુ કોને સુખદાયી ॥૨॥ સિદ્ધાર્થ ભૂપતિ
તણો, સુત સુંદર સોહે ॥ નંદન ત્રિશલા દેવીનો,
ત્રિભુવન મન મોહે ॥૩॥ એક શત દશ અધ્યયન જે,
પ્રભુ આપ પ્રકાશે ॥ પુણ્ય પાપ ફલ કેરડાં, સુણે
ભવિક ઉલ્લાસે ॥૪॥ ઉત્તરાધ્યયન છત્રીશ જે, કહે
અર્થ ઉદાર ॥ સોલ પહેરે દીયે દેશના, કરે ભવિક
ઉપગાર ॥૫॥ સર્વાર્થસિદ્ધ મુહૂર્તમાં, પાછલી જે
રચણી ॥ યોગનિરોધ કરે તિહાં, શિવની નીસરણી
॥૬॥ ઉત્તરાશ્લેષુની ચંદ્રમા, જોગે શુભ આવે ॥
અજરામરપદ પામીયા, જ્યજ્ય રવ થાવે ॥૭॥
ચોસઠ સુરવર આવીયા, જિન અંગ પખાલી ॥ કલ્યા-
ણક વિધિ સાચવી, પ્રગટી દિવાલી ॥૮॥ લાખ કોડી

ફલ પામીયે, જિન ધ્યાને રહીયે ॥ ધીરવિમલ કવિરા-
જનો, જ્ઞાનવિમલ કહિએ ॥ ૬ ॥ ઇતિ વીરજિન સ્તવના ॥

પછી અર્ધાં જયવીરરાય કહેવા,

પછી ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહુ ભગવન્ !
ચૈત્યવંદન કંઈ ! ઇચ્છ', કહી ત્રીજું ચૈત્યવંદન કહેવું તે
આ પ્રમાણુ.

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

શ્રી સિદ્ધાર્થ નૃપકુલતિલો, ત્રિશલા જસ માત ॥
હરિ લંછન તનુ સાત હાથ, મહિમા વિખ્યાત ॥ ત્રીશ
વરસ ગૃહવાસ છંડી, લીએ સંયમ ભાર ॥ બાર વરસ
છદ્મસ્થ માન, લહી કેવલ સાર ॥ ત્રીશ વરસ એમ સવિ
મલી એ, બહોંતેર આયુ પ્રમાણુ ॥ દિવાલી દિન શિવ
ગયા, કહે નય તેહ ગુણુ ખાણુ ॥ ૩ ॥ ઇતિ ચૈત્યવંદન-
ત્રયમ્.

॥ ઇતિ પ્રથમ જોડો ॥

॥ અથ બીજો જોડો ॥

આ બીજા જોડામાં પણ પ્રથમ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહુ
ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કંઈ ? ઇચ્છ' કહી પ્રથમ ચૈત્યવંદન
કહેવું વિગેરે પ્રથમના જોડાની પેઠે સર્વ વિધિ કરવી.

॥ અથ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

નમો ગણધર નમો ગણધર, લખિય લંડાર ॥ ઇંદ્રભૂતિ

મહિમા નિકો, વડ વજીર મહાવીર કેરો ॥ ગૌતમ ગોત્રે
ઉપન્યો, ગણિ અગ્યાર માંહે વડેરો ॥ કેવલજ્ઞાન લહું
જિણે, દિવાલી પરભાત ॥ જ્ઞાનવિમલ કહે જેહના,
નામ થકી સુખશાત ॥૧॥

॥ અથ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

ઈંદ્રભૂતિ પહિલો ભણું, ગૌતમ જસ નામ ॥
ગોખર ગામે ઊપન્યા, વિદ્યાનાં ધામ ॥ પંચ સયા
પરિવારશું, લેઈ સંયમ ભાર ॥ વરસ પચાસ ગૃહે
વસ્ય, વ્રતે વર્ષ જ ત્રીશ ॥ બાર વરસ કેવલ વર્યાએ,
બાણું વરસ સવિ આય ॥ નય કહે ગૌતમ નામથી,
નિત્ય નિત્ય નવનિધિ થાય ॥૩॥

॥ અથ પ્રથમ થુઈ જોડો ॥

ઈંદ્રભૂતિ અનુપમ ગુણ ભર્યા, જે ગૌતમ ગોત્રે
અલંકર્યા ॥ પંચશત છાત્રશું પરિવર્યા, વીર ચરણ
લહી ભવજલ તર્યા ॥૧॥ ચઉ અડ દશ દોય જિનને
સ્તવે, દક્ષિણ પાશ્વિમ ઉત્તર પૂરવે ॥ સંભવ આદિ
અષ્ટાપદ ગિરિયે વલી, જે ગૌતમ વંદે લળી લળી ॥૨॥
ત્રિપદિ પામીને જેણે કરી, દ્વાદશાંગી સકલ ગુણે ભરી ॥
દીયે દીક્ષા તે લહે કેવલસિરિ, તે ગૌતમને રહું અનુ-
સરી ॥૩॥ જક્ષ માતંગને સિદ્ધાધિકા, સ્મરિ શાસનની

પર ભાવિકા ॥ શ્રી જ્ઞાનવિભલ દ્વીપાલિકા, કરો નિત્ય
નિત્ય મંગલમાલિકા ॥૪॥ ઇતિ સ્તુતિઃ ॥

॥ અથ દ્વિતીય થુઈ જોડો ॥

શ્રી ઇંદ્રભૂતિ ગણવૃદ્ધિભૂતિ, શ્રી વીરતીર્થાધિપ-
મુખ્ય શિષ્યમ્ ॥ સુવર્ણ કાંતિ કૃતકર્મશાંતિ, નમા-
મ્યહં ગૌતમગોત્ર રત્નમ્ ॥૧॥ તીર્થકરા ધર્મધુરા-
ધુરીણા, યે ભૂતભાવિપ્રતિવર્તમાનાઃ ॥ સત્પત્રચક-
ત્યાણકવાસરસ્થા, દિશંતુ તે મંગલમાલિકાં ચ ॥૨॥
જિનેન્દ્રવાક્યં પ્રથિતપ્રભાવં, કર્માષ્ટકાનેકપ્રભેદસિ-
હમ્ ॥ આરાધિતં શુદ્ધમુનીન્દ્રવર્ગે-જગત્યમેવં જય-
તાત્ નિતાંતમ્ ॥૩॥ સમ્યગ્દશાં વિધનહરા ભવંતુ,
માતંગયક્ષાઃ સુરનાયકાશ્ચ ॥ દ્વીપાલિકાપર્વણિ સુપ્ર-
સન્નાઃ, શ્રીજ્ઞાનસૂરિવરદાયકાશ્ચ ॥૪॥ ઇતિ ગૌતમ-
સ્વામી સ્તુતિઃ ॥

॥ અથ સ્તવન ॥

॥ તુંગીયા ગિરિ શિખર સોહો ॥ એ દેશી ॥

વીર મધુરી વાણી ભાંખે, જલધિજલ ગંભીર રે ॥
ઇંદ્રભૂતિ ચિત્ત ભ્રાંતિ રજકણ, હરણ પ્રવર સમીર રે ॥
વીર૦ ॥૧॥ પંચભૂત થકી જ પ્રગટે, ચેતના વિજ્ઞાન
રે ॥ તેહમાં લયલીન થાયે, ન પરભવ સંજ્ઞાન રે ॥
વીર૦ ॥૨॥ વેદ પદનો અર્થ એહવો, કરે મિથ્યારૂપ
રે ॥ વિજ્ઞાનવન પદ વેદ કેરાં, તેહનું એહસ્ વરૂપરે ॥

॥વીર૦ ॥૩॥ ચેતના વિજ્ઞાનધન છે, જ્ઞાન દર્શન
 ઉપયોગ રે ॥ પંચભૂતિક જ્ઞાનમય તે, હોય વસ્તુ
 સંયોગ રે ॥વીર૦ ॥૪॥ જિહ્વા જેહવી વસ્તુ દેખિએ,
 હોય તેહણું જ્ઞાન રે ॥ પૂરવ જ્ઞાન વિપર્યયથી, હોય
 ઉત્તમ જ્ઞાન રે ॥વીર૦ ॥૫॥ એહ અર્થ સમર્થ
 જાણી, મ ભણુ પદ વિપરીત રે ॥ ઇણિપરેં શ્રાંતિ
 નિરાકરીને, થયા શિષ્ય વિનીત રે ॥વીર૦ ॥૬॥
 દીપાલિકા પ્રભાતે કેવલ, લહું તે ગૌતમ સ્વામિ રે ॥
 અનુક્રમે શિવસુખ લહ્યા તેહને, નય કરે પ્રણામ રે ॥
 વીર૦ ॥૭॥ ઇતિ પ્રથમં સ્તવનં ॥

॥ અથ દ્વિતીય સ્તવન ॥

॥ અલખેલાની દેશી ॥

દુઃખહરણી દીપાલીકા રે લાલ, પરવ થયું જગ-
 માંહિ ॥ ભવિ પ્રાણી રે ॥વીર નિર્વાણથી થાપના રે
 લાલ, આજ લગે ઉચ્છાહિ ॥ ભવિ ॥૧॥ સમકિત
 દષ્ટિ સાંભલો રે લાલ, એ આંકણી ॥ સ્યાદ્વાદ ધર
 ધોલીએ રે લાલ, દર્શનની કરી શુદ્ધિ ॥ ભવિ ॥૨॥ ચારિત્ર
 ચંદ્રોદય આંધિયે રે લાલ, ટાલો [રજ] દુઃકર્મ પુદ્ધિ
 ॥ ભવિ ॥૩॥ સમગા સેવા કરો જિનરાયની રે લાલ,
 દિલ દોઢાં મિઠાશ ॥ ભવિ ॥૪॥ વિવિધ પદારથ ભાવ-
 ના રે લાલ, તે પકૂવાનની રાશિ ॥ ભવિ ॥૫॥ સમગા
 ગુણિજન પદની નામના રે લાલ, તેહિજ જુહાર ભટ્ટાર
 ॥ ભવિ ॥૬॥ વિવેક રતન મેરઘ્યાં રે લાલ, ઉચિત તે

દીપ સંભાર ॥લવિના૪૫૫ સમગા સુમતિ સુવનિતા
હેજશુ' રે લાલ, મન ઘરમાં કરો વાસ ॥લવિના
વિરતિ સાહેલી સાથશુ' રે લાલ, અવિરતિ અલચ્છી
નિકાસ ॥લવિનાપા સમગા મૈત્રાદિકની ચિંતનારે
લાલ, તેહ ભલા શણુગાર ॥લવિં દર્શનગુણ વાધા
બન્યારે લાલ, પરિમલ પર ઉપગાર ॥લવિં ૥૬૥
સમગા પૂર્વસિદ્ધ કન્યા પખેરે લાલ, જનધ્યા અણુ-
ગાર ॥લવિના સિદ્ધશિલા વર વેદિકારે લાલ, કન્યા
નિવૃત્તિ સાર ॥લવિં ૥૭૥સમગા અનંત ચતુષ્ઠય
દાયજે રે લાલં શુદ્ધ યોગ નિરોધ ॥લવિના પા-
ણિગ્રહણ પ્રભુજી કરે રે લાલ, સહુને હરખ વિબોધ
॥લવિના૮૥ સમગા ધણિ પરે પર્વ દીપાલિકા રે
લાલ, કરતાં કોટિ કલ્યાણ ॥લવિના જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ
ભક્તિ શુ' રે લાલ, પ્રગટે સકલ ગુણ ખાણ ॥લવિં
૥૯૥ સમં ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

જીવકેરો જીવકેરો, અછે મનમાંહિ ॥ સંશય વેદ
પદે કરી, દહી અર્થ અભિમાન વાર્યો ॥ શ્રી મહાવીર
સેવા કરી, પ્રહી સંયમ આપ તાર્યો ॥ ત્રિપદી પામી
ગુંથીયા, પૂરવ ચઉદ ઉદાર ॥ નય કહે તેમના નામથી,
હોયે જય જયકાર ॥૩૥ ઇતિ જૌતમ ચૈત્યવંદનત્રયમ્
॥ ઇતિ શ્રી દિવાલીનાં દેવ વાંદનાનો વિધિ સમાપ્તઃ ॥

આચાર્ય વિજયલક્ષ્મીસૂરિકૃત

॥ અથ શ્રી જ્ઞાનપંચમી દેવવંદન પ્રારંભ ॥

॥ પ્રથમ વિધિ ॥

પ્રથમ બાજેઠ અથવા ઠવણી ઉપર રૂમાલ ઢાંકી પાંચ પુસ્તકો મૂકીને વાસક્ષેપથી જ્ઞાનની પૂજા કરીએ, વળી પાંચ દીવેટનો દીવો કરીએ, તે દીવો જ્યણા પૂર્વક પુસ્તકને જમણે પાસે સ્થાપીએ અને ધૂપધાણું ડાબે પાસે મૂકીએ, પુસ્તક આગળ પાંચ અથવા એકાવન સાથીયા કરી ઉપર શ્રીકૃષ્ણ તથા સોપારી મૂકીએ, યથાશક્તિ જ્ઞાનની દ્રવ્ય પૂજા કરીએ, પછી દેવ વાંદીએ અને સામાયિક તથા પોસહ મધ્યે વાસપૂજાએ પુસ્તક પૂજાને દેવ વાંદીએ, અથવા દેહરા મધ્યે બાજેઠ ત્રણ ઉપરા-ઉપર માંડી, તે ઉપર પાંચ શ્રી જિનમૂર્તિ સ્થાપીએ તથા મહાઉત્સવથી પોતાને ઠામે સ્નાત્ર લણાવીએ, પ્રભુ આગળ જમણી તરફ પુસ્તક માંડયું હોય, તેની પણ વાસક્ષેપ પ્રમુખે પૂજા કરીએ, તથા ઉજમણું માંડયું હોય ત્યાં પણ યથાશક્તિ જિનખેંબ આગળ લઘુ સ્નાત્ર લણાવીને અથવા સત્તરભેદી પૂજા લણાવીને પછી શ્રીસૌભાગ્ય પંચમીના દેવ વાંદીએ. ॥

હવે દેવ વાંદવાનો વિધિ કહે છે

પ્રથમ પ્રકટ નવકાર કહી ઇરિયાવહી૦ પડિક્કમી એક દ્વાજરસમે કાઉરસગ્ગ કરી, ન આવડે તો આર નવકારનો

કાઉત્સગ્ગ કરી, પ્રગટ લોગસ કહી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છા-
કારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! મતિજ્ઞાન આરાધનાર્થ ચૈત્ય-
વંદન કરૂં ? એમ કહી પછી યોગસુદ્રાએ ચૈત્યવંદન કરીએ,
તે કહે છે.

અથ શ્રી મતિજ્ઞાનનું ચૈત્યવંદન

શ્રી સૌભાગ્ય પંચમી તણો, સયલ દિવસ સિણ-
ગાર ॥ પાંચે જ્ઞાનને પૂજ્યે, થાય સફલ અવતાર ॥૧॥
સામાયિક પોસહ વિષે, નિરવધ પૂજા વિચાર ॥સુગધ
ચૂર્ણાદિક થકી, જ્ઞાન ધ્યાન મનોહાર ॥૨॥ પૂર્વ દિશે
ઉત્તર દિશે, પીઠ રચી ત્રણ સાર ॥ પંચ વરણ જિન
ખિખને, સ્થાપીજે સુખકાર ॥૩॥ પંચ પંચ વસ્તુ
મેલવી, પૂજા સામગ્રી જોગ ॥ પંચવરણ કલશા ભરી,
હરિયે દુઃખ ઉપભોગ ॥૪॥ યથાશક્તિ પૂજા કરો,
મતિજ્ઞાનને કાજે ॥ પંચજ્ઞાનમાં ધુરે કહ્યું, શ્રી જિન-
શાસન રાજે ॥૫॥ મતિ શ્રુત વિણ હોવે નહિ, એ
અવધિ પ્રમુખ મહાજ્ઞાન ॥ તે માટે મતિ ધુરે કહ્યું,
મતિશ્રુતમાં મતિ માન ॥૬॥ ક્ષય ઉપશમ આવર-
ણનો, લખિ હોયે સમકાલે ॥ સ્વામ્યાદિકથી અભેદ
છે, પણ મુખ્ય ઉપયોગકાલે ॥૭॥ લક્ષણ ભેદે ભેદ છે,
કારણ કારણ યોગે ॥ મતિસાધન શ્રુત સાધ્ય છે,
કંચન કલશ સંયોગે ॥૮॥ પરમાતમ પરમેસર એ,
સિદ્ધ સયલ ભગવાન ॥ મતિ જ્ઞાન પામી કરી, કેવલ

લક્ષ્મી નિધાન ॥૬॥ ઇતિ ચૈત્યવંદન ॥૧॥

જંકિચિં નમુત્યુણં જાવંતિં કહી, ખમાસમણુ દધં
જાવંતં નમોઽર્હતં કહી સ્તવન કહેવું તે આ પ્રમાણે-

॥ અથ શ્રી મતિજ્ઞાનનું સ્તવન ॥

॥ રસિયાની દેશી ॥

પ્રણમો પંચમી દિવસે જ્ઞાનને, ગાજે જગમાં રે
જેહ ॥ મુજ્ઞાની ॥ શુભ ઉપયોગે ક્ષણમાં નિજજરે,
મિથ્યા સંચિત જેહ ॥ સું ॥૧॥ પ્રણં ॥ સંતપદા-
દિક નવદારે કરી, મતિ અનુયોગ પ્રકાશ ॥ સું ॥ નય
વ્યવહારે આવરણ ક્ષય કરી, અજ્ઞાની જ્ઞાન ઉદ્ભાસ
॥ સું ॥૨॥ પ્રણં ॥ જ્ઞાની જ્ઞાન લહે નિશ્ચય કહે,
દો નય પ્રભુજીને સત્ય ॥ સું ॥ અંતરમુહૂર્ત રહે
ઉપયોગથી, એ સર્વ પ્રાણીને નિત્ય ॥ સું ॥ ૩ ॥
પ્રણં ॥ લખિંધ અંતરમુહૂર્ત લઘુપણે, છાસઠ સાગર
જિહ્વ ॥ સું ॥ અધિકો નરભવ બહુ વિધ જીવને,
અંતર કદિયે ન દિહ્વ ॥ સું ॥ ૪ ॥ પ્રણં ॥ સંપ્રતિ
સમયે એક જો પામતા, હોય અથવા નવિ હોય ॥ સું
॥ ક્ષેત્ર પદ્યોપમ ભાગ અસંખ્યમાં, પ્રદેશ માને બહુ
જોય ॥ સું ॥ ૫ ॥ પ્રણં ॥ મતિજ્ઞાન પામ્યા જીવ
અસંખ્ય છે, કહ્યા પડિવાઈ અનંત ॥ સું ॥ સર્વ
આશાતન વરજે જ્ઞાનની, વિજયલક્ષ્મી લહે સંત
॥ સું ॥ ૬ ॥ પ્રણં ॥

ઇતિ શ્રી મતિજ્ઞાનસ્તવનમ્ ॥

પછી જયવીરરાય કહી, ખમાસમણ દેઈ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! શ્રી મતિજ્ઞાન આરાધનાર્થં કાઉસ્સગ્ગ કંઠે ? ઇચ્છં ! શ્રીમતિજ્ઞાનઆરાધનાર્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ વંદણુવત્તિઆએ અને અન્નતથ ઉસસિએણું કહી એક લોગ-સ્સનો ચદેસુનિમ્મલયરા સુધીનો અને ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી કાઉસ્સગ્ગ પારી નમોડહંત સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહી થોય કહેવી, તે નીચે પ્રમાણે.

॥ અથ થુઈ ॥

(શ્રી શંખેશ્વર પાસ જિનેસર-એ દેશી)

શ્રી મતિજ્ઞાનની તત્ત્વ ભેદથી, પર્યાયે કરી વ્યાખ્યાણ ॥ ચઉવિહ દ્રવ્યાદિકને જાણે, આદેશે કરી દાખ્યાણ ॥ માને વસ્તુ ધર્મ અનંતા, નહી અજ્ઞાન વિવક્ષા ॥ તે મતિજ્ઞાનને વંદો પૂજો, વિજયલક્ષ્મી ગુણ કાંક્ષા ॥૧॥ ઇતિ સ્તુતિ ॥

પછી ખમાસમણ દેઈ એક ગુણનો હુહો કહી, પછી બીજું ખમાસમણ દેઈ બીજો ગુણ વરણુવવો ॥ એ રીતે મતિજ્ઞાન સંબંધી અદ્વૈતાવીશ ખમાસમણ દેવાં. તેની પીઠિકાના હુહો પ્રથમ કહેવાના તે આ પ્રમાણે—

॥ હુહો ॥

શ્રી શ્રુતદેવી ભગવતી, જે આહ્લી લીપિરૂપ ॥

પ્રણમે જોહને ગોયમા, હું વંદુ સુખ રૂપ ॥૧॥ જ્ઞેય
અનંતે જ્ઞાનના, ભેદ અનેક વિલાસ ॥ તેહમાં એકા-
વન કહું, આતમધર્મ પ્રકાશ ॥૨॥ ખમાસમણ એક
એકથી, સ્તવિયે જ્ઞાન ગુણ એક ॥ એમ એકાવન
દીલ્યે, ખમાસમણ સુવિવેક ॥૩॥ શ્રી સૌભાગ્ય-
પંચમી દિને, આરાધો મતિજ્ઞાન ॥ ભેદ અઠાવીશ
એહના, સ્તવીયે કરી બહુમાન ॥૪॥ ઇંદ્રિય વસ્તુ
પુગ્ગલા, મલવે અવત્તવ નાણુ ॥ લોચન મન વિણુ
અક્ષતે, વ્યંજનાવગ્રહ જાણુ ॥૫॥ ભાગ અસંખ્ય
આવલી લધુ, સાસ પહુત ડિઈ જિહ્વ ॥ પ્રાપ્યકારી
અઉ ઇંદ્રિયા, અપ્રાપ્યકારી દુઃખ દિહ્વ ॥૬॥ ઇતિ ॥

॥ અથ ખમાસમણના દુહા ॥

સમકિત શ્રદ્ધાવંતને, ઉપન્યો જ્ઞાન પ્રકાશ ॥ પ્રણમું
પદકજ તેહના, ભાવ ધરી ઉલ્લાસ ॥૧॥

અહીં પહેલું ખમાસમણ દેવું ને એ પ્રમાણે એ દુહા
ગુણ ગુણ દીઠ કહેવો. અને કહ્યા પછી ખમાસમણ આપવું.
ખમા ૦ ॥ ૧ ॥

॥ દુહા ॥

નહીં વર્ણાદિક યોજના, અર્થાવગ્રહ હોય ॥ નોઈ-
દ્રિય પંચઈંદ્રિયે, વસ્તુગ્રહણ કાંઈ જોય ॥ સમગાર ॥
અન્વય વ્યતિરેકે કરી, અંતરમુહૂર્ત પ્રમાણ ॥ પંચેંદ્રિય

મનથી હોયે, ઇતિ વિચારણા જ્ઞાન ॥ સમ૦ ॥ ૧૩૫ ॥
 વર્ણાદિક નિશ્ચય વસે, મુરનર એહિ જ વસ્તં ॥
 પંચે દ્રિય મનથી હોયે, ભેદ અપાય પ્રશસ્ત ॥ સમ૦ ॥
 ૧૩૬ ॥ નિર્ણીત વસ્તુ સ્થિર ગ્રહે, કાલાંતર પણ સાચ ॥
 પંચે દ્રિય મનથી હોયે, ધારણા અર્થ ઉવાચ ॥ સમ૦ ॥
 ૧૩૭ ॥ નિશ્ચય વસ્તુ ગ્રહે છતે, સંતત ધ્યાન પ્રકામ ॥
 અપાયથી અધિકે ગુણે, અવિચ્યુત ધારણા ઠામ ॥
 સમ૦ ॥ ૧૩૮ ॥ અવિચ્યુતિ સ્મૃતિતણું, કારજ કારણ
 જેહ ॥ સંખ્ય અસંખ્ય કાલજ સુધી, વાસના ધારણા
 તેહ ॥ સમ૦ ॥ ૧૩૯ ॥ પૂર્વોત્તર દર્શન દ્વય, વસ્તુ અપ્રાપ્ત
 એકત્વ ॥ અસંખ્ય કાલે એ તેહ છે, જાતિસ્મરણે
 તત્ત્વ ॥ સમ૦ ॥ ૧૪૦ ॥ વાજિત્ર નાદ લહી ગ્રહે, એ તો
 દુઃકુલિ નાદ ॥ અવગ્રહાદિક જાણે બહુ, ભેદ એ મતિ
 આહલાદ ॥ સમ૦ ॥ ૧૪૧ ॥ દેશ સામાન્યે વસ્તુ છે, ગ્રહે
 તદપિ સામાન્ય ॥ શબ્દ એ નવ નવ જાતિનો, એ
 અબહુ મતિમાન ॥ સમ૦ ॥ ૧૪૨ ॥ એક જ તુરિયના
 નાદમાં, મધુર તરણાદિક જાતિ ॥ જાણે બહુવિધ ધર્મ
 શું, ક્ષય ઉપશમની ભાતિ ॥ સમ૦ ॥ ૧૪૩ ॥ મધુર-
 તાદિક ધર્મમાં, ગ્રહવો અલ્પ સુવિચાર ॥ અબહુવિધ
 મતિ ભેદનો, કીધો અર્થ વિસ્તાર ॥ સમ૦ ॥ ૧૪૪ ॥
 શીઘ્રમેવ જાણી સહી, નવી હોય બહુ વિલંબ ॥ શિખ
 ભેદ એ જ્ઞાનનો, જાણો મતિ અવલંબ ॥ સમ૦ ॥ ૧૪૫ ॥

બહુ વિચાર કરી જાણીએ, એ અક્ષિપ્રહ ભેદ ॥ ક્ષયો
 પશમ વિચિત્રતા, કહે મહાજ્ઞાની સંવેદ ॥ સમં
 ॥૧૪॥ અનુમાને કરી કે પ્રહે, ધ્વજથી જિનવર ચેત્ય
 ॥ પૂર્વ પ્રબંધ સંભારીને, નિશ્ચિત ભેદ સકેત ॥ સં
 ॥૧૫॥ બાહિર ચિહ્ન પ્રહે નહીં, જાણે વસ્તુ વિવેક ॥
 અનિશ્ચિત ભેદ એ ધારીએ, આભિનિબોધિક ટેક ॥
 સં ॥૧૬॥ નિઃસંદેહ નિશ્ચયપણે, જાણે વસ્તુ અધિ-
 કાર ॥ નિશ્ચિત અર્થ એ ચિતવો, મતિજ્ઞાન પ્રકાર
 ॥ સં ॥૧૭॥ એમ હોયે વા અન્યથા, એમ સંદેહ
 જુત્ત ॥ ધરે અનિશ્ચિત ભાવથી, વસ્તુ ગ્રહણ ઉપયુત્ત
 ॥ સં ॥૧૮॥ બહુ પ્રમુખ ભેદે ગ્રહું, જિમ એકદા તિમ
 નિત્ય ॥ બુદ્ધિ થાયે જોહને, એ ધ્રુવભેદનું ચિત્ત ॥
 સં ॥૧૯॥ બહુ પ્રમુખ રૂપે કદા, અબહાદિક રૂપ ॥
 એ રીતે જાણે તદા, ભેદ અધ્રુવ સ્વરૂપ ॥ સં
 ॥૨૦॥ અવગ્રહાદિક ચઉભેદમાં, જાણવા યોગ્ય તે
 જ્ઞેય ॥ તે ચઉભેદે ભાંખીયો, દ્રવ્યાદિકથી ગણેય ॥
 જાણે આદેશે કરી, કેટલા પર્યાય વિસિદ્ધ ॥ ધર્માદિક
 સર્વિ દ્રવ્યને, સામાન્ય વિશેષ ગરિદ્ધ ॥ સમ ॥૨૧॥
 સામાન્યાદેશે કરી, લોકાલોક સ્વરૂપ, ક્ષેત્રથી જાણે
 સર્વને, તત્ત્વ પ્રતીત અનુરૂપ ॥ સમ ॥૨૨॥ અતીત
 અનાગત વર્તના, શ્રદ્ધા સમય વિશેષ ॥ આદેશે જાણે
 સહુ, વિતથ નહિ લવલેશ ॥ સમ ॥૨૩॥ ભાવથી

સવિ હું ભાવનો, જાણે ભાગ અનંત ॥ ઉદયિકાદિક
ભાવ જે, પંચ સામાન્યે લઈંત ॥ સમ ૦ ॥ ૨૪ ॥ અશ્રુ-
તનિશ્રિત માનિયે, મતિના ચાર પ્રકાર ॥ શીઘ્ર સમય
રોહા પરે, અકલ ઉત્પાતકી સાર ॥ સમ ૦ ॥ ૨૫ ॥
વિનય કરતાં ગુણુતણો, પામે મતિ વિસ્તાર ॥ તે
વિનયિકી મતિ કહી, સઘલા ગુણુ શિરદાર ॥ સમ ૦ ॥
॥ ૨૬ ॥ કરતાં કાર્ય અભ્યાસથી, ઊપજે મતિ સુવિ-
ચાર ॥ તે બુદ્ધિ કહી કાર્મિકી, નંદીસૂત્ર મઝાર ॥ સમ ૦
॥ ૨૭ ॥ જે વચના પરિપાકથી, લહે બુદ્ધિ ભર પૂર ॥
કમલવને મહા હંસને, પરિણામિકી એ સનૂર ॥ ૨૮ ॥
અડવીશ બત્રીસ દુગ ચઉ, ત્રણશેં ચાલીશ જેહ ॥
દર્શનથી મતિ ભેદ તે, વિજયલક્ષ્મી ગુણુગેહ ॥ સમ ૦ ॥
॥ ૨૯ ॥ ઇતિ મતિજ્ઞાનં સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ શ્રુતજ્ઞાન ॥

પછી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છાકારેણ સંદેસહ લગવન્ !
શ્રુતજ્ઞાન આરાધનાર્થં ચૈત્યવંદન કર્ ? ઇચ્છં ! કહી ચૈત્યવંદન
કહેવું તે નીચે પ્રમાણે—

॥ દ્વિતીય શ્રુતજ્ઞાન ચૈત્યવંદન ॥

શ્રી શ્રુતજ્ઞાનને નિત્ય નમો, સ્વપર પ્રકાશક જેહ
॥ જાણે દેખે જ્ઞાનથી, શ્રુતથી ટલે સંદેહ ॥ અનલિ-
લાખ્ય અનંત ભાવ, વચન અગોચર દાખ્યા ॥ તેહનો
ભાગ અનંતમો, વચન પચાણે આખ્યા ॥ વલી કથ-
દે. ૨

નીય પદાર્થનો એ, લાગ અનંતમે જોહ ॥ ચઉદે
 પૂરવમાં રચ્યો, ગણધર ગુણ સસનેહ ॥૧॥ માંહોમાંહે
 પૂરવધરા, અક્ષર લાભે સરિખા ॥ છઠાણુવડીયા ભાવથી,
 તે શ્રુત મતિય વિશેષા ॥ તેહિજ માટે અનંતમે, લાગ
 નિબદ્ધા વાચ્યા ॥ સમકિતશ્રુતના માનીયે, સર્વ પદા-
 રથ સાચ્યા ॥ દ્રવ્ય ગુણ પર્યાયે કરી, જાણે એક પ્રદેશ
 ॥ જાણે તે સવિ વસ્તુને, નંદીસૂત્ર ઉપદેશ ॥૨॥ ચોવીશ
 જિનના જાણીએ, ચઉદ પૂરવધર સાધ ॥ નવશત
 તેત્રીશ સહસ છે, અઠાણું નિરુપાધ ॥ પરમત એકાં-
 તવાદીનાં, શાસ્ત્ર સકલ સમુદાય ॥ તે સમકિતવતે
 ગ્રહાં, અર્થ યથારથ થાય ॥ અરિહંત શ્રુત કેવલી કહે
 એ, જ્ઞાનાચાર ચરિત્ત ॥ શ્રુતપંચમી આરાધવા,
 વિજયલક્ષ્મીસૂરિ ચિત્ત ॥૩॥ ઇતિ ચૈત્યવંદન ॥

પછી નમુશ્ચુણં જાવંતિં કહી, ખમાસમણુ દઈ,
 જાવંતં નમોર્હતં કહી સ્તવન કહીએ તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી શ્રુતજ્ઞાનનુ સ્તવન ॥

॥ હરીયા મન લાગ્યો ॥ એ દેશી ॥

શ્રી શ્રુત ચઉ ભેદે કરી, વરણુવે શ્રી જિનરાજ
 રે ॥ ઉપધાનાદિ આચારથી, સેવિયે શ્રુત મહારાજ
 રે ॥ શ્રુતશું દિલ માન્યો ॥ દિલ માન્યો રે, મન માન્યો
 પ્રણુ આગમ મુખકાર રે ॥ શ્રુત ॥૧॥ એ આંકણીમ

એકાદિ અક્ષર સંયોગથી, અસંયોગી અનંતરે ॥ સ્વ-
પર પચાચિ એક અક્ષરો, ગુણ પચાચિ અનંતરે ॥
શ્રુત૦ ॥ ૨ ॥ અક્ષરનો અનંતમો, ભાગ ઉઘાડો છે
નિત્ય રે ॥ તે તો અવરાએ નહી, જીવ સૂક્ષ્મનું એ
ચિત્ત રે ॥ શ્રુત૦ ॥ ૩ ॥ ઇચ્છા સાંભલવા ફરી ખૂંછે,
નિસુણી ગ્રહે વિચારંતરે ॥ નિશ્ચય ધારણા તિમ કરે,
ધીગુણ આઠ એ ગણંત રે ॥ શ્રુત૦ ॥ ૪ ॥ વાદી ચોવીશ
જિનતણા, એક લાખ છત્રીશ હજાર રે ॥ ખેસે સયલ
સભામાંહે, પ્રવચન મહિમા અપાર રે ॥ શ્રુત૦ ॥ ૫ ॥
ભણે ભણાવે સિદ્ધાંતને, લખે લખાવે જોહ રે ॥ તસ
અવતાર વખાણીયે, વિજયલક્ષ્મી ગુણગોહ રે ॥ શ્રુત૦
॥ ૬ ॥ ઇતિ સ્તવન ॥

પછી જયવીરરાય કહી, ખમાસમણ દેઈ, ઇચ્છાકારેણ
સંહિસહ ભગવન ! શ્રી શ્રુતજ્ઞાનઆરાધનાર્થ કાઉસ્સગ્ગ
કરું ? ઇચ્છું ! કરેમિ કાઉસ્સગ્ગાં વંદણ વત્તિઆએ૦ અન્નત્ય૦
કહી એક લોગસ્સનો, અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ
પારીને થાય કહેવી, તે કહે છે—

॥ શ્રી શ્રુતજ્ઞાનની થુઈ ॥

॥ ગોચમ ખોલે ગ્રંથ સંભાલી ॥ એ દેશી ॥

ત્રિગટે ખેસી શ્રી જિન ભાણ, ખોલે ભાષા અમીય
સંભાણ ॥ મત અનેકાંત પ્રમાણ ॥ અરિહંત શાસન
સફરી સુખાણ, ચઉ અનુયોગજિહાં ગુણખાણ ॥ આતમ

અનુભવ ઠાણુ ॥ સકલ પદારથ ત્રિપદી જાણુ, જોજન
ભૂમિ પસરે વખાણુ ॥ દોષ બત્રીશ પરિહાણુ ॥ કેવલી
ભાષિત તે શ્રુત નાણુ, વિજયલક્ષ્મી સૂરિ કહે બહુમાન
॥ ચિત્ત ધરજે તે સયાણુ ॥ ઇતિ સ્તુતિઃ ॥

પછી ખમાસમણુ દેઈ શ્રુતજ્ઞાનના ચઉદ ગુણુ વર્ણવવાને
અર્થે દુહા કહેવાના તે આ પ્રમાણુ. તેમાં પહેલા બે દુહા
પીઠિકાના છે અને તે પછીનો દુહો દરેક ગુણુદીઠ કહેવો.

॥ શ્રી શ્રુતજ્ઞાનના દુહા ॥

વંદો શ્રી શ્રુતજ્ઞાનને, ભેદ ચતુર્દશ વીશ ॥ તેહમાં
ચઉદશ વરણુબું, શ્રુત કેવલી શ્રુત ઇશી ॥ ૧ ॥ ભેદ અઢાર
પ્રકારના, એમ સવિ અક્ષરમાન ॥ લખિંધ સંજ્ઞા વ્યં-
જન વિધિ, અક્ષર શ્રુત અવધાન ॥ ૨ ॥ પીઠિકા ॥
પવયણુ શ્રુત સિદ્ધાંત તે, આગમ સમય વખાણુ ॥
પૂજે બહુવિધ રાગથી, ચરણુ કમલ ચિત્ત આણુ ॥ ૧ ॥
(આ દુહો દરેક ગુણુ દીઠ કહેવો) કરપલ્લવ ચેષ્ટાદિકે,
લખે અંતર્ગત વાચ ॥ એહ અનક્ષર શ્રુતતણો, અર્થ
પ્રકાશક સાચ ॥ પવનાર ॥ સંજ્ઞા જે દીહકાલિકી, તેણે
સન્નિયા જાણુ ॥ મન ઈંદ્રિયથી ઉપન્યું, સંજ્ઞી શ્રુત
અહિઠાણુ ॥ પવ ॥ ૩ ॥ મન રહિત ઈંદ્રિય થકી,
નિપન્યું જેહને જ્ઞાન ॥ ક્ષય ઉપશમ આવરણુથી,
શ્રુત અસંજ્ઞી વખાણુ ॥ પવ ॥ ૪ ॥ જે દર્શન
દર્શન વિના, દર્શન તે પ્રતિપક્ષ ॥ દર્શન દર્શન

હોય જિહાં, તે દર્શન પ્રત્યક્ષ ॥ લલિત ત્રિભંગી
ભંગભર, નૈગમાદિ નય ભૂર ॥ શુદ્ધ શુદ્ધતર
વચનથી, સમકિત શ્રુત વડનૂર ॥ પવ૦ ॥ ૫ ॥
ભંગબલ નર બાલ મતિ, રચે, વિવિધ આયાસ
॥ તિહાં દર્શન દર્શન તણે, નહીં નિદર્શન ભાસ ॥
સદ્ અસદ્ વહેંચણુ વિના, ગ્રહે એકાંતે પક્ષ ॥ જ્ઞાન
ફલ પામે નહીં, એ મિથ્યા શ્રુત લક્ષ ॥ પવ૦ ॥ ૬ ॥
ભરતાદિક દશ ક્ષેત્રમાં, આદિ સહિત શ્રુતધાર ॥ નિજ
નિજ ગણધર વિરચિયો, પામી પ્રભુ આધાર ॥ પવ૦ ॥
૭ ॥ દુષ્પસહ સૂરીશ્વર સુધી, વર્તશે શ્રુત આચાર ॥
એક જીવને આશરી, સાદિ સાંત સુવિચાર ॥ પવ૦
॥ ૮ ॥ શ્રુત અનાદિ દ્રવ્ય નય થકી, શાશ્વત ભાવ છે
એહ ॥ મહાવિદેહમાં તે સદા, આગમ રચણુ અછેહ
॥ ૯ ॥ અનેક જીવને આશરી, શ્રુત છે અનાદિ અનંત
॥ દ્રવ્યાદિક ચઉ ભેદમાં, આદિ અનાદિ વિરતંત
॥ પવ૦ ॥ ૧૦ ॥ સરિખા પાઠ છે સૂત્રમાં, તે શ્રુત
ગમિક સિદ્ધાંત ॥ પ્રાયે દષ્ટિવાદમાં, શોભિત ગુણ
અનેકાંત ॥ પવ૦ ॥ ૧૧ ॥ સરિખા આલાવા નહીં,
તે કાલિક શ્રુતવંત ॥ આગમિક શ્રુત એ પૂજ્યે,
ત્રિકરણ યોગ હસંત ॥ પવ૦ ॥ ૧૨ ॥ અઢાર હજાર
પદેકરી, આચારાંગ વખાણુ ॥ તે આગલ દુગુણ પદે,
અંગપ્રવિષ્ટ સુઅનાણુ ॥ પવ૦ ॥ ૧૩ ॥ બાર ઉપાંગહ
જેહ છે, અંગ બાહિર શ્રુત તેહ ॥ અંગપ્રવિષ્ટ

વખાણીયે, શ્રુત લક્ષ્મીસૂરિ ગેહ ॥ પવન ॥ ૧૪ ॥ ઇતિ
શ્રુતજ્ઞાનમ્ ॥

॥ અથ અવધિજ્ઞાન ॥

પછી ખમા૦ દેઈ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ લગવન શ્રી
અવધિજ્ઞાનઆરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છું કહી ચૈત્ય-
વંદન કહેવું તે આ પ્રમાણે—

તૃતીય શ્રી અવધિજ્ઞાન ચૈત્યવંદન

અવધિજ્ઞાન ત્રીજું કહ્યું, પ્રગટે આત્મ પ્રત્યક્ષ ॥
ક્ષય ઉપશમ આવરણનો, નવિ ઇન્દ્રિય આપેક્ષ ॥ દેવ
નિરય ભવ પામતાં, હોય તેને અવશ્ય ॥ શ્રદ્ધાવંત-
સમય [અવધિ] લહે, મિથ્યાત વિભંગ વશ્ય ॥ નર
તિરિય ગુણુથી લહે, શુભ પરિણામ સંયોગ, કાઉ-
સ્સગમાં મુનિહાસ્યથી, વિઘટયો તે ઉપયોગ ॥ ૧ ॥
જઘન્યથી જાણે જુએ, રૂપી દ્રવ્ય અનંતા ॥ ઉત્કૃષ્ટ
સવિ પુદ્ગલા, મૂર્તિ વસ્તુ મુણંતા ॥ ક્ષેત્રથી લઘુ
અંગુલતણો, ભાગ અસંખિત દેખે ॥ તેહમાં પુદ્ગલ
બંધ જો, તેહને જાણે પેખે ॥ લોક પ્રમાણે અલોકમાં
એ, ખંડ અસંખ્ય ઉક્લિંઠ ॥ ભાગ અસંખ્ય આવલિ-
તણો, અદ્ધા લઘુપણે દિઠું ॥ ૨ ॥ ઉત્સર્પિણી અવસ-
ર્પિણીએ, અતીત અનાગત અદ્ધા ॥ અતિશય સંખ્યા-
તાપણે, સાંભલો ભાવ પ્રબંધા ॥ એક એક દ્રવ્યમાં
ચાર ભાવ, જઘન્યથી તે નિરખે ॥ અસંખ્યાતા દ્રવ્ય
દીઠ, પર્યાવ ગુરૂથી પરખે ॥ ચાર ભેદ સંક્ષેપથી એ,

નંદીસૂત્ર પ્રકાશે ॥ વિજયલક્ષ્મીસૂરિ તે લહે, જ્ઞાન
ભક્તિ સુવિલાસે ॥ ૩ ॥

પછી નમુણુણું જાવંતિં કહી, ખમાસમણું દઈ,
જાવંતં નમોઽર્હતં કહી સ્તવન કહેવું, તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી અવધિજ્ઞાનનું સ્તવન ॥

॥ કુમર ગભારો નજરે દેખતાંજી ॥ એ દેશી ॥

પૂજે પૂજે અવધિજ્ઞાનને પ્રાણિયારે, સમકિતવંતને
એ ગુણ હોય રે ॥ સવિ જિનવર એ જ્ઞાને અવતરી રે,
માનવ મહોદય જોય રે ॥ પૂજે ॥ ૧ ॥ શિવરાજ
ઋષિ વિપર્યાય દેખતો રે, દ્વીપ સાગર સાત સાત રે
॥ વીર પસાયે દોષ વિભંગ ગયો રે, પ્રગટયો અવાધ
ગુણ વિખ્યાત રે ॥ પૂજે ॥ ૨ ॥ ગુરૂ સ્થિતિ સાધિક
છાસઠ સાગર રે, કોઈને એક સમય લધુ જાણુ રે ॥
ભેદ અસંખ્ય છે તરતમ યોગથી રે, વિશેષાવશ્યકમાં
એહ વખાણુ રે ॥ પૂજે ॥ ૩ ॥ ચારશે એક લાખ
તેત્રીશ સહસ છે રે, ઓહીનાણી મુર્ખીદ રે ॥ ઋષ-
ભાદિક ચઉવીશ જિણુંદનાં રે, નમે પ્રભુ પદ અરવિંદ
રે ॥ પૂજે ॥ ૪ ॥ અવધિજ્ઞાની આણુંદને દીએ રે,
મિચ્છામિદુઃકૃડં ગોચમ સ્વામિ રે ॥ વરજે આશાતન
જ્ઞાન જ્ઞાનીતણી રે, વિજયલક્ષ્મી સુખ ધામ રે
॥ પૂજે ॥ ૫ ॥

પછી જયવીરરાય કહી ખમાસમણુ દેઈ ઇચ્છાકારેણુ
સંદિસહ ભગવન્ ! શ્રી અવધિજ્ઞાનઆરાધનાથં કાઉસગ્ગ

કરં ? ઇચ્છં ? કરેમિ કાઠિસ્સગ્ગં વંદણં અસત્થં કહી
એક લોગસ્સનો, ન આવડે, તો ચાર નવકારનો, કાઠિસ્સગ્ગ
કરી પારી થાય કહેવી તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી અવધિજ્ઞાનની થુઈ ॥

॥ શંખેશ્વર સાહિબ જે સમરે ॥ એ દેશી ॥

ઓહી નાણુસહિત સવિ જિનવર, ચવિ જનની
કુખે અવતર ॥ જસ નામે લહીયે સુખતર, સવિ ઇતિ
ઉપદ્રવ સંહર ॥ હરિ પાઠક સંશય સંહર, વીર
મહિમા જ્ઞાન ગુણાયર ॥ તે માટે પ્રભુજી વિશ્વંભર,
વિજયાંકિત લક્ષ્મી સુહંકર ॥ ૧ ॥

પછી ખમાસમણ દેઈ જીભા થઈ અવધિજ્ઞાનના ગુણ
વર્ણવવાને અર્થે હુહા કહેવા, તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી અવધિજ્ઞાનના હુહા ॥

અસંખ્ય ભેદ અવધિ તણા, ૪૬ તેહમાં સામાન્ય
॥ ક્ષેત્ર પનક લઘુથી ગુર, લોક અસંખ્ય પ્રમાણ ॥ ૧ ॥
લોચન પરે સાચે રહે, તે અનુગામિક ધામ ॥ છાસક
સાગર અધિક છે, એક જીવ આશરી ઠામ ॥ ૧ ॥
ઉપન્યો અવધિજ્ઞાનનો, ગુણ જેહને અવિકાર ॥
વંદના તેહને માહરી, શ્વાસ માંહે સો વાર ॥ ૧ ॥

(આ હુહા દરેક ખમાસમણે કહેવો)

જે ક્ષેત્ર ઓહી ઉપન્યુ, તિહાં રહ્યો વસ્તુ દેખત ॥

થિર દીપકની ઉપમા, અનનુગામી લહંત ॥ ઉપ૦ ॥ ૧ ॥
 અંગુલ અસંખ્યેય ભાગથી, વધતું લોક અસંખ્ય ॥
 લોકાવધિ પરમાવધિ, વર્ધ્ધમાન ગુણ કંખ્ય ॥ ઉપ૦ ॥
 ૨ ॥ યોગ્ય સામગ્રી અભાવથી, હીયમાન પરિણામ ॥
 અધઅધ પૂરવ યોગથી, એહવો મનનો કામ ॥ ઉપ૦ ॥
 ૩ ॥ સંખ્ય અસંખ્ય જોજન સુધી, ઉત્કૃષ્ટો લોકાંત ॥
 દેખી પ્રતિપાતિ હોય, પુદ્ગલ દ્રવ્ય એકાંત ॥ ઉપ૦ ॥
 ૪ ॥ એક પ્રદેશ અલોકનો, પેખે જે અવધિનાણુ ॥
 અપરિવાઈ અનુક્રમે, આપે કેવલનાણુ ॥ ઉપ૦ ॥ ૬ ॥
 ઇતિ અવધિજ્ઞાન ॥

॥ અથ મનઃપર્યવજ્ઞાન ॥

પછી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન!
 શ્રીમનઃપર્યવજ્ઞાનઆરાધનાર્થં ચૈત્યવંદન કંઈ ? ઇચ્છં, કહી
 ચૈત્યવંદન કરું તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી ચતુર્થ મનઃપર્યવજ્ઞાન ચૈત્યવંદન ॥

શ્રી મનઃપર્યવજ્ઞાન છે, ગુણપ્રત્યયી એ જાણો ॥
 અપ્રમાદિ ઋદ્ધિવંતને, હોયે સંયમ ગુણઠાણો ॥ કોઈક
 ચારિત્રવંતને, ચઢતે શુભ પરિણામે ॥ મનના ભાવ
 જાણે સહી, સાગર ઉપયોગ ઠામે ॥ ચિંતવિતા મનો-
 દ્રવ્યના એ, જાણે ખંધ અનંતા ॥ આકાશે મનો-
 વર્ગણા, રહ્યા તે નવિમુણંતા ॥ ૧ ॥ સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિય
 પ્રાણીયે, તનુ યોગે કરી ગ્રહીયા ॥ મનોયોગે કરી મન-
 ખણે, પરિણમે તે દ્રવ્ય મુણીયા ॥ તિર્થ માણસ

ક્ષેત્રમાં, અઢી દ્વીપ સહી વિલોકે ॥ તિર્થલોકના મધ્યથી,
 સહસ્ર જોયણ અધોલોકે ॥ ઉરધ [ઉર્ધ્વ] જાણે જ્યો-
 તિથી લગે એ, પલિયનો ભાગ અસંખ્ય ॥ કાલથી
 ભાવ થયા થશે, અતીત અનાગત સંખ્ય ॥ ૨ ॥ ભાવથી
 ચિતિત દ્રવ્યના, અસંખ્ય પર્યાય જાણે ॥ ઋણુમતિથી
 વિપુલમતિ, અધિકા ભાવ વખાણે ॥ મનના પુદ્ગલ
 દેખીને, અનુમાને ગ્રહે સાચું ॥ વિતથપણું પામે નહિ,
 તે જ્ઞાને ચિત્ત રાચું ॥ અમૂર્ત ભાવ પ્રગટપણે એ,
 જાણે શ્રી ભગવંત ॥ ચરણ કમલ નમું તેહનાં, વિજય-
 લક્ષ્મી ગુણવંત ॥ ૩ ॥

જંકિંચિં નમુત્યુષુંં જાવંતિં કહી, ખમાસમણુ દેઈ
 જાવંતં નમોઽર્હતું કહી સ્તવન કહેવું તે આ પ્રમાણે—

॥ ચતુર્થ શ્રી મનઃપર્યવજ્ઞાન સ્તવન ॥

॥ જ રે જ ॥ એ દેશી ॥

જરે મહારે શ્રી જિનવર ભગવાન, અરિહંત
 નિજ નિજ જ્ઞાનથી ॥ જ રે જ ॥ જ ॥ સંયમ
 સમય જાણુંત, તવ લોકાંતિક માનથી ॥ જરેજ ॥ ૧ ॥
 જ ॥ તીર્થ વર્તાવો નાથ, ઈમ કહી પ્રણમે તે સુરા
 ॥ જ રે જ ॥ જ ૦ ૫૮ અતિશયવંત દાન, લેઈ હરખે
 સુર નરા ॥ જ રે જ ॥ ૨ ॥ જ ॥ ઈણુ વિધ સવિ
 અરિહંત, સર્વાવિરતિ જળ ઉચ્ચરે ॥ જરેજ ॥ જ ૦ ॥

મનઃપર્યવ તવ નાણુ, નિર્મલ આતમ અનુસરે ॥ જીરે
 જી ॥ ૩ ॥ જી ૦ ॥ જેહને વિપુલમતિ તેહ, અપ્રતિપાતી-
 પણે ઊપજે ॥ જીરેજી ॥ જી ૦ ॥ અપ્રમાદિ ઋદ્ધિવંત,
 ગુણુદાણે ગુણુ નીપજે ॥ જીરેજી ॥ ૪ ॥ જી ૦ ॥ એકલક્ષ
 પિસ્તાલીશ હજાર, પાંચશે એકાણુ જાણીયે ॥ જી રે
 જી ॥ જી ૦ ॥ મનનાણી મુનિરાજ, ચોવીશ જિનના
 વખાણીએ ॥ જી રે જી ॥ ૫ ॥ જી ૦ ॥ હું વંદું ધરી
 નેહ, સવિ સંશય હરે મનતાણા ॥ જી રે જી ॥ જી ૦ ॥
 વિજયલક્ષ્મી શુભ ભાવ, અનુભવજ્ઞાનના ગુણુ ઘણા
 ॥ જી રે જી ॥ ૬ ॥

પછી જયવીરયાય કહી, ખમાસમણુ દેઈ ઇચ્છાકારેણુ
 સંદ્ધિસહ ભગવન્ ! ચોથું મનઃપર્યવજ્ઞાનઆરાધનાર્થ
 કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છું ! કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ વંદણુ ૦ અન્નતથ ૦
 કહી એક લોગસ્સને ॥ અથવા ન આવડે તો ચાર નવકારને
 કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી થોય કહેવી તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી મનઃપર્યવજ્ઞાનની થોય ॥

॥ શંખેશ્વર પાસ જિનેશ્વર ॥ એ દેશી ॥

પ્રભુજી સર્વ સામાયિક ઉચ્ચરે, સિદ્ધ નમી
 મદવારી જી ॥ છદ્મસ્થ અવસ્થા રહે છે જિહાં લગે,
 યોગાસન તપ ધારી જી ॥ ચોથું મનઃપર્યવ તવ પામે,
 મનુજ લોક વિસ્તારી જી ॥ તે પ્રભુને પ્રણુમો ભવિ
 પ્રાણી, વિજયલક્ષ્મી સુખકારી જી ॥ ૧ ॥

પછી ખમાસમણુ દેઈ ઊભા થઈ મનઃપર્યવજ્ઞાનના
 ગુણુ વર્ણવવાને અર્થે દુહા કહેવા, તે આ પ્રમાણે—

॥ દુહા ॥

મનઃપર્યાવ દુગ ભેદથી, સંયમ ગુણ લહી શુદ્ધ ॥
ભાવ મનોગત સંજ્ઞીના, જાણે પ્રગટ વિશુદ્ધ ॥ ૧ ॥
ઘટ એ પુરૂષે ધારીયો, ઇમિ સામાન્ય ગ્રહંત ॥ પ્રાથે
વિશેષ વિમુખ લહે, ઋજુમતિ મનહ મુણંત ॥ ૨ ॥
એ ગુણ જોહને ઊપન્યો, સર્વ વિરતિ ગુણઠાણ ॥
પ્રણમું હિતથી તેહના, ચરણ કમલ ચિત્ત આણ ॥ ૧ ॥
ખમાસમણ દેઈ-નગર જાતિ કંચન તણો, ધાર્યો ઘટ
એહ રૂપ ॥ ઇમિ વિશેષ મન જાણુંતો, વિપુલમતિ
અનુરૂપ ॥ ૨ ॥ એ ગુણ જોહને ० એ આંકણી ॥ ઇતિ
મનઃપર્યાવજ્ઞાન સંપૂર્ણમ્ ॥

॥ અથ કેવલજ્ઞાન ॥

પ્રથમ ખમાસમણ દેઈને ઇચ્છાકારેણ સંહિસહ ભગવન !
પંચમ કેવલજ્ઞાન આરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છં ! કહી
પંચમ શ્રીકેવલજ્ઞાનનું ચૈત્યવંદન કરું, તે આ પ્રમાણે-

॥ પંચમ શ્રી કેવલજ્ઞાનનું ચૈત્યવંદન ॥

શ્રી જિન ચરિનાણી થઈ, શુકલધ્યાન અભ્યાસે
॥ અતિશય આત્મરૂપ, ક્ષણ ક્ષણ પ્રકાશે ॥ નિદ્રા
સ્વપ્ન જાગર દશા, તે સવિ દૂરે હોવે ॥ ચોથી
ઉજાગર દશા, તેહનો અનુભવ જોવે ॥ ક્ષપકશ્રેણી
આરોહિયા એ, અપૂર્વ શક્તિ સંયોગે ॥ લહી ગુણઠાણું
આરમું, તુરીય કષાય વિયોગે ॥ ૧ ॥ નાણ દંસણ

આવરણ મોહ,અંતરાય ધનઘાતી ॥ કર્મ દુષ્ટ ઉચ્છે-
દીને,થયા પરમાતમ જાતી ॥ દોય ધરમ સવિ વસ્તુના,
સમયાંતર ઉપયોગ ॥ પ્રથમ વિશેષપણે ગ્રહે, બીજે
સામાન્ય સંયોગ ॥ સાદિ અનંત ભાંગે કરી, દર્શન
જ્ઞાન અનંત ॥ ગુણકાણું લહી તેરમું, ભાવ જિણુંદ
જયવંત ॥ ૨ ॥ મૂલ પયડીનો એક બંધ, સત્તા ઉદયે
ચાર ॥ ઉત્તર પયડીનો એક બંધ, તિમ ઉદયે રહે
ખાયાલ ॥ સત્તા પંચાસી તણી, કર્મ જેહવાં રજ્જુ
છાર ॥ મન વચ કાયા યોગ જસ,અવિચલ અવિકાર
॥ સયોગી કેવલી તણી એ, પામી દશાયે વિચરે ॥
અક્ષય કેવલજ્ઞાનના, વિજયલક્ષ્મી ગુણ ઉચરે ॥ ૩ ॥

પછી નમુત્યુણું ૦ જાવંતિ ૦ કહી, ખમાસમણ દેઈ,
જાવંત ૦ નમોઽર્હત કહી સ્તવન કહેવું, તે આ પ્રમાણે—

॥ પંચમ શ્રી કેવલજ્ઞાનનું સ્તવન ॥

॥ કપૂર હોયે અતિ ઉજલો રે ॥ એ દેશી ॥

શ્રી જિનવરને પ્રગટ થયું રે,ક્ષાયિક ભાવે જ્ઞાન ॥
દોષ અઢાર અભાવથી રે,ગુણ ઉપન્યા તે પ્રમાણ રે ॥
ભવિયા,વંદો કેવલજ્ઞાન ॥ ૧ ॥ પંચમી દિન ગુણ ખાણ
રે ॥ ભવિયા વંદો ॥ એ આંકણી ॥ અનામીના નામનો
રે, કિશ્યો વિશેષ કહેવાય ॥ એ તો મધ્યમા વૈખરી રે,
વચન ઉલ્લેખ ઠરાય રે ॥ ભાવંર ॥ વંદો ॥ ધ્યાન ટાણે

પ્રભુ તું હોય રે, અલખ અગોચર રૂપ ॥ પરા પશ્યંતિ
પામીને રે, કાંઈ પ્રમાણે મુનિરૂપ રે ॥ ભવિં ॥ ૩ ॥
વંદોં ॥ છતી પર્યાય જે જ્ઞાનના રે, તે તો નવિ બદ-
લાય ॥ જ્ઞેયની નવનવી વર્તના રે, સમયમાં સર્વ
જણાય રે ॥ ભવિં ॥ ૪ ॥ વંદોં ॥ બીજા જ્ઞાન તણી
પ્રભારે, એહમાં સર્વ સમાય ॥ રવિ પ્રભાથી અધિક
નહીં રે, નક્ષત્ર ગણુ સમુદાય રે ॥ ભવિં ॥ ૫ ॥ વંદોં
॥ ગુણુ અનંત જ્ઞાનના રે, જાણે ધન્ય નર તેહ ॥
વિજયલક્ષ્મીસૂરિ તે લહે રે, જ્ઞાનમહોદય ગેહ રે ॥
ભવિં ॥ ૬ ॥ વંદોં ॥

પછી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન !
શ્રીકેવલજ્ઞાનઆરાધનાર્થે કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છું કરેમિ
કાઉસ્સગ્ગ વંદણુવત્તિઆએં અન્નત્થં કહી એક લોગસ્સનો
અથવા ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી
નમેહ્હંત્તં કહી થોય કહેવી, તે આ પ્રમાણે—

॥ થોય ॥ પ્રહ ઉઠી વંદૂ ॥ એ દેશી ॥

છત્રત્રય ચામર, તરૂં અશોક સુખકાર ॥ દિવ્ય ધ્વનિ
હુંદુલિ, લામંડલ ઝલકાર ॥ વરસે સુર કુસુમે, સિંહા-
સન જિન સાર ॥ વંદે લક્ષ્મીસૂરિ કેવલજ્ઞાન ઉદાર ॥

પછી ખમાસમણ દેઈ ઊભા રહી કેવલજ્ઞાનના ગુણુ
સ્તવવા અર્થે ફરહા કહેવા, તે આ પ્રમાણે—

www.jainelibrary.org

૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, સર્વાનુભૂતિસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, શ્રીધરનાથાય નમઃ ॥

૨-જ'બુદ્ધીપે ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ ,, નમિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, મલ્લિનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૧૯ ,, મલ્લિનાથનાથાય નમઃ ॥

૧૯ ,, શ્રીમલ્લિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૮ ,, અરનાથ નાથાય નમઃ ॥

૩-જ'બુદ્ધીપે ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ ,, સ્વયંભૂતસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, દેવશ્રુતઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, દેવશ્રુતનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, દેવશ્રુતસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, ઉદયનાથનાથાય નમઃ ॥

૪-ધાતકીખંડે પૂર્વ ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ ,, અકલંકસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, શુભંકરનાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, શુભંકરનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, શુભંકરનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, સમનાથનાથાય નમઃ ॥

૫-ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી બ્રહ્મેન્દ્રનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, ગુણુનાથ અર્હતે નમઃ ॥

૧૯ ,, ગુણુનાથનાથાય નમઃ ॥

૧૯ ,, ગુણુનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, ગાંગિકનાથનાથાય નમઃ ॥

૬-ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી સાંપ્રતસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, મુનિનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, મુનિનાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, મુનિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, વિશિષ્ટનાથનાથાય નમઃ ॥

૭-પુષ્કરવરદ્વીપે પૂર્વ ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સુમૃદ્ધનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, વ્યક્તનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, વ્યક્તનાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, વ્યક્તનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, કલાશતનાથાય નમઃ ॥

૮-પુષ્કરવરદ્વીપે પૂર્વ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી અરણ્યવાસસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, યોગનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૧૯ ,, યોગનાથનાથાય નમઃ ॥

દે. ૩

૧૯ શ્રી યોગનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૮ ,, અયોગનાથનાથાય નમઃ ॥

૯-પુષ્કરવરદ્વીપે પૂર્વ ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી પરમસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, શુદ્ધાર્તિનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, શુદ્ધાર્તિનાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, શુદ્ધાર્તિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, નિઃકેશનાથાય નમઃ ॥

૧૦-ઘાતકીખંડે પશ્ચિમ ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સર્વાર્થસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, હરિભદ્રઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, હરિભદ્રનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, હરિભદ્રસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, મગધાધિપનાથાય નમઃ ॥

૧૧-ઘાતકીખંડે પશ્ચિમ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી પ્રયચ્છસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, અક્ષોભનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૧૯ ,, અક્ષોભનાથનાથાય નમઃ ॥

૧૯ ,, અક્ષોભનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૮ ,, મલયસિંહનાથાય નમઃ ॥

૧૨-ઘાતકીખંડે પશ્ચિમ ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી દિનરૂપસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

- ૬ શ્રી ધનદનાથઅર્હતે નમઃ ॥
 ૬ „ ધનદનાથનાથાય નમઃ ॥
 ૬ „ ધનદનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥
 ૭ „ પૌષધનાથનાથાય નમઃ ॥
 ૧૩-પુષ્કરવરદ્વીપે પશ્ચિમ ભરતે અતીત ચોવીશી.
 ૪ શ્રી પ્રલંબસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥
 ૬ „ ચારિત્રનિધિઅર્હતે નમઃ ॥
 ૬ „ ચારિત્રનિધિનાથાય નમઃ ॥
 ૬ „ ચારિત્રનિધિસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥
 ૭ „ પ્રશમરાજિતનાથાય નમઃ ॥
 ૧૪-પુષ્કરવરદ્વીપે પશ્ચિમ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.
 ૨૧ શ્રી સ્વામિસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥
 ૧૯ „ વિપરિતનાથઅર્હતે નમઃ ॥
 ૧૯ „ વિપરિતનાથનાથાય નમઃ ॥
 ૧૯ „ વિપરિતનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥
 ૧૮ „ પ્રસાદનાથનાથાય નમઃ ॥
 ૧૫-પુષ્કરવરદ્વીપે પશ્ચિમ ભરતે અનાગત ચોવીશી.
 ૪ શ્રી અઘટિતનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥
 ૬ „ ભ્રમણેન્દ્રનાથઅર્હતે નમઃ ॥
 ૬ „ ભ્રમણેન્દ્રનાથનાથાય નમઃ ॥
 ૬ „ ભ્રમણેન્દ્રનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥
 ૭ „ ઋષભચંદ્રનાથાય નમઃ ॥

૧૬-જંબૂદ્વીપે ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી દયાંતસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, અભિનંદનનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, અભિનંદનનાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, અભિનંદનનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, રત્નેશનાથનાથાય નમઃ ॥

૧૭-જંબૂદ્વીપે ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી શ્યામકોષ્ટસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, મરૂદેવનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૧૯ ,, મરૂદેવનાથનાથાય નમઃ ॥

૧૯ ,, મરૂદેવનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૮ ,, અતિપાર્શ્વનાથનાથાય નમઃ ॥

૧૮-જંબૂદ્વીપે ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી નંદિષેણુસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, વ્રતધરનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, વ્રતધરનાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, વ્રતધરનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, નિર્વાણુનાથનાથાય નમઃ ॥

૧૯-ધાતકીખંડે પૂર્વ ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સૌંદર્યનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, ત્રિવિક્રમનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, ત્રિવિક્રમનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, નરસિંહનાથનાથાય નમઃ ॥

૨૦-ધાતકીખંડે પૂર્વ ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી ક્ષેમંતસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, સંતોષિતનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૧૯ ,, સંતોષિતનાથનાથાય નમઃ ॥

૧૯ ,, સંતોષિતનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, કામનાથનાથાય નમઃ ॥

૨૧-ધાતકીખંડે પૂર્વ ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી મુનિનાથ સર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, ચંદ્રદાહઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, ચંદ્રદાહનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, ચંદ્રદાહસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, દિલોદિત્યનાથાય નમઃ ॥

૨૨-પુષ્કરાર્દે પૂર્વ ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી અષ્ટાહિકસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, વણિક્નાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, વણિક્નાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, વણિક્નાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, ઉદયજ્ઞાનનાથાય નમઃ ॥

૨૩-પુષ્કરાર્દે પૂર્વ ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી તમોઁદસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, સાયકાક્ષઅર્હતે નમઃ ॥

૧૯ ,, સાયકાક્ષનાથાય નમઃ ॥

૧૯ ,, સાયકાક્ષસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૮ શ્રી ક્ષેમંતનાથનાથાય નમઃ ॥

૨૪-પુષ્કરાર્દે પૂર્વ ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી નિર્વાણિકસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, રવિરાજઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, રવિરાજનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, રવિરાજસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, પ્રથમનાથનાથાય નમઃ ॥

૨૫-ધાતકીખંડે પશ્ચિમ ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી પૂરવાસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, અવબોધઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, અવબોધનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, અવબોધસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, વિક્રમેન્દ્રનાથાય નમઃ ॥

૨૬-ધાતકીખંડે પશ્ચિમ ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી સુશાંતિસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, હરદેવઅર્હતે નમઃ ॥

૧૯ શ્રી હરદેવનાથાય નમઃ ॥

૧૯ ,, હરદેવસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૮ ,, નંદિકેશનાથાય નમઃ ॥

૨૭-ધાતકીખંડે પશ્ચિમ ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી મહામૃગેન્દ્રસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, અશોચિતઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, અશોચિતનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, અશોચિતસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, ધર્મેન્દ્રનાથનાથાય નમઃ ॥

૨૮-પુષ્કરવરદ્વીપે પશ્ચિમ ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી અશ્વવૃન્દસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, કુટિલકઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, કુટિલકનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, કુટિલકસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, વર્જ્જમાનનાથાય નમઃ ॥

૨૯-પુષ્કરવરદ્વીપે પશ્ચિમ ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી નંદિકેશસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૯ ,, ધર્મચન્દ્રઅર્હતે નમઃ ॥

૧૯ ,, ધર્મચન્દ્રનાથાય નમઃ ॥

૧૯ ,, ધર્મચન્દ્રસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૧૮ ,, વિવેકનાથનાથાય નમઃ ॥

૩૦-પુષ્કરવરદ્વીપે પશ્ચિમ ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી કલાપકસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૬ ,, વિશેભનાથઅર્હતે નમઃ ॥

૬ ,, વિશેભનાથનાથાય નમઃ ॥

૬ ,, વિશેભનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

૭ ,, અરણ્યનાથનાથાય નમઃ ॥

॥ પંડિત શ્રી રૂપવિજયજી વિરચિત ॥

॥ મૌન એકાદશીનાં દેવવંદન ॥

॥ પ્રથમ દેવવંદન જોડો ॥

સ્થાપનાઆચાર્ય આગળનવકાર૦ પંચિન્દિય૦વડે પુસ્તકની
સ્થાપના સ્થાપીને પ્રથમ ઈરિયાવહી૦ તસ્મ ઉત્તરી૦અન્નત્થ૦
કહી એક લોગસ્મનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને ન આવડે તો
ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી પ્રગટ લોગસ્મ કહી ખમા-
સમણ દર્ધ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ લગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ?
ધ્વજ, કહી યોગમુદ્રાએ બેસી નીચે પ્રમાણે ચત્યવંદન કરવું.

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

નગરગજપુર પુરંદરપુર-શેભયા અતિજિત્વરં ॥
ગજવાજિરથવરકોટિકલિતં, ઈંદિરાભૂતમંદિરં ॥
નરનાથબત્રીસસહસસેવિત-ચરણપંકજસુખકરં ॥
સુરઅસુરવ્યંતરનાથપૂજિત, નમો શ્રી અરજિનવરં
॥ ૧ ॥ અપ્સરાસમરૂપઅહભુત-કલાયૌવનગુણભરી ॥

એકલાખખાણુ સહસ ઉપર, સોહિયે અંતેઉરી ॥
ચોરાશી લખ ગજ વાજ સ્યંદન, કોટિ છન્નૂ ભટવરં ॥
સુર અં ૧૨ ॥ સગ પણિંદી સગ એગિંદી, ચઉદ
રત્નશું શોભિતં ॥ નવ નિધાનાધિપતિ નાકી, ભક્તિ-
ભાવભૂતૈર્નતં ॥ કોટિ છન્નૂ ગ્રામનાયક, સકલશત્રુ-
વિજિત્વરં ॥ સુર અં ૧૩ ॥ સહસ અષ્ટોત્તર સુલંછન
-લક્ષિતં કનકચ્છવિં ॥ ચિન્હનંદાવર્તશોભિત,
સ્વપ્રભાનિર્જિતરવિં ॥ ચક્રિ સપ્તમ ભુક્તભોગી,
અષ્ટાદશમો જિનવરં ॥ સુર અં ૧૪ ॥ લોકાંતિકામર-
ઓધિતો જિન, ત્યક્તરાજ્યરમાભરં ॥ મૃગશિર
એકાદશ શુકલપક્ષે; ગ્રહિતસંયમ સુખકરં ॥ અરનાથ-
પ્રભુપદ પદ્મસેવન, શુદ્ધરૂપ સુખાકરં ॥ સુર અં ૧૫ ॥

પછી જંકિંચિં નમુત્યુષું અને જયવીયરાય અર્દ્રા
કહી પછી ખમાસમણુ દધને બીજું ચૈત્યવંદન કરવું; તે
આ પ્રમાણે—

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

રાય સુદર્શન કુલ નભે, નૂતન દિનમણિ રૂપ ॥
દેવી માતા જનમિયો, નમે સુરાસુર ભૂપ ॥ ૧ ॥ કુમર
રાજ્ય ચઢી પણે, ભોગવી ભોગ ઉદાર ॥ ત્રેસક સહસ
ચરણં પછી, લીયે પ્રભુ સંયમભાર ॥ ૨ ॥ સહસ પુરુષ

સાક્ષે લીયે, સંયમ શ્રી જિનરાય ॥ તસપદ પદ્મ
નમ્યા થકી, શુદ્ધ રૂપ નિજ થાય ॥૩૫॥

પછી જંકિચિં નમુત્યુણું અરિહંત ચેધ્યાણું
અન્નત્યં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી એક
થાય કહેવી. પછી લોગસ્સં સંવલોએ અરિહંતં અન્નત્યં
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી પારી બીજી થાય
કહેવી. પછી પુખ્ખરવરં સુઅસ્સ લગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ
વંદણુ વત્તિઆએં અન્નત્યં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ
કરી પારી ત્રીજી થાય કહેવી. પછી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું
વેયાવચ્ચગરાણું અન્નત્યં કહી ચોથી થાય કહેવી. તે થોયો
આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી અરજિનની થોયો ॥

થોયો—શ્રી અરનાથ જિનેશ્વર, ચક્રી સપ્તમ
સોહે ॥ કનક વરણ છબી જોહની, ત્રિભુવન મન મોહે ॥
ભોગ કરમનો ક્ષય કરી, જિન દીક્ષા લીધી ॥ મનઃ
પર્યવનાણી થયા, કરી યોગની સિદ્ધિ ॥૧॥ માગશિર
શુદ્ધિ એકાદશી, અર દીક્ષા લીધી ॥ મલ્લિજનમ વ્રત
કેવલી, નમી કેવલ ઋદ્ધિ ॥ દશ ક્ષેત્રે ત્રણ કાલનાં, પંચ
પંચકલ્યાણાં ॥ તિણે એ તિથિ આરાધતાં, લહીએ શિવપુર
ઠાણુ ॥૨॥ અંગ ઇગિયાર આરાધવાં, વલિ આર ઉપાંગ
॥ મૂલસૂત્ર ચારે ભલાં, ૪૮ છેદ સુચંગ ॥ દશ પયના
દીપતા, નંદી અનુયોગદ્વાર ॥ આગમ એહ આરાધતાં,
લહે ભવ જલ પાર ॥ ૩ ॥ જિનપદ સેવા નિત્ય કરે,

સમકિત શુચિકારી ॥ જક્ષેશ જક્ષ સોહામણો, દેવી
ધારણી સારી ॥ પ્રભુપદ પદ્મની સેવના, કરેજે નર-
નારી ॥ ચિદાનંદનિજ રૂપને, લહે તે નિરધારી ॥ ૪ ॥

પછી ખેસી નમુત્યુણું ૦ કહી અરિહંત ચેઘ્યાણું ૦ અન્નતથ ૦
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોડહું ૦ કહી ખીજ
જોડાની પ્રથમ થોય કહેવી. ત્યારપછી લોગસ્સ ૦ સંવલોએ ૦
અન્નતથ ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી ખીજ
જોડાની ખીજ થોય કહેવી. પછી પુખ્ખરવરદી ૦ સુઅસ્સ
ભગવઓ ૦ અન્નતથ ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી
ત્રીજ થોય કહેવી. પછી સિદ્ધાણું ૦ વૈયાવચ્ચ ૦ અન્નતથ ૦ કહી
એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી ચોથી થોય કહેવી. એ રીતે
ચારે થોય કહેવી. તે થોયો નીચે પ્રમાણે.

॥ શ્રી અરજિનની થોયો ॥

॥ શ્રી અરજિન ધ્યાવો, પુણ્યના થોક પાવો ॥ સવિ-
દુરિત ગમાવો, ચિત્ત પ્રભુ ધ્યાન લાવો ॥ મદ મદન
વિરાવો, ભાવના શુદ્ધ ભાવો ॥ જિનવર ગુણ ગાવો,
જિમ લહો મોક્ષ ડાવો ॥ ૧ ॥ સવિ જિન સુખકારી, ક્ષય
કરી મોહ ભારી ॥ કેવલ શુચિ ધારી, માન માયા
નિવારી ॥ થયા જગ ઉપગારી, ક્રોધ યોદ્ધાપહારી ॥
શુચિગુણગુણધારી, જે વર્યા સિદ્ધિ નારી ॥ ૨ ॥ નવ-
તત્ત્વ વખાણી, સપ્તભંગી પ્રમાણી ॥ સગ નયથી
મિલાણી, ચાર અનુયોગ ખાણી ॥ જિનવરની વાણી,

જે સુણે ભવ્ય પ્રાણી ॥ તિણે કરી અઘહાણી, જઘ વરે
સિદ્ધિ રાણી ॥૩॥ સમકિતિ નરનારી, તેહની ભક્તિ-
કારી ॥ ધારણી સુરી સારી, વિધનના થોક હારી ॥ પ્રભુ
આણા કારી, લચ્છિ લીલા વિહારી ॥ સંઘ દુરિત
નિવારી, હોજ્યો આણુંદ કારી ॥ ૪ ॥

પછી નમુત્યુણું જાવંતિ એધઆઈં કહી ખમાસમણ
દધ, જાવંત કેવિસાહૂં કહી પછી નમોડહાંતું કહી સ્તવન
કહેવું. તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી અરજિન દીક્ષા કલ્યાણક સ્તવન ॥

॥ ક્તેમલના ગીતની દેશી ॥

જગપતિ શ્રી અરજિન જગદીશ, હસ્તિનાગપુર
રાણ્યો, જગપતિ રાય સુદર્શનનંદ, મહિમા મહિ
માંહે ગાણ્યો ॥ ૧ ॥ જગપતિ કંચન વરણ શરીર,
કામિત પુરણ સુરતરુ ॥ જગપતિ લંછન નંદાવર્ત,
ત્રણ ભુવન મંગલકર ॥૨॥ જગપતિ પટ ખંડ ભરત
અખંડ, ચક્રવર્તિની સંપદા ॥ જગપતિ સહસ્ર બત્રીસ
ભૂપાલ, સેવિત ચરણ કમલ સદા ॥૩॥ જગપતિ સોહે
સુંદર વાન, ચરિસઠ સહસ્ર અંતેઉરી ॥ જગપતિ
સહસ્ર પુરુષ સંઘાત, મગશિર શુદ્ધિ એકાદશી ॥
જગપતિ સંયમ લીયે પ્રભુ ધીર, ત્રિકરણ યોગે ઉલ્લસી ॥
૫ ॥ જગપતિ ચોસઠ સુરપતિ તામ, ભક્તિ કરે ચિત્ત

ગહગહી ॥ જગપતિ નાચે સુરવધૂ કોરિ, અંગ મોડી
આગલ રહી ॥૬॥ જગપતિ વાજે નવ નવ છંદ, દેવ
વાજિત્ર સોહામણા ॥ સુરપતિ દેવદુષ્ય ડવે ખંધ,
પુષ્પવૃષ્ટિ કરે સુર ઘણા ॥૭॥ જગપતિ ધન્ય વેલા
ધડી તેહ, ધન્ય તે સુરનર ખેચરા ॥ જગપતિ જેણે
કૃત્યાણુક દીઠ, ધન્ય જન્મ તે ભવ તર્યા ॥૮॥ જગપતિ
પ્રભુપદ પદ્મની સેવ, ત્રિકરણ શુદ્ધે જે કરે ॥ જગપતિ
કરીય કરમનો અંત, શુદ્ધ રૂપ નિજ તે વરે ॥૯॥

પછી જયવીયરાય અર્ધા કહીને ખમાસમણ દર્ધ ચૈત્ય-
વંદનનો આદેશ માગી ત્રીજું ચૈત્યવંદન કહેવું, તે આ
પ્રમાણે—

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

અવધિજ્ઞાને આભોગિને, નિજ દીક્ષા કાલ ॥ દાન
સંવચ્છરી જિન દીયે, મનોવાંછિત તતકાલ ॥૧॥ ધન
કણકંચન કામિની, રાજ ઋદ્ધિભંડાર ॥ છંડી સંયમ
આદરે, સહસ પુરૂષ પરિવાર ॥ ૨ ॥ મૃગશિર શુદ્ધિ
એકાદશી એ, સંયમ લીયે મહારાજ ॥ તસ પદ પદ્મ
સેવન થકી, સીઝે સઘલાં કાજ ॥૩॥

પછી જંકિંચિં કહી નમુત્યુષું કહીને, જયવીયરાય
સંપૂર્ણ કહેવા ॥ ઇતિ પ્રથમ દેવવંદન જોડો ॥૧॥

દેવવંદનનો બીજો જોડો

વિધિ—પ્રથમના જોડાની માફક જ હવે પછીના સઘળા જોડાની વિધિ જાણવી.

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

જય જય મહિલ જિણુંદ ચંદ, ગુણ કંદ અમંદ ॥
નમે સુરાસુર ચંદ, તિમ ભૂપતિ વૃંદ ॥૧॥ કુસુમગેહ
શય્યા કુસુમ, કુસુમાભરણ સોહાય ॥ જનની કુખે જળ
જિન હુતા, મહિલ નામ તિણે ડાય ॥૨॥ કુંભ નરેશ્વર
કુલતિલો એ, મહિલનાથ જિનરાજ ॥ તસ પદપદ્મ
નમ્યા થકી, સિઝે સઘલાં કાજ ॥ ૩ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

નીલ વરણ દુઃખ હરણ, શરણ શરણાગતવત્સલ
॥ નિરૂપમ રૂપ નિધાન સુજસ, ગંગાજલ નિરમલ
॥૧॥ સુગુણ સુરાસુર કોડિ, નિત્ય સેવા સારે ॥ ભક્તિ
બુકિતનિત્યમેવ, કરી નિજ જન્મ સુધારે ॥૨॥ બાલ-
પણે જિનરાજને એ, સવિ મલી હુલરાવે ॥ જિન મુખ
પદ્મ નિહાલીને, બહુ આણુંદ પાવે ॥ ૩ ॥

॥ થોયોનો પ્રથમ જોડો ॥

સુણ સુણરે સાહેલી, ઉઠી સહુથી પહેલી ॥ કરી

સ્નાન વહેલી, જિમ વધે પુણ્ય વેલી ॥ તજી મોહની
પલ્લી, ખંડ કરી કામવલ્લી ॥ કરી ભક્તિ સુભલ્લી,
પૂજિ જિનદેવ મલ્લી ॥૧॥ સવિ જિન સુખકારી, મોહ
નિદ્રા નિવારી ॥ ભવિજન નિસ્તારી, વાણી સ્યાદ્વાદ-
ધારી ॥ નિર્મલ ગુણધારી, ધૌત મિથ્યાતગારી ॥
નમિએ નર નારી, પાપ સંતાપ વારી ॥૨॥ મૃગશિર
અનુઆલી, સર્વ તિથિમાં રસાલી ॥ એકાદશી પાલી,
પાપની શ્રેણી ગાલી ॥ આગમમાં રસાલી, તિથિ કહી
તે સંભાલી ॥ શિવવધૂલટકાળી, પરણશે દેઈ તાલી
॥૩॥ વૈરુટયા દેવી, ભક્તિ હિયડે ધરેવી, જિન ભક્તિ
કરેવી, તેહનાં દુઃખ હરેવી ॥ મમ મહિર કરેવી, લચ્છી
લીલા વરેવી ॥ કવિરૂપ કહેવી, દેને સુખ નિત્યમેવી ॥૪॥

॥ થોયોનો બીજો જોડો ॥

મિથિલાપુરી જાણી, સ્વર્ગ નગરી સમાણી ॥ કુંભ
નૃપ ગુણખાણી, તેજથી વજ્રખાણી ॥ પ્રભાવતી રાણી,
દેવનારી સમાણી ॥ તસ કુંખ વખાણી, જન્મ્યાં જિહાં
મલ્લી નાણી ॥ ૧ ॥ દિશિકુંભરી આવે, જન્મ કરણી
ઠરાવે ॥ જિનના ગુણ ગાવે, ભાવના ચિત્ત ભાવે ॥
જન્મોત્સવ દાવે, ઈંદ્ર સુર શૈલ ઠાવે ॥ હરિ જિનગૃહ
આવે, લેઈ પ્રભુ મેરૂ જાવે ॥૨॥ અચ્યુત સુર રાજ,
સ્નાત્ર કરે ભક્તિ ભાજ ॥ નિજનિજસ્થિતિભાજ, પૂજે

જિનભક્તિ તાજા ॥ નિજ ચઢત દિવાજા, સૂત્રમર્યાદ
લાજા ॥ સમકિત કરી સાજા, ભોગવે સુખ માજા ॥ ૩૦ ॥
સુરવધૂ મલી રંગે, ગાય ગુણ બહુ ઉમંગે ॥ જિન લઈ
ઉચ્છરંગે, ગોદે થાપે ઉમંગે ॥ જિનપતિને સંગે,
ભક્તિરંગ પ્રસંગે ॥ સંઘ ભક્તિ તરંગે, પામે લક્ષ્મી
અભંગે ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી મહિલજિનજન્મકલ્યાણુક સ્તવન ॥

॥ મારો પીયુડો પર ઘર જાય, સખી શું કહીએ રે.

ક્રિમ એકલડાં રહેવાય, વિયોગે મરીએ રે ॥ એ દેશી ॥

મિથિલા તે નયરી દીપતીરે, કુલ નૃપતિ કુલતંસ ॥
મહિલ જિણુંદ સોહામણો રે, સયલદેવ અવતંસ ॥ ૧ ॥
સખી સુણ કહિયે રે, મહારો જિનજી મોહનવેલિ હિયડે
વહિયે રે ॥ એ આંકણી ॥ છપ્પન દિશિકુમરી મલી,
કરતી જન્મનાં કાજ ॥ હેજલી હરખે કરીરે, હુલ-
રાવે જિનરાજ ॥ સખી ૦ ॥ ૨ ॥ મહારો ૦ ॥ વીણા વજાવે
વાલહી રે, લણી લણી જિન ગુણ ગાય ॥ ચિર જીવો એ
બાહુડો રે, જિમ કંચનગિરિ રાય ॥ સખી ૦ ॥ ૩ ॥
મહા ૦ ॥ કેઈ કરમાં વીંજણુ ગ્રહી રે, વીંજે હરખે વાય
॥ ચતુરા ચામર ઢાલતી રે; સુરવધૂ મન મલકાય ॥
સખી ૦ ॥ ૪ ॥ મહા ૦ ॥ નાચે સાચે પ્રેમથી રે, રાચે
માચે ચિત્ત ॥ જાયે સમકિત શુદ્ધતા રે, ભવજલ તરણુ
નિમિત્ત ॥ સં ॥ ૫ ॥ મહા ૦ ॥ ઉર શિર સ્કંધ

ઉપર ધરે રે, સુરવધૂ હોડાહોડિ; જગત તિલક ભાલે
ધરી રે, કરતી મોડા મોડી. સં મહાં ॥૬॥ તવ
સુરપતિ સુરગિરિ શિરે રે, નમન કરે કર જોડી; તીર્થો-
દક કુંભા ભરિ રે, સાઠ લાખ એક કોડિ. સં મહાં
॥૭॥ જિન જનની પાસે ઠવી રે, વરશી રચણુની રાશિ;
સુરપતિ નંદીશ્વર ગયા રે, ધરતાં મન ઉલ્લાસ. સં
મહાં ॥૮॥ સુરપતિ નરપતિએ કર્યો રે, જન્મ ઉચ્છવ
અતિ અંગ; મલ્લિ જિણુંદ પદ પદ્મશું રે, રૂપવિજય
ધરે રંગ. સં મહાં ॥ ૯ ॥

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

પુરૂષોત્તમ પરમાતમા, પરમ જ્યોતિ પરધાન;
પરમાનંદ સ્વરૂપ રૂપ, જગતમાં નહિ ઉપનામ ॥૧॥
મરકત રત્ન સમાન વાન, તનુ કાંતિ ખિરાજે; મુખ
સોહા શ્રીકાર દેખી, વિદ્યુમંડલ લાજે ॥૨॥ ઈંદિવરદલ
નયન સયલ, જન આણુંદકારી; કુંભરાય કુલ ભાણુ
ભાલ, દીધિતિ મનોહારિ ॥૩॥ સુરવધૂ નરવધૂ મલિ
મલિ, જિનગુણ ગણુ ગાતી; ભક્તિ કરે ગુણવંતની,
મિથ્યા અથ ઘાતી ॥૪॥ મલ્લિ જિણુંદ પદ પદ્મની
એ, નિત્ય સેવા કરે જોહ; રૂપવિજય પદ સંપદ,
નિશ્ચય પામે તેહ. ॥ ૫ ॥

[ઇતિ દ્વિતીય જોડા]

॥ અથ દેવવંદનનો તૃતીય જોડો ॥

વિધિ-હવે પછીના બધા જોડામાં પ્રથમ જોડાની પેઠે સર્વ વિધિ કરવી.

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

અદ્ભુત રૂપ સુગંધિ શ્વાસ, નહિ રોગ વિકાર;
મેલ નહી જસ દેહ રહે, પ્રસ્વેદ લગાર ॥ ૧ ॥ સાગરવર
ગંભીર ધીર, સુરગિરિસભ જેહ, ઔષધિપતિ સભ
સૌમ્ય કાંતિ, વર ગુણુગણુ જેહ ॥ ૨ ॥ સહસ અષ્ટોત્તર
લક્ષણે એ, લક્ષિત જિનવર દેહ; તસ પદ પદ્મ નમ્યા
થકી, ન રહે પાપની રેહ ॥ ૩ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

મલ્લિનાથ શિવ સાથ, આઠ વર અક્ષયદાયી;
છાજે ત્રિભુવન માંહિ, અધિક પ્રભુની હકુરાઈ ॥ ૧ ॥
અનુત્તર સુરથી અનંત ગુણ, તનુ શોભા છાજે; આહાર
નિહાર અદશ જસ, વર અતિશય રાજે ॥ ૨ ॥ મૃગ-
શિર શુદ્ધ એકાદશી એ, લીધે દીક્ષા જિનરાજ; તસ
પદ પદ્મ નમ્યા નકી, સીજે સઘલાં કાજ ॥ ૩ ॥

॥ થોયોનો પ્રથમ જોડો ॥

નમો મલ્લિ જિણંદા, જિમ લહો સુખ વૃંદા, ટાલે

દુરગતિ દંદા, ફેરી સંસાર દંદા; પદ યુગ અરવિંદા,
સેવિયે થઈ અમંદા, જિમ શિવસુખ કંદા, વિસ્તરે
છંડી દંદા ॥૧॥ જિનવર જયકારી, વિશ્વ ભવ્યોપ-
કારી; કરે જળ વ્રત ત્યારી, જ્ઞાન ત્રીજે નિહારી; તવ
સુર અધિકારી, વિનવે ભક્તિ ધારી; વરો સંયમનારી,
પરિગ્રહારંભ છારી ॥ ૨ ॥ મણુપજ્જવ નાણી, હુઆ
ચારિત્ર ખાણી, સુરતર ઈંદ્રાણી, વંદે બહુ ભાવ
આણી, તે જિનની વાણી, સૂત્રમાંહિ લખાણી; આદરે
જેહ પ્રાણી, તે વરે સિદ્ધિ રાણી ॥ ૩ ॥ પારણું જસ
ગેહે, નાથ કરે જઈ સ્વદેહે; ભરે કંચન મેહે, એક
તસ દેવ નેહે; સંધ દુરિત હરેહિ, દેવ દેવી વરેહિ;
કુબેર સુરેહિ, રૂપવિજય પ્રદેહિ ॥ ૪ ॥

॥ અથ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

મહિ જિન નામે, સંપદા કોડિ પામે; દુરગતિ
દુઃખ વામે, સ્વર્ગના સુખ જામે; સંયમ અભિરામે,
જે યથાખ્યાત નામે; કરી કર્મ વિરામે, જઈ વસે
સિદ્ધિ પામે ॥૧॥ પંચ ભરહ મઝાર, પંચઐરવત
સાર; ત્રિહુંકાલ વિચાર, નેવું જિનનાં ઉદાર; કલ્યા-
ણક વાર, જાપ જપિયે શ્રીકાર; જિમ કરી ભવ પાર,
જઈ વરો સિદ્ધિ નાર ॥૨॥ જિનવરની વાણી, સૂત્ર-
માંહે ગુંથાણી; પદ્ દ્રવ્ય વખાણી, ચાર અનુયોગ

ખાણી; સગલંગી પ્રમાણી, સપ્ત નયથી ઠરાણી; સાંભળે
 દિલ આણી, તે વરે સિદ્ધિ રાણી ॥ ૩ ॥ વૈરૂયાદેવી,
 મલ્લિ જિન પાય સેવી; પ્રભુ ગુણ સમરેવી, ભક્તિ
 હિયડે ધરેવી; સંઘ દુરિત હરેવી, પાપ સંતાપ ખેવી;
 રૂપવિજય કહેલી, લચ્છી લીલા વરેવી ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી મલ્લિજિનદીક્ષા કલ્યાણુક સ્તવન ॥

[સખી આવી દેવદિવાલી રે, ઐ દેશી]

પંચમ સુરલોકના વાસી રે, નવ લોકાંતિક સુવિ-
 લાસી રે; કરે વિનતિ ગુણની રાશિ ॥ ૧ ॥ મલ્લિજિન
 નાથજી વ્રત લીજે રે, ભવિ જીવને શિવસુખ દીજે;
 મલ્લિંએ આંકણી. તુમે કરૂણારસ ભંડાર રે, પામ્યા
 છો ભવજલ પાર રે; સેવકનો કરો ઉદ્ધાર ॥ મલ્લિં
 ભવિં ॥ ૨ ॥ પ્રભુ દાન સંવત્સરી આપે રે, જગનાં
 દારિદ્ર દુઃખ કાપે રે; ભવ્યત્વ પણે તસ છાપે [થાપે]
 ॥ મલ્લિં ભવિં ॥ ૩ ॥ સુરપતિ સઘલા મલિ આવે
 રે, મણિ રચણ સોવન વરસાવે રે; પ્રભુ ચરણે શીશ
 નમાવે ॥ મલ્લિં ભવિં ॥ ૪ ॥ તીર્થોદ્ધક કુંભા લાવે
 રે, પ્રભુને સિંહાસન ઠાવે રે; સુરપતિ ભકતે નવરાવે
 ॥ મલ્લિં ભવિં ॥ ૫ ॥ વસ્ત્રાભરણે શણગારે રે, ફૂલ
 માલા હૃદય પર ધારે રે; દુઃખડાં ઈંદ્રાણી ઉવારે ॥
 મલ્લિં ભવિં ॥ ૬ ॥ મલ્યા સુર નર કોડાકોડી રે,

પ્રભુ આગે રહ્યા કર જોડી રે; કરે ભક્તિ યુક્તિ મદ
મોડી ॥ મહિલં ભવિં ॥ ૭ ॥ મૃગશિર શુદ્ધીની અબ્જુ-
આલી રે, એકાદશી ગુણની આલી રે; વર્યા સંયમ
વધૂ લટકાલી ॥ મહિલં ભવિં ॥ ૮ ॥ દીક્ષા કલ્યાણક
એહ રે, ગાતા દુઃખ ન રેહ રે; લહે રૂપવિજય જસનેહ
॥ મહિલં ભવિં ॥ ૯ ॥

તૃતીય ચૈત્યવંદન

જય જય મહિલ જિણુંદ દેવ, સેવા સુરપતિ સારે;
મૃગશિર શુદ્ધી એકાદશી, સંયમ અવધારે ॥ ૧ ॥
અભ્યંતર પરિવારમેં, સંયતિ ત્રણશે જસ; ત્રણશે
ષટ્ નરસંયમે, સાથે વ્રત લીએ ખાસ ॥ ૨ ॥ દેવદુષ્ય
ખંધે ધરી એ, વિચરે જિનવર દેવ; તસ પદ પદ્મની
સેવના, રૂપ કહે નિત્ય મેવ ॥ ૩ ॥

॥ ઇતિ તૃતીય જોડો ॥

॥ અથ દેવવંદનનો ચોથો જોડો ॥

વિદર્ભદેશ મિથિલાપુરી, કુંભ નૃપતિ કુલ ભાણુ;
પુણ્યવદ્ધી મહિલ નમો, ભવિયણ સુહ જાણુ ॥ ૧ ॥
પણવિશ ધનુષની દેહડી, નીલ વરણ મનોહાર; કુંભ
લંછન કુંભની પરે, ઉતારે ભવ પાર ॥ ૨ ॥ મૃગશિર
શુદ્ધી એકાદશી એ, પામ્યા પંચમ નાણુ; તસ પદ
પદ્મ વંદન કરી, પામો શાશ્વત ડાણુ ॥ ૩ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

પહેલું ચોથું પાંચમું, ચારિત્ર ચિત્ત લાવે; ક્ષપક
શ્રેણી જિનજી ચઢી, ઘાતિકર્મ ખપાવે ॥ ૧ ॥ દીક્ષા
દિન શુભ ભાવથી, ઉપન્યું કેવલનાણું; સમવસરણું
સુરવર રચે, ચઉવિહ સંઘ મંડાણું ॥ ૨ ॥ વરસ
પંચાવન સહસનું એ, જિનવર ઉત્તમ આચ; તસ
પદ પદ્મ નમ્યા થકી, ચિદ્રૂપ ચિત્ત ઠાય ॥ ૩ ॥

॥ ત્રીજમ સ્તુતિ ॥

નમો મલિલ જિણુંદા, જાસ નમે દેવ વૃંદા; તિમ
ચોસઠ ઈંદા, સેવે પાદારવિંદા; દુરગતિ દુઃખ દંદા,
નામથી સુખકંદા; પ્રભુ સુજસ સુરિંદા, ગાય ભકતે
નરિંદા ॥ ૧ ॥ નવતિ જિનરાયા, શુકલ ધ્યાને સુહાયા;
સોહં પદ પાયા, ત્યજ્ત મદ મોહ માયા; સુર નર ગુણ
ગાયા, કેવલશ્રી સુહાયા, તે સવિ જિનરાયા, આપજે
મોક્ષ માયા ॥ ૨ ॥ કેવલ વર નાણે, વિશ્વના ભાવ
જાણે; આર પરપદ ઠાણે, ધર્મ જિનજી વખાણે; ગણુ-
ધર તિણે ઠાણે, ત્રિપદીએ અર્થ માણે; જે રહે સુહ-
ઝાણે, તે રમે આત્મ નાણે ॥ ૩ ॥ વૈરૂયા દેવી, ભક્તિ

હિયડે ધરેવી; જિનસેવા કરેવી, વિઘ્નનાં વૃંદ ખેવી,
સંઘ દુરિત હરેવી, લચ્છી લીલા વરેવી; રૂપવિજય
કહેવી; આપજો મૌજ દેવી ॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય સ્તુતિ ॥

મહિલ જિનરાજ, સેવીયે પુણ્ય ભાજ; જિમ ચડત
દિવાજ, પામિયે સુખ તાજ; કોઈ લોપે ન માજ,
નિત્ય નવા (વ) સુખ સાજ; કોઈ ન કરે જાજ, પુણ્યની
એહ માજ ॥ ૧ ॥ મહિલ નમી નામે, કેવલજ્ઞાન પામે,
દસ ક્ષેત્ર સુઠામે, તિમજ ભિન્ન ભિન્ન નામે; ત્રણ્ય
કાલ નિર્મામે, ઘાતિયાં કર્મ વામે; તે જિન પરિણામે,
જઈ વસે સિદ્ધિ ધામે ॥ ૨ ॥ જિનવરની વાણી, ચાર
અનુયોગ ખાણી; નવતત્ત્વ વખાણી, દ્રવ્ય પદ્માં
પ્રમાણી; ગણધરે ગુંથાણી, સાંભલે જેહ પ્રાણી; કરી
કર્મની હાણી, જઈ વરે સિદ્ધિ રાણી ॥ ૩ ॥ સુર
કુબેર આપે, શીશ જિનને નમાવે; મિથ્યાત ખપાવે,
શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ પાવે; પુણ્ય થોક જમાવે, સંઘભક્તિ
પ્રભાવે; પદ્મ વિજય સુહાવે, શિષ્ય તસ રૂપ ગાવે ॥ ૪ ॥

૧. મર્યાદા, ૨. નિર્માત્વ, ૩. ખપાવે.

શ્રી મહિલજિન કેવલજ્ઞાન કલ્યાણુક સ્તવન

[સંભવ રે તું સજની મોરી, રજની કિહાં રમી આવી જ રે, એ દેશી]

મહિલ જિનેશ્વર અરચિત કેશર, અલવેસર અવિ-
નાશી જ; પરમેશ્વર પૂરણ પદ ભોક્તા, ગુણરાશી
શિવ વાસી; જિનજી ધ્યાવો જ ॥ ૧ ॥ મહિલ જિણુંદ
મુણિંદ, ગણ ગણ ગાવો જ (એ આંકણી) ॥ મૃગશિર
શુદ્ધી એકાદશી દિવસે, ઉપન્યુ^૧ કેવલનાણુ જ, લોકા-
લોક પ્રકાશક ભાસક, પ્રગટ્યો અભિનવ ભાણુ ॥
જિનજી૦ મહિલ૦ ॥ ૨ ॥ મત્યાદિક ચઉનાણુનું^૨ ભાસન,
એહમાં સકલ સમાય જ, ગ્રહ^૩ ઉડુ તારા ચંદ્ર પ્રભા
જિમ, તરણી તેજમાં જાય ॥ જિનજી૦ મહિલ૦ ॥ ૩ ॥
જ્ઞેયભાવ સવિ જ્ઞાને જાણે, જે સામાન્ય વિશેષ જ;
આપ સ્વભાવે રમણ કરે પ્રભુ, તજી પુદ્ગલ સંકલેશ
॥ જિનજી૦ મહિલ૦ ॥ ૪ ॥ ચાલીશ સહસ મહામુનિ
જેહના, રત્નત્રય આધાર જ; સહસ પંચાવન સાહુણિ
જાણો, ગુણમણિ રચણ ભંડાર ॥ જિનજી૦ મહિલ૦
॥ ૫ ॥ શતસમ^૪ ન્યૂન સહસ પંચાવન, વરસ કેવલ
ગુણ ધરતા જ; વિચરે વસુધા ઉપર જિનજી, બહુ
ઉપગારને કરતા ॥ જિનજી૦ મહિલ૦ ॥ ૬ ॥ કેવલ-
નાણુ કલ્યાણુક જિનનું, જે ભવિયણુ નિત્ય ગાવે જ;
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મ પ્રભાવે, શુદ્ધ રૂપ તે પાવે ॥
જિનજી૦ મહિલ૦ ॥ ૭ ॥

૧. પ્રકાશ, ૨. નક્ષત્ર, ૩. સૂર્ય, ૪. વર્ષ.

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

જય નિર્જિત મદ મદલ, શલ્યત્રય વર્જિત સ્વામી;
જય નિર્જિત કંદર્પદર્પ, નિજ આતમ રામી ॥ ૧ ॥
દુર્જય ધાતિ-કર્મ મર્મ, ભંજન વડવીર; નિર્મલ
ગુણ સંભાર સાર, સાગર વર ગંભીર ॥ ૨ ॥ અનંત
જ્ઞાન દર્શન ધર એ, મલિલ જિણુંદ મુણિંદ; વદન પદ્મ
તસ દેખતાં, લહે ચિદ્રૂપ અમંદ ॥ ૩ ॥

॥ ઇતિ ચોથો જોડો ॥

॥ દેવવંદનનો પાંચમો જોડો ॥

પ્રથમ ચૈત્યવંદન

સકલ સુરાસુર ઈંદ વૃંદા, ભાવે કર જોડી; સેવે
પદ પંકજ સદા, જઘન્ય થકી એક કોડી ॥ ૧ ॥ જસ
ધ્યાન એક તાન, કરે જે સુરનર ભાવે; સંકટ કષ્ટ દૂરે
ટલે, શુચિ સંપદ પાવે ॥ ૨ ॥ સર્વ સમીહિત^૧ પૂરવા
એ, સુરતરુ સમ સોહાય; તસ પદ પદ્મ પૂજયા થકી,
નિશ્ચય શિવ સુખ થાય. ॥ ૩ ॥

૧. મનોવાંછિત.

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

નમો નમો શ્રીનમિજિનવર, જગનાથ નગીનો;
 પદ યુગ પ્રેમે જેહના, પૂજે પતિ શચીનો ॥ ૧ ॥
 સિંહાસન આસન કરી, જગ ભાસન જિનરાજ; મધુર
 ધ્વનિ દીયે દેશના, ભવિ જનને હિત કાજ ॥ ૨ ॥
 ગુણ પાંત્રીશ અલંકરી એ, પ્રભુ મુખ પદ્મની વાણી;
 તે નમિ જિનની સાંભલી, શુદ્ધ રૂપ લહે પ્રાણી ॥ ૩ ॥

॥ પ્રથમ સ્તુતિ ॥

શ્રી નમિજિન નમિયે, પાપ સંતાપ ગમીયે; નિજ
 તત્ત્વમાં રમીયે, સર્વ અજ્ઞાન વમીયે; સવિ વિઘ્નને
 દમીયે, વર્તિયે પંચ સમીયે; નવિ ભવ વન ભમીયે,
 નાથ આણા ન કમીયે ॥ ૧ ॥ દશે ખેત્રના ઇશ, તીર્થ-
 પતિ જેહ ત્રીશ; ત્રિહું કાલ ગણીશ, નેવું જિનવર
 નમીશ; અહંતે પદ ત્રીશ, સાઠ દીક્ષા જખીશ; કેવલી
 જગદીશ, સાઠ સંખ્યા ગણીશ ॥ ૨ ॥ સગ નય યુત
 વાણી, દ્રવ્ય છક્કે ગવાણી; સગ ભંગી ઠરાણી; નંદ
 તત્ત્વે વખાણી; જે મુણે ભવિ પ્રાણી, શુદ્ધ શ્રદ્ધાન
 આણી; તે વરે શિવરાણી, શાશ્વતાનંદ ખાણી ॥ ૩ ॥
 દેવી ગંધારી, શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ ધારી; પ્રભુ સેવા કારી,
 સંઘ ચઢિવિહ સંભારી; કરે સેવના સારી, વિઘ્ન દૂરે
 વિદારી; રૂપવિજયને ખ્યારી, નિત્ય દેવી ગંધારી ॥ ૪ ॥

૧. ઇંદ્રાણી. ૨. નવ.

દ્વિતીય સ્તુતિ

નમિ જિન જયકારી, સેવિયે ભક્તિ ધારી; મિથ્યાત્વ
નિવારી, ધારીએ આણુ સારી; પરભવ વિસારી, સે-
વિયે સુખકારી; જિમ લહો શિવનારી, કર્મફલ દૂરે
પારી ॥ ૧ ॥ વર કેવલનાણી, વિશ્વના ભાવ જાણી; શુચિ
ગુણ ગણુ ખાણી, શુદ્ધ સત્તા પ્રમાણી; ત્રિભુવનમાં
ગવાણી, કીર્તિ કાંતા વખાણી; તે જિન ભવિ પ્રાણી,
વંદીયે ભાવ આણી ॥ ૨ ॥ આગમની વાણી, સાત
નયથી વખાણી; નવતત્ત્વ ઠરાણી, દ્રવ્ય પદ્મમાં પ્રમાણી;
સગ ભંગ ભરાણી, ચાર અનુયોગ જાણી; ધન્ય તાસ
કમાણી, જે ભણે ભાવ આણી ॥ ૩ ॥ એકાદશી સારી,
મૃગશીર્ષ વિચારી; કરે જે નર નારી, શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ
ધારી; તસ વિધન વિદારી, દેવી ગંધારી સારી; રૂપવિ-
જયને ભારી, આપજે લચ્છી ખ્યારી ॥ ૪ ॥

શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન

[ધારા મહોલા ઉપર મેહ ઝખૂકે વીજલી, મારા લાલ, એ-દેશી]

પરમ રૂપ નિરંજન, જન મન રંજણો લલનાં
ભક્તિવચ્છલ ભગવંત, તું ભવ ભય ભંજણો લલનાં
જગત જંતુ હિતકારક, તારક જગધણી, લલનાં તુજ

પદ પંકજ સેવ, હેવં મુજને ઘણી. લલના ૦ ૧ ૧ ૥ આઓ
 રાજ હજુર, પૂરવા ભગતિ ભરે; લલના ૦ આપો સેવના
 આપ, પાપ જિમ સવિ ટલે; લલના ૦ તુમ સરિખા
 મહારાજ, મહેર જે નહિ કરે; લલના ૦ તો અમ સરિખા
 જીવનાં, કારજ કિમ સરે. લલના ૦ ૨ ૨ ૥ જગતારક
 જિનરાજ, ખિરૂદ છે તુમ તણો; લલના ૦ આપો સમ-
 કિત દાન, પરાયા મત ગણો; લલના ૦ સમરથ જાણી
 દેવ, સેવના મેં કરી; લલના ૦ તુંહિ જ છે સમરથ,
 તોરણ તરણ તરી લલના ૦ ૩ ૩ ૥ મગશિર સિત એકા-
 દશી, ધ્યાન શુકલ ધરી; લલના ૦ ઘાતિ કરમ કરી અંત
 કે, કેવલ શ્રી વરી; લલના ૦ જગ નિસ્તારણ કારણ,
 તીરથ થાપીયો; લલના ૦ આતમ સત્તા ધર્મ, ભવ્યને
 આપીઓ. લલના ૦ ૪ ૪ ૥ અમ વેલા કિમ આજ, વિલંબ
 કરી રહ્યા; લલના ૦ જાણો છો મહારાજ, સેવકે ચરણાં
 ગ્રહ્યાં; લલના ૦ મન માન્યા વિના માહરં, નવિ છોડું
 કદા; લલના ૦ સાચો સેવક તેહ જે સેવા કરે સદા.
 લલના ૦ ૫ ૫ ૥ વપ્રા માત સુજાત, કહાવો શ્યું ઘણું;
 લલના ૦ આપો ચિદાનંદ દાન, જનમ સફલો ગણું
 લલના ૦ જિન ઉત્તમ પદ પદ્મવિજય પદ દીજ્યે;
 લલના ૦ રૂપવિજય કહે સાહિબ, મુજરો લીજ્યે લ-
 લના ૦ ૬ ૬ ૥

૧. દેવ, ૨. વહાણ, ૩. શુકલ.

તૃતીય ચૈત્યવંદન

સકલ મંગલ કેલિ કમલા, મંદિરં ગુણસુંદરં,
 વર કનકવર્ણ સુપથ (ર્વ) પતિ જસ,ચરણ સેવે મન-
 હરં; અમરાવતી સમ નયરી મિથિલા, રાજ્યભાર
 ધરાધરં; પ્રણમામિ શ્રી નમિનાથ જિનવર, ચરણ
 પંકજ સુખકરં ॥૧॥ ગજ વાજિ સ્યંદન^૧ દેશ પુર ધન,
 ત્યાગ કરી ત્રિભુવન ધણી; ત્રણશે અઠ્યાશી કોટિ
 ઉપર, દીએ લખ એંશી ગણી; દીનાર જનની જનક
 [નામાં] અંકિત, દીએ ઇચ્છિત જિનવરં ॥ પ્રણ૦ ॥૨॥
 સહસ્રામ્ર વનમાં સહસ નર યુત, સૌમ્ય ભાવ સમાચરે;
 નરક્ષેત્ર સંજ્ઞી ભાવ વેદી, જ્ઞાન મનઃપર્યાવ વરે; અપ્ર-
 મત્ત ભાવે ધાતિ ચઉ ખય, લહે કેવલ દીનકરં^૨
 ॥ પ્રણ૦ ॥ ૩॥ તવ સકલ સુરપતિ ભક્તિ નૃતિ કરી,
 તીર્થપતિ ગુણ ઉચ્ચરે; જય જગત જંતુ જાત કરુણા-
 વંત તું ત્રિભુવન શિરે; જય અકલ અચલ અનંત
 અનુપમ, ભવ્ય જન મન ભયહરં ॥ પ્રણ૦ ॥ ૪ ॥
 સપ્તદશ જસ ગણધરા મુનિ,સહસ વિંશતિ ગુણનીલા;
 સહસ એકતાલીસ સાહુણી, સોલસે કેવલી ભલા;

૧. રથ, ૨. આરિત્ર, સૂર્ય, ૩. નમસ્કાર.

જિનરાજ ઉત્તમ પદ્મની રૂપવિજય સુહા (હં) કરં
॥ પ્રણામ ॥ ૫ ॥

પછી જ ટ્રિચિં નમસ્તુભ્યં કહી જયવીરરાયં સંપૂર્ણ કહેવા.

પંડિત શ્રી રૂપવિજયજીવિરચિત મૌન એકાદશી
દેવવંદન સંપૂર્ણ.

॥ શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિવિરચિત ॥

મૌન એકાદશીનાં દેવવંદન

વિધિ :- પ્રથમના મૌન એકાદશીના દેવવંદન પ્રમાણે સર્વ
વિધિ પાંચે જોડામાં ઇહાં પણ જાણી લેવી. માત્ર એટલો જ
ફેરફાર કે જે ચૈત્યવંદન, સ્તવન અને સ્તુતિ હતાં, તેને બદલે
અહીં જણાવેલાં ચૈત્યવંદન, સ્તવન અને સ્તુતિઓ લેવી.

॥ દેવવંદન પ્રથમ જોડો ॥

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

સયલ સંપત્તિ સયલ, સંપત્તિ તણો દાતાર; શ્રી
અરનાથ જિનેસર, શુદ્ધ દરિસણ જેહ આપે; ભૂપ
સુદર્શન નંદનો, કહિન કર્મ વન વેલિ કાપે; એહી જ
ચઠી સાતમો, અદ્વારસમો જિન એહ; જ્ઞાનવિમલ
સુખ સુજસનો, વર ગુણ મણિનો ગેહ ॥ ૧ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

કલ્પતરુવર કલ્પતરુવર, આજ મુજ ખાર; ફલ દલ
સંયુત પ્રગટિઓ, કામ કુંભ શુભ સુર-વેલિ-પાઈ;
ચિતામણિ કરતલે ચઢિયો, કામધેનુ ધર આજ આઈ;
દોષ અદાર રહિત પ્રભુ દીઠો, સવિ સુખકાર; જ્ઞાનવિ-
મલ અરજિન તણા, ગુણ અનંત અપાર ॥૧॥ ઇતિ

॥ પ્રથમ સ્તુતિ ॥

અરનાથ સનાથ કરો સ્વામી, મેં તુમ સેવા પુણ્યે
પામી, કરું વિનતિ લળિ લળિ શિર નામી, આપો
અવિચલ સુખનો કામી ॥ ૧ ॥ જિનરાજ સર્વે પર
ઉપગારી, જિણે ભવની ભાવઠ સવિ વારી, તે પ્રણમો
સહુ એ નર-નારી, ચિત્તમાંહિ શંકા સવિ વારી ॥૨॥
આગમ અતિ અગમ એ છે દરીયો, બહુ નય પ્રમાણ
રચણે ભરીયો; તેહને આવી અનુસરિયો, તે ભવિ ભવ
સંકટ નિસ્તરિયો ॥૩॥ શ્રી શાસન સુર રખવાલિકા,
કરો નિત્ય મંગલ માલિકા; શ્રી જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ નામ
જપે, તે દિન દિન તરણી પેરે તપે ॥૪॥

॥ દ્વિતીય સ્તુતિ ॥

અરજિન આરાધો, સંયમ માર્ગ સાધો; મનુજ
જન્મ લાઘ્યો, કામ ક્રોધ ન (નવિ) બાંધો, ચઉગતિ દુઃખ

દાધો, ન હોયે તસ મોહ ગાધો; સુખ સંપત્તિ વાધો,
 મોહ મિથ્યા ન બાધો ॥૧૧॥ સવિજિન સુખકારી, વિશ્વ
 વિશ્વોપકારી; ત્રણ જિન ચક્રધારી, શાંતિ કુંથુચર
 જિતારી; મદ મદન નિવારી, વંદીયે પુણ્ય ધારી; નમો
 સવિ નર-નારી, દુઃખ કર્મારિ વારી ॥૨૨॥ સકલ નય
 તરંગા, નૈગમાનેક ભંગા, જિહાં છે બહુ રંગા, જેહ
 એકાદશાંગા; વલી દશદાય અંગા, જૈન વાણી સુચંગા;
 ભવ દવ સમ ગંગા, સાંભલો થઈ સુચંગા ॥૩૩॥ જિન
 ચરણ ઉપાસે, જક્ષણી ધારણી પાસે; જક્ષેંદ્ર સહવાસે,
 નામથી દુઃખ નાસે, જ્ઞાનવિમલ પ્રકાશે, બોધ(ધિ)વાસે
 સુવાસે; અરિ સકલ નિકાસે, હોય સંપૂર્ણ આસે ॥૪૪॥

॥ શ્રી અરનાથ-જિન સ્તવન ॥

[આદર જીવ ક્ષમા ગુણ આદર, એ-દેશી]

આદર કરીને અહોનિશ સેવો, શ્રીઅરનાથજિ-
 નુંદ જી; અનુપમ ફલ દીએ દરિસણ જેહનું, કેવલનાણ
 દિણુંદ જી ॥ આદર૦ ॥૧॥ પાપસ્થાન અઢાર નિવારી
 રથ શીલાંગને ધારી જી; કિરિયા વિધિ જોગે દેખાડે,
 એહવા સહસ અઢાર જી ॥ આદર૦ ॥૨॥ ગજપુર રાય
 સુદર્શન ભૂપતિ, દેવી રાણી નંદ જી; રેવતી રિખ મૃગ-
 શિર શુદ્ધી દશમી, દિને જાયા સુખકંદ જી ॥ આદર૦

અનુક્રમે ચક્રી થઈ મૃગશિર શુદ્ધિ, એકાદશી દિને દીક્ષા
 જ; વિજયા શિબિકા સહસ્ર નર છઠ્ઠ તપ, પાછલે પ્રહરે
 શિક્ષા જ ॥ આઠ ॥ ૪૪ ॥ મીનરાશિ નંદાવર્ત લંછન,
 ત્રીશ ધનુષતનુ કણ્ઠગા જ; આયુ ચોરાશી વરસ સહ-
 સનું, કેવલ લહી શિવસંગાજ ॥ આઠ ॥ ૪૫ ॥ ત્રેત્રીશ ગણ
 ગણધર જસ જાણે, મુનિવર સહસ્ર પચાસ જ; આઠ
 સહસ્ર સુખદાયી સાહસી, પૂરે વાંછિત આશ જ ॥ આઠ
 ॥ ૪૬ ॥ જોહ અખંભ અઢાર નિવારી, દાખે શિવ-પદ
 પંથાજ; જ્ઞાનવિમલ ગુણ પામે અહોનિશ, જે નિશ્ચય
 નિર્મથાજ ॥ આઠ કરીને અહોનિશ, સેવો, શ્રીચર-
 નાથ જિણુંદાજ ॥ આઠ ॥ ૪૭ ॥

॥ ઇતિ પ્રથમ દેવવંદન જોડો ॥

અથ દ્વિતીય જોડો પ્રારંભ

॥ તત્ર પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

રચણરાશિ પરે જે ગંભીર, મંદર ગિરિધીર; વિદ્યુ-
 મંડલ પરે નિર્મલા, જિમ શારદ નીર; રાગ દોષ દૂષિત
 નહિ, નહીં ભવભય જોહને; ગુણ અનંત ભગવંત, તે
 પ્રણમું હું તેહને; જ્ઞાનવિમલગુણ જોહના એ, કહેતાં ના
 આવે પાર; મલિલ જિનેશ્વર પ્રણમતાં, લહિયે ભવજલ
 પાર ॥ ૧ ॥

દે. ૫

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

અભ્યંતર જસ પર્ષદા, કન્યા ત્રણ શતની; આઠ
પર્ષદા જાણીએ, નૃપ સુત ત્રણ શતની; મૃગશિર શુદ્ધિ
એકાદશી, દિન સંયમ લેવે, સકલસુરાસુર તિહાં મલિ,
જિનના પદ સેવે; દીક્ષા સમયથી ઉપજે એ, તિમ
મણુપજ્જવ નાણુ; મહિનાથ કેવલ લહે, જ્ઞાનવિમલ
સુહ ઝાણુ ॥૧॥

॥ પ્રથમ સ્તુતિ ॥

મનમોહન મલ્લિ જિણુંદજી, જ્યોં કુંભ નરેસર
નંદજી; ઉપગારી જિન ઓગણીશમો, માહરે મન
અહોનિશ તે રમ્યો ॥૧॥ ઋષભાદિક ચઉવીસ જિન-
વરા, જે વરતેછે ભવિ સુખકરા; વલી કેવલજ્ઞાન દિવા-
કરા, તે વંદે સુરવર નરવરા ॥૨॥ મહિ જિનવર દીયે
દેશના, મુણે ભવિ જન બહુવિધ દેશના; દષ્ટિવાદ
મહાશ્રુત વંદીએ; જિમ પાતક દૂર નિકંદીએ ॥૩॥
કુબેર દેવ સાન્નિધ્ય કરે, વૈરૂટયા સવિ સંકટ હરે; વાણી
સુણવા મન ખંતડી, જ્ઞાનવિમલ તણી સોહામણી ॥૪॥

॥ દ્વિતીય સ્તુતિ ॥

મલ્લિ જિનેશ્વર વાને લીલા, દીયો મુજ સમકિત
લીલાજી; અણુપરણે જિણે સંયમ લીધો, સુધા સંયમ

શીતા હ; તે નરભવમાં પશુ પરે જાણો, જે કરે તુમ
અવહીતા હ; તુમપદ પંકજ સેવાથી હોય, બોધબીજ
વસીતા હ ॥ ૧ ॥ અષ્ટાપદ ગિરિ ઋષભ જિનેશ્વર,
શિવપદ પામ્યા સાર હ; વાસુપૂજ્ય ચંપાએ યદુ-
પતિ, શિવ પામ્યા ગિરનાર હ; તિમ અપાપાપુરી
શિવ પહોંત્યા; વર્દ્ધમાન જિનરાય હ; વીશ સમેત-
શિખર ગિરિ સિંધ્યા, ઇમ જિન ચઉવિશ થાય હ
॥૨॥ હવ અહવ પુણ્ય પાપને આશ્રવ, બંધ સંવર
નિજજરણાહ; મોક્ષ તત્ત્વ નવ ઈણી પરે જાણો, વલી
ષડ્દ્રવ્ય વિવરણા હ; ધર્મ અધર્મ નભ કાલ ને પુદ્-
ગલ, એહ અહવ વિચારેહ, હવ સહિત ષડ્દ્રવ્ય
પ્રકાશ્યા, તે આગમ ચિત્ત ધારેહ ॥ ૩ ॥ વિદ્યાદેવી
સોલ કહી જે, શાસન સુરાસુરી લીજે હ; લોકપાલ
ઈંદ્રાદિક સઘલા, સમકિતદષ્ટિ ભણીજે હ, જ્ઞાનવિમલ
પ્રભુ શાસન ભક્તા, દેખી જિનને રીઝે હ, બોધિ બીજ
શુદ્ધ વાસન દહતા, તાસ વિરહ નવિ ડીજે હ ॥૪॥

॥ શ્રી મહિલનાથજિન સ્તવન ॥

[લાછલ દે માત મહ્ધાર, એ દેશી]

મહિલ જિનેશ્વર દેવ, સારે સુર નર સેવ, આજ
હો જેહનો રે મહિમા મહિમાંહે ગાજતો હ ॥ ૧ ॥
નીલ વરણ જસ છાય, પણવીશ ધનુષની કાય, આજ

હો આયુરે પંચાવન વરસ સહસનું ॥ ૨ ॥ કુંભ
નરેસર તાત, પ્રભાવતી જસ માત; આજ હો દીઠે
આનંદિત હોયે ત્રિભુવન જના ॥ ૩ ॥ લંછન મીસી
રહ્યો કુંભ, તારક ગુણથી અદંભ; આજ હો હોય એહ-
વારે ગુણ વસીયા અતિ મહપૂર; આજ હો પાવે રે
મનવાંછિત પ્રભુના નામથી ॥ ૪ ॥

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

મદલી જિનવર મદલિ જિનવર, સયલ સુખહેતે;
સંયમ ગુણધારી થયા, ભૂપ મિત્ર ષટ્ ઓધિ આપે;
કંચનમય કરી પુતળી, પૂર્વ પ્રેમ સંકેત થાપે; માયા
તપ પરભાવથી એ, પામ્યા સ્ત્રીનો વેદ; જ્ઞાનવિમલ
ગુણથી થયા, અચલ અણુ અવેદ ॥ ૩ ॥

॥ દેવવંદનનો ત્રીજો જોડો ॥

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

જયો જિનવર, જયો જિનવર, હમ હય લોય
જસ પસર્યો; દહદિસિ ઘણો દૂધ સિંધુ વર ફેણ પંડુર,
લૌકિક દેવતણો જિણે; ખય કીધ પાખંડ ડંબર,
અંબરમણિ જિમ ઝલહલે એ; દિન દિન અધિક
પ્રતાપ, જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ મદલિ જિન, ધ્યાને નાસે
પાપ ॥ ૧ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

બુદ્ધિ થોડિય બુદ્ધિ થોડિય જિભ મુખે, એક
મહિમા જસ મહિ મ'ડલે; જલધિ જેમ ગુરુગુહિર ગાળે;
ત્રિભુવનમાં ઉપમા ન કો, તુમ્હ સમાન જે વસ્તુ છાળે;
જ્ઞાનવિમલ ગુણ પ્રભુતણા, ભાંખી શકે કહો કોય;
જાણે પણ ન કહી શકે, અક્ષર જ્ઞાન જે હોય ॥ ૧ ॥

॥ પ્રથમ સ્તુતિ ॥

સુણો વિનતડી મહિનાથ જી, તું મલિયો મુગતિનો
સાથ જી, મન ભલીયું તુજશું નિર્મલું, તે કહીએ ન
હોજ્યો વેગળું ॥ ૧ ॥ સિત્તરી સો જિનવર વંદિયે,
ભવ સંચિત પાપ નિકંદીયે; ત્રણ કાલ નમું ધરી
નેહશું, ભવ ભવ મન બાંધ્યું જેહશું ॥ ૨ ॥ જિહાં
પંચકલ્યાણુક જિન તણાં, જિનરાજ સયલનાં જિહા
ભણ્યાં; તે આગમ અતિ ઉલટ ધરિ, સુણીએ સવિ
કપટ નિરાકરી ॥ ૩ ॥ સમકિતદષ્ટિ પ્રતિપાલિકા, જિન-
શાસનની રખવાલિકા; જિનધર્મે નિત્ય દીપાલિકા,
જ્ઞાનવિમલ મહોદય માલિકા ॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય સ્તુતિ ॥

નમું જિનવર મહી, જોહથી યોધિ વહી; અહુ-
 વિધ ગુણ ફેલી, જાણીએ જૈન શૈલિ; લહો મુગતિ વહેલી;
 ભાંજીએ કર્મ પહી; ભવ ભેદન ભહી, દુર્ગતિ દ્વાર
 ખીલી ॥૧॥ સવિ જિનવર રાજે, કર્મના મર્મ ભાંજે;
 નમે સુરનર રાજે, તીર્થની ઋદ્ધિ છાજે, સજલજલદ
 ગાજે, દુંદુભિ તેમ વાજે; સવિ ભવિ હિતકાજે, ચાર
 નિક્ષેપે રાજે ॥૨॥ જિનવરની વાણી, દ્વાદશાંગી
 રચાણી, ગણિ મતિ [ગુણ ખાણી] ગુંથાણી, પુણ્ય
 પીયૂષ પાણી; ભવિ શ્રવણે સુહાણી, ભાવશું ચિત્ત
 આણી; લહી તિણે શિવરાણી, સાર કહી એહ જાણી
 ॥૩॥ જસ યક્ષ કુખેર, સેવ સારે સવેર; કરે દુરમન
 જેર, ન હોય સંસાર ફેર; શિવ વધૂ તસ હેરે, પુણ્ય
 સંપત્તિ પેરે, લહે સમકિત સેરે, જ્ઞાનવિમલાદિ કેરે ॥૩॥

॥ શ્રી મદિલજિનદીક્ષા કલ્યાણાક સ્તવન ॥

॥ શત્રુજય ઋષભ સમોસર્યા—એ દેશી ॥

મૃગશિર શુદ્ધ એકાદશી, દિન જાયા રે, ત્રિભુવન
 ભયો રે ઉદ્યોત, સેવે સુર આચારે ॥૧॥ સુખીયા થાવર
 નારકી; શુભ છાયા રે, પવન થયા અનુકુલ, સુખાલા
 વાયા રે ॥૨॥ અનુક્રમે જોવન પામીયા, સુણી આચાર
 રે, પૂરવાના પદ મિત્ર, કહી સમજાયા રે ॥૩॥ શુદ્ધિ

એકાદશીને દિને, વ્રત પાયા રે; તિણે દિન કેવલ નાણુ,
લહે જિનરાયા રે ॥ ૪ ॥ જ્ઞાનવિમલ મહિમા થકી,
મુજસ સવાયા રે; મલિલ જિનેસર ધ્યાને, નવ નિધિ
પાયા રે ॥ ૫ ॥

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

મલિલ જિનવર મલિલ જિનવર, ભવિક સુખદાય,
મિથિલા નયની ઉપન્યો; કુંભરાય કુલ કમલ હંસા,
કુંભલંછન ઓગણીશમા, પ્રભાવતી કૂખે સર રાજ-
હંસા, ત્રણુ દુલ્યાણુક જોહનાં એ, જનમ ચરણુ ને નાણુ,
મૃગશિર શુદ્ધિ એકાદશી, જ્ઞાનવિમલ ગુણુખાણુ ॥૩॥

॥ દેવવંદનનો ચોથો જોડો ॥

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

નમો મલિલ નમો મલિલનાથ શિવ સાથ, હાથ
દીયે ભવિ ખૂટતાં એ; અપાર ભવ જલધિ માંહે, પાપ
તાપ વ્યાપે નહિ, એહ જિન મુરવૃક્ષ [છાહે] છાજે,
સકલ સમીહિત પૂરણો, ઓગણીશમો જિનરાજ;
જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ નામથી, સિધ્યાં સઘળાં કાજ ॥૧॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

નીલ વાને નીલ વાને, જોહ જિનરાજ, પણુવીશ
ધનુષ તનુ દીપતો, ઈંદ્રનીલ જિમ રત્ન સોહે, ત્રિગટે

એકા જિનવરૂં, કહે ધર્મ, ભવિ ચિત્ત મોહે; જ્ઞાન-
વિમલ ગુણથી થયો, લોકાલોક પ્રકાશ, મહત્તી જિન-
વર પ્રણમતાં, પહોંચે મનની આશ ॥ ૨ ॥

પ્રથમ સ્તુતિ

મહત્તી જિનવરણું પ્રિતડી, તે ભેદ રહિત જુગતિ
જડી, અલગો ન રહું હું એક ઘડી, જિમ ભાતી
પટોલામાંહિ પડી ॥ ૧ ॥ સવિ જિનવરના ગુણ-
માલતણી, કંઠે આરોપો ભવિક ગુણી; શિવસુંદરી
વરવા હુંશ કરો, તો શ્રી જિન-આણા શિર ધરો ॥ ૨ ॥
ઉપદેશ અનુપમ જલધરૂં, વરસે નિત્ય મહત્તી જન-
વરૂં, બોધિબીજ સુભિક્ષ હોય અતિ ઘણો, એ મહિમા
શ્રી જનવર તણો ॥ ૩ ॥ શાસનવચ્છલ જે ભવિક
જના, જનધર્મે જે છે એકમના; તસ સાન્નિધ્ય કરજો
સુરવરા, શ્રી જ્ઞાનવિમલ ઉદ્યોતકરા ॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય સ્તુતિ ॥

કુંભ નરેશ્વર ધર જિન જાયા, મહિલ નામે જન-
વર રાયા, નીલવરણુ જસ છાયા, પ્રભાવતી છે જેહની
માયા, પશુવીશ ધનુ માને છે કાયા, કુંભલંછન સુખ-
દાયા, પૂરવ તપની પ્રકટી માયા, સ્ત્રી રૂપે એ અચરિજ

થાયા, સકલ સુરાસુરે ગાયા; બાલપણે સુખકાર
કહાયા, ઈંદ્ર ઈંદ્રાણી સવિ મલિ આયા, મેરૂ શિખરે
નવરાયા ॥૧॥ ચોવિશે જિન સંપ્રતિ કાળે, પ્રણુમતાં
સવિ પાતક ગાળે, ભવિજનને પ્રતિપાલે, જેહ અનાદિ
મિથ્યામત ટાળે, કરતાં સમકિત સુખ સુખાલે, નાઠાં
દુષ્ટત દુકાલે, ગ્રંથીભેદ કરી પંક પખાલે, આતમ
અનુભવ શક્તિ સંભાળે, પુણ્ય સરોવર પાલે; અનંત
ચોવીશી જિનવર માલે, લોકે ચઉ નિક્ષેપ રસાળે,
પ્રણુમુંતેહ ત્રિકાલે ॥૨॥ મતિ શ્રુત અવધિ ગ્રહે ત્રણ
નાણુ, સંયમથી મણુપજ્જવનાણુ, જિહાં છદ્મસ્થ
મંડાણુ, પામે પંચમ કેવલનાણુ, જાણે ઉદયો અભિ-
નવ ભાણુ, સમવસરણુ ગુણખાણુ; તિહાં તીર્થ થાપે
સુપ્રમાણુ, અર્થ થકી ભાખે પ્રભુ વાણુ, સરખી જોયણુ
પ્રમાણુ; સૂત્રે ગૂંથે ગણધર જાણુ, નયે નિક્ષેપ ગમ
ભંગ પ્રમાણુ, સમજે જે હોય જાણુ ॥ ૩ ॥ મલ્લિ
જિનેશ્વર મહિમા પૂરે, વૈરૂટયા સવિ સંકટ ચૂરે, દિન
દિન અધિક સનૂરે, યક્ષ કુખેર તે પરતા પૂરે, છત તણાં
વલી વાળે તૂરે, નાસે દુશ્મન દૂરે, પ્રગટે જ્ઞાનવિમલનો
નૂર, જાણે ઊગ્યો અનુભવ સુર, તેજ પ્રતાપ પડૂર,
હર્ષિત હેજે હોય હજુર, મહિમાદિક ગુણ સવિ મહ-
મૂર, શ્રીજિન ધ્યાન સનૂર ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી મલ્લિનાથ જિન સ્તવન ॥

॥ જાવડ સમરા ઉદ્ધાર-એ દેશી

શ્રી મલ્લિ જિનસાર, અડવીશ ગણ ગણધાર; સહસ્ર
ચાલીસ અણગાર, પંચાવન સહસ્ર સાહુણી સાર ॥ ૧ ॥
એક લાખ સહસ્ર ચોરાશી, શ્રાવક સમકિત વાસી, ત્રણ
લાખ પાંસઠ સહસ્ર, શ્રાવિકા એહ જગદીશ ॥ ૨ ॥
પણવીશ ધનુ તનુ માન, અણપરણ્યા વ્રત ધ્યાન;
સહસ્ર પંચાવન વરીસ, આયુ સકલ ગુણ ધરીશ ॥ ૩ ॥
કુબેર શાસન દેવ, વૈરટયા કરે સેવ, માસ સંલેષણ
કીધ, કાઉસ્સગે થયા સિદ્ધ ॥ ૪ ॥ જે જિનવરને
આરાધે, જ્ઞાનવિમલ મુખ સાધે; એણીપેરે દેવ વાંદિજે,
માનવલવફલ લીજે ॥ ૫ ॥

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

ગોત્ર કાશ્યપ ગોત્ર કાશ્યપ, વંશ ઇક્ષાગ [સ્વામ]
ત્યાગ નિર્દલ જે, કુંભ ભૂપ કુલે જે કુમારી, મયણ
મહા ભડ ભંજ્યો, વય તરુણપણે નિર્વિકારી, સારી
સંયમસિરિ વરી; ઓગણીશમા જન એહ, મલ્લિનાથ
નામે થયા; જ્ઞાનવિમલ ગુણ ગેહ ॥ ૩ ॥

॥ દેવવંદનનો પંચમ જોડો ॥

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

નમો નમિજિન નમો નમિજિન, મુગતિ દાતા

રે, સોવન વાને સોહતો, સકલ લોક જસ સેવા સારે,
મુમતિ મુગતિને આપતો, સકલ કર્મના દોષ વારે,
એકવીશમો જન પૂજ્યે, જિમ લહિયે ભવ પાર;
જ્ઞાનવિમલસૂરિ એમ ભણે, એ પ્રભુ જગદાધાર ॥૧॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

ગોત્ર કાશ્યપ ગોત્ર કાશ્યપ, વંશ ઈષાગ; શ્રી
નમિજિનનો જાણીયે, સકલ લોચ આણુંદ કારણ,
અવનિતલમાં ઉપન્યા, માનું તેહ સવિ ભવિક તારણ,
કારણ એહી જ મુગતિનું, શ્રી જનવરની સેવ; જ્ઞાન-
વિમલ પ્રભુતા ઘણી, આય મલે સ્વયમેવ ॥ ૨ ॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

નમિ નાથ નિરંજન દેવતણી, સેવા આહું (હું)
નિશદિન ઘણી; જસ લંછન નિલ કમલ સોહે, એકવી-
શમા જનવર મન મોહે ॥૧॥ દોઢસો કલ્યાણુક જન
તણાં, દશ એહ ક્ષેત્રે સોહામણાં; મૃગશિર એકાદશી
ઉજલી, જન સેવા પુણ્યે આવી મલી ॥ ૨ ॥ એહ
અંગ ઈયાર આરાધિયે, જ્ઞાન ભાવે શિવમુખ સાધીયે;
આગમ દિનકર કર વિસ્તરે, તો મોહ તિમિરને અપ-
હરે ॥૩॥ સમકિત દષ્ટિ સુપ્રભાવિકા, શાસનની સા-
ન્નિધ્ય કારિકા; કહે જ્ઞાનવિમલ સૂરિસર, જગમાંહે
હોજે જયકર ॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

શ્રી નમિનાથ નિરંજન દેવા, કીજે તેહની સેવા
 જ; એ સમાન અવર નહી દીસે, જમ મીઠા બહુ
 મેવા જ; અહનિશ આતમ માંહી વસીયા, જમ ગજને
 મન રેવા^૧ જ; આદર ધરીને પ્રભુ તુમ આણા, શિર
 ધાડું નિત્ય સેવા જ ॥૧॥ ચોત્રીશ અતિશય પાંત્રીશ
 જાણો, વાણીના ગુણ છાજે જ; આઠ પ્રાતિહારજ
 નિરંતર, તેહને પાસે ખિરાજે જ; જસ વિહારે દશ
 દિશિ કેરા, ઇતિ ઉપદ્રવ^૨ ભાજે જ; તે અરિહંત સકલ
 ગુણ ભરિયા, વાંછિત દેઈ નિવાજે જ ॥૨॥ મિથ્યા-
 મત તત^૩ દુષ્ટ ભુજંગમ, તેણે જે જન ડસીયાંજ;
 આગમ નાગમતા પેરે જાણો, તેહથી તે વિષ નસીયાં
 જ; શ્રી જન વચણ સુણવાને હેતે, ભવિ મધુકર છે
 રસીયા જ; ભાવ ગંભીર અનુપમ ભાંખ્યા, ધન્ય
 તે જસ ચિત્ત વસીયાજ ॥ ૩ ॥ શ્રી નમિ જનવર
 શાસન ભાસન, બ્રહ્મી યક્ષ જયકારી જ; પરતા પૂરે
 સંકટ ચૂરે, વરદાઈ ગંધારી જ, જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ
 આણા ધારે, કુમતિ કદાગ્રહ વારી જ; બોધિબીજ
 વડ બીજાણી પેરે, હોજે મુજ વિસ્તારી જ ॥૪॥

૧ નર્મદા નદી. ૨ તીડ વિગેરેનું પતન. ૩ વિસ્તાર.
 ૪ નાગદમની ઔષધી.

॥ શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન ॥

[રાગ-કાફી]

નમિયે શ્રી નમિનાથને રે લાલ, વિજય નરેસર
તંદ મેરે પ્યારે રે; અપરાજિતથી^૧ આવીયા રે લાલ,
વપ્રા ઉર અરવિંદ મેરે પ્યારે રે ॥ નમિયે૦ ॥ ૧ ॥
મૃગશિર સુદી એકાદશી રે લાલ, નક્ષત્ર અશ્વિની
સાર મેરે પ્યારે રે; પ્રથમ પ્રહર અદૃમ તપે રે લાલ,
બકુલ તરુ તલે સાર મેરે પ્યારે રે ॥ નમિયે૦ ॥ ૨ ॥
ધાતિ કરમ ક્ષયે કેવલી રે લાલ, સત્તર ગણધર જસ
મેરે પ્યારે રે; વીશ સહસ મુનિ સાધવી રે લાલ, સહસ
એકતાલીસ ખાસ મેરે પ્યારે રે ॥ નમિયે૦ ॥ ૩ ॥
શ્રાવક એક લક્ષ ઉપરે રે લાલ, સત્તરી સહસ્સ ઉદાર
મેરે પ્યારે રે; ત્રણ લાખ વર શ્રાવિકા રે લાલ, અડ-
તાલીશ હજાર મેરે પ્યારે રે ॥ નમિયે૦ ॥ ૪ ॥ પન્નર
ધનુષ તનુ જોહનુ^૨ રે લાલ, દસ સહસ વરસનુ^૩ આય
મેરે પ્યારે રે; નિલ કમલ લંછન ભલુ^૪ રે લાલ, સમેત-
ગિરિ સિદ્ધ થાય મેરે પ્યારે રે ॥ નમિયે૦ ॥ ૫ ॥

૧ વીરવિજયજીકૃત ચોમાસી દેવ વિગેરે સ્થળોએ
'પ્રાણી' દેવલોક છે.

એકવીશમો જન જાણીયે રે લાલ, પ્રભુમતાં પાતક
જાય મેરે ખ્યારે રે; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ સાન્નિધે રે લાલ,
નામે નવનિધિ થાય મેરે ખ્યારે રે ॥ નમિયે ॥ ૬ ॥

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

દુઃખ દોહગ દુઃખ દોહગ, જાય સંવિ હર, દુર્મ-
તિદુર્ગતિ સુપનમાં, તેહ જનની પાસે નાવે; જે શ્રી
નમિજનનું સદા, નામ ધ્યાન એકાગ્ર ધ્યાવે; કરુણ-
રસનો કૂંપલો, ત્રિભુવનનો આધાર; જ્ઞાનવિમલ
પ્રભુ સેવતાં, લહીયે લીલા અપાર ॥ ૩ ॥

છેવટે અગીયાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરી બેસીને
અગીયાર નવકાર ગણવા.

ઈતિ શ્રીજ્ઞાનવિમલસૂરિકૃત મૌન એકાદશી
દેવવંદન સંપૂર્ણ.

શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિકૃત

॥ ચૈત્રી પૂનમના દેવવંદનનો વિધિ ॥

પ્રથમ પ્રતિમા ચાર માંડીએ તથા ચૌમુખ હોય તો ચૌમુખ માંડીએ. તિહાં પ્રથમ ટીકી દશ કરવી, ફૂલના હાર દશ, અગરબત્તી દશ વાર ઝિખેવવી, દશ દીવેટનો દીવો કરવો, દશ વાર ઘાંટ વગાડવો, દશ વાર ચામર વિંઝવા, દશ સાથિયા ચોખાના કરવા, જેટલી જાતિનાં ફૂલ મળે તે સર્વ જાતિના પ્રત્યેક દશ દશ મૂકવાં, સોપારી પ્રમુખ સર્વ દશ દશ મૂકવાં, નૈવેદ્ય મધ્યે સાકરિયા ચણા તથા એલચી પાક, દ્રાક્ષ, ખારેક, શિંગોડાં, નિમજાં, પિસ્તાં, બદામાદિ મેવા જે જાતિના મળે તે સર્વ જાતિના પ્રત્યેકે દશ દશ વાનાં મૂકવા, અખીયાણું—ગોધૂમ અથવા ચોખા શેર ત્રણ, લીલાં નાળીયેર ચાર મૂકવાં. ઇત્યાદિક વિધિ મેળવીને દેવ વાંદવા.

દેવવંદન—વિધિ—સ્થાપનાચાર્ય આગળ અથવા નવકાર પંચિંદિયવડે પુસ્તકની સ્થાપના સ્થાપીને પ્રથમ ઇરિયાવહીં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નત્યં કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહી ખમાસમણ હર્ષ ઇચ્છાકારેણ સંહિસહુ લગવન્ ! ચૈત્યવંદન કઈં ? ઇચ્છં, કહી યોગમુદ્રાએ એસી નીચે પ્રમાણે ચૈત્યવંદન કરવું.

॥ દેવવંદનનો પ્રથમ જોડો ॥

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

આદીશ્વર અરિહંત દેવ, અવિનાશી અમલ, અક્ષય

સરૂપી ને અનુપ, અતિશય ગુણ વિમલ, મંગલ કમલા
કેલી વાસ, વાસવ નિત્ય પૂજીત; તુજ સેવા સહકાર
સાર, કરતાં કલ કુંજિત, ચોજીત યુગ આદિ જીણે એ,
સકલ કળા વિજ્ઞાન; શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિ ગુણ તણે,
અનુપમ નિધિ ભગવાન ॥ ૧ ॥

પછી જંકિચિં નમુત્યુણં અને જયવીરરાય
અર્ધા કહી પછી ખમાસમણુ દેઈને ખીજું ચૈત્યવંદન
નીચે પ્રમાણે કરવું.

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

વંશ ઇક્વાગ સોહાવતો, સોવન વન કાય; નાભિ
રાયા કુલ મંડણો, મરૂદેવી માય, ભરતાદિક શત પુત્રના,
જે જનક સોહાય, નારી સુનંદા સુમંગલા, તસ કંત
કહાય, આહી સુંદરી જેહની એ, તનયા બહુ ગુણુખાણુ;
જ્ઞાનવિમલ ગુણુ તેહના, સંભારે સુવિહાણુ ॥ ૨ ॥

પછી જંકિચિં નમુત્યુણં અરિહંત ચેઈયાણું અન્નત્યં
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોડહાત્ કહી એક
થોય કહેવી. પછી લોગસ્સં સન્વલોએ અરિહંતં અન્નત્યં
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી પારી ખીજી થોય
કહેવી. પછી પુખ્ખરવરં સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં
અન્નત્યં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી ત્રીજી
થોય કહેવી. પછી સિદ્ધાણું વેયાવચ્ચગરાણું અન્નત્યં
કહી પારી નમોડહાત્ કહી ચોથી થોય કહેવી. તે થોયો
આ પ્રમાણે.....

॥ પ્રથમ થોય ભેડો ॥

શ્રી શત્રુજય મંડળ, રિસહ જિણેસર દેવ; સુર-નર
વિધાધર, સારે જોહની સેવ, સિદ્ધાચલ શિખરે,
સોહાકર શૃંગાર; શ્રી નાભિ-નરેસર, મરૂદેવીનો મલ્હાર
॥૧॥ એ તીરથ જાણી, જિન ત્રેવીસ ઉદાર; એક નેમ
વિના સવિ, સમવસર્યા સુખકાર; ગિરિકંડણે આવી,
પહોંતા ગઢ ગિરનાર; ચૈત્રી પુનમ દિને, તે વંદૂ
જયકાર ॥૨॥ જ્ઞાતાધર્મ કથાંગે, અંતગડ સૂત્ર મોઝાર;
સિદ્ધાચલ સિદ્ધા, બોધ્યા બહુ અણુગાર; તે માટે એ
ગિરિ, સવિ તીરથ શિરદાર; જિણ ભેટે થાવે, સુખ
સંપત્તિ વિસ્તાર ॥૩॥ ગોમુખ ચક્કેસરી, શાસનની
રખવાલી; એ તીરથ કેરી, સાન્નિધ્ય કરે સંભાળી;
ગિરુઓ જસ મહિમા, સંપ્રતિ કાલે જસ, શ્રી જ્ઞાન-
વિમલસૂરિ, નામે લીલ વિલાસ ॥૪॥

પછી બેસી નમુત્યુણું અરિહંત ચેઘ્યાણું અન્નતથ
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોડર્હતું કહી બીજા
થોય ભેડાની પ્રથમ થોય કહેવી. પછી લોગસ્સં સંવલોએ
અન્નતથં કહી કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી બીજી થોય કહેવી.
પછી પુખખરવરદીં સુઅસ્સ ભગવઓં અન્નતથં કહી
કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી ત્રીજી થોય કહેવી. પછી સિદ્ધાણું
બુદ્ધાણું વેયાવચ્ચગરાણું અન્નતથં કહી કાઉસ્સગ્ગ કરી
પારી નમોડર્હતું કહી ચોથી થોય કહેવી. એ રીતે નીચે
પ્રમાણે ચારે થોય કહેવી.

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

ત્રેસઠ લખ પૂરવ રાજ્ય કરી, લીયે સંયમ અતિ
આણુંદ ધરી, વરસ સહસેં કેવલ લચ્છી વરી, એક
લખ પૂર્વે શિવરમણી વરી ॥ ૧ ॥ ચોવીશે પહિલા
ઋષભ થયા, અનુક્રમે ત્રેવીશ જિણુંદ ભયા; ચૈત્રી
પૂનમ દિન તેહ નમો, જિમ દુર્ગતિ દુઃખમાં દૂર ગમે
॥૨॥ એકવીસ એકતાલીસ નામ કહ્યાં, આગમે ગુરુ
વયણે તેહ લહ્યાં; અતિશય મહિમા ઇમ જાણીએ, તે
નિશદિન મનમાં આણીએ ॥ ૩ ॥ શત્રુજયનાં સવિ
વિવન હરે, ચક્રેસરી દેવી ભક્તિ કરે; કહે જ્ઞાનવિમલ-
સૂરીસર, જિનશાસન તે હોજે જયકર ॥૪॥

પછી નમુત્યુષ્ણં કહી, જાવંતિ ચેદ્યાદિં ખમાસમણુ
દઈ, જાવંત કેવિ સાહૂં નમોઽર્હત્તં કહી શ્રીસિદ્ધાયલજનું
સ્તવન કહેવું. તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી સિદ્ધાયલજનું સ્તવન ॥

[લાછલદે માત મહાર, એ દેશી]

સિદ્ધાયલ ગુણગેહ, ભવિ પ્રણમો ધરી નેહ; આજ
હો સોહે રે મન મોહે તીરથ રાજ્યો જી ॥૧॥ આદી-
શ્વર અરિહંત, મુગતિ વધૂનો કંત; આજ હો પૂરવ
વાર નવાણુ આવી સમોસર્યા જી ॥૨॥ સકલ સુરાસુર
રાજ, કિન્નર દેવ સમાજ; આજ હો સેવા રે સારે કર

જોડી કરી ૭ ॥૩૧॥ દરશનથી દુઃખ દૂર, સેવે સુખ
ભરપૂર; આજ હો એણે રે કલિકાલે કલ્પતરૂ અછે ૭
॥૪॥ પુંડરીક ગિરિધ્યાન, લહીએ બહુ યશમાન, આજ
હો હીપે રે અધિકી તસ જ્ઞાન કલા ધણી ૭ ॥૫॥

પછી અર્ધા જયવીયરાય કહીને ખમાસમણ દર્ધ ચૈત્ય-
વંદનનો આદેશ માગી ત્રીજું ચૈત્યવંદન, નીચે પ્રમાણે કહેવું.

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

પ્રથમ નાથ પ્રગટ પ્રતાપ, જોડનો જગેરાજે; પાપ
તાપ સંતાપ વ્યાપ, જસ નામે ભાંજે; પરમ તત્ત્વ
પરમાત્મ રૂપ, પરમાનંદ દાઈ, પરમ જ્યોતિ જસ
જળહળે, પરમ પ્રભુતા પાઈ; ચિદાનંદ સુખ સંપદા
એ, વિલસે અક્ષય સનૂર; ઋષભદેવને ચરણે નમે, શ્રી
જ્ઞાનવિમલ ગુણસૂર ॥૩॥

પછી જંકિંચિં નમુત્યુણું કહી, જયવીયરાય સંપૂર્ણ
કહેવા. [ઇતિ પ્રથમ દેવવંદન જોડો] પછી સંતિકરં કહેવું.

॥ શ્રી સંતિકરં સ્તવનમ્ ॥

સંતિકરં સંતિજિણું, જગસરણું જય-સિરીઈ દાયારં;
સમરામિ ભત્ત-પાલગ, નિંવાણીગરૂકયસેવં ॥૧॥
ઋસ નમો વિપ્પોસહિ, પત્તાણું સંતિસામિ-પાયાણું;
ઝૂં સ્વાહા મંતેણું, સંવાસિવદુરિઅહરણાણું ॥૨॥

ઐ સંતિ નમુક્કારે, ખેલોસહિમાઘ લક્ષ્મિ પત્તાણું;
 સૌં હ્રીં નમો સંવોસહિ-પત્તાણું ચ દેઘ સિરિં ॥૩૦॥
 વાણી તિહુઅણુ સામિણિ,-સિરિદેવી જકખરાય—
 ગણિ પિડગા;
 ગહ દિસિપાલ સુરિંદા, સયાવિ રકખંતુ જિણુભત્તે
 ॥૪૦॥ રકખંતુ મમ રોહિણી, પન્નત્તી વજ્જસિંખલા
 ચ સયા; વજ્જંકુસિ ચક્કેસરિ, નરદત્તા કાલી મહા-
 કાલી ॥૫૦॥ ગોરી તહ ગંધારી, મહજ્જલા માણુવી ચ
 વઠરૂદ્ધા; અચ્છુત્તા માણુસિયા, મહમાણુસિયાઓ
 દેવીઓ ॥૬૦॥ જખા ગોમુહ મહ જખ, તિમુહ જખેસ
 તંખરૂકુસુમો; માયંગ વિજયઅજિયા, અંભો મણુઓ
 સુરકુમારે ॥૭૦॥ છમ્મુહ, પયાલ કિન્નર, ગરૂલો ગંધ-
 વ્વ તહય જક્ખિંદો: કુખેર વરૂણો ભિગીડી, ગોમેહો
 પાસ માયંગા ॥૮૦॥ દેવીઓ ચક્કેસરિ, અજિયા દુરિ-
 આરી કાલી મહાકાલી; અચ્ચુઅ સંતા જલા, સુતારયા
 સોય સિરિવચ્છા ॥૯૦॥ ચંડા વિજયંકુસિ, પન્નધત્તિ
 નિંવાણિ અચ્ચુઆ ધરણી; વઠરૂદ્ધ છુત્ત ગંધારી,
 અંખ પઉમાવધ સિદ્ધા ॥૧૦૦॥ ધઅ તિત્થ રકખાણુ-
 રયા, અન્નેવિ સુરાસુરીય ચઉહાવિ; વંતર જોઘણિ
 પમુહા, કુણુંતુ રકખં સયા અમ્હં ॥૧૧૦॥ એવં સુદ્ધિ-
 દ્ધિસુરગણ, સહિઓ સંધસ્સ સંતિ જિણુઅંદો;
 મજ્જાવિ કરેઉ રકખં, મુણિસુંદરસુરિ થુઅમહિમા
 ॥૧૨૦॥ ધઅ સંતિનાહ સમ્મદ્ધિદ્ધિ, રકખં સરધ તિકાલં

જે; સંવોવદવરહિઓ, સ લહધ મુહ સંપયં પરમં
॥૧૩॥ તવગચ્છગયણુદિણુયર, જુગવર સિરિસોમ-
સુંદર ગુરૂણું; મુપસાયલદ્ધ ગણુહર-વિજ્ઞસિદ્ધિ
ભણુધ સીસો ॥૧૪॥

પછી દશ નવકાર ગણુવા અને ત્યાર પછી ખમાસમણ
પૂર્વક શ્રી શત્રુજયતાં એકવીશ નામ લેવાં તે નીચે પ્રમાણે:-

૧. શ્રી શત્રુજયાય નમઃ	૧૨. શ્રી દૃઢશક્તયે નમઃ
૨. શ્રી પુંડરીકાય નમઃ	૧૩. શ્રી મુક્તિનિલયાય નમઃ
૩. શ્રી સિદ્ધક્ષેત્રાય નમઃ	૧૪. શ્રી પુષ્પદંતાય નમઃ
૪. શ્રી વિમલાચલાય નમઃ	૧૫. શ્રી મહાપદ્માય નમઃ
૫. શ્રી સુરગિરયે નમઃ	૧૬. શ્રી પૃથ્વીપીઠાય નમઃ
૬. શ્રી મહાગિરયે નમઃ	૧૭. શ્રી સુભદ્રાય નમઃ
૭. શ્રી પુણ્યરાશયે નમઃ	૧૮. શ્રી કૈલાસાય નમઃ
૮. શ્રી શ્રીપદાય નમઃ	૧૯. શ્રી પાતાલમૂલાય નમઃ
૯. શ્રી પર્વતેન્દ્રાય નમઃ	૨૦. શ્રી અકર્મકાય નમઃ
૧૦. શ્રી મહાતીર્થાય નમઃ	૨૧. શ્રી સર્વાકામદાય નમઃ
૧૧. શ્રી શાશ્વત પર્વતાય નમઃ	

પછી ભંડાર ઢોવવો અને દસ ખમાસમણ દઈ પ્રદક્ષિણા
દસ દેવી.

॥ દેવવંદનનો દ્વિતીય જોડો ॥

વિધિ-દેવવંદનના બીજા જોડાની વિધિ પ્રથમ જોડા
પ્રમાણે જ છે. વસ્તુઓ પણ તે જ સર્વ મેળવવી, પરંતુ

એટલો ફેર કે, દશ દશ વસ્તુને ઠેકાણે વીશ વીશ વસ્તુ
મૂકવી. અખીયાણું તેટલું જ મૂકવું. ખમાસમણાં, નવકાર,
પ્રદક્ષિણા વગેરે વીસ કરવાં અને સંતિકરને સ્થાનકે નમિ-
ગિણ કહેવું. તેમજ દેવ વાંદવાની વિધિ પણ પ્રથમની
ચેઠે જ છે.

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

નાભિ નરેસર વંશ મલય, ગિરિચંદન સોહ; જસ
પરિમલશું વાસિયો, ત્રિભુવન મન મોહ; અપઘર
રંભા ઉર્વશી, જોહના અવદાત; ગાયે અહોનિશ
હર્ષશું, મરુદેવી માત; નિરૂપાધિક જસ તેજશું એ,
સમમય મુખનો ગેહ; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતા ઘણી, અખય
અનંતી જોહ ॥ ૧ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

જિમ ચૈત્રી પૂનમ તણો, અધિકો વિધુ હીપે; ગ્રહ
ગણ તારાદિક તણા, પરમ તેજને જીપે; તિમ લૌકિકના
દેવ તે, તુમ આગે હીણા; લોકોત્તર અતિશય ગુણે, રહે
સુર નર લીણા, નિવૃત્તિ નગરે જાયવા એ, એહિ જ
અવિચલ સાથ; જ્ઞાનવિમલસૂરિ એમ કહે, ભવ ભવ
એ મુજ નાથ ॥ ૨ ॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

શ્રી શત્રુંજય મંડળ રિસહ જિણુંદ, પાપ તણો

ઉન્મૂલે કંદ;મરુદેવી માતાનો નંદ,તે વંદૂ મન ધરી
આણુંદ ॥૧૧॥ ત્રણ ચોવીશી બિહુત્તર જિના,ભાવ ધરી
વંદૂ એકમના; અતીત અનાગત ને વર્તમાન, તિમ
અનંત જિનવર ધરો(ધર્યો) ધ્યાન ॥૨૧॥ જેહમાં પંચ
કહ્યા વ્યવહાર, નય પ્રમાણુ તણા વિસ્તાર; તેહના
મુણુવા અર્થ વિચાર, જિમ હોય પ્રાણી અદ્ય
સંસાર. ॥૩૧॥ શ્રી જિનવરની આણા ધરે, જગ જશ-
વાદ ધણો વિસ્તરે; શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિ સાન્નિધ્ય
કરે, શાસનદેવી સંકટ હરે ॥૪૧॥

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

પ્રણુમો ભવિયા રિસહ જિણેસર, શત્રુજય કરે
રાયજી, વૃષભ લંછન જસ ચરણે સોહે, સોવન વરણી
કાય જી,ભરતાદિક શત પુત્ર તણો જે,જનક અયોધ્યા
રાય જી, ચૈત્રી પુનમને દિન જેહના, મહોટા મહોત્સવ
થાય જી ॥૧॥ અષ્ટાપદ ગિરિ શિવપદ પામ્યા, શ્રી
રિસહેસરસ્વામીજી,ચંપાએ વાસુપૂજ્ય નરેસર,નંદન
શિવગતિ ગામી જી; વીર અપાપાપુર ગિરનારે, સિદ્ધા
નેમજિણુંદો જી,વીશ સમેત ગિરિશિખરે પહોંતા,એમ
ચોવિશે વદો જી ॥૨॥ આગમ નાગમતા પરે જાણો,
સવિ વિષનો કરે નાશ જી; તાપ વિષદૂરે કરવા,નિશિ-
દિન જેહ ઉપાસે જી; મમતા કંચુકી કીજે અલગી,

નિર્વિષતા આદરીયે જી, ઇણી પરે સહજ થકી ભવ
તરીયે, જિમ શિવસુંદરી વરીયે જી ॥૩૧॥ કવડ જક્ષ
પ્રત્યક્ષ થઇને, જોહના પરતા પૂરેજી, દોહગ દૂર્ગતિ દુર્જ-
નનો ડર, સંકટ સઘળાચૂરેજી; દિન દિન દોલત દીપે
અધિકી, જ્ઞાનવિમલ ગુણુ નૂર જી, જીત તણા નિશાન
વળવો, બોધિ બીજ ભરપૂર જી ॥૪૧॥

॥ પુંડરીકગિરિનું સ્તવન ॥

[નાયકાની દેશી.]

એક દિન પુંડરીક ગણધર રે લાલ, પૂછે શ્રી આદિ-
જિણુંદ સુખકારી રે; કહીયે તે ભવજલ ઊતરી રે લાલ,
પામીશ પરમાનંદ ભવ વારી રે ॥ એક દિન ૦ ॥૧॥ કહે
જિન ઇણુ ગિરિ પામશે રે લાલ, જ્ઞાન અને નિર્વાણ
જયકારીરે; તીરથ મહિમા વાધશે રે લાલ, અધિક અધિક
મંડાણુ નિરધારીરે ॥ એક દિન ૦ ॥૨॥ એમ નિસુણીતિહાં
આવીયા રે લાલ, ધાતિ કર્મ કર્યાં દૂર તમ વારી રે;
પંચકોડી મુનિ પરિવર્યા રે લાલ, હુવા સિદ્ધિહનુર ભવ
વારી રે ॥ એક દિન ૦ ॥૩॥ ચૈત્રી પૂનમ દિન કીજ્યેરે
લાલ, પૂજા વિવિધ પ્રકાર દિલ ધારી રે; રૂલ પ્રદક્ષિણા
કાઉસ્સગ્ગા રે લાલ, લોગસ્સ થુધ નમુક્કાર નર નારી
રે ॥ એક દિન ૦ ॥૪॥ દશ વીશ ત્રીશ ચાલીશ ભલારે

લાલ, પચાસ પુષ્પની માળ અતિ સારી રે; નરભવ
લાહો લીજીએ રે લાલ; જિમ હોયે જ્ઞાન વિશાલ મનો-
હારી રે ॥ એક દિન ॥ ૫ ॥

તૃતીય ચૈત્યવંદન

અજર અમર અકલંક અરૂઝ, નિરજ અવિનાશી;
સિદ્ધ સરૂપી શંકરો, સંસાર ઉદાસી; સુખ સંસારે
ભોગવી, નહીં ભોગ વિલાસી, જીતી કર્મ કષાયને,
જે થયો જિત કાશી, દાસી આશી અવગણીએ, સમી-
ચીત સર્વાંગ, નય કહે તસ ધ્યાને કહો, જિમ હોય
નિર્મલ અંગ ॥૧॥

॥ નમિત્રિણુ સ્તોત્રમ્ ॥

નમિત્રિણુ પણુય સુરગણુ—ચૂડામણિ કિરણુ રંજિત્તં મુણિણુ;
ચલણુ જીઅલં મહાલય, —પણાસણુ સંથવં વુચ્છં ॥૧॥
સડિયકર—ચરણુ—નહ—મુહ, નિખુકું નાસા વિવન્ન લાયન્ના;
કુટું મહારોગાનલ, —કુલિંગ નિદ્દરૂઠ સવ્વંગા ॥૨॥
તે તુહ ચલણુ રાહણુ—સલિલંજલિ સેય વુરિદ્ધય—ચ્છાયા;
વણુદવ દરૂઠા ગિરિપાય—વવ પત્તા પુણુ લચ્છિં ॥૩॥
દુવ્વાય—ખુભિય જલનિહિ, ઉખલડ કલ્લોલ ભીસણુરાવે;
સંભંત ભય વિસંકુલ—નિજ્જામય મુક્ક વાવારે ॥૪॥
અવિદલિત જાણુવત્તા, ખણુણુ પાવંતિ ઈચ્છિત્તં કૂલં;
પાસજિણુચલણુમુઅલં, નિચ્ચં ચિત્ત જે નમંતિ નરા ॥૫॥

ખરપવણુધુય વણુદવ-બલાવલિ મિલિય સયલ દુમગહણે;
 ડબ્બંત મુદ્ધ મયવહુ-ભીસણ રવ ભીસણમિ વણે ॥
 જગણુરણે કમળુઅલં, નિંવાવિઅ સયલ તિહુઅણુભોઅં;
 જે સંભરંતિ મણુઆ, ન કુણુઈ જલણે ભયં તેસિ ॥૭૭॥
 વિલસંત ભોગભીસણ-કુરિયારણુ નયણુ-તરલજહાલં;
 ઉગ્ગભુઅંગં નવ જલય-સત્યહં ભીસણુયારં ॥૮૧॥
 મન્નંતિ કીડસરિસં, દૂર પરિચ્છુદ વિસમ વિસવેગા;
 તુહ નામક્રખર કુડસિદ્ધ, મંતગુરુઆ નરા લોઅે ॥૮૫॥
 અડવીસુ ભિલ્લ તક્કર,-પુલિંદ સદ્દલ સદ્ ભીમાસુ;
 ભયવિહુર વુન્નકાયર-ઉલ્લૂરિય પહિય સત્થાસુ ॥૯૦॥
 અવિલુત્ત વિહવસારા, તુહ નાહ પણુમ મત્ત વાવારા;
 વવગયવિગ્ધા સિગ્ધં, પત્તાહિય ઇચ્છિયં ઠાણું ॥૯૧॥
 પબ્બલિઆનલ નયણું, દૂર વિચારિય મુહં મહાકાયં;
 નહકુલિસઘાય વિઅલિઅ-ગઈંદ કુંભત્યલા ભોઅં ॥૯૨॥
 પણુય સસંભમ પત્થિવ,-નહમણિ માણિજ્જ પડિઅપડિમરસ;
 તુહ વયણુ પહરણુધરા, સીહં કુદ્ધંપિ ન ગણુંતિ ॥૯૩॥
 સસિ ધવલ દંતમુસલં, દીહ કરૂલાલ વુડ્ડી ઉચ્છાહં;
 મહુપિંગ નયણુબુઅલં, સસલિલ નવ જલહરારાવં ॥૯૪॥
 ભીમં મહાગઈંદં, અચ્ચાસન્નંપિ તે ન વિ ગણુંતિ;
 જે તુમ્હ ચલણુ બુઅલં, મુણિવઈ તુંગં સમદ્વીણુ ॥૯૫॥
 સમરમ્મિ તિક્ખખગ્ગા-ભિગ્ધાયપવિદ્ધ ઉધુય કખંધે;
 કુંત વિણિભિન્ન કરિકલહ-મુક્ક સિક્કાર પઉરમિ ॥૯૬॥
 નિન્નિજ્જ દ્વપુદ્ધરરિજિ-નરિંદનિવહા ભડા જસં ધવલં;
 પાવંતિ પાવ-પસમિણુ, પાસજિણુ! તુહપ્પભાવેણુ ॥૯૭॥

રોગ-જલ-જલણ-વિસહર-ચોરા-રિ-મઈદ-ગય રણુભયાઈ;
 પાસજિણુ-નામસંકિત્તણેણુ, પસમંતિ સવ્વાઈ ॥૧૮॥
 એવં મહા-ભયહરં, પાસજિણિંદસ્સ સંથવમુઆરં;
 ભવિયજણાણું હયરં, કલ્લાણુ પરંપર નિહાણુ ॥૧૯॥
 રાયભય-જક્ખ-રક્ખસ્સ, કુસુમિણુ-દુસ્સઉણુ-રિક્ખપીડાસુ;
 સંઝાસુ દોસુ પંથે, ઉવસગ્ગે તહય રયણીસુ ॥૨૦॥
 ને પઠ્ઠં ને અ નિસુણુઈ, તાણું કઈણો ય માણતુંગસ્સ;
 પાસો પાવં પસમેઉ, સયલભુવણુચ્ચિયયલણો ॥૨૧॥
 ઉવસગ્ગંતે કમઠા-સુરમ્મિ આણુઓ ને ન સંચલિઓ;
 સુર નર-કિન્નર-જીવઈહિં, સંથુઓ જયઉ પાસજિણો ॥૨૨॥
 એઅસ્સ મજ્ઝયારે, અદ્દારસઅક્ખરેહિં ને મંતો;
 ને જાણુઈ સો આયઈ, પરમ-પયત્થં કુડં પાસં ॥૨૩॥
 પાસહ સમરણુ ને કુણુઈ, સંતુદ્ધે હિયએણુ;
 અદ્દુત્તરસય વાહિ ભય, નાસઈ તસ્સ દ્દરેણુ ॥૨૪॥

॥ અથ દેવવંદનનો તૃતીય જોડો ॥

વિધિ-પ્રથમ થોય જોડા પ્રમાણે વિધિ જાણવી. વિશેષમાં
 બધી ક્રિયામાં દશને ઠેકાણે ત્રીશ ત્રીશ વસ્તુઓ સમજવી
 અને સંતિકરને સ્થાને ‘જયતિહુઅણુ સ્તોત્ર’ કહેવું તેમજ
 દેવ વાંદવાની વિધિ પણ પ્રથમની પેઠે જાણવી.

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

આદીશ્વર જિનરાયનો, પહેલો જે ગણધાર;
 પુંડરીક નામે થયો, ભવિ જનને સુખકાર, ચૈત્રી પૂન-

મને દિને, કેવલસિરિ પામી, ઇણિ ગિરિ તેહથી પુંડરીક
-ગિરિ અભિધા પામી, પંચ કોડી મુનિશું લહ્યા એ
કરી અનશન શિવ ઠામ; જ્ઞાનવિમલસૂરિ તેહના, પર
પ્રણમો અભિરામ ॥૧૧॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

જાઈ જુઈ માલતી, દમણો ને મરૂવો; ચંપક
કેતકી કુંદ જાતિ, જસ પરિમલ ગિરિવો; જોલસિરિ
જાસુલવેલી; વાલો મંદાર, સુરભિ નાગ પુન્નાગ
અશોક, વળી વિવિધ પ્રકાર, ગ્રંથિમ વેદિમ ચક્રિ-
વિધે એ, ચારૂચી વરમાલ, નય કહે શ્રી જિન
પૂજતાં; ચૈત્રી દિન મંગલમાલ ॥૨૨॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

ચૈત્રી પૂનમ દિન, શત્રુજય ગિરિ અહિંકાર; પુંડ-
રીક વર ગણધર, તિહાં પામ્યા નિર્વાણ, આદીશ્વર
કેરા, શિષ્ય પ્રથમ જયકાર, કેવલ કમલા વર, નાભિ
નરિંદ મહાર ॥૧॥ ચાર જંબૂદ્વીપે, વિચરંતા જિન-
દેવ, અડધાતકીખંડે, સુર નર સારે સેવ, અડધુષ્કર
અર્ધે, ઇણિપરે વીશ જિનેશ; સંપ્રતિ એ સોહે, પંચ
વિદેહ નિવેશ ॥૨॥ પ્રવચન પ્રવહણ, સમ, ભવજલ
નિધિ [થી] ને તારે; કોહાદિક મહોટા, મત્સ્ય તણા

મય વારે, જિહાં જીવદયા રસ, સરસ સુધારસ દાખ્યો,
ભવિ ભાવ ધરીને, ચિત્ત કરીને, ચાખ્યો ॥૩૧॥ જિન-
પાસન સાન્નિધ્ય કારી, વિધન વિદારે, સમકિતદષ્ટિ
ધુર, મહિમા જનસ વધારે, શત્રુજય ગિરિ સેવા, જેમ
પામો ભવ પાર; કવિ ધીરવિમલનો; શિષ્ય કહે સુખ-
દાર ॥૪૧॥

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

વંદુ સદા શત્રુજય તીર્થરાજે, ચૂડામણી આદિ
જિણુંદ ગાજે, દૂર્ઘ કમ્મકું વિરોધ ભાજે, માનું શિવા-
રોહણ એહ પાજે ॥ ૧ ॥ દેવાધિદેવા કૃત દેવ સેવા,
સંભારીયે જયું ગજ ચિત્ત રેવા; સંવેવિ તે થુત્તિથુયા
મહિયા, અણગયા સંપઠજે અધ્યા ॥ ૨ ॥ જે મોહના
થોધ વડા કહાયા, ચત્તારિ દુર્ઘા કસિણા કસાયા; તે
જીતીયે આગમ ચક્રખુ પામી, સંસારપાસ્તરણાય
ધામી ॥ ૩ ॥ ચક્કેસરી ગોમુહ દેવજીતા, રક્ષા કરી સેવય
ભાવ પતા; દિયો સયા નિમ્મલ નાણુ લચ્છી, હોવે
પસન્ના શિવ સિદ્ધિ લચ્છી ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન ॥

[શેત્રુંજે જઈએ લાલન એ—દેશી]

સિદ્ધગિરિ ધ્યાવો ભવિકા, સિદ્ધગિરિ ધ્યાવો; ઘેર

એકાં પણ બહુ ફલ પાવે, ભવિકા બહુ ફલ પાવે ॥૧॥
 નંદીશ્વર યાત્રાથે જે ફલ હોવે, તેથી બમણું ફલ તે
 કુંડલગિરિ હોવે ભવિકા ॥ ૬૦ ॥ ૨ ॥ ત્રિગણું રૂપ
 ગિરિ, ચંદ્ર ગજદંતા, તેથી બમણેરું ફલ, જંબૂ મહંત
 ભવિકા ॥ જંબૂગાડા પદ્મગણું ધાતકી, ચૈત્ય બુહારે
 છત્રીશ ગણું ફલ, પુષ્કર વિહારે ભવિકા ॥ પુગાડા
 તેહથી તેરસ ગણું, મેરુ ચૈત્ય બુહારે; સહસ ગણું ફલ,
 સમ્મેતશિખરે ભવિકા ॥ ૬૦ ॥ ૫ ॥ લાખ ગણું ફલ,
 અંજન ગિરિ બુહારે, દશ લાખ ગણું ફલ, અષ્ટાપદ
 ગિરિનારે ભવિકા ॥ ૬૦ ॥ ૬ ॥ કોડી ગણું ફલ, શ્રી
 શત્રુજે ભેટે, જેમ રે અનાદિના, દુરિત ઉભેટે ભવિકા
 ॥ ૬૦ ॥ ૭ ॥ ભાવ અનંતે, અનંત ફલ પાવે, જ્ઞાન
 વિમલસૂરિ, એમ ગુણ ગાવે ભવિકા ॥ ૬૦ ॥ ૮ ॥

તૃતીય ચૈત્યવંદન

ચૈત્રી પૂનમને દિન, જે ઇણ ગિરિ આવે; આઠ
 સત્તર બહુ ભેદશું, જે ભક્તિ રચાવે, આદીશ્વર અરિ-
 હંતની, તસ સધલાં કર્મ, દૂર ટલે સંપદ મલે, ભાંજે
 ભવ ભર્મ, ઇહ ભવ પરભવ ભવ ભવ એ, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ
 કલ્યાણ, જ્ઞાનવિમલ ગુણમણિ તણે, ત્રિભુવન તિલક
 સમાન ॥ ૩ ॥

પછી જ્યતિહૂઅણ સ્તોત્ર કહેવું તે નીચે પ્રમાણે—

॥ જય—તિહુઆણુ સ્તોત્રમ્ ॥

જય તિહુઆણુ વરકપ્પરૂપ્પ ! જય જિણુધન્નંતરિ !
 જય તિહુઆણુ કલ્લાણુકોસ ! દુરિયકરિ કેસરિ ! તિહુ-
 આણુજણુ-અવિલંધિઆણુ ભુવણુત્તય સામિઅ ! કુણુસુ
 મુહાધજિણેસપાસ થંભણુપુરદ્વિઠઅ ॥૧॥ તહ સમરંત
 લહંતિઝત્તિવરપુત્તકલત્તઠ; ધણુ સુવણુ હીરણુ
 પુણુ જણુ ભુજઠ રજ્જઠ,પિફ્ખઠ મુક્ખ અસંખ-
 મુક્ખ તુહ પાસ ! પસાઠણિ; ધઅ તિહુઆણુવરકપ્પ-
 રૂપ્પ ! મુક્ખઠ કુણુ મહ જિણુ ! ॥૨॥ જરજ્જજર-
 પરિ જુણુકણુ નદ્દેસુક્કિણુ, ચ્ચખુક્ખીણુખએણુ-
 ખુણુ નરસક્કિયસૂતિણુ; તુહ જિણુ સરણુરસાયણેણુ
 લહુ હુંતિ પુણુણુવ,જય ધન્નંતરિ પાસ મહવિ તુહ
 રોગહરો ભવ ॥૩॥ વિજ્જજ્જેઠસિમંતતંત સિદ્ધઉ અ-
 પયત્તિણુ, ભુવણુખભુઉ અદ્ધવિહ સિદ્ધિ સિજ્જઠહિ તુહ
 નામિણુ; તુહ નામિણુ અપવિત્તઓવિ જણુ હોધ પવિ-
 ત્તઉ,તં તિહુઆણુ કલ્લાણુકોસ તુહ પાસ નિરુત્તઉ ॥૪॥
 ખુદ્ધ પઉત્તઠ મંતતંત જંતાઠ વિસુત્તઠ,ચર થિરગર-
 લગહુગ્ગખગ્ગ રિઉવગ્ગુ વિગંજઠ,દુત્થિયસત્થઅણુત્થ
 -થત્થ નિત્થારઠદય કરિ; દુરિયઠ હરઉ સ પાસ દેઉ
 દુરિયકરિકેસરિ ॥૫॥ તુહ આણુ થંભેઠ ભીમદપ્પુ-
 ધ્ધર સુરવર,રક્ખસજક્ખક્કિણુદ્ધવિદ્ધ ચોરાનલ ડલહર,
 જલથલ ચારિરઉદ્ધ-ખુદ્ધપ-સુજેઠણિ જેઠય;ધય તિ-

હુઆણુ અવિલંધિઆણુ જય પાસ સુસામિય ॥૬॥
 પત્થિય અત્થ આણુત્થ તત્થ ભત્તિખભર નિખભર, રો-
 મંચંચિયચારુકાય કિન્નરનર સુરવર; જસુ સેવહિ
 કમકમલનુયલ પદ્મખાલિય કલિમલુ; સો ભુવણુત્તય
 પાસ મહ મદઉ રિઉખલુ ॥૭॥ જય જોધયમણુકમલ-
 ભસલભયપંજરકુંજર; તિહુઆણુજણુઆણુંદયંદ
 ભુવણુત્તયદિણુયર, જય મધમેધણિ વારિવાહ જય
 જંતુપિયામહ, થંભણુયદ્વિયપાસનાહ નાહતણુ કુણુ
 મહ ॥૮॥ બહુ વિહ વન્નુ અવન્નુ સુન્નુ વન્નિઉ
 છપ્પન્નિહિ; મુક્ખધમ્મકામત્થકામ નર નિયનિય સ-
 ત્થિહિ, જં ઝાયહિ બહુ દરિસણુત્થબહુનામ પસિદ્ધઉ;
 સો જોધય મણુ કમલ ભસલ સુહુ પાસ પવદ્ધઉ ॥૯॥
 ભય વિખભલરણુઝણિરદસણુ થરહરિયસરીરય તર-
 લિય નયણુ વિસુન્નસુન્ન ગગ્ગરગરિ કરુણુય, તઠ સ-
 હસત્તિ સરંત હુંતિ નરનાસિયગુરુદર, મહ વિજઝવિ
 સિન્નિઝસઠ પાસ ભયપંજર-કુંજર ! ॥૧૦॥ પઠં
 પાસિ વિયસંતનીત્તપત્ત પવિત્તિય, બાહપવાહપ-
 વૂહરૂહ દુહદાહસુ પુલધય, મન્નઠ મન્નુ સઉન્નુ પુન્નુ
 અપ્પાણુ સુરનર; ધગ તિહુયણુઆણુંદ ચંદ જય પા-
 સજિણેસર ॥૧૧॥ તુહ કક્ષાણુમહસુવંટ ટંકારવપિલ્લિય,
 વલ્લિરમલ્લમહલ્લભત્તિસુર વરગંભુલ્લિય, હલ્લુપ્પલિય-
 પત્તયંતિ ભુવણેવિ મહુસવ; ધય તિહુઆણુ આણુંદ

થંદ જય પાસ સુહુખલવ ॥ ૧૨ ॥ નિમ્મલકેવલકિરણ
નિયરવિહુરિયતમ પહયર; દંસિયસયલપયત્ય વિત્ય-
રિય પહાયર; કાલકલુસિય જણ ધૂયલોયલોયહહઅ-
ગોયર; તિમિરઈ નરુહર પાસનાહ ભુવણતય દિણયર
॥ ૧૩ ॥ તુહ સમરણ જલવરિસ સિત્તમાણુવમઈ મેઘણિ;
અવરાવર સુહુમત્યબોહકંદલદલરેહણિ જયઈ કૂલભ-
રભરિયહરિય દુહદાહઅણોવમ; ઈય મઈમેઘણિવારિ-
વાહ દિસ પાસ મઈ મમ ॥ ૧૪ ॥ કય અવિકલ કલાણ
વલ્લિઉલ્લુરિયદુહવણુ; દાવિયસગ્ગપવગ્ગમગ્ગ દુગ્ગઈ
ગમવારણુ; જિય જંતુહ જણએણ તુલ્લ જંજણિય
હિયાવહુ; રમ્મુ ધમ્મુ જયઉ સો પાસ જય જંતુ
પિયામહુ ॥ ૧૫ ॥ ભુવણારણુ નિવાસ દરિય પરદ-
રિસણ દેવય; જોઈણિ ખૂયણ ખિત્તવાલ ખુદાસુર
પમુવય; તુહ ઉત્તદુસુનઈસઈઅવિસંકુલુ ચિદ્દહિ; ઈય
તિહુઅણુવણુસીહ પાસ પાવાઈ પણાસહિ ॥ ૧૬ ॥
ફણિફણહાર કુરંત રયણકર રંજય નહયલ; ફલિણી
કંદલદલતમાલનીલુપ્પલસામલ; કમકાસુરઉવસગ્ગ
વગ્ગ સંસગ્ગ અગંજય; જય પચ્ચકૂખ જણેસ પાસ
થંભણુપુરદિય ॥ ૧૭ ॥ મહમણુ તરલુ પમાણુ નેય
વાયાવિ વિસંકુલુ; નેય તણુરવિ અવિણુયસહાવુઅ-
લસવિહલંચલુ; તુહ માહપ્પુ પમાણુ દેવ! કારુણુ

૧. આ ગાથાના ઉચ્ચારણુ વખતે સ્તુતિ કર્તાને પ્રભુ
પ્રતિમાના પ્રત્યક્ષ દર્શન થયેલાં, તેથી જ અહિંયાં.
“પચ્ચકૂખ” શબ્દ મૂક્યો છે.

દે. ૭

પવિત્તઉ; ધય મધમા અવહીરિ પાર પાલિહિ વિક્ત
 વંતઉ ॥૧૮॥ કિં કિં કપ્પિઉ નેય કલુણુ કિં કિં વો
 જંપિઉ; કિં વન ચિદ્ધિઉ કિદ્ધુ દેવ! દીણુયમવલંભિઉ
 કાસુ ન કિય નિપ્પક્કલ લક્ષિ અમ્હે હિ દુહત્તહિ; તહવિ
 નત્તઉ તાણુ કિંપિ પધ પહુ પરિચત્તહિ ॥૧૯॥ તુહ
 સામિઉ તુહ માય ખપ્પુ તુહ મિત્ત પિયંકરુ; તુહ
 ગધ તુહ મધતુહ જતાણુ તુહ ગુરુખેમંકરુ; હઉં દુહ-
 ભરભરિઉ વરાઉ રાઉલ નિબ્ભગ્ગહ; લીણુઉ તુહ
 કમકમલ સુરણુ જણ પાલાહ ચંગહ ॥૨૦॥ પધ
 કિવિ કય નીરોયલોય કિવિ પાવિય સુહસય; કિવિ
 મધમંત મહંત કેવિ કિવિ સાહિયસિવપય; કિવિ
 ગંજયરિઉવગ્ગ કેવિ જસધવલિય ભૂયલ; મધ અ-
 વહીરહિ કેણ પાસ સરણાગયવચ્છલ! ॥૨૧॥ પચ્ચુ-
 વયારનિરીહ નાહ નિપ્પક્ક પચ્ચોયણુ તુહ જણ પાસ
 પરોવયારકરણિક્કપરાયણુ; સત્તમિત્તસમચિત્ત વિત્તિ
 નયનિદ્ધયસમભણુ; મા અવહીરિઅનુગ્ગઉવિ મધ
 પાસનિરંજણુ! ॥૨૨॥ હઉ બહુ વિહદુહતત્તગત તુહ
 દુહનાસણુપર; હઉ સુયણુહ કર્ણિક્કઠાણુ તુહ નિરકરુ-
 ણાયરુ; હઉ જણપાસઅ સામિસાણુ તુહ તિહુઅણ
 સામિય; જં અવહીરહિ મધ ઝખંત ધય પાસ ન
 સોહિય ॥૨૩॥ નુગ્ગાનુગ્ગ વિભાગ નાહ નહુ જોયહિ
 તુહ સમ; ભુવણુવયારસહાવભાવકરણારસસત્તમ;
 સમવિસમધ કિં ધણુ નિયધ ભુવિ દાહ સમંતઉ; ધય
 દુહિઅંધવ પાસનાહ મધપાલ થુણુંતઉ ॥૨૪॥ નય

દ્વીણહ દ્વીણયું મુચહિ અન્નુવિ કિવિ જુગ્ગય; જં જોધવિ
 ઉવયાર કરહિ ઉવયાર સમુજ્જય; દ્વીણહ દ્વીણ નિહીણ
 જોહ તઠનાહિણ ચત્તઉ; તો જુગ્ગઉ અહમેવ પાસ
 પાલહિ મઘ ચંગઉ ॥૨૫॥ અહ અન્નુવિ જુગ્ગય
 વિસેસુ કિવિ મન્નહિ દ્વીણહ; જં પાસિવિ ઉવયાર કરઘ
 તુહ નાહ સમગ્ગહ; સુચ્ચિય કલિ કલ્લાણુ જોણુ જિણુ
 તુમ્હ પસીયહ, કિં અન્નિણ તં ચેવ દેવ! મા મઘ
 અવહીરહ ॥૨૬॥ તુહ પત્થણુ ન હુ હોધ વિહલુ જન
 જાણઉ કિં પુણુ દુક્ખિય નિરુસત્ત ચત્ત દુક્ખહુ ઉસ્સુ-
 ચમણુ, તં મન્નઉ નિમિસેણુ એઉ એઉવિ જઘ લખમઘ,
 સચ્ચં જં ભુક્ખિયવસેણુ હિં ઉંખરુ પચ્ચઘ ॥૨૭॥
 તિહુઆણુ સામિય પાસ નાહ મઘ અપ્પુ પયાસિઉ,
 કિન્નજઉ જં નિયરૂવ સરિસુ ન મુણઉ બહુ જં પિઉ;
 અન્નુ ન જણુ જગ્ગિ તુહ સમોવિ દ્ધક્ખિન્નુદયાસઉ,
 જઘ અવગન્નસિ તુહ જણુ અહહ કહ હોસુ હયાસઉ
 ॥૨૮॥ જઘ તુહ રૂવિણુ કિણુવિ પેયપાઠણુ વેલવિયઉ;
 તુવિ જાણઉ જિણુ પાસ તુમ્હિ હઉં અંગીકરિઉ; ધય
 મહ ધચ્છિઉ જં ન હોધ સા તુહ ઓહાવણુ, રક્ખં
 તહ નિય નિય કિત્તિણેય! જુજ્જઘ અવહીરણુ ॥૨૯॥
 એહ મહારિય જત્તદેવ ધહુ નહવણુ મહસઉ; જં
 અણ્ણલિયગુણુ ગહણુ તુમ્હ મુણિજણુ અણિસિદ્ધઉ; એસ
 પસીય સુપાસહનાહ થંભણુપુરદ્ધિય, ધય મુણિવરુ
 સિરિ અભયદેઉ વિન્નવઘ અણિદિય ॥૩૦॥
 (ધતિ શ્રી જયતિહુઅણુસ્તોત્રં સમાપ્તમ્)

॥ દેવવંદનનો ચોથો જોડો ॥

વિધિ-પૂર્વની માફક જાણવી. વિશેષમાં સઘળી વસ્તુ અને સઘળી ક્રિયામાં દશને ઠેકાણે ચાલીસ જાણવી. અહીંયાં સંતિકરને સ્થાને ‘ભદ્રતામર’ અગર ‘કલ્યાણ-મંદિર’ કહેવું. જે જોડાને અંતે લખેલ છે. તેમજ દેવવંદનની વિધિ પહેલાંની પેઠે જાણવી.

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર, પુંડરીક ગિરિ સાચો; વિમલાચલને તીર્થરાજ, જસ મહિમા જાચો, મુક્તિ-નિલય શતકૂટ નામ, પુષ્પદંત ભણીજે, મહાપદ્મ ને સહસ્રપત્ર, ગિરિરાજ કહીજે; ઇત્યાદિક બહુ ભાતિ-સું એ, નામ જપો નિરધાર, ધીરવિમલ કવિરાજનો, શિષ્ય કહે સુખકાર ॥૧॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

રજત કનક મણિ જડિતનાં, ભૂષણ વિરચાવો; તિલક મુકુટ કુંડલ યુગલ, ખેહરખા બનાવો; રચિર જ્યોતિ મોતી તણા, કંઠે ઠવો હાર; કંઠોરો શ્રીફલ કરે, આપીજે સાર; એણિ પરે બહુવિધ ભૂષણે, શોભાવો જન દેહ; જ્ઞાનવિમલ કહે તેહને, શિવવધૂ વરે ધરી નેહ ॥૧॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

ઋષભદેવ નમું ગુણ નિર્મલા, દૂધ માંહે ભેલી સીતોપલા; વિમલશેલ તણા શણગાર છે, ભવ ભવ

મુજ ચિત્તેતે રૂચે ॥૧૧॥ જોહ અનંત થયા જન કેવલી,
જોહ હશે વિચરંતા તે વલી; જોહ અસાસય સાસય
ત્રિહું જગે, જનપદિમા પ્રણમું નિત જગમગે ॥૨૧॥
સરસ આગમ, અક્ષર મહોદધિ, ત્રિપદી ગંગ તરંગ
કરી વધી; ભવિક દેહ સદા પાવન કરે, દુરિત તાપ
રજોમલ અપહેરે ॥૩૧॥ જનશાસન ભાસન કારિકા,
સુરસુરી જન આણા ધારિકા; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતા દિયે
દંપતી, દુરિત દુષ્ટતણા ભય જીપતી ॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય થાય જોડો ॥

[માલિની વૃત્ત]

સવિ મલિ કરી આવો, ભાવના ભવ્ય ભાવો;
વિમલગિરિ વધાવો, મોતિયાં થાલ લાવો; જો હોય
શિવ જાવો, ચિત્ત તો વાત ભાવો; ન હોય દુશ્મન
દાવો, આદિ પૂજા રચાવો ॥ ૧ ॥ શુભ કેશર [ધસી]
ઘોલી, માંહે કપૂર ચોલી; પહેરી સિત પટોલી, વાસિયે
ગંધ ઘોલી; ભરી પુષ્કર નોલી, ટોસિયે દુઃખ હોલી;
સવિ જનવર ટોલી, પૂજ્યે ભાવ ભોલી ॥૨॥ શુભ
અંગ અગ્યાર, તેમ ઉપાંગ બાર; વલી મૂલ સૂત્ર ચાર,
નંદી અનુયોગદ્વાર; દશ પયમ્ના ઉદાર, છેદ પદ્ વૃત્તિ
સાર, પ્રવચન વિસ્તાર, ભાષ્ય નિર્યુક્તિસાર ॥૩॥ જય
જયનંદા, જૈનદષ્ટિ સૂરીંદા; કરે પરમાનંદા, ટાલતા
દુઃખ દંદા, જ્ઞાનવિમલ સૂરીંદા, સામ્ય માકંદ કંદા;
વર વિમલ ગિરીંદા, ધ્યાનથી નિત્ય ભદા ॥૪॥

॥ શ્રી સિદ્ધાયલજનું સ્તવન ॥

[આજ સખી શંખેસરો-એ દેશી]

એ ગિરિઓ ગિરિ રાજ્યો, પ્રણમીને ભાવે; ભવ
ભવ સંચિત આકરાં, પાતકડાં જાવે ॥ ૧ ॥ વજ્રલેપ
સમ જે હોવે, તે પણ તસ દૂર; એહનું દર્શન કીજ્યે,
ધરી ભક્તિ પડુર ॥ ૨ ॥ ચંદ્રશેખર રાજ થયો, નિજ
ભગિની લુખ્યા; તે પણ એ ગિરિ સેવતાં, ક્ષણ માંહે
સિદ્ધ્યો ॥ ૩ ॥ શુક રાજ જય પામીયો, એહને સુપ-
સાયે; ગૌહત્યાદિક પાપ જે, તે દૂર પલાયે ॥ ૪ ॥
અગમ્ય અપેય અભક્ષ્ય જે, કીધાં જેણે પ્રાણી; તે
નિર્મલ ઇણ ગિરિ થયા, એ જનવર વાણી ॥ ૫ ॥ વાઘ
સર્પ પ્રમુખા પણ, તે પણ શિવ પામ્યા; એ તીરથ
સેવ્યા થકી, સવિ પાતક વામ્યા ॥ ૬ ॥ ચૈત્રી પૂનમે
વંદતાં, ટલે દુઃખ કલેશ; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતા ધણી,
હોય સુજસ વિશેષ ॥ ૭ ॥

પ્રેમે પ્રણમો પ્રથમ દેવ, શત્રુજય ગિરિ મંડન;
ભવિયણ મન આનંદ કરણ, દુઃખ દોહગ ખંડણ;
સુર નર કિન્નર નમે તુજ, ભક્તિશુ પાયા; પાવ પંક
ફેડે સમત્ય, પ્રભુ ત્રિભુવન રાયા; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ
તુમ તણે, ચરણે શરણે રાખો; કર જેડીને વિનવું,
મુક્તિમાર્ગ મુજ દાખો ॥ ૮ ॥

પછી મક્કામર સ્તોત્ર નીચે પ્રમાણે કહેવું.

॥ શ્રી ભક્તામર સ્તોત્રમ્ ॥

(સન્તમં સ્મરણમ્)

ભક્તામર પ્રણતમૌલિમણિપ્રભાણા-મુદ્યોતકંદ-
લિતપાપતમોવિતાનમ્ ॥ સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિનપાદ-
યુગં યુગાદા-વાલંબનં ભવજલે પતતાં જનાનામ્
॥૧॥ યઃ સંસ્તુતઃ સકલવાઙ્મયતત્ત્વબોધા-દુદ્ધભૂત-
બુદ્ધિપટુભિઃ સુરલોકનાથૈઃ ॥ સ્તોત્રૈર્જગત્ત્રિતયચિ-
ત્તહરૈરૂદારૈઃ, સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્
॥૨॥ બુદ્ધયા વિનાપિ વિબુધાર્ચિતપાદપીઠ !, સ્તોતું
સમુદ્યતમતિર્વિગતત્રયોઽહમ્ ॥ બાત્રં વિહાય જલ-
સંસ્થિતમિંદુભિખ-મન્યઃ ક ઇચ્છતિ જનઃ સહસા
ગ્રહીતુમ્ ॥૩॥ વક્તું ગુણાન્ ગુણુસમુદ્ર ! શશાંક કાંતાન્,
કસ્તે ક્ષમઃ સુરગુરુપ્રતિભોઽપિ બુદ્ધયા ॥ કલ્પાંતકા-
લપવનોદ્ધતનકચક્રં, કો વા તરીતુમલમંબુનિધિ ભુજ-
લ્યામ્ ॥૪॥ સોઽહં તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ !,
કર્તું સ્તવં વિગતશક્તિરપિ પ્રવૃત્તઃ ॥ પ્રીત્યાત્મ-
વીર્યમવિચાર્ય મૃગો મૃગેન્દ્રં, નાભ્યેતિ કિં નિજશિશોઃ
પરિપાલનાર્થમ્ ॥૫॥ અદ્યપશ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસ-
ધામ, ત્વહ્ભક્તિરેવ મુખરીકુરંતે બલાન્ભામ્ ॥ યત્કો-
કિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરૌતિ, તચ્ચાચ્યૂતકલિકાનિ-
કરૈકહેતુઃ ॥ ૬ ॥ ત્વત્સંસ્તવેન ભવસંતતિસન્નિબદ્ધં,
પાપં ક્ષણાત્ ક્ષયમુપૈતિ શરીરભાજમ્ ॥ આકાંતલો-

કમલિનીલમશેષમાશુ, સૂર્યાંશુભિન્નમિવ શાવરંમં-
 થકારમ્ ॥૭૭॥ મત્વેતિ નાથ ! તવ સંસ્તવનં મયેદ-
 મારભ્યતે તનુધિયાડપિ તવ પ્રભાવાત્ ॥ ચેતો હરિ-
 ષ્યતિ સતાં નલિનીહલેષુ, મુક્તાફલદ્યુતિમુપૈતિ નનૂદ-
 ણિદુઃ ॥૮૦॥ આસ્તાં તવ સ્તવનમસ્તસમસ્તં દોષં,
 ત્વત્સંકથાપિ જગતાં દુરિતાનિ હન્તિ ॥ દૂરે સહસ્ર-
 કિરણુઃ કુરુતે પ્રભૈવ, પદ્માકરેષુ જલજ્વલિનિ વિકાશભાંજિ
 ॥૮૧॥ નાત્યદ્ભુતં ભુવનભૂષણ ભૂતનાથ !, ભુતૈર્ગુણૈ-
 ભુવિ ભવંતમભિષ્ટવન્તઃ ॥ તુલ્યા ભવન્તિ ભવતો
 નનુ તેન કિંવા, ભૂત્યાશ્રિતં ચ ઇહ નાત્મસમં કરોતિ
 ॥૮૨॥ દૃષ્ટ્વા ભવન્તમનિમેષવિલોકનીયં, નાન્યત્ર
 તોષમુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ ॥ પીત્વા પયઃ શશિકર-
 દ્યુતિદુગ્ધસિંધોઃ, ક્ષારં જલં જલનિધેરશિતું ક ઇચ્છેત્
 ॥૮૩॥ યૈઃ શાંતરાગચ્ચિત્તિઃ પરમાણુભિસ્ત્વં, નિર્મા-
 પિતસ્તિભુવનૈકલલામભૂત ॥ તાવંત એલ ખલુ તેડપ્ય-
 ણુવઃ પૃથિવ્યાં, યત્તે સમાનમપરં નહિ રૂપમસ્તિ
 ॥૮૪॥ વક્ત્રં ક્વતે સુર-નરોરગનેત્રહારિ, નિઃશેષનિ-
 ર્જિતજગત્ત્રિતયોપમાનમ્ ॥ ણિળં કલંકમલિનં ક્વ
 નિશાકરસ્ય, યદ્વાસરે ભવતિ પાંડુપલાશકલ્પમ્ ॥૮૫॥
 સંપૂર્ણમંડલશાંકકલાકલાપ, શુભ્રા ગુણાસ્તિભુવનં
 તવ લંઘયન્તિ ॥ યે સંશ્રિતાસ્તિજગદ્દીશ્વરનાથમેકં,
 કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ॥ ૧૪ ॥ ચિત્રં

किमत्र यदि ते त्रिदशांगनाभि-नीतं मनागपि मनो
 न विचारमार्गम् ॥ कदापि-कालमरुता यलितायलेन,
 किं मन्दराद्रिशिखरं यलितं कदाचित् ॥१५॥ निधू-
 भवतिरपवज्जितैलपुरा, कृत्स्नं जगत्त्रयमिदं
 प्रकटीकरोषि ॥ गम्यो न जतु भर्तां यलितायलानां,
 दीपोऽपरस्त्वमसि नाथ ! जगत्प्रकाश ॥१६॥ नास्तं
 कदाचिदुपयासि न राहु गम्यः, स्पष्टीकरोषि सहसा
 युगपज्जगति ॥ नांमोक्षोदरनिश्च भक्षप्रभावः ॥
 सूर्यातिशायिमहिमासि मुनीन्द्र ! लोके ॥१७॥ नित्यो-
 दयं दलितमोहमहाविदारं, गम्यं न राहुवदनस्य न
 वारिदानाम् ॥ विभ्राजते तव मुष्माज्जमनद्वयकांति,
 विद्योतयज्जगदुपर्वशशाङ्कमिषम् ॥१८॥ किं शर्व-
 रीषु शशिनाहि विवस्वता वा, युष्मन्मुपेन्दुदलितेषु
 तमस्सु नाथ ॥ निष्पन्नशालि वनशालिनि ज्वलोके,
 कार्यं दियज्जलधरैर्जलभारनम्रैः ॥१९॥ ज्ञानं यथा
 त्वयि विभाति कृतावकाशं, नैवं तथा हरिहरादिषु
 नायकेषु ॥ तेजः स्फुरन्मणिषु याति यथा महत्त्वं,
 नैवं तु कायशकलेऽकिरणाकुलेऽपि ॥२०॥ मन्ये वरं
 हरिहरादय एव दृष्टा, दृष्टेषु येषु हृदयं त्वयि तोष-
 मेति ॥ किं वीक्षितेन लवता सुवि येन नान्यः, कश्चि-
 न्मनो हरति नाथ ! लवांतरेऽपि ॥२१॥ स्त्रीणां शतानि
 शतशो जनयन्ति पुत्रान्, नान्या सुतं त्वदुपमं

જનની પ્રસૂતા ॥ સર્વા દિશો દધતિ ભાનિ સહસ્રર-
 શ્મિં, પ્રાચ્યેવ દિગ્ જનયતિ સ્કુરદંશુજલમ્ ॥૨૨॥
 ત્વામામનન્તિ મુનયઃ પરમં પુમાંસ-માદિત્યવર્ણમ-
 મલં તમસઃ પરસ્તાત્ ॥ ત્વામેવ સમ્યગુપલભ્ય
 જયંતિ મૃત્યું, નાન્યઃ શિવઃ શિવપદસ્ય મુનીંદ્રા!
 પંથાઃ ॥ ૨૩ ॥ ત્વામ-વ્યયં વિભ્રુમર્થિત્યમસંખ્ય-
 માઘં, બ્રહ્માણુમીશ્વરમનંતમનંગકેતુમ્ ॥ યોગીશ્વરં
 વિદિતયોગમનેકમેકં, જ્ઞાનસ્વરૂપ-મમલં પ્રવદંતિ
 સંતઃ ॥૨૪॥ બુદ્ધસ્ત્વમેવ વિબુધાર્થિતબુદ્ધિબોધાત્,
 ત્વં શંકરોઽસિ ભુવનત્રયશંકરત્વાત્ ॥ ધાતાસિ ધીર!
 શિવમાર્ગવિધેર્વિધાનાત્, વ્યક્તં ત્વમેવ ભગવન્
 પુરૂષોત્તમોઽસિ ॥૨૫॥ તુલ્યં નમસ્તિભુવનાર્તિહરાય
 નાથ! તુલ્યં નમઃ ક્ષિતિતલામલભૂષણાય ॥ તુલ્યં
 નમસ્તિજગતઃ પરમેશ્વરાય, તુલ્યં નમો જિન! ભવો-
 દધિશોષણાય ॥૨૬॥ કો વિસ્મયોઽત્ર યદિ નામગુણૈ-
 રશેષૈ-સ્ત્વં સંશ્રિતો નિરવકાશતયા મુનીશ ॥ દૌષૈરુ-
 પાત્તવિવિધાશ્રયજાતગર્વૈઃ ॥ સ્વપ્નાંતરેઽપિ ન કદાચિ-
 દધીક્ષિતોઽસિ ॥૨૭॥ ઉચ્ચૈરશેઠકતરૂસંશ્રિતમુન્મયૂષ્પ-
 માભાતિ રૂપમમલં ભવતો નિતાંતમ્ ॥ સ્પષ્ટોદ્ભ-
 સત્કરણમસ્તતમોવિતાનં, ણિમ્બં રવેરિવ પયોધર-
 પાશ્ર્વવર્તિ ॥૨૮॥ સિંહાસને મણિમયૂષ્પશિખાવિ-
 ચિત્રે, વિભ્રાજતે તવ વપુઃ કનકાવદાતમ્ ॥ ણિમ્બં

वियद्विलसदंशुलतावितानं, तुंगोदयाद्रिशिरसीव-
सहस्ररश्मेः ॥२८॥ कुंदावहातयलयाभरयाश्शोभं,
विभ्राजते तव वपुः कलधौतकांतम् ॥ उद्वच्छांकशु-
यिनिर्गारवारिधार-मुच्यैस्तटं सुरगिरिव शात-
कौम्भम् ॥३०॥ छत्रत्रयं तव विभाति शशांककांत-
मुच्यैः स्थितं स्थगितभानुकरप्रतापम् ॥ मुक्ताक्ष-
प्रकरजलविवृद्धशोभं, प्रभयापयत्त्रिजगतः परमेश्व-
रत्वम् ॥३१॥ उन्निद्रहेमनवपङ्कजपुङ्ककांति-पर्युल्ल-
सन्नभमयूष्मशिभाऽभिरामौ ॥ पादौ पदानि तव यत्र
जिनेन्द्र ! धत्तः, पद्मानि तत्र विभुधाः परिकल्पयन्ति
॥३२॥ धृतिं यथा तव विभूतिरभूज्जिनेन्द्र !, धर्मो-
पदेशनविधौ न तथा परस्य ॥ यादृक् प्रभा दिनकृतः
प्रह्लादधरा, तादृक् हुतो ब्रह्मण्यस्य विद्वाशिनाऽपि
॥३३॥ श्रव्योतन्महाविलविलोलकपोलमूल, -मत्तभ्र-
मद्भ्रमरताद्विवृद्धकोपम् ॥ अरवतामभिभूमुद्धत-
भापतन्तं, दृष्ट्वा भयं भवति नो भवदाश्रितानाम्
॥३४॥ सिन्धुनेलकुंभगतदुग्धवलयशोणितोक्त, मुक्ता-
क्षप्रकरभूषितभूमिभागाः ॥ अद्भुतमः कम्भगतं हरि-
णाधिपोऽपि, नाकामति कम्भयुगायलसंश्रितं ते ॥३५॥
कल्पांतकास पवनोद्धतवह्निद्वयं, द्वावानलं ज्वलित-
मुज्ज्वल मुत्कुलिंगम् ॥ विश्वं जिघत्सुमिवसंभुज-
भापतन्तं, त्वन्नामकीर्त्तनजलं, शमयत्यशेषम् ॥३६॥
रक्तक्षेपुं समदकोदिलकङ्कनीलं, कोपोद्धतं क्षिप्तमुत्त-

ણુમાપતંતમ્ ॥ આકામતિ કમયુગેન નિરસ્તશક-
 સ્તવન્નામનાગદમની હૃદિ યસ્ય પુંસઃ ॥૩૭॥ વક્ષ-
 તુરંગગજગર્જિતભીમનાદ-માન્જે બલં બલવતામપિ
 ભૂપતીનામ્ ॥ ઉદ્વદિવાકરમયૂખશિખાપવિદ્ધં, ત્વક્ષી-
 ત્તનાત્તમ ઇવાશુ ભિદ્ધામુપૈતિ ॥૩૮॥ કુંતાગ્રભિન્ન-
 ગજશોણિતવારિવાહ, વેગાવતારતરણાતુરયોધભીમે
 ॥ યુદ્ધે જયં વિજિતદુર્જયજેયપક્ષા-સ્ત્વત્પાદપંકજ-
 વનાશ્રયિણો લભંતે ॥૩૯॥ અંભોનિઘૌ ક્ષુભિતભીષ-
 ણુનકચક-પાઠીનપીઠભયદોહ્યણુવાડવાન્તૌ ॥ રંગત્ત-
 રંગશિખરસ્થિતયાનપાત્રા, સ્નાસં વિહાય ભવતઃ
 સ્મરણાદ્વ્રજંતિ ॥૪૦॥ ઉદ્દભૂતભીષણુલોદર ભાર-
 ભુગ્નાઃ, શોચ્યાં દશામુપગતાશ્ચ્યુતજીવિતાશાઃ ॥
 ત્વત્પાદપંકજરજેમૃતદિગ્ધદેહા, મર્ત્યા ભવંતિ મક-
 રધ્વજતુલ્યરૂપાઃ ॥૪૧॥ આપાદકંઠમુરુશૃંખલવેષ્ટિ-
 તાંગા, ગાઢં બૃહન્નિગડકોટિનિવૃષ્ટજંઘાઃ ॥ ત્વન્ના-
 મમંત્રમનિશં મનુજઃ સ્મરંતઃ, સઘઃ સ્વયં વિગત-
 બંધભયા ભવંતિ ॥૪૨॥ મત્તદ્વિપેંદ્રમૃગરાજદ્વાન-
 લાહિ-સંગ્રામ-વારિધિ-મહોદરબંધનોત્થમ્ ॥ ત-
 સ્યાશુ નાશમુપયાતિ ભયં ભિયેવ, યસ્તાવકં સ્તવ-
 મિમં મતિમાનધીતે ॥૪૩॥ સ્તોત્રસ્થજં તવ જિનેન્દ્ર
 ! ગુણૈર્નિબદ્ધાં, ભક્ત્યા મયા રચિરવર્ણવિચિત્રપુ-
 શ્પામ્ ॥ ધત્તે જનો ય ઇહ કંઠગતામજસ્રં, તં માન-
 તુંગમવશા સમુપૈતિ લક્ષ્મીઃ ॥૪૪॥

॥ દેવવંદનનો પાંચમો જોડો ॥

વિધિ-અહીંયાં પૂર્વની પેરે સર્વ વસ્તુ દસને બદલે પચાસ લેવી, અને સર્વ વિધિમાં દશને ઠેકાણે પચાસ પચાસ કરવી. છેવટે ચૈત્યવંદન લાખ્ય કહેવું અને દેવવંદનની વિધિ પણ પ્રથમની પેઠે જાણવી, જે જોડાને અંતે આપેલ છે.

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

શેત્રુંજય શિખરે ચઢીયા સ્વામી, કહીયે હું
અર્ચીશું; રાયણ તરુવર તલે પાય, આણુંદે ચરચીશું;
નહવાણ વિલેપન પૂજના, કરી આરતી ઉતારીશ; મં-
ગલ હીપક જ્યોતિ થુતિ, કરી દુરિત નિવારીશ; ધન્ય
ધન્ય તે દિન માહરે! એ, ગણીશ સફલ અવતાર; નય
કહે આદીશ્વર નમો, જીમ પામો જયકાર ॥ ૧ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

તુજ મૂર્તિને નિરખવા, મુજ નયણાં તરસે; તુમ
ગુણગણને બોલવા, રસના મુઝ હરખે; કાયા અતિ
આણુંદ મુજ, તુમ યુગ પદ ફરસે; તો સેવક તાર્યા
વિતા, કહો કિમ હવે સરશે; એમ જાણીને સાહેબા
એ, નેક નજરે મોહિ જોય; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ સુનજ-
રથી, તે શું જે નવિ હોય ॥ ૧ ॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

જિહાં ઓગણ્યોતર કોડકોડી, તેમ પંચાશી
 લખ વલી જોડી, ચુમ્માલીશ સહસ્સ કોડી; સમવસર્થો
 જિહાં એતી વાર, પૂર્વ નવાણું એમ પ્રકાર, નાલિ
 નરિંદ મદ્દાર ॥ ૧ ॥ સહસકુટ અષ્ટાપદ સાર, જિન
 ચોવીશ તણા ગણુધાર, પગલાંનો વિસ્તાર; વલી
 જિનખિખ તણો નહીં પાર, દેહરી થંભે બહુ આકાર,
 વંદુ વિમલગીરિ સાર ॥ ૨ ॥ એંશી સીત્તેર સાઠ
 પચાસ, બાર જોયણુ માને જસ વિસ્તાર, ઇગિ દુતિ
 ચંદિ પણુ આર; માન કહ્યું એહનું નિરધાર, મહિમા
 એહનો અગમ અપાર, આગમ માંહે ઉદાર ॥ ૩ ॥ ચૈત્રી
 પૂનમ દિન શુભ ભાવે, સમકિતદષ્ટિ સુરનર આવે,
 પૂજા વિવિધ રચાવે; જ્ઞાનવિમલસૂરિ ભાવના ભાવે,
 દુરગતિ દોરગ દૂર ગમાવે, બોધિબીજ જસ પાવે ॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

શત્રુંજય સાહેબ પ્રથમ જિણુંદ, નાલિ ભૂપ કુલ
 કમલ દિણુંદ, મરદેવીનો નંદ; જસ મુખ સોહે પૂનમ
 ચંદ, સેવા સારે ઈંદ નરિંદ, ઉન્મૂલે દુઃખ દંદ; વંછિત
 પૂરણ સુરતર કંદ, લંછન જેહને સુરભિનંદ, ફેડે ભવ

૧. વૃષભ.

ભયઈંદ; પ્રણમે જ્ઞાનવિમલ સૂરીંદ; જોહના અહોનિશ
 પદ અરવિંદ, નામે પરમાનંદ ॥ ૧ ॥ શ્રી સીમંધર
 જિનવર રાજે, મહાવિદેહે બાર સમાજે, ભાષે ઈમ
 ભવિ કાજે; સિદ્ધક્ષેત્ર નામે ગીરિરાજે, એહ જ ભરત
 માંહે એ છાજે, ભવજલ તરણ જહાજે; અનંત તીર્થ-
 કરવાણી ગાજે, ભવિ મન કેરા સંશય ભાંજે, સેવક
 જનને નિવાજે, વાજે તાલ કંસાલ પવાજે, ચૈત્રી
 મહોત્સવ અધિક હીવાજે, સુર નર સજી બહુ સાજે
 ॥ ૨ ॥ રાગ દ્વેષ વિષ ખીલણુ મંત, ભાજી ભવ ભય
 ભાવઠ જાંત, ટાલે દુઃખ દુરંત; સુખ સંપત્તિ હોય જે
 સમરંત, ધ્યાયે અહનિશ સધલાં સંત, ગાયે ગુણ મ-
 હંત, શિવસુંદરી વશ કરવા તંત, પાપ તાપ ખીલણુ
 એ જંત, મુણીએ તે સિદ્ધાંત; આણી મોટી મનની
 ખંત, ભવિયણુ ધ્યાવો એકણુ ચિત્ત, રાત વેલાઉલહુંત
 ॥ ૩ ॥ આદિ જીનેશ્વર પદ અનુસરતી, ચતુરંગુલ ઊંચી
 રહે ધરતી, દુરિત ઉપદ્રવ હરતી; સરસ સુધારસ
 વયણુ ઝરંતી, જ્ઞાનવિમલ ગીરિ સાન્નિધ્ય કરંતી,
 દુશ્મન દુષ્ટ દલંતી; દાદિમ પકૂવ કલી સમદંતી,
 જયોતી ગુણ ઇહાં રાજી પંતી, સમકિત બીજ વપંતી;
 ચક્રેસરી સુરસુંદરી હુંતી, ચૈત્રીપૂનમ દિન આવ-
 તી; જય જયકાર ભણુંતી ॥ ૪ ॥

૧. બાર પર્ષદે, ૨. નષ્ટ કરવા, ૩. ભવબ્રમણ,
 ૪. વશીકરણ, ૫. રણ, ૬. બંદર.

॥ શ્રી વિમલગિરિજનું સ્તવન ॥

તીરથ વાડ એ તીરથ વાડ. સાંભલજે સો તાડ
 રે; ભવજલનિધિ તરવા ભવિ જનને, પ્રવહણુ પરે એ
 તાડ રે ॥ તીરથ૦ ॥ ૧ ॥ એ તીરથનો મહિમા મોટો,
 નવિ માને તે કાડ રે; પાર ન પામે કહેતાં કોઈ,
 પણ કહીયે મતિ સાડ રે ॥ તીરથ૦ ॥ ૨ ॥ સાધુ
 અનંતા ઈહાંકણે સિદ્ધા, અંત કર્મના કીધાં રે; અનુ-
 ભવ અમૃત રસ જિણે પીધા, અભયદાન જગ દીધાં
 રે ॥ તીરથ૦ ॥ ૩ ॥ નમિ વિનમિ વિદ્યાધર નાયક,
 દ્રવિઃ વારિખિલ્લ જાણે રે; થાવચ્ચા શુક સેલગ
 મુનિ ને નારદ મુનિવર, શાંખ પ્રધુમ્ન કુમારે રે;
 મહાનંદ પદ પામ્યા તેહના, મુનિવર બહુ પરિવારે
 રે ॥ તીરથ૦ ॥ ૪ ॥ તેહ ભણી સિદ્ધક્ષેત્ર એહનું,
 નામ થયું નિરધાર રે, શત્રુજય કદપે માહાત્મ્યે,
 એહનો બહુ અધિકાર રે ॥ તીરથ૦ ॥ ૬ ॥ તીરથ
 નાયક વાંછિત દાયક, વિમલાચલ જે ધ્યાવે રે; જ્ઞાન-
 વિમલસૂરિ કહે તે ભવિને, ધર્મ શર્મ ધરે આવે રે ॥
 તીરથ૦ ॥ ૭ ॥ ઇતિ

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

માહલ તાલ કંસાલ સાર, ભુંગલ ને ભેરી; દોલ
 દ્દામા (દુંદુભી) દડવડી, સરણાઈ નેરી; શ્રી મંડલ
 વીણા રબાવ, સારંગી સારી, તંબૂરા કડતાલ શંખ,

ઝલરી ઝણકાર; વાજિંત્ર નવ નવ છંદ શું એ,
ગાઓ જિનગુણ ગીત; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતા લહો, જિમ
હોય જગે જસ રીત ॥૧॥

॥ અથ ચૈત્યવંદન ભાષ્ય પ્રારભ્યતે ॥

વંદિતુ વંદણિજ્જે, સંવે ચિધંવંદણાઇ સુવિ-
યારં ॥ બહુ વિત્તિભાસચૂણી-સુયાણુસારેણુ વુચ્છા-
મિ ॥૧॥ દહતિગ અહિગમપણુગં, દુદ્ધિસિ તિહુગ્ગહ

૧ દિવાળીના દેવવંદન દિવાળી પર્વમાં આરાધાય છે. અને તેમાં પ્રભુ મહાવીર પરમાત્મા તથા ગૌતમ ગણધર ભગવંતની પયુપાસના અને ગુણાનુવાદ કરવામાં આવે છે. જ્ઞાનપંચમીનાં દેવવંદનમાં પાંચ જ્ઞાનનું સ્વરૂપ અને તેનું વર્ણન કરવામાં આવેલ છે. મૌન એકાદશીનાં દેવવંદન-મૌન એકાદશી-માગશર સુદી ૧૧ના દિવસે આરાધાય છે, તેમાં મૌન એકાદશીએ તીર્થંકર ભગવાનોનાં થયેલાં કલ્યાણકે તેમ જ વર્તમાન ચૌવીશીના તીર્થંકર ભગવાનોનાં કલ્યાણકેનાં સ્તવનો, ચૈત્યવંદનો વગેરે આપવામાં આવેલ છે. ચૌમાસીનાં દેવવંદનમાં ચૌવીશે તીર્થંકર ભગવાનોની તથા પ્રસિદ્ધ પ્રસિદ્ધ મહાન તીર્થોની સ્તવના અને આરાધના કરવામાં આવે છે. આ ઉપરનાં બધાં દેવવંદનો નિયત નિયત પર્વ દિવસે ધર્મ-ભાવના ભાવિત ભક્તવર્ગ અવશ્યમેવ આરાધે છે.

પરંતુ આ ચૈત્રી પૂનમનાં દેવવંદનની આરાધના તો પરમપાવન શાશ્વત પર્વ ચૈત્રી અદ્વાઈના અંતિમ દિવસે

તિહાઉ વંદણ્યા ॥ પણિવાય નમુક્કારા, વણણા સોલ-
સયસીયાલા ॥ ૨ ॥ ધગિસિઠસિયં તુ પયા, સગનઉઠિ
સંપયા ઉ પણુ દંડા ॥ બાર અહિગાર ચઉવં-દણિ-
જજ સરણિજજ ચઉહ જિણા ॥ ૩ ॥ ચઉરો થુઠ
નિમિત્તઠ-આરહ હેઉ અ સોલ આગારા ॥ ગુણુવીસ
દોસ ઉસ્સગ્ગ, માણુ થુત્તં ચ સગ વેત્તા ॥ ૪ ॥ દસ
આસાયણુચાઓ, સંવે ચિઠવિંદણાઠ ડાણાઠ ॥
ચઉવીસ દુવારેહિં, દુસહસ્સા હુંતિ ચઉ સયરા
॥ ૫ ॥ તિન્નિ નિસીહી તિન્નિઉ, પયાહિણા તિન્નિ ચેવ

આરાધાય છે. નવપદપર્વારાધન અતિ મહાન પ્રભાવશાળી
છે અને દિવસે દિવસે તેની આરાધના બસવત્તર રીતે
ખૂબ જ શાસન પ્રભાવના પૂર્વક આરાધાય છે. આ ચૈત્ર
માસના નવપદ આરાધનના પર્વનો અંતિમ દિવસ તે
સર્વમાં સર્વશ્રેષ્ઠ છે ને તે દિવસે ચૈત્રી પૂનમ દેવવંદન
આરાધાય છે. આ દેવવંદન સામાન્ય રીતે કેાઈ વિશિષ્ટ
શક્તિસંપન્ન કરાવે ત્યારે થાય છે. કારણ કે આનો મહિમા
મંગલકારી સાથે વિધ્નના નાશરૂપ છે અને તેની પાછળ
શક્તિ મુજબ અર્થવ્યય પણ હોય છે.

ઉપરાંત આ ચૈત્રી દેવવંદનમાં સંતિકરં, નમિઉણુ,
જયતિહુઅણુ, ભક્તામર અને ચૈત્યવંદનભાળ્ય એ પાંચ
મહાઅમત્કારિક સ્તોત્રોની પણ આરાધના કરવામાં આવે છે.

સંતિકરંસ્તોત્રમાં શાંતિનાથની સ્તુતિદ્વારા શાસનદેવ
અને શાસનદેવીઓની આરાધના અને તે દ્વારા શાંતિની
પ્રાર્થના છે. નમિઉણુસ્તોત્ર. આનું બીજું નામ મહાભયનો

ય પણામા ॥તિવિહા પૂયા ય તહા,અવત્ય તિય ભાવણં
ચેવ ॥હા ॥ તિદિસિ નિરિક્ષણુ વિરઘ, પયભૂમિ પમ-
જ્જણું ચ તિક્ષુત્તો ॥ વન્નાઘતિયં મુદ્દા-તિયં ચ
તિવિહં ચ પણિહાણું ॥૭૧ ॥ ધર જિણુહર જિણુપૂઆ,
વાવારચ્યાયઓ નિસીહિતિગં ॥ અગ્ગદારે મજ્જે,
તઠયા ચિઘવંદણાસમએ ॥૮૧ ॥ અંજલિખદ્ધો અદ્ધો,
ણઓ અ પંચંગઓ અ તિપણામા ॥ સંવત્ય વા
તિવારં, સિરાઘનમણે પણામતિયં ॥૮૨ ॥ અંગગ્ગ
ભાવ ભેયા, પુષ્પાહારથુઘહિં પૂયતિગં ॥ પંચુવચારા
અદ્ધી, વચાર સંવોવચારા વા ॥૧૦૧ ॥ ભાવિજ્જ

નાશ કરનાર સ્તોત્ર છે. આમાં પાર્શ્વનાથની સ્તુતિદ્વારા
અષ્ટ લયનો નાશ અને વિઘ્નનો નાશ થાય છે. આ સ્તોત્ર
પણ ચમત્કારિક સ્તોત્ર છે, જ્યતિહુઅણુ. આ સ્તોત્ર
અપભ્રંશ ભાષામાં રચાયેલા પાર્શ્વનાથનું ચમત્કારિક સ્તોત્ર
છે. આ સ્તોત્ર દ્વારા અનેક ઉપદ્રવના નાશ સાથે લબ્ધિ-
પ્રાપ્તિ સમાધેલ છે, માનતુંગસૂરિકૃત ભક્તભરસ્તોત્ર
પણ પ્રભુતા શુભગાનમાં તદ્દીન બનાવનાર ભાવવાહી સ્તોત્ર
છે. આ ઉપરાંત ચૈત્યવંદન ભાષ્ય દ્વારા ચૈત્યની મર્યાદા, પ્રભુનાં
દર્શન, દેવવંદનનો દ્વિતીયાર્થ વિગેરે જણાવ્યું છે. આથી આ
દેવવંદનમાં સ્તવનો, ચૈત્યવંદનો ઉપરાંત આ પાંચ વસ્તુ મૂકી
શાંતિકારક અને ફલદાયક એ બે ઈષ્ટ સિદ્ધિરૂપ આ
દેવવંદન ખૂબ જ આરાધનીય છે.

અવત્યતિયં, પિંડત્ય પયત્ય રૂવરહિયત્તં ॥ છઉમત્ય
 કેવલિત્તં, સિદ્ધત્તં એવ તસ્સત્યે ॥ ૧૧૧ ॥ નહવણુચ્યગેહિ
 છઉમત્ય, વત્યપરિહારગેહિ કેવલિયં ॥ પલિયં કુ-
 સ્સગ્ગેહિય, જિણુસ્સ ભાવિજ્જ સિદ્ધત્તં ॥ ૧૧૨ ॥ ઉટ્ટ-
 હો તિરિઆણું, તિદ્ધિસાણુ નિરિક્ખણું ચઇજ્જહવા
 ॥ પચ્છિમ દાહિણુ વામણુ; જિણુમુહન્નત્ય દિદ્ધિ
 બુચ્છો ॥ ૧૧૩ ॥ વન્નતિયં વન્નત્યાલંબણમાલંબણું તુ
 પરિમાઇ ॥ જેગ જિણુ મુત્તસુત્તી, મુદ્ધાભેચ્છેણ મુદ્ધતિયં
 ॥ ૧૧૪ ॥ અન્નુન્નંતરિ અંગુલિ-કેસાગારેહિ દોહિ
 હત્યેહિ ॥ પિદ્ધોવરિકુખ્ખરિસં-હિચ્છેહિ તહ જેગ-મુદ્ધતિ
 ॥ ૧૧૫ ॥ ચત્તારિ અંગુલાઈ, પુરચ્છો ઉણાઈ જત્ય પ-
 ચ્છિમચ્છો ॥ પાયાણું ઉસ્સગ્ગો, એસા પુણુ હોઇ
 જિણુમુદ્ધા ॥ ૧૧૬ ॥ મુત્તસુત્તી મુદ્ધા, જત્ય સમા દોવિ
 ગઠિભચ્છા હત્યા ॥ તે પુણુ નિલાડ્ઢેસે, લગ્ગા અન્ને
 અલગ્ગતિ ॥ ૧૧૭ ॥ પંચગો પણિવાચ્છો, થયપાદો
 હોઇ જેગમુદ્ધાચ્છે ॥ વંદણુ જિણુમુદ્ધાચ્છે, પણિહાણું
 મુત્તસુત્તીચ્છે ॥ ૧૧૮ ॥ પણિહાણુતિગં ચેઇચ્છિ—મુણિવં-
 દણુ પત્યણા સરૂવં વા ॥ મણુવયકાચ્છેગત્તં, સેસતિ-
 ગત્યો ય પયડુત્તિ ॥ ૧૧૯ ॥ સચ્ચિત્તદ્ધવ મુજ્જણુમ-
 ચિત્તમણુજ્જણું મણેગત્તં ॥ ઇગિસાડિ ઉત્તરાસંગ,
 અંજલિ સિરસિ જિણુદ્ધિદ્ધે ॥ ૧૨૦ ॥ ઇય પંચવિહા-
 ભિગમો, અહવા મુચ્ચંતિ રાય ચિન્હાઈ ॥ ખગ્ગં
 છત્તો-વાણુહ, મઉડં ચમરે અ પંચમચ્છે ॥ ૧૨૧ ॥
 વંદંતિ જિણે દાહિણુ, -દ્ધિસિદ્ધિઆ પુરિસ વામદિસિ

નારી ॥ નવકર જહન્નુ સદ્ધિ કર; જિદ્દ મજ્જુગ્ગહો
 સેસો ॥૨૨॥ નમુક્કારેણુ જહન્ના, ચિધવંદણુ મજ્જ
 દંડુથુધ બુઅલા ॥ પણદંડ થુધ ચઉક્કગ, થયપણિ-
 હાણેહિં ઉક્કોસા ॥૨૩॥ અન્ને ખિંતિગેણુ, સક્ક-
 ત્થએણુ જહન્ન વંદણુયા ॥ તદ્દુગતિગેણુ મજ્જા,
 ઉક્કોસા ચઉહિં પંચહિં વા ॥૨૪॥ પણિવાઓ
 પંચગો, દો જણુ કરદુગુત્તમંગં ચ ॥ સુમહત્થ
 નમુક્કારા, ઇગ દુગ તિગ જાવ અદ્દસયં ॥૨૫॥ અડ-
 સદ્ધિ અદ્દવીસા, નવ નઉય સયં ચ દુસયસગનઉઆ
 ॥ દોગુણ્તીસ દુસદ્ધા, દુસોલ અડનઉઅસય દુવન્ન-
 સયં ॥૨૬॥ ઇઅ નવકાર ખમાસમણુ, ઇરિય સક્ક-
 ત્થઆઈ દેડેસુ ॥ પણિહાણેસુ અદ્દુર—ત્ત, વન્ન
 સોલસય સીયાલા ॥૨૭॥ નવ બત્તીસ તિત્તીસા,
 તિયત્ત અડવીસ સોલ વીસ પયા ॥ મંગલ ઇરિયા
 સક્કત્થ—યાઈસુ ઇગસીઈસયં ॥૨૮॥ અદ્દેદુ નવદુય
 અદ્દવીસ, સોલસ ય વીસ વિમાસો ॥ કમસો મંગલ
 ઇરિયા, સક્કત્થયાઈસુ સગનઉઈ ॥૨૯॥ વન્નદ્દસદ્ધિ
 નવ પય, નવકારે અદ્દ સંપયા તત્થ ॥ સગ સંપય
 પય તુડલા, સત્તરકખર અદ્દમી દુપયા ॥૩૦॥ પણિવાય
 અક્ખરાઈ, અદ્દાવીસં તહા ય ઇરિયાએ ॥ નવનઉય-
 મક્ખરસયં, હૂતિસપયસંપયા અદ્દ ॥૩૧॥ દુગ દુગ
 ઇગ ચડી ઇગ પય, ઇગાર ઇગ ઇરિય સંપયાઈ
 પયા ॥ ઇઅજા ઇરિ ગમ પાણા, જે મે એગિદ્ધિ અભિ
 તસ્સ ॥૩૨॥ અબ્ભુવગમો નિમિત્તં, ઓહયર હેઉ

સંગહે પંચ ॥ જીવવિરાહણ પરિક્રમણ-ભેયઓ
 તિન્ન ચુલાએ ॥૩૩॥ દુતિ ચઉ પણ પણ પણ દુ ચઉ,
 તિપય સક્કથય સંપયાઈપયા ॥ નમુ આઘગ પુરિ-
 સો લોગુ, અભય ધમ્મખ્ય જિણ સંવં ॥૩૪॥
 થાઅવ સંપયા ઓહ, ધયરહેઉ-વઓગતદ્ધેઉ ॥ સવિ-
 સેસુવઓગ સરવહેઉ, નિયસમફલય મુફ્ખે ॥૩૫॥
 દોસગ નઉઆ વણ્ણા, નવસંપય પય તિત્તીસ સક્ક-
 થએ ॥ ચેઘયથયદુ સંપય, તિયત્તપય વણ્ણ દુસ-
 યગુણ્ણતીસા ॥૩૬॥ દુ છ સગ નવ તિય છ ચ્યડી,
 છખ્ખય ચિઘસંપયા પયા પઠમા ॥ અરિહં વંદણ
 સદ્ધા, અન્ન મુહુમ એવ જ તાવ ॥૩૭॥ અબ્ભુવગમે
 નિમિત્તં, હેઉ ધગ બહુવયંત આગારા ॥ આગંતુગ
 આગારા, ઉસ્સગ્ગાવહિ સરવદુ ॥૩૮॥ નામથયાઈસુ
 સંપય, પય સમ અડવીસ સોલ વીસ કમા ॥ અદુ-
 રત્ત વન્ન દોસદુ, દુસયસોલદુનઉચ સયં ॥૩૯॥ પ-
 ણિહાણિ દુવન્નસયં, કમેણ સગતિ ચઉવીસ તિત્તીસા
 ॥ ગુણ્ણતીસ અદુવીસા; ચઉત્તીસિગતીસ આર ગુરુવ-
 ણ્ણા ॥૪૦॥ પણ દંડા સક્કથય, ચેઘચ નામ મુચ
 સિદ્ધથય ઈત્થિ ॥ દો ધગિ દો દો પંચ ચ, અહિગારા
 આરસ કમેણ ॥૪૧॥ નમુ જ્ઞેય અ અરિહં, લોગ
 સંવ પુફ્ખ તમ સિદ્ધ જ્ઞે દેવા ॥ ઉન્નિજં ચત્તા
 વેયાવચ્ચગ, અહિગાર પઠમપયા ॥૪૨॥ પઠમચ-
 હિગારે વંદે, ભાવજિણે ખીયચંભિ દંવજિણે ॥

ધીચેઠ્ય ઠવણુજિણે, તઠ્ય ચઉત્થંમિ નામજીણે
 ॥૩૩॥ તિહુઅણુ ઠવણુજિણે પુણુ, પંચમએ વિહર-
 માણુ જિણુ છઠ્ઠે ॥ સત્તમએ સુયનાણુ, અઠ્ઠમએ
 સંવસિદ્ધથુઈ ॥૪૪॥ તિત્થાહિવ વીર થુઈ, નવમે
 દસમેય ઉજ્જયંતથુઈ ॥ અઢાવયાઈ ઇગદિસિ, સુદ્ધિ-
 દિઠ સુરસમરાણુ ચરિમે ॥૪૫॥ નવ અહિગારા ઇહિ,
 લલિ-અવિત્થરા વિત્તિઆઈ અણુસારા ॥ તિન્નિ
 મુયપરં પરયા, બીઓ દશમે ઇગારસમે ॥૪૬॥
 આવસ્સયચુણ્ણીએ, જં ભણિયં સેસયા જહિચ્છાએ
 ॥ તેણં ઉજ્જિજતાઈવિ, અહિગારા સુયમયા એવ
 ॥૪૭॥ બીઓ સુઅત્થયાઈ, અત્થઓ વન્નિઓ તહિં
 એવ ॥ સક્કત્થયંતે પઢિઓ, દંવારિહવસરિ પયડત્થો
 ॥૪૮॥ અસઢાઈન્નણુવજ્જં, ઝીઅત્થ અવારિયંતિ
 મજ્જત્થા ॥ આયરણાવિહુઆણુ-ત્તિ, વયણુઓ સુખહુ
 મન્તંતિ ॥૪૯॥ ચઉવંદણિજ્જ જિણુ મુણિ, સુય-
 સિદ્ધા ઇહિ સુરા ચ સરણિજ્જ ॥ ચઉહ જિણુ નામ
 ઠવણુ, દંવ ભાવજિણુ ભેએણુ ॥૫૦॥ નામજિણુ
 જિણુનામા, ઠવણુજિણુ પુણુ જિણિંદ પડિમાઓ ॥
 દંવજિણુ જિણુ જીવા, ભાવજિણુ સમવસરણુત્થા
 ॥૫૧॥ અહિગયજિણુ પઢમ થુઈ, બીયા સંવાણુ
 તઠ્ય નાણુસ્સ ॥ વેયાવચ્ચગરાણુ, ઉવએગત્થં
 ચઉત્થથુઈ ॥૫૨॥ પાવખવણુત્થ ઇરિયાઈ, વંદણુવ-
 ત્તિઆઈછ નિમિત્તા ॥ પવયણુ સુર સરણુત્થં, ઉસ્સ-
 ગ્ગો ઇચ્ચ નિમિત્તદ્ ॥૫૩॥ ચઉ તસ્સ ઉત્તરિકરણુ-

પમુહ સદ્ધાધ્યાય ય પણ હેડી ॥ વેચાવચ્ચગરતાઈ,
 તિન્નિ ધ્ય હેડી ખારસગં ॥૫૪॥ અન્નતથ્યાઈ
 ખારસ, આગારા એવમાધ્યાય ચઉરો ॥ અગણી
 પણિંદિ છીંદણ, ખોહી ખોભાઈ રુકો ય ॥૫૫॥
 ઘોડગ લય ખંભાઈ, માલુદ્ધિ નિઅલ સખરિ ખલિણ
 વહ્ ॥ લંબુત્તર થણ સંજઈ, ભમુહંગુલિ વાયસ
 કવિંદો ॥૫૬॥ સિરકંપ મૂચ વારુણિ, પેહતિ ચઢ-
 જજ દોસ ઉસ્સગ્ગે ॥ લંબુત્તરથણ સંજઈ, ન દોસ
 સમણીણ સવહુસડ્ઢીણું ॥૫૭॥ ધરિઉસ્સગ્ગ પમાણું,
 પણવીમુસ્સાસ અઈ સેસેસુ ॥ ગંભીર મહુરસદં,
 મહત્થનુત્તં હવઈ થુત્તં ॥૫૮॥ પરિક્કમણે ચેધય
 જિમણ, ચરમ પરિક્કમણ સુઅણ પડિખોહે ॥ ચિધ-
 વંદણ ધ્ય જઈણો, સત્તઉ વેલા અહોરત્તે ॥૫૯॥
 પરિક્કમણો ગિહિણોવિ હુ, સગવેલા પંચવેલ ધયર-
 સસ ॥ પૂઆસુ તિસંઝાસુ અ, હોઈ તિવેલા જહન્નેણું
 ॥૬૦॥ તંખોલ પાણ ભોયણ-વાણહ મેહુન્ન સુઅણ
 નિઠ્ઠવણું ॥ મુત્તચ્ચારં નુઅં, વજ્જે જિણનાહજ-
 ગધએ ॥૬૧॥ ધરિનમુક્કાર નમુત્થુણ, અરિહંત થુઠ
 લોગ સંવ થુઠ પુદ્ધ ॥ થુઠસિદ્ધા વેઆ થુઠ, નમુત્થુ
 જવંતિ થય જયવી ॥૬૨॥ સંવોવાહિ વિમુદ્ધં, એવં
 જો વંદયે મયા દેવે ॥ દેવિંદવિદ મહિઅં, પરમપયં
 પાવઈ લહુ સો ॥૬૩॥ ચૈત્યવંદન ભાષ્ય સમાપ્ત ॥

શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિવિરચિત- ॥ ચતુર્વિંશતિ જિન દેવવંદન ॥

॥ શ્રી આદિજિન દેવવંદન ॥

સ્થાપનાચાર્ય^૧ [આચાર્યજી] આગળ અથવા નવકાર, પંચિ-
દિય વડે પુસ્તકની સ્થાપના સ્થાપીને ઇરિયાવહીયાં તસ્સ-
ઉત્તરી, અન્નતથં કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને
ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી પ્રગટ
લોગસ્સ કહી ખમાસમણુ દર્ધઈઁઁઘાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ !
શ્રી ઋષભનાથ જિનઆરાધનાર્થ^૨ ચૈત્યવંદન કરું ? ઇઁઁઁ,
કહી યોગમુદ્રાએ બેસી નીચે પ્રમાણે ચૈત્યવંદન કરવું.

ચૈત્યવંદન-પ્રથમ જિનેશ્વર ઋષભદેવ, સંવ-
દૂથી ચવીયા; વહી ચઉથે આપાઠની.શકે સંસ્તવિયા;
અષ્ટમી ચૈત્રહ વહી તણી, દિવસે પ્રભુ જાયા; દીક્ષા
પણુ તિણુહિજ દિને, ચઉનાણી થાયા; ફાગુણુ વહી
ઇગિયારસે એ, જ્ઞાન લહે શુભ ધ્યાન; મહા વહી તેરસે
શિવ લહ્યા, પરમાનંદ નિધાન ॥ ૧ ॥

પછી જંકિંચિં નમુત્થુણું અરિહંત ચેઘ્યાણું અન્નતથં
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોઽહંત કહી એક
થોય કહેવી. પછી લોગસ્સં સંવલોએ અરિહંતં અન્નતથં
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી પારી બીજી થોય
કહેવી. પછી પુખ્ખરવરં સુઅસ્સ ભગવણો કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં
અન્નતથં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી ત્રીજી
થોય કહેવી. પછી સિદ્ધાણું યુદ્ધાણું વેયાવચ્ચગરાણું
અન્નતથં કહી નમોઽહંત કહી ચોથી થોય કહેવી. તે થોયો
આ પ્રમાણે....

થોય-X ઋષભ જિન સુહાયા, શ્રીમરૂદેવી માયા;
 કનક વરણ કાયા, મંગલા જસ જાયા; વૃષભ લંછન
 પાયા, દેવ નર નારી ગાયા; પણ સય ધનુ છાયા, તે
 પ્રભુ ધ્યાન ધ્યાયા ॥ ૧ ॥ એ તીરથ જાણી, જિન
 ત્રેવીશ ઉદાર; એક નેમ વિના સવિ, સમવસર્યા
 નિરધાર; ગિરિકંઠે આવી, પહોંતા ગઢ ગિરનાર;
 ચૈત્રી પૂનમ દિને, તે વંદૂ જયકાર ॥ ૨ ॥ જ્ઞાતાધર્મ
 કથાંગે, અંતગઢ સૂત્ર મઝાર; સિદ્ધાચલ સિદ્ધયા,
 જોડ્યા બહુ અણુગાર; તે માટે એ ગિરિ, સવિ તીરથ
 શિરદાર; જિન ભેટે થાવે, સુખ સંપત્તિ વિસ્તાર
 ॥૩॥ ગોમુખ ચક્રેસરી, શાસનની રખવાલ; એ તીરથ
 કેરી, સાંનિધ કરે સંભાલ; ગિરિઓ જસ મહિમા,
 સંપ્રતિકાલે જસ; શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિ, નામે લીલ
 વિલાસ ॥ ૪ ॥

પછી નમુત્યુણું જાવંતિ એઈઆઈં કહી ખમાસમણ
 ઘઈ, જાવંત કેવિસાહૂં નમોડહાંતું કહી સ્તવન કહેવું. તે
 આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી ઋષભદેવ જિન સ્તવન ॥

[લલનાની દેશી.]

આદિ કરણ અરિહંત જી, ઓલગડી અવધાર
 લલના; પ્રથમ જિણેસર પ્રણુમીયે, વાંછિત ફલ દાતાર
 લલના ॥૧॥ આદિકરણ અરિહંતજી [એ આંકણી]

x થોયની પ્રથમ ગાથા માલિની છંદમાં અને બાકીની
 ૩ પુરગિરિમહિમા, એ દેશીમાં છે.

ઉપગારી અવનીતલે, ગુણ અનંત ભગવાન લલના;
 અવિનાશી અક્ષય કલા, વરતે અતિશય ધામ લલના.
 ॥ આદિં ॥ ૨ ॥ ગૃહવાસે પણ જોહને, અમૃતફલનો
 આહાર લલના; તે અમૃતફલને લહે, એ ભુગતું નિર-
 ધાર લલના આદિં ॥ ૩ ॥ વંશ ઇક્ષાગ છે જોહનો,
 ચઢતો રસ સુવિશેષ લલના; ભરતાદિક થયા કેવલી,
 અનુભવ ફલ રસ દેખ લલના ॥ આદિં ॥ ૪ ॥
 નાભિરાયા કુલ મંડણો, મરૂદેવી સર હંસ લલના;
 ઋષભદેવ નિત વંદિયે, જ્ઞાનવિમલ અવતંસ લલના.
 ॥ આદિં ॥ ૫ ॥

પછી જયવીરરાય ‘આભવમખંડા’ સુધી કહેવા, ત્યાર
 પછી ખમાં દેઈ ઇચ્છાકારેણ સંહિસહ ભગવન્ ! શ્રી
 અજિતનાથ જિન આરાધનાર્થ’ ચૈત્યવંદન કંઈ ? ઇચ્છ’, કહી
 ચૈત્યવંદન કહેલું તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી અજિતનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-શુદ્ધ વૈશાખની તેરશે, ચવિયા
 ૧ વિજયંત; મહા શુદ્ધિ આઠમ જનમીયા, બીજા શ્રી-
 અજિત; મહા ૨ શુદ્ધી નવમે મુનિ થયા, પોષી ઇગ્યા-
 રસ; ઉજ્જવલ ઉજ્જવલ કેવલી, થયા અક્ષય કૃપા-
 રસ; ચૈત્ર (વૈશાખ) શુક્લ પંચમી દિને જો, પંચમ
 ગતિ લહ્યા જોહ; ધીરવિમલ કવિરાયનો, નય પ્રણમે
 ધરી નેહ ॥ ૧ ॥

૧. વિજય જોલે. ૨ મહિમા જોલે.

પછી જંકિયિં નમુત્યુણું અરિકંત ચેધયાણું
અન્નત્યં કહી એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી, પારી નીચે
પ્રમાણે થાય કહેવી.

થાય-અણત જિનપતિનો, દેહ કંચન જરીનો;
ભવિક જન નગીનો, જેહથી મોહ ખીનો; હું તુજ પદ
લીનો, જેમ જલ માંહે મીનો; નવિ હોય તે દીનો,
તાહરે ધ્યાને ખીનો ॥ ૧ ॥

આ થાય કહી ઊભા ઊભા જયવીયરાય ‘આલવ-
મખંડા’ સુધી કહેવા. આ પ્રમાણે સર્વે તીર્થંકરોના દેવ-
વંદનનો વિધિ જાણવો. એટલે કે સોલ્લમા, ખાવીસમા, ત્રેવી-
સમા અને ચોવીસમા તીર્થંકર પ્રભુના દેવવંદનનો વિધિ
પ્રથમ પ્રભુના વિધિ પ્રમાણે જાણવો અને બાકીના પ્રભુનો
વિધિ બીજા શ્રી અજિતનાથ પ્રભુના વિધિ પ્રમાણે જાણવો.

॥ શ્રી સંભવનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-સપ્તમ^૧ ગ્રેવેયક થકી, ચવિયા શ્રી
સંભવ; ફાગણ શુદ્ધિ આઠમ દિને, ચઉદસી અભિનવ
૥૧૨૥ મૃગશિર માસે જન્મીયા, તિણી પૂનમ સંજમ;
કાર્તિક વદી પંચમી દિને, લહે કેવલ નિરૂપમ ૥૨૥
પંચમી ચૈત્રની ઉજલી એ, શિવ પહોંત્યા જિનરાજ;
જ્ઞાનવિભક્ત પ્રભુ પ્રભુમતાં, સીઝે સઘલાં કાજ ૥૩૥

થાય-જિન સંભવ વારૂ, લંછને અશ્વધારૂ; ભવ-

૧ નવમ દેવલોકે, ચરિત્રે.

જલ નિધિ તાર, કામગદ તીવ્ર દાર; સુરતર પરિવાર,
દૂષમા કાલ માર; શિવસુખ કિરતાર, તેહના ધ્યાન
સાર ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી અભિનંદન જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-જયંત^૧ વિમાન થકી ચળ્યા, અભિ-
નંદન રાયા; વૈશાખ શુદ્ધી ચોથે, માધ-શુદ્ધી બીજે
જ્યા; મહા શુદ્ધી બારસ ગ્રહિય દિક્ખ, પોષ શુદ્ધી
ચઉદશ; કેવલ શુદ્ધી વૈશાખની, આઠમે શિવસુખ રસ,
ચઉથા જીનવરને નમી એ, ચઉ ગતિ ભ્રમણ નિવાર;
જ્ઞાનવિમલ ગણપતિ કહે, જિનગુણનો નહીં પાર ॥૧૥

થોય-અભિનંદન વંદો, સૌમ્ય માકંદ કંદો; નૃપ
સંવર નંદો, ધર્ષિતાશેષ કંદો; તમ તમિર દિણુદો,
લંછને વાનરિદો; જસ આગલ મંદો, સૌમ્ય ગુણ
સારદિદો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સુમતિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-શ્રાવણ શુદ્ધી બીજે ચળ્યા, મેહેલીને
જયંત^૨; પંચમી ગતિ દાયક નમું, પંચમ જિન સુ-
મતિ; શુદ્ધી વૈશાખની આઠમે, જનમ્યા તિમ સંજમ;
શુદ્ધી નવમી વૈશાખની, નિરૂપમ જસ શમ દમ;
ચૈત્ર અગ્યારસ ઉજલી એ, કેવલ પામે દેવ; શિવ
પામ્યા તિણે નવમીયે, નય કહે કરો તસ સેવ ॥૧૥

૧ વિજય. ૨ વિજયંત, ચરિત્રે.

થાય-સુમતિ સુમતિ આપે, દુઃખની કોડિ કાપે;
સુમતિ સુજસ વ્યાપે, બોધિનું બીજ આપે; અવિચલ
પદ થાપે; જાપ હીપ પ્રતાપે; કુમતિ કદ હી નાપે, બે
પ્રભુ ધ્યાન વ્યાપે ॥ ૧૧ ॥

॥ શ્રી પદ્મપ્રભુ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-નવમા ગ્રૈવેયકથી ચળ્યા, મહા વહી
છઠ દિવસે; કાર્તિ વહી બારશે જનમ, સુર નર સવિ
હરખે; વહી તેરસ સંજમ ગ્રહે, પદ્મપ્રભુ સ્વામી; ચૈત્રી
પૂનમ કેવલી, વલી શિવગતિ પામી, મૃગશિર વહી
ઠગિયારશે એ, રક્તકમલ સમ વાન; નય વિમલ જિ-
નરાજનું, ધરીયે નિર્મલ ધ્યાન ॥ ૧ ॥

થાય—પદ્મપ્રભુ સોહાવે, ચિત્તમાં નિત્ય આવે;
મુગતિ વધુ મનાવે, રક્ત તનુ કાંતિ પાવે; દુઃખ નિકટ
નાવે, સંતતિ સૌખ્ય પાવે; પ્રભુ ગુણ ગણ ધ્યાવે,
અષ્ટ મહા સિદ્ધિ થાવે ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સુપાર્શ્વનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-છટ્ટા ગ્રૈવેયકથી ચલી, જિનરાજ સુ-
પાસ; ભાદરવા વહી આઠમે, અવતરિયા ખાસ; જોડ
શુકલ બારસે જાણ્યા, તસ તેરસે સંજમ; ફાગુણ વહી
છટ્ટે કેવલી, શિવ લહે તસ સતમી; સતમ જિનવર

નામથી એ, સાત ઇતિ શમંત; જ્ઞાનવિમલસૂરિ નિત
રહે, તેજ પ્રતાપ મહંત ॥ ૧ ॥

થોય-ફલે કામિત આશ, નામથી દુઃખ નાશ;
મહિમ મહિમ પ્રકાશ, સાતમા શ્રી સુપાસ; સુર નર
જસ દાસ, સંપદાનો નિવાસ; ગાય ભવિ ગુણ રાસ,
જેહના ધરી ઉદ્ધાસ ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી ચંદ્રપ્રભ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-ચંદ્રપ્રભ જિન આઠમા, ચંદ્રપ્રભ
સમ દેહ; અવતરીયા વિજયંતથી, વહી પંચમી
ચૈત્રહ; પોષ વહી ખારસ જનમીયા, તસ તેરસે સાધ્ય;
ફાગુણ વહીની સાતમે, કેવલ નિરાખાધ; ભાદ્રવ સાતમ
શિવ લદ્યા એ, પૂરી પૂરણ ધ્યાન; અઠ્ઠમહા સિદ્ધિ
સંપજે, નય કહે જિન અભિધાન ॥ ૧ ॥

થોય-શુભ નરગતિ પામી, ઉઘમે ધર્મ પામી;
જિન નમો શિર નામી, ચંદ્રપ્રભ નામ સ્વામી; મુજ
અંતરજામી, જેહમાં નહિય ખામી; શિવગતિ વર-
ગામી, સેવના પુણ્યે પામી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સુવિધિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-ગોરા સુવિધિ જિણુંદ, નામ બીજું
પુષ્પદંત; ફાગુણ વહી નોમે ચવ્યા, મેહેલી સુર આનત;
મૃગશિર વહી પંચમી જણ્યા, તસ છટ્ટે દીક્ષાકાતિ

શુદ્ધી ત્રીજે કેવલી, દીયે બહુ પરે શિક્ષા; શુદ્ધી નવમી
ભાદ્રવા તણી એ, અજર અમર પદ હોય; ધીરવિમલ
સેવક કહે, એ નમતા સુખ હોય ॥૧૧॥

થાય-સુવિધિ જિન ભદંત, નામ વલી પુષ્પદંત;
સુમતિ તરણી કંત, સંતથી જોહ સંત; કીયો કર્મ
દુરંત, લચ્છી લીલા વરંત; ભવજલધિ તરંત, તે
નમીજે મહંત ॥૧૧॥

॥ શ્રી શીતલનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-પ્રાણુત કલ્પ થકી ચળ્યા, શીતલ
જિન દશમા, વહી વૈશાખની છટ્ઠે જાણુ, દાહજવર પ્રશ-
મ્યા, વહી પોષ ચઉદશ દિને, કેવલી પરસિદ્ધ, વહી
બીજે વૈશાખની એ, મોક્ષ ગયા જિનરાજ; જ્ઞાનવિમલ
જિનરાજથી, સીજે સંવસા કાજ ॥૧૧॥

થાય-સુણુ શીતલદેવા, વાલહી તુજ સેવા, જેમ
ગજ મન રેવા, તુંહિ દેવાધિદેવા, પર આણુ વહેવા,
શર્મ છે નિત્ય મેવા, સુખ સુગતિ લહેવા, હેતુ દુઃખ
ખપેવા ॥૧૧॥

॥ શ્રી શ્રેયાંસનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-અચ્યુત કલ્પ થકી ચળ્યા, શ્રી શ્રેયાંસ
જિણુંદ, જોહ અંધારી દિવસ છટ્ઠે, કરત બહુ આનંદ;
ફાગુણુ વહી બારસો જનમ દીક્ષા તસ તેરસ; કેવલી

મહા અમાવસી, દેશન ચંદન રસ; વદિ શ્રાવણ ત્રીજે
લહા એ, શિવસુખ અખય અનંત; સકલ સમીહિત
પૂરણે, નય કહે એ ભગવંત ॥ ૧ ॥

થાય-સવિ જીન અવતંસ, જસ ઇક્રિખાગ વંશ,
વિજિત મદન કંસ, શુદ્ધ ચારિત્ર હંસ; કૃત ભય
વિવંસ, તીર્થનાથ શ્રેયાંસ; વૃષભ કકુદ અંશ, તે
નમું પુણ્ય અંશ ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી વાસુપૂજ્ય જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-પ્રાણતથી ઇહાં આવિયા, જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ
નવમી; જનમ્યા ફાગુણ ચૌદશી, અમાસી સંજમી;
મહા શુદ્ધિ બીજે કેવલી, ચૌદશ આપાદી, શુદ્ધિ શિવ
પામ્યા ઈર્મ કષ્ટ, સવિ દ્વરે કાલી; વાસુપૂજ્ય જિન
ખારમા એ, વિદુમ રંગે કાય; શ્રી નયવિમલ કહે
ઈસ્યું, જિન નમતાં સુખ થાય ॥૧॥

થાય-વાસુદેવ નૃપ તાત, શ્રી જયાદેવી માત;
અણુ કમલ ગાત, મહિષ લંછન વિખ્યાત; જસ ગુણ
અવદાત, શીત જાણે નિવાત; હોય નિત સુખ સાત,
ધ્યાવતા દિવસ રાત ॥૧॥

॥ શ્રી વિમલનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-અદ્ભુત કલ્પ થકી ચળ્યા, માધવ શુદ્ધિ
ખારસ; શુદ્ધિ મહા ત્રીજે જણ્યા, તસ ચોથો વ્રત રસ;
દે. ૬

શુદ્ધિ પોષ છટે લહ્યા, વર નિર્મલ કેવલ; વદિ સાતમ
આષાઢની, પામ્યા પદ અવિચલ, વિમલ જિણેસર
વંદિયે એ, જ્ઞાનવિમલ કરિ ચિત્ત; તેરસમે જિનનિત
દિયે, પુણ્ય પરિગલ વિત્ત ॥ ૧ ॥

થોય-વિમલ વિમલ ભાવે; વંદતા દુઃખ જાવે;
નવ નિધિ ધર આવે, વિશ્વમાં માન પાવે; સુઅર
લંછન કહાવે; ભોમિ ભર ખેદ થાવે; મુનિ વિનતિ
જણાવે, સ્વામીનું ધ્યાન ધ્યાવે ॥૧॥

॥ શ્રી અનંતનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-પ્રાણુત થકી ચવિયા ઈહાં, શ્રાવણ વહી
સાતમ; વૈશાખ વહી તેરસી, જનમ્યા ચઉદસ વ્રત;
વહી વૈશાખ ચઉદશી, કેવલ પુણ્ય પામ્યા; ચૈત્ર સુદી
પંચમી દિને, શિવ વનિતા કામ્યા; અનંત જિનેશ્વર
ચઉદમા એ, ક્રીધા દુશ્મન અંત; જ્ઞાનવિમલ કહે
નામથી, તેજ પ્રતાપ અનંત ॥૧॥

થોય- અનંતજિન નમીજે, કર્મની કોટી છીજે;
શિવ સુખફલ લીજે; સિદ્ધિલીલા વરીજે, બોધિબીજ
મોય દીજે, એટલું કામ કીજે; મુજ મન અતિ રીજે,
સ્વામીનું કાર્ય સીજે ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી ધર્મનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-વૈશાખ શુદ્ધિ સાતમે, ચવિયા શ્રીધર્મ;

વિજય થકી માહા માસની, શુદ્ધિ ત્રીજે જનમ; તેરસ માહે ઉજલી, લીયે સંજમ ભાર; પોષી પૂનમે કેવલી, ગુણના ભંડાર; જેઠી પાંચમી ઉજલી એ, શિવપદ પામ્યા જેહ; નય કહે એ જિન પ્રણમતાં, વાધે ધર્મ સનેહ ॥ ૧ ॥

થાય-ધરમ જિનપતિનો, ધ્યાન રસ માંહે લીનો; વર રમણ શચીનો, જેહને વર્ણ લીનો; ત્રિભુવન સુખ કીનો, લંછને વજ્ર દીનો; નવિ હોય તે દીનો, જેહને તું વસીનો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી શાંતિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-ભાદ્રવા વદી સાતમ દિને, સંવદૃથી ચવિયા; વદી તેરશે જેઠે જણ્યા, દઃખ દોહગ સમીયા; જેઠ ચઉદસ વદી દિને, લીયે સંજમ પ્રેમ, કેવલ ઉજ્જવલ પોષની, નવમી દિને ખેમ; પાંચમ ચક્રી પરવડા એ, સોલમા શ્રી જિનરાજ, જેઠ વદી તેરશે શિવ લલા, નય કહે સારો કાજ ॥૧॥

થાય- જિનપતિ જયકારી, પાંચમે ચક્રધારી, ત્રિભુવન સુખકારી, સમ્મ ભય ધતિ વારી; સહસ ચઉસઠ નારી, ચઉદ રત્નાધિકારી; જિન શાંતિ જિતારી, મોહ હસ્તિ મૃગારી ॥ ૧ ॥ શુભ કેસર ઘોલી, માંહે કુર્પૂર ચોલી; પેહેરી સીત પટોલી, વાસિયે ગંધ ચૂલી; ભરી પુષ્પ પટોલી, ટાલિયે દુઃખ હોલી; સવિ જિનવર

ટોલી, પૂજિયે ભાવ ભોલી ॥૨॥ શુભ અંગ ઇચ્છ્યાર,
 તેમ ઉપાંગ બાર; વલી મૂલ સૂત્ર ચાર, નંદી અનુ-
 યોગ દ્વાર; દશ પયન્ન ઉદાર, છેદ પદ્ વૃત્તિ સાર;
 પ્રવચન વિસ્તાર, ભાષ્ય નિર્યુક્તિ સાર ॥૩॥ જય
 જય જય નંદા, જૈનદષ્ટિ સૂરિંદા; કરે પરમાનંદા,
 ટાલતા દુઃખ દંદા; જ્ઞાનવિમલ સૂરિંદા, સામ્ય માકંદ
 કંદા; વર વિમલ ગિરિંદા, ધ્યાનથી નિત્ય ભદા ॥૪॥

॥ શ્રી શાંતિનાથ જિન સ્તવન ॥

[મોતીઝાની દેશી]

સકલ સમિહિત સુરતરુ કંદા, શાંતિકરણ શ્રીશાં-
 તિ જિણુંદા; સાહિબા જિનરાજ હમારા, મોહના
 જિનરાજ હમારા [એ આંકણી] ત્રિકરણ શુદ્ધ
 ચરણ તુજ વલગ્યો, પલક માત્ર ન રહું હવે અલગો
 ॥ સાહિબાં ॥ ૧ ॥ વલગ્યો તે અલગો કેમ જાશે,
 છંડાયો પણ તુમ્હે નવિ છંડાશે, સાહિબાં પ્રભુ તુમ્હે
 કાઠશું નેહ ન લાવો, વીતરાગ કહી સવિ સમજવો
 ॥ સાહિબાં ॥ ૨ ॥ બીજા અવર કહો એમ સમજે,
 પણ છોડ દીધાથી રીજે, સાહિબાં; બાલકના હઠથી
 નવિ ચાલે, જે માગે તે માવિત્ર ચાલે ॥ સાહિબાં
 ॥ ૩ ॥ ભક્તે ખેંચી મન માંહે આણ્યો, સહજ સ્વ-
 ભાવે પણ મેં જાણ્યો, સાહિબાં; માહારે એક
 પ્રતિજ્ઞા સાચી, તુમ પદ સેવા એક જ જાચી ॥ સાહિ-
 બાં ॥૪॥ કબજે આંખ્યા કેમ છૂટીજે, નેહ મુહ માગે

તેહ જ દીજે, સાહિબાં; અભેદપણે જો મનમાં મલ-
શેા, કબજેથી પ્રભુ તોયે નીકલશેા ॥ સાહિબાંનાપા
અકૂબય ભાવનિધિ તુમ પાસ, આપી દાસને પૂરે
આશ, સાહિબાં; જ્ઞાનવિમલ સમકિત પ્રભુતાઈ, દીધે
સાહેબ એહ વડાઈ ॥ સાહિબાં ॥ ૬ ॥

॥ શ્રી કુંથુનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-શ્રાવણ વદી નવમી દિને, સંવદ્ધથી
ચવિયા; વદી ચઉદશ વૈશાખની, જિન કુંથુ જાણીયા;
વદી પંચમી વૈશાખની; લીયે સંયમ ભાર; શુદ્ધી ત્રીજે
ચૈત્રહ તણી, લહે કેવલ સાર; પડવા દિને વૈશાખની
એ; પામ્યા અવિચલ ઠાણ; છડા ચઢી જયકર,
જ્ઞાનવિમલ સુખખાણ ॥ ૧ ॥

થોય-જિન કુંથુ દયાલા, છાગ લાંછન સુહાલા;
જસ ગુણ શુભ માલા, કંઠે પહેરે વિશાલા, નમત
ભવિ ત્રિકાલા, મંગલ શ્રેણી માલા, ત્રિભુવન તેજ-
લા, તાહરે તેજ માલા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી અરનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-સરવારથથી આવિયા, ફાગણ શુદ્ધી
(બીજ) ત્રીજે, મૃગશિર શુદ્ધી દશમી જણ્યા, અરદેવ
નમીજે; મૃગશિર શુદ્ધી એકાદશી, સંજમ આદરિયો;

કાતિ ઉજ્જવલ બારસે, કેવલ ગુણ વરીયો; શુદ્ધી
દશમી મૃગશિર તણી એ, શિવ પદ લહે જિનનાથ;
સત્તમ ચક્રીને નમું, નય કહે જોડી હાથ ॥ ૧ ॥

થોય-અર જિન જુહાઈ, કર્મનો કલેશ વાઈ;
અહનિશ સંભાઈ; તાહઈનામ ધાઈ; કૃત જય જય કાઈ,
પ્રાપ્ત સંસાર સાઈ, નવિ હોય તે સાઈ, આપણો
આપ તાઈ ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી મહિલનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-ચંબ્યા જયંત વિમાનથી, ફાગણ શુદ્ધી
ચઉથે; મૃગશિર શુદ્ધી ઇગ્યારસે, જન્મ્યા નિર્ગથે;
જ્ઞાન લહ્યા એકણ દિને, કલ્યાણક ત્રીન; ફાગણ સુદી
બારસ લહે, શિવ સદન અદીન; મહિ જિણેસર
નીલડા એ, ઓગણીશમા જિનરાજ; અણપરણ્યા
અણભવપદ, ભવજલ તરણ જહાજ ॥ ૧ ॥

થોય-જિનમહી મહિલા, વાને છે જોહ નીલા; એ
અચરિજ લીલા, સ્ત્રી તણે નામ પીલા; દુશ્મન સવિ
પીલ્યા, સ્વામિ જે છે વસિલા; અવિચલ સુખ લીલા,
દીજીએ સુણી રંગીલા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી મુનિસુવ્રત જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-અપરાજિતથી આવિયા, શ્રાવણ શુદ્ધી
પૂનમ; આઠમ જેઠ અંધારડી, થયો સુવ્રત જનમ; ફાગ-
ણ શુદ્ધી બારસે વ્રત, વહી બારસે જ્ઞાન; ફાગણની તિમ

જેઠ નવમી, કૃષ્ણે નિર્વાણ; વર્ણ રયામ ગુણ ઉજ્જલા,
તિહુયણ કરે પ્રકાશ; જ્ઞાનવિમલ જિનરાજના, સુર
નર નાયક હાય ॥ ૧ ॥

થોય-મુનિસુવ્રત સ્વામી, હું નમું શીશ નામી,
મુજ અંતરયામી, કામ દાતા અકામી; દુઃખ દોહગ
વામી, પુણ્યથી સેવ પામી; શમ્યા સર્વદા રામી,
રાજ્યતા પૂર્ણ પામી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી નમિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-આસો શુદ્ધ પૂનમ દિને, પ્રાણુતથી
આયા, શ્રાવણ વદી આઠમ દિને, નમિ જિનવર જાયા;
વદી નવમી આષાઠની, થયા તિહાં અણુગાર, મૃગશિર
શુદ્ધ અગ્યારસે, વર કેવલ ધાર; વદી દશમી વૈશાખની
એ, અખય અનંતા સુખ; નય કહે શ્રી જિનનામથી,
નાસે દોહગ દુઃખ ॥ ૧ ॥

થોય-નમી જિનવર માનો, જેહ નહીં વિશ્વ
છાનો; સુત વપ્રા માનો, પુણ્ય કેરો ખબનો; કનક
કમલ વાનો, કુંભ છેજે કૃપાનો; સવિ ભુવન પ્રમાનો,
તેહ શું એકતાનો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી નેમિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-અપરાજિતથી આવિયા, કાતિ વદી

ખારસ; શ્રાવણ શુદ્ધ પંચમી જળ્યા, યાદવ અવતંસ;
 શ્રાવણ સુદ્ધ છંદે સંજમી, આસો અમાવાસ નાણ;
 શુદ્ધ આષાઢની આઠમે, શિવ સુખ લહે રસાલ; અરિઃ
 નેમિ અણુપરણીયા એ, રાજિમતીના કંત; જ્ઞાનવિ-
 મલ ગુણ એહના, લોકોત્તર વૃત્તાંત ॥ ૧ ॥

થોય-^૧ગયા શસ્ત્રાગારે, શંખ નિજ હાથ ધારે;
 ક્રિયો શબ્દ પ્રચારે, વિશ્વ કંખ્યા તિવારે; હરિ સંશય
 ધારે, એહની કાઠસારે; જયો નેમકુમારે, બાલથી બલ-
 ચારે ॥૧૧॥ ચ્યાર જંખૂ દ્વીપે, વિચરંતા જિનદેવ;
 અડ ધાતકી ખડે, સુરનર સારે સેવ; અડ પુષ્કર અરધે
 ઇણિ પરે વીશ જિનેશ; સંપ્રતિ એ સોહે, પંચ વિદેહ
 નિવેશ ॥૨॥ પ્રવચન પ્રવહણ સમ, ભવજલનિધિને
 તારે; કોહાદિક મહોટા, મનઃ તણા ભય વારે; જિહાં
 જીવદયા રસ, સરસ સુધારસ દાખ્યો; ભવિ ભાવ
 ધરીને, ચિત્ત કરીને ચાખ્યો ॥૩॥ જિનશાસન સાંનિ-
 ધ્ય, કારી વિવન વિદારે; સમકિત દૃષ્ટિ સુર, મહિમા
 બસ વધારે; શત્રુજય ગિરિ સેવો, [જિમ] પામો ભવ-
 પાર; કવિ ધીરવિમલનો, શિષ્ય કહે સુખદાર ॥૪॥

॥ શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તવન ॥

રહો રહો રે નેમજી [યાદવ] દો વડીયાં, દો વડીયાં.
 દો ચાર વડીયાં, રહો રહો રે નેમજી ॥ એ આંકણી ॥

૧. પ્રથમ થોય માહિતિ છંદે. બીજી, ત્રીજી અને
 ચોથી થોય 'પુંડરગિરિ મહિમા' એ દેશીમાં છે.

મોજ મહિરાણુ શિવાદેવી જાયા, તુમે છો આધાર અડ
વડિયાં ॥ રહોં ॥ ૧ ॥ નાહ વિવાહ ચાહ કરીએ, કયું
જવત ફીર રથ ચડિયાં રહોં; પશુય પોકાર સુણીય
કીય કરણા, છોડી દીએ પશુ પંખી ચિડીયા ॥ રહોં
॥ ૨ ॥ ગોદ બિછાઉ મેં બલી જાઉં, કરું વિનતી ચરણે
પડિયાં રહોં; પીયુ વિણુ દીહા તે વરિસ સમોવડુ, ન
ગમે શયન ને સેજડિયાં ॥ રહોં ॥ ૩ ॥ વિરહ દીવાની
વિલપતિ જોવન, વાડી વન ધરસે રડીયાં રહોં; અષ્ટ
ભવાંતર નેહ નિવાહત, નવમે ભવ તે વિછડીયાં ॥ રહોં
॥ ૪ ॥ સહસા વન માંહે સ્વામિ સુણીને, રાજુલ રૈવત-
ગિરિ ચડિયાં રહોં; પીયુ કર નિજ શિર હાથ દેવાવત,
ચાખે ચારિત્ર સેલડિયાં ॥ રહોં ॥ ૫ ॥ યાદવવંશ
વિભૂષણુ નેમજી, રાજુલ મીઠી વેલડીયાં રહોં; જ્ઞાન-
વિમળ ગુણદંપતિ નિરખતા, હરખિત હોય મેરી
આંખડિયાં ॥ રહોં ॥ ૬ ॥

॥ શ્રીપાર્શ્વનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-કૃષ્ણ ચોથ ચૈત્રહ તણી, પ્રાણુતથી
આયા; પોષ વહી દશમી જનમ, ત્રિભુવન સુખ પાયા;
પોષ વહી ઇગ્યારશે, લહે મુનિવર પંથ, કમઠાસુર ઉપ-
સર્ગનો, ટાલ્યો પલીમંથ; ચૈત્ર કૃષ્ણ ચોથહ દિને એ,
જ્ઞાનવિમલ ગુણુ નૂર; શ્રાવણુ શુદ્ધી આઠમે લલા, અવિ-

ચલ સુખ ભરપૂર ॥ ૧ ॥

થાય-જલધર અનુકારે, પુણ્ય વલ્લી વધારે, કૃત
સુકૃત સંચારે, વિધનને જે વિદારે; નવ નિધિ આગારે,
કષ્ટની કોડિ વારે, મુઝ પ્રાણાધારે, માત વામા મદહારે
॥૧॥ અર જનમ સુહાવે, વીર ચારિત્ર પાવે; અનુભવ
લય લાવે, કેવલજ્ઞાન પાવે; પંચ જે કલ્યાણ, સંપ્રતિ
જે પ્રમાણ, સવિ જિનવર ભાણ, શ્રી નિવાસાહિઠાણ
॥૨॥ દશ વિધ આચાર, જ્ઞાનના જિહાં વિચાર, દશ
સત્ય પ્રકાર, પરચક્ષ્ણાદિ વિચાર; મુનિ દશ ગુણુ-
ધાર, દયા જિહાં ઉદાર; તે પ્રવચન સાર, જ્ઞાનના જે
આગાર ॥૩॥ દશ દિશિ દિશિપાલા, જે મહા લોગ-
પાલા, સુર નર મહીપાલા, શુદ્ધ દષ્ટિ કૃપાલા; નય
વિમલ વિશાલા, જ્ઞાન લચ્છી મયાલા, જય મંગલ-
માલા, પાસ નામે સુખાલા ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામીનું સ્તવન ॥

[થારે માથે પચરંગી પાગ, સોનેરા છોગલો માફલ-એ દેશી]

પ્રભુ પાસ જિણેસર ભુવન દિનેસર સંકરો સા-
હેબલ, લીલા અલવેસર ધીરમાં મંદર ભૂધરો સાહે-
બલ; તું અગમ અગોચરકૃત શુચિ સુંદર સંવરો
સાહેબલ ॥ પય નમિત પુરંદર તનુ છબી નિર્મલ
જલધરો સાહેબલ ॥૧॥ તું અક્ષય અરૂપી બ્રહ્મ સરૂપી
ધ્યાનમાં સાહેબલ, ધ્યાયે જે જોગી તુમ ગુણ જોગી

જ્ઞાનમાં સાહેબજી; વ્યવહાર પ્રકાસી નિશ્ચય વાસી
 નિજમતે સાહેબજી, નિજ આતમ દરસી અમલ અ-
 જેસી નયમતે સાહેબજી. ॥ ૨ ॥ ૫૮ દરસન ભાસે
 યુક્તિ નિરાસે શાસને સાહેબજી, સ્યાદ્વાદ વિશાલે
 સતેજ સમાજે ભાવને સાહેબજી; તું જ્ઞાનને જ્ઞાની
 આતમ ધ્યાની આતમા સાહેબજી, પરમાગમ વેદી
 ભેદ અભેદી નહી તમા સાહેબજી ॥ ૩ ॥ તું એક અનેકે
 બહુત વિવેકે દેખીએ સાહેબજી, આતમ તત્ત કામી
 અવગુણ અકામી લેખીએ સાહેબજી, સવિગુણ આરામી
 છો બહુ નામી ધ્યાનમાં સાહેબજી, આપે ગત નામી
 અંતરજામી જ્ઞાનમાં સાહેબજી ॥ ૪ ॥ તું અનિયત
 ચારી નિયત વિચારી યોગમાં સાહેબજી, અધ્યાતમ
 સેલી એમ બહુ ફેલી આગમે સાહેબજી; તું ધર્મ
 સંન્યાસી સહજ વિલાસી સમ ગુણે સાહેબજી, મોહારિ
 વિનાશી તું જિતકાશી કવિ ભણે સાહેબજી ॥ ૫ ॥
 જ્ઞાન દર્શન ખાયક ગુણ મણિ લાયક નાથ છે સાહે-
 બજી, દુર્ગતિ દુઃખ ધાયક ગુણનિધિ દાયક હાથ છે
 સાહેબજી, જિત મન્મથ સાયક ત્રિભુવન નાયકરંજણો
 સાહેબજી, અનેકાંતિ એકાંતિ તું વેદાંતિ અગંજણો
 સાહેબજી ॥ ૬ ॥ ધ્યાનાનલ યોગે પુદ્ગલ ભોગે તેં દહ્યા
 સાહેબજી, અંતર રિપુ હણીયા મૂલથી ખણીયા નવિ
 રહ્યા સાહેબજી; તો હેતુ સમીયો સુરવર નમીયો સહુ
 કહે સાહેબજી, એ જગથી ન્યારો ચરિત્ર તમારો કુણુ

લહે સાહેબજી ॥૭॥ એમ તુમ ગુણ થુણીએ કર્મને હ-
ણીએ પલકમાં સાહેબજી, પણ નવિ અવગણિએ સેવક
ગણીએ પલકમાં સાહેબજી; વામાએ નંદા ત્રિભુવન
ઈંદા સંથુણે સાહેબજી, જ્ઞાનવિમલ સૂરીંદા, તુમ પય
બંદા ગુણ ભણે સાહેબજી ॥ ૮ ॥

॥ શ્રી વર્ધમાન જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-શુદ્ધિ અપાઠ ૭૩ દિવસે, પ્રાણુતથી
અવિયા; તેરસ ચૈત્રહ શુદ્ધિ દિને, ત્રિશલાએ જળીયા;
મૃગશિર વદી દશમી દિને, આપે સંયમ આરાધે; શુદ્ધિ
દશમી વૈશાખની, વર કેવલ સાધે; કાતી કૃષ્ણ અમા-
વસીએ, શિવગતિ કરે ઉદ્યોત; જ્ઞાનવિમલ ગૌતમ
લહે, પર્વ દીપોત્સવ હોત ॥ ૧ ॥

થાય-લહો ભવ જલ તીર, ધર્મ કોટીર હીર;
હરિત રજ સમીર, મોહભૂ સારસીર, હરિત દહન તીર;
મેરૂથી અધિક ધીર; ચરમ શ્રી જિનવીર, ચરણ કલ્પદ્રુ
કીર ॥ ૧ ॥ ઇમ જિનવર માલા, પુન્ય નીર પ્રવાલા;
જગ જંતુ દયાલા, ધર્મની સત્રશાલા; કૃત સુકૃત સુ-
ગાલા, જ્ઞાન લીલા વિશાલા; સુરનર મહિપાલા, વંદતા
છે ત્રિકાલા ॥૨॥ શ્રીજિનવર વાણી, દ્વાદશાંગી રચા-
ણી; સુગુણ રચણ ખાણી, પુણ્ય પીયૂષ પાણી; નવમ
રસ રંગાણી, સિદ્ધિ સુખની નિશાણી; દુહ પાલણ
ધાણી, સાંભલો ભાવ આણી ॥૩॥ જિનમત રખવાલા,
જે વલી લોગવાલા; સમકિત ગુણવાલા, દેવ દેવી

કૃપાલા,કરો મંગલ માલા,ટાલીને મોહ હાલા; સહજ
મુખ રસાલા, બોધ દીજે વિશાલા ॥૪૧॥

॥ શ્રી મહાવીર સ્વામીનું સ્તવન ॥

[આજ ગઈતી હું સમવસરણમાં—એ દેશી]

વંદો વીર જિણેસર રાયા, ત્રિશલા માતા જાયાજી,
હરિલંછન કંચન વનકાયા, મુજમન મંદિર આયાજી ॥
વંદો ॥ ૧ ॥ દુષ્પ્રમ સમયે શાસન જેહનો, શીતલ ચંદન
છાયાજી; જે સેવંતા ભવિજન મધુકર, દિનદિન હોત
સવાયાજી ॥ વંદો ॥ ૨ ॥ તે ધન્ય પ્રાણી સદ્ગતિ
ખાણી, જસ મનમાં જિન આયા જી; વંદન પૂજન
સેવન કીધી, તે કા જનની માયા જી ॥ વંદો ॥ ૩ ॥
કર્મ કહિન ભેદન બલવત્તર, વીર બિરૂદ જિન પાયા
જી; એકલમદલ અતુલી બલ અરિહા, દુશ્મન દૂર
ગમાયાજી ॥ વંદો ॥ ૪ ॥ વાંછિત પૂરણ સંકટ ચૂરણ,
માત પિતા તું સહાયાજી; સિંહપરે ચારિત્ર આરાધી,
મુજસ નિશાન બજાયાજી ॥ વંદો ॥ ૫ ॥ ગુણ અનંત
ભગવંત બિરાજે, વર્ક્ષમાન જિનરાયાજી; ધીરવિમલ
કવિ સેવક નય કહે, શુદ્ધ સમકિત ગુણ દાયા જી ॥
વંદો ॥ ૬ ॥

પછી સંપૂર્ણ જયવીરરાય કહેવાં પછી—

૧૧ શ્રી શાશ્વતા-અશાશ્વતા જિન દેવવંદન।

ચૈત્યવંદન-સકલ મંગલકાર એહી, સિદ્ધ સકલ
 પથ ડાણુ; સ્યાદ્વાદ સાધન પદ એહી, અધ્યાતમ ગુણ
 ડાણુ; સહીએ નમો જિણાણુ (એ-આંકણી,) ॥ ૧ ॥
 બિહુતેર લક્ષ સગ કોડિ ભવણુવઠ, સાસય જિણુ-
 હરમાણુ; તેરસે નેબ્યાસી કોડિ, સગ સદ્ગી બિખલ
 પરિમાણુ ॥ સહીનાર ॥ મેરૂ વૈતાલ્ય વખારા કંચન,
 ચમક કુંડલ જાણુ; એકત્રીશસે ઓગણ્યાસી જિનહર,
 માનવ લોકે વખાણુ ॥ સહી ॥ ૩ ॥ તિલખ ઇક્યાસી
 સહસ ચારસો, એંશી (ત્રયાસી) અધિક બિખ જાણુ;
 રૂચક કુંડલ નંદીસર પ્રમુખે, સુંદર એંસી ચેઇયાણુ ॥
 સહી ॥ ૪ ॥ અડશત નવ સહસા ચાલીસા, બિખતણુ
 પરિમાણુ; સરવાલે બત્રીશસે ગુણસદ્ગી, તિર્યગ્ લોકે
 ચેઇયાણુ ॥ સહી ॥ ૫ ॥ પ્રતિમા ત્રણ લખ સહસ એ-
 કાણુ, ચઉસય તેવીસ પરિમાણુ; સાઠ ચોખારા અવર
 તીખારા, રૂચક કુંડ નંદિઠાણુ ॥ સહી ॥ ૬ ॥ બાર
 દેવલોકે નવ ત્રૈવેયકે, અનુત્તર પંચવિમાણુ; લાખ
 ચોરાશી સહસ સત્તાણુ, ત્રેવીસ ચેઇ જાણુ ॥ સહી ॥
 ૭ ॥ એકસો બાવન કોડી લખ ચોરાણુ, સહસ ચુમા-
 લીસ આણુ; સાતસો સાઠ ઉપર ઉર્ધ્વ લોકે, જિન
 પડિમા મન આણુ ॥ સહી ॥ ૮ ॥ ત્રિભુવનમાંહિ
 સાસય જિનહર, સગવત્ત લક્ષ બસે બ્યાસી; આઠ

કોડી અથ પ્રતિમા સંખ્યા, સુણુને સમકિત વાસી ॥
 સહી૦ ॥ ૯ ॥ પન્નરસે કોડિ ખેંતાલીસ કોડિ, તિમ
 અકાવન્ન લક્ષ્યા; છત્રીસ સહસ એંસી વલી સાધિક,
 સાસય ળિખની સંખ્યા ॥સહી૦ ॥ ૧૦ ॥ એકસો વીસ
 ત્રિખારે પ્રતિમા, ચોમુખે સત ચોવીશ; પાંચ સભા
 તિહાં સાઠ વધારે, એક શત એંસી જગીશ ॥સહી૦
 ॥ ૧૧ ॥ ઋષભ ચંદ્રાનન ને વર્ધમાન, વારિષેણ ચઉ-
 નામે; વ્યંતર જ્યોતિષી માંહે અસંખ્યા, જિનધર
 પદિમા માને ॥સહી૦ ॥ ૧૨ ॥ સકલ સુરાસુર ભાવના
 ભાવે, સમકિત ગુણ દીપાવે; પરિત્ત સંસાર કરી શિવ
 જાવે, કુમતિને મન નવિ ભાવે ॥સહી૦ ॥ ૧૩ ॥ પાતાલે
 ને તિર્યગ્લોકે, પણસય ધણુ પરિમાણુ; કપ્પે સગ
 કર પણસય ધણુમાણુ, સાસય અસાસય જાણુ ॥સહી૦
 ॥ ૧૪ ॥ તીર્થ વિશેષ વલી સાસય વિણુ, શેત્રુંજાદિક
 બહુલાં; તે સવિહુને ત્રિવિધે નમતાં, પાતિક જાએ
 સઘલાં ॥સહી૦ ॥ ૧૫ ॥ જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ નામ જપંતા,
 લહીએ કોડી કલ્યાણુ; મનહ મનોરથ સઘલા સીજે,
 જનમ સકલ સુવિહાણુ ॥સહી૦ ॥ ૧૬ ॥ ભયહર ભગ-
 વંતાણુ જયતૂર, નમો જિણાણુ સહીએ; નમો અવિ-
 ચલ આદિગરાણુ; સહીએ નમો અરિહંતાણુ ॥
 સહી૦ ॥ ૧૭ ॥

પછી જંકિચિં અને નમુત્યુણં કહી, ઊભા થઈને અરિહંત ચેધ્યાણું અને અન્નતથ કહી, એક લોગસ્સમે કાઉસ્સગ્ગ “ચંદેસુનિમ્મલયરા, સુધી કરવો. એક જણ કાઉસ્સગ્ગ પારી ચાર થોથો નીચે પ્રમાણે કહેા.

થોય—ઋષભદેવ નમું ગુણ નિર્મલા, દ્વય માંહે જિમ ભેલી સીતોપલા; વિમલ શેલતણા શણુગાર છે, ભવ ભવ મુઝ ચિત્ત તે રુચે ॥ ૧ ॥ જેહ અનંત થયા જિન કેવલી, જેહ હશે વિચરંતા જે વલી; જેહ અસાસય સાસય ત્રિહું જગે, જિનપડિમા પ્રણમું નિતુ ઝગમગે ॥ ૨ ॥ સરસ આગમ ક્ષીરમહોદધિ, ત્રિપદી ગંગ તરંગ કરી વધી, ભવિક દેહ સદા પાવન કરે, દ્વરિત તાપ રજેમલ અપહરે ॥ ૩ ॥ જિનપ શાસન ભાસન કારિકા, સુરસુરી જિનઆણા ધારિકા; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતાયે દીપતા, દ્વરિત દુષ્ટતણા ભય છપતા ॥ ૪ ॥ અહિ એક જણ મોટી શાંતિ કહે.

॥ શ્રી બૃહચ્છાંતિ સ્તોત્રમ્ ॥

[નવમં સ્મરણમ્]

ભો ભો ભવ્યા: ! શૃણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વમે-
તદ્દયે યાત્રાયાં ત્રિભુવન-ગુરો-રાહતા ભક્તિભાજ:,
તેષાં શાંતિર્ભવતુ ભવતા-મર્હદાદિ-પ્રભાવા, દારોગ્ય
શ્રી ધૃતિમતિકરી કલેશ-વિધ્વંસહેતુ: ॥૧॥

ભો ભો ભવ્યલોકા ! ઇહ હિ ભરતૈરાવતવિદેહ સં-
ભવાનાં સમસ્ત-તીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન-પ્રકંપાનંતર-

મવધિના વિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિઃ સુધોષાધંટા-ચાલ-
નાનંતરં સકલ-સુરાસુરેન્દ્રેઃ સહ સમાગત્ય, સવિનય-
મહદ્ભક્તારકં ગૃહીત્વા ગત્વા કનકાદ્રિ-શૃંગે, વિહિ-
તજન્મભાલિષેકઃ શાંતિમુદ્ધોષયતિ, યથા તતોઽહં કૃતા-
નુકારમિતિ કૃત્વા મહાજનો યેન ગતઃ સપંથા, ઇતિ
ભવ્યજનૈઃ સહ સમેત્ય, સ્નાત્રપીઠે સ્નાત્રં વિધાય
શાંતિમુદ્ધોષયામિ, તત્પૂજ-યાત્રા-સ્નાત્રાદિ-મહોત્સ-
વા-નંતરમિતિ કૃત્વા કણ્ઠં દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્ય-
તાં સ્વાહા ॥૨॥

ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ભગવં-
તોઽહંન્તઃ સર્વજ્ઞાઃ સર્વદર્શિન સ્ત્રિલોકનાથા સ્ત્રિલો-
કમહિતાસ્ત્રિલોક-પૂજ્યા-સ્ત્રિલોકેશ્વરા-સ્ત્રિલોકાઘોત-
કરાઃ ॥ ૩ ॥

ૐ ઋષભ અજિત સંભવ અભિનંદન સુમતિ
પદ્મપ્રભ સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભ સુવિધિ શીતલ શ્રેયાંસ
વાસુપૂજ્ય વિમલ અનંત ધર્મ શાંતિ કુંથુ અર મહિ
મુનિસુવ્રત નમિ નેમિ પાર્શ્વ વર્ધમાનાંતા જિનાઃ
શાંતાઃ શાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહા ॥૪॥

ૐ મુનયો મુનિપ્રવરા રિપુ-વિજય-દુર્ભિક્ષ-
કાંતારેષુ દુર્ગા માર્ગેષુ રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા ॥૫॥

ૐ હ્રીં શ્રી ધૃતિ મતિ કીર્તિ કાંતિ બુદ્ધિ લક્ષ્મી
મેધા-વિદ્યાસાધન-પ્રવેશ નિવેશનેષુ સુગૃહીત-નામાનો
જયંતુ તે જિનેન્દ્રાઃ ॥ ૬ ॥

ૐ રોહિણી પ્રજાપ્તિ વજ્રશૃંગલા વજ્રાંકુશી અપ્ર-
તિયકા પુરૂષદત્તા કાલી મહાકાલી ગૌરી ગાંધારી સર્વા-
સ્ત્રા-મહાજવાલા માનવી વૈરાટ્યા અચ્છુપ્તા માન-
સી મહામાનસી ષોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષંતુ વો નિત્યં
સ્વાહા ॥૭૭॥

ૐ આચાર્યોપાધ્યાય-પ્રભુતિ-ચાતુર્વર્ણ્યસ્ય શ્રી
શ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ તુષ્ટિર્ભવતુ પુષ્ટિર્ભવતુ ॥૮૦॥

ૐ પ્રહાશ્વંદ્ર સૂર્યાંગારક બુધ બૃહસ્પતિ શુક્ર
શનૈશ્ચર રાહુ કેતુ-સહિતાઃ સત્તોકપાલાઃ સોમ-યમ
વરુણ-કુબેર-વાસવાદિત્ય-સ્કંદ-વિનાયકોપેતા યે
આન્યેઽપિ ગ્રામ-નગર-ક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયંતાં
પ્રીયંતાં અક્ષીણુ-કોશ-કોષ્ટાગારા નરપતયશ્ચ ભવંતુ
સ્વાહા ॥૮૧॥

ૐ પુત્ર-મિત્ર-બ્રાતૃ કલત્ર-સુહૃત્-સ્વજન સં-
બંધિ-અન્ધુવર્ગ-સહિતા નિત્યં આમોદ-પ્રમોદ-કા-
રિણુઃ અસ્મિન્નશ્ચ ભૂમંડલાયતન-નિવાસિ સાધુ-સાધ્વી
શ્રાવક-શ્રાવિકાણાં રોગોપસર્ગ-વ્યાધિ-દુઃખ-દુ-
ર્ભિક્ષ-દૌર્ભનસ્યોપશમનાય શાંતિ ભવતુ ॥ ૧૦ ॥

ૐ તુષ્ટિ-પુષ્ટિ-ઋદ્ધિ-વૃદ્ધિ-માંગલ્યોત્સવાઃ,
સદા પ્રાદુર્ભૂતાનિ, પાપાનિ શામ્યંતુ દુરિતાનિ, શત્ર-
વઃ પરાહ્મુખા ભવંતુ સ્વાહા ॥ ૧૧ ॥

શ્રીમતે શાંતિનાથાય, નમઃ શાંતિ-વિધાયિને;
ત્રૈલોક્યસ્યાઽમરાધીશ, મુકુટાભ્યર્ચિતાંબ્રયે ॥ ૧ ॥

शांतिः शांतिकरः श्रीमान्, शांतिं दिशतु मे गुर्गः;
शांतिरेव सदा तेषां, येषां शांति-गृहे गृहे ॥ २ ॥

उन्मृष्ट रिष्ट-दुष्ट, अलङ्गति दुःस्वप्न-दुर्निमि-
त्तादि; संपादित-हित संपन्नामग्रहणं जयति शांतेः
॥ ३ ॥

श्रीसंघ-जगज्जनपद, राजधिप-राजसन्निवे-
शानाम्, गोष्ठिक-पुरमुખ्याणां, व्याहरणै-व्याहरे-
च्छांतिम् ॥ ४ ॥

श्रीश्रमण-संघस्य शांतिर्भवतु, श्रीजनपदानां
शांतिर्भवतु, श्रीराजधियानां शांतिर्भवतु, श्रीराजस-
न्निवेशानां शांतिर्भवतु, श्रीगोष्ठिकानां शांतिर्भवतु,
श्रीपौरमुख्याणां शांतिर्भवतु, श्रीपौरजनस्य शांति-
र्भवतु, श्रीब्रह्मलोकस्य शांतिर्भवतु, ॐ स्वाहा ॐ
स्वाहा ॐ श्रीपार्श्वनाथाय स्वाहा, ऐषा शांतिः प्रति-
ष्ठायात्रा-स्नानाद्यवसानेषु शांतिकलशं गृहीत्वा कुंकु-
मयंदन-कर्पूरगर्-धूपवास - कुसुमांजलि-समेतः,
स्नानात्र-चतुष्पिकायां श्री-संघ समेतः शुचिशुचिवपुः
पुष्प-वस्त्र यंदनाभरण लंकृतः पुष्पमालां कठे
कृत्वा शांतिमुद्घोषयित्वा शांतिपानीयं भस्तके दात-
व्यमिति ॥

नृत्यंति नृत्यं भणि-पुष्प-वर्षा, सृजंति गायं-
ति य मंगलानि; स्तोत्राणि गोत्राणि पठंति भंत्रान्,
कल्याणलाभे हि जिनाभिषेके ॥ १ ॥

શિવમસ્તુ સર્વ જગતઃ, પરહિત-નિરતા ભવંતુ
ભૂતગણાઃ; દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં, સર્વત્ર સુખીભવંતુ
લોકાઃ ॥ ૨ ॥

અહં તિત્થયર-માયા, સિવા દેવી તુમ્હ નયર-
નિવાસિની, અમ્હ સિવં, તુમ્હ સિવં, અસિવોવસમં
સિવં ભવતુ સ્વાહા ॥ ૩ ॥

ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્રંતે વિઘ્નવદ્ભયઃ;
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥ ૪ ॥

સર્વમંગલ-માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ-કારણમ્,
પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ૫ ॥

ઉપર જણાવ્યા મુજબ મોટી શાંતિ કહે, બીજા સર્વ
કાઉસસગામાં સાંભલે. પછી (સર્વ જણ) કાઉસસગ પારીને,
પ્રગટ લોગસ કહેવો. પછી બેસીને ૨૧ નવકાર ગણવા.
પછી સર્વે જણ સ્વમુખે શત્રુજયના એકવીસ નામ નીચે
પ્રમાણે કહે.

૧. શ્રી શત્રુજયાય નમઃ	૭. શ્રી પુણ્યરાશયે નમઃ
૨. શ્રી પુંડરીકાય નમઃ	૮. શ્રી પર્વતાય નમઃ
૩. શ્રી સિદ્ધક્ષેત્રાય નમઃ	૯. શ્રી પર્વતેન્દ્રાય નમઃ
૪. શ્રી વિમલાચલાય નમઃ	૧૦. શ્રી મહાતીર્થાય નમઃ
૫. શ્રી સુરગિરયે નમઃ	૧૧. શ્રી શાશ્વતાય નમઃ
૬. શ્રી મહાગિરયે નમઃ	૧૨. શ્રી દૃઢશક્તયે નમઃ

૧૩. શ્રી મુક્તિનિલયાય નમઃ ૧૭ શ્રી સૂરભદ્રગિરયે નમઃ
 ૧૪. શ્રી પુષ્પદંતાય નમઃ ૧૮. શ્રી કૈલાસગિરયે નમઃ
 ૧૫. શ્રી મહાપદ્માય નમઃ ૧૯. શ્રી અકર્મકાય નમઃ
 ૧૬. શ્રી પૃથ્વીપીઠાય નમઃ ૨૦. શ્રી અકર્મકર્ત્રે નમઃ
 ૨૧ શ્રી સર્વકામપૂરણાય નમઃ

આ પ્રમાણે કહી પાંચ તીર્થનાં પાંચ સ્તવન કહેવાં
 તે આ પ્રમાણે—

॥ પ્રથમ શ્રી સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન ॥

(સાહેલડીની—એ દેશી)

નીલુડી રાયણ તરુતલે સાહેલડીયાં, પીલુડા પ્રભુ
 જીના પાય ગુણમંજરીયાં; ઉજ્જવલ ધ્યાને ધ્યાધયે
 સાહે૦; એહિ જ મુગતિ ઉપાય ॥ ગુણગા ૧ ॥ શીતળ
 છાયાએ બેસીયે સાહે૦, રાતડો કરી મનરંગ ગુણ૦;
 નાહી ધોઈ નિર્મલ થઈ સાહે૦, પહેરી વસ્ત્રાદિકચંગ
 ગુણ૦ ॥ ૨ ॥ પૂજીએ સોવન કુલડે સાહે૦, નેહ ધરીને
 એહ ગુણ૦; તે ત્રીજે ભવ શિવ લહે સાહે૦, થાયે નિ-
 ર્મલદેહ ગુણગા ૩ ॥ પ્રીત ધરી પ્રદક્ષિણા, સાહે૦, દિએ
 એહને જે સાર ગુણ; અભંગ પ્રીતિ હોય જેહને સાહે૦,
 ભવ ભવ તુમ આધાર ગુણ૦ ॥ ૪ ॥ કુસુમ પત્ર ફલ
 મંજરે સાહે૦, શાખા થડ ને મૂળ ગુણ૦; દેવ

તણા વાસા અછે સાહે૦, તીરથને અનુકૂલ ગુણુગાપા
તીરથ ધ્યાન ધરી મને સાહે૦, સેવા એહને ઉછાહિ
ગુણુ૦; જ્ઞાનવિમલ ગુરૂ ભાખીયો સાહે૦, શૈત્રુજ મહા-
તમમાંહિ ગુણુ ॥ ૬ ॥

॥ શ્રી ગિરનારજીનું સ્તવન ॥

[દેખી કામિની દોયકે, કામે વ્યાપીયો રે કે કામે વ્યાપીયો-એ દેશી]

નેમ નિરંજન દેવ કે, સેવ સદા કરૂં રે કે સેવ૦
અહનિશ તાહરૂં ધ્યાન કે, દિલમાંહિ ધરૂં રે કે દિલ૦;
શંખ લાંછન ગુણુ ખાણુ કે, અંજન વાન છે રે કે
અંજન૦; રાજમતીના કંત કે, પરણ્યા વિણુ અછે રે
કે પર૦ ॥ ૧ ॥ તુંહિજ જીવન પ્રાણુ કે આતમરામ છે
રે કે આત૦; માહરે પરમાધાર કે, તાહરૂં નામ છે રે કે
તાહરૂં૦; સમુદ્રવિજયના નંદન કે, નિતુ નિતુ વંદના
રે કે નિતુ૦; કિજીયે કરૂણાવંત કે, કર્મનિકંદના રે
કે કર્મ૦ ॥ ૨ ॥ જીત્યા મનમથ રાજ, રહી ગઠ ઉપરે
રે કે રહી૦; પેહરી શીલ સન્નાહ કે, ઉદાસ એસી ધરે
રે કે ઉદા૦; સવિ જિનવરમાંસ્વામી કે, તુમ્હે અધિકું
કયુ રે કે તુમ્હે૦; કુમરપણે ધરી ધીર મહાવ્રત
ઉચ્ચર્યા રે કે મહા૦ ॥ ૩ ॥ આઠ ભવાંતર નેહ જો
કે, તેહ ઉવેખીને રે કે તેહ૦; કરૂણા ક્રીધી કેવલ પશુયાં

દેખીને રે કે પશુ૦; પૂરણ પાલી પ્રીત, વલી નિજ
નારીને રે કે વલી૦; આપી સંજમભાર; પોંહ્યાડી
પારને રે કે પોંહ૦ ॥ ૪ ॥ જણ જણસું જે પ્રિત, કરે
તે જન ધણા રે કરે૦; નિર્વાહિ ધરી નેહ કે તે વિરલા
સુણ્યા રે કે તે વિરલા૦; રાજમતીનો કંત, વખાણે
કવિરાજના રે કે વખા૦; તુમ્હે તો દિધો છોહ કે, તેહ
તો થીરમના રે કે તેહ૦ ॥ ૫ ॥ જહવનાથ સનાથ,
કરો મુજને સદા રે કે કરો૦; દીયો મુજ શિર પર હાથ,
હોવે જેમ સંપદા રે કે હોવે૦; જલિ જલિ મરે પતંગ,
દીવાને મન નહીં રે કે દીવાને૦; નાણે મન અસવાર,
ઘોડો ઘોડે સહી રે ઘોડો૦ ॥ ૬ ॥ સખલા સાથે પ્રિત,
નિર્બાલને નવિ કહી રે કે નિર્બાલ૦ પણ લાગ્યા જે
કેડે, કિહાં જાએ વહી રે કે કિહાં૦; જે સજ્જન શું
હોય તે, ભીડ ન ભાંજ્યે રે કે ભીડ૦; પોતાના જે
હોય, સદા દિલ રંજ્યે રે સદા૦ ॥ ૭ ॥ તુમચી સુન-
જર હોય તો, કર્મને ભાંજ્યે રે કે, કર્મ૦; તો દુશ્મન
હોય દૂરે, કોને નવિ ગંજ્યે રે કે કોને૦; પ્રાણાધાર
પવિત્ર કે, દરશન દિજ્યે રે કે દરશન૦; જ્ઞાનવિમલ
સુખ પૂર, મલીને કીજ્યે રે કે મલી૦ ॥ ૮ ॥

॥ શ્રી આબુજી તીર્થનું સ્તવન ॥

(આલો આલો ને રાજ; ગિરિધર રમવા જઈએ-એ દેશી)
આલો આલો ને રાજ, શ્રી અર્બુદ ગિરિવર જઈ-

એ; શ્રી જિનવરની ભક્તિ કરીને, આતમ નિર્મલ થઈએ. આવોં [એ-આંકણી.] વિમલ વસહીના પ્રથમ જિણેસર, મુખ નિરખે મુખ પઈએ; ચંપક કેતકી પ્રમુખ કુસુમવર, કંઠે ટોડર ઠવિયે ॥ આવોં ॥ ૧ ॥ જિમણે પાસ લુણ્ગ વસહી, શ્રી નેમીસર નમીયે; રાજિમતિ વર નયણે નિરખી, દુઃખ દોહમ સવિ ગમીયે ॥ આવોં ॥ ૨ ॥ સિદ્ધાચલ શ્રી ઋષભ જિણેસર, રૈયવત નેમ સમરીયે, અર્ધુદગિરિની યાત્રા કરંતા, ચિહું તીર્થ ચિત્ત ધરીયે ॥ આવોં ॥ ૩ ॥ મંડપ મંડપ વિવિધ કોરણી, નિરખી હૈયડે ઠરીયે; શ્રી જિનવરના ખિખ નિહાલી, નરભવ સફલો કરીયે ॥ આવોં ॥ ૪ ॥ અવિચલગઢ આદીશ્વર પ્રભુમી, અશુભ કરમ સવિ હરિયે; પાસ શાંતિ નિરખી જખ નયણે, મન મોહું ડુંગરિયે ॥ આવોં ॥ ૫ ॥ પાયે ચઢતાં ઉજમ વાધે, જમ ઘોડે પારખીયે; સકલ જિનેસર પૂજી કેસર, પાપ પડલ સવિ હરીયે ॥ આવોં ॥ ૬ ॥ એકણુ ધ્યાને પ્રભુને ધ્યાતાં, મનમાંહિ નવિ ડરીયે; જ્ઞાનવિમલ કહે પ્રભુ મુપસાયે, સકલ સંઘ મુખ કરીયે ॥ આવોં ॥ ૭ ॥

॥ શ્રી અષ્ટાપદગિરિજીનું સ્તવન ॥

અષ્ટાપદગિરિ યાત્રા કરણકું, રાવણ પ્રતિહરિ આયા; પુષ્પક નામે વિમાને ખેસી, મંદોદરી સુહાયા.

શ્રી જિન પૂજી લાલ, સમકિત નિર્મલ કીજે; નયણે
નિરખી હો લાલ, નરભવ સફલો કીજે; હૈયડે હરખી
લાલ, સમતા સંગ કરીજે. [એ આંકણી] ॥૧॥ ચઉ-
મુખ ચઉ ગતિ હરણુ પ્રાસાદે, ચઉવીસે જિન ખેડા;
ચઉદિશિ સિંહાસન સમ નાસા, પૂરવદિશિ દોય જિદુ
॥ શ્રી ॥૨॥ સંભવ આદે દક્ષિણ ચારે, પશ્ચિમ આઠ
મુપાસા; ધર્મ આદિ ઉત્તર દિશિ જાણો, એવં જિન
ચઉવીસા ॥ શ્રી૦ ॥ ૩ ॥ ખેડા સિંહ તણે આકારે,
જિણહર ભરતે કીધાં; રચણુ બિંબ સૂરતિ થાપીને,
જગ જશવાદ પ્રસિદ્ધા ॥ શ્રી૦ ॥ ૪ ॥ કરે મંદોદરી
રાણી નાટક, રાવણુ તાંત બજાવે; માદલ વીણા તાલ
તંબુરો, પગ રવ ઠમ ઠમકાવે ॥ શ્રી૦ ॥ ૫ ॥ ભક્તિ
ભાવે એમ નાટક કરતાં, ત્રૂટી તંતી વિચાલે; સાંધી
આપ નસા નિજ કરની; લઘુ કલાશુ તતકાલે ॥ શ્રી૦
॥ ૬ ॥ દ્રવ્ય ભાવશુ ભક્તિ ન ખંડી, તો અક્ષય પદ
સાધ્યુ; સમકિત સુરતરૂ કળ પામીને, તીર્થકર પદ
આંધ્યુ ॥ શ્રી ॥ ૭ ॥ એણિપરે ભવિજન જે જિન
આગે, બહુપરે ભાવના ભાવે; જ્ઞાનવિમલ ગુણુ તેહના
અહનિશ, સુરનર નાયક ગાવે ॥ શ્રી૦ ॥ ૮ ॥

॥ શ્રી સમેતશિખરજીનું સ્તવન ॥

સમેતશિખર ગિરિ ભેટીયે રે, મેટવા ભવના પાસ;
આતમ મુખ વરવા ભણી રે, એ તીરથ ગુણુ નિવાસ

રે ॥૧॥ ભવિયા, સેવો તીરથ એહ, સમેત શિખર
 ગુણ ગેહરે; ભવિયા સેવો એ-આંકણી. સમેત શિખર
 કલ્પે કલ્પો રે, વીશ ટુંક અધિકાર; વીશ તીર્થ કર
 શિવ વર્યા રે, બહુ મુનિને પરિવાર રે ॥ ભવિયા
 સેવો ॥ ૨ ॥ સિદ્ધક્ષેત્ર માંહે વસ્યા રે, ભાંખે નય
 વ્યવહાર; નિશ્ચય નિજ સ્વરૂપમાં રે, દોય નય પ્રભુ-
 જના સાર રે ॥ ભવિયા સેવો ॥ ૩ ॥ આગમ વચન
 વિચારતાં રે, અતિ દુર્ગમ નયવાદ; વસ્તુ તત્ત્વ તિણે
 જાણીએ રે, તે આગમ સ્યાદ્વાદ રે ॥ ભવિયા સેવો ॥
 જયરથ રાય તણી પરે રે, જાત્રા કરો મનરંગ; ભવ
 દુઃખને દોઈ અંજલિ રે, થાય સિદ્ધિવધૂનો સંગ રે
 ॥ ભવિયા સેવો ॥ ૫ ॥ સમકિતયુત જાત્રા કરે રે,
 તો શિવ હેતુ થાય; ભવ હેતુ કિરિયા ત્યાગથી રે,
 આતમ ગુણ પ્રગટાય રે ॥ ભવિયા સેવો ॥ ૬ ॥ જેહ
 સમયે સમકિત થયું રે, તેહ સમયે હોય નાણ; જ્ઞાન-
 વિમલ ગુરુ ભાખીયા રે, આવશ્યક ભાષ્યની વાણ રે
 ॥ ભવિયા સેવો ॥ ૭ ॥

ઈતિ શ્રીજ્ઞાનવિમલસૂરિવર્યવિરચિત
 શ્રી ચૌમાસી દેવવંદન સમાપ્ત.

પંડિત શ્રી વીરવિજયજી વિરચિત

॥ ચૌમાસી દેવવંદન ॥

વિધિ-પ્રથમ ઇરિયાવહી પડિછમી, ખમાસમણ દેઈ
ઈચ્છાં સંદિં ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છં કહી નીચે
મુજળ ચૈત્યવંદન કહેવું.

દુહો-શ્રી શંખેશ્વર ઇશ્વરં, પ્રણમી ત્રિકરણ યોગઃ;
દેવ નમન ચઉમાસીયે, કરશું વિધિ સંયોગ ॥ ૧ ॥
ઋષભાજિત સંભવ તથા; અભિનંદન જિનચંદ;
સુમતિ પદ્મપ્રભ સાતમા, સ્વામી સુપાસ જિણુંદ
॥૨॥ ચંદ્રપ્રભ સુવિધિ જિન, શ્રી શીતલ શ્રેયાંસ;
વાસુપૂજ્ય વિમલ તથા, અનંત ધર્મ વર વંશ ॥૩॥
શાંતિ કુંથુ અર પ્રભુ, મદલી સુવ્રત સ્વામ; નમિ
નેમીસર પાસ જિન, વર્દ્ધમાન ગુણધામ ॥૪॥ વર્ત-
માન જિન વંદતાં એ, વંદ્યા દેવ ત્રિકાલ; પ્રભુ શુભ
ગુણ મુગતા તણી, વીર રચે વર માલ ॥૫॥

અહિયાં જંકિંચિં નમુત્યુણં કહી, અર્ધા જયવી-
ચરાય કહેવા. પછી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ
ભગવન્ શ્રી ઋષભજિન આરાધનાર્થ ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છં
કહી નીચે મુજળ ચૈત્યવંદન કહેવું.

॥ શ્રી ઋષભજિન ચૈત્યવંદન ॥

સર્વારથ સિદ્ધે થકી, ચવિયા આદિ જિણુંદ; પ્રથમ
રાય વિનિતા વસે, માનવ ગણ સુખકંદ ॥૧॥ યોની
નકુલ જિણુંદને, હાયન એક હજાર; મૌનાતીતે કેવલી,

વડ હેડે નિરધાર ॥ ૨ ॥ ઉત્તરાપાઠા જનમ છે એ,
ધનરાસિ અરિહંત, દશ સહસ પરિવારશું, વીર કહે
શિવકંત ॥ ૩ ॥

પછી જંકિચિં નમુત્યુણું કહી અરિહંત ચેધ્યાણું
અન્નતથં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી; પારી નમોડહંત
કહી એક થાય કહેવી. પછી લોગસ્સં સંવલોઅં અન્નતથં
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી. પારી ખીણ થાય કહેવી.
પછી પુક્કખરવરદીં સુઅસ્સ ભગવઓં અન્નતથં કહી એક
નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી, ત્રીણ થાય કહેવી. પછી
સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું વેયાવચ્ચગરાણું અન્નતથં કહી એક
નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોડહંત કહી ચોથી થાય
કહેવી. તે આ પ્રમાણે

॥ શ્રી ઋષભદેવ પ્રભુની થોય ॥

ત્ર્યાશી લાખ પૂરવ ધરવાસે, વસીયા પરિકર
યુક્તાણ; જનમ થકી પણ દેવતર ફલ, ક્ષીરોદ્ધિ જલ
ભોક્તાણ; મઈ સુઅ ઓહિ નાણે સંયુક્ત, નયણ
વયણ કજ ચંદાણ, ચાર સહસશું દીક્ષા શિક્ષા,
સ્વામી ઋષભ જિણુંદાણ ॥૧॥ મનઃપર્યાવ તવ નાણ
ઉપન્યું, સંયત લિંગ સહાવાણ; અદિય દ્વીપમાં
સન્ની પંચેદ્રિય, જાણે મનોગત ભાવાણ; દ્રવ્ય અ-
નંતા સૂક્ષ્મ તીર્થા, અઢારશે ખિત્ત ઠાયાણ; પલિત
અસંખમ ભાગ ત્રિકાલિક, દ્રવ્ય અસંખ્ય પરજ્યાણ
પારા ॥ ઋષભ જિણેસર કેવલ પામી, રયણ સિંહાસન
ઠાયાણ, અનભિલપ્પ અભિલપ્પ અનંતા. ભાગ

અનંત ઉચ્ચરાયા જી; તાસ અનંતમે ભાગે ધારી,
ભાગ અનંતે સૂત્રે જી; ગણધર રચિયાં આગમ પૂજી,
કરીયે જનમ પવિત્ર જી ॥૩॥ ગૌમુખ જક્ષ ચક્ષેસરી
દેવી, સમકિત શુદ્ધ સોહાવેજી; આદિ દેવની સેવા
કરંતી, શાસન શોભ ચઢાવે જી; શ્રદ્ધા સંયુક્ત જે
વ્રતધારી, વિધન તાસ નિવારે જી; શ્રી શુભ વીરવિ-
જય પ્રભુ ભગતે, સમરે નિત્ય સવારે જી ॥૪॥

અહીં નમુત્યુષ્ણં ભવંતિ ચૈધ્યાઈં ખમાસમણ
દ્ધ, ભવંત કેવિસાહૂં નમોઽર્હતં કહી સ્તવન કહેવું. તે
આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી ઋષભદેવ પ્રભુનું સ્તવન ॥

(કપૂર હોય અતિ ઉજલો રે—એ દેશી)

જ્ઞાનરયણ રયણાયરે, સ્વામી ઋષભ જિણુંદ;
ઉપ ગારી અરિહાપ્રભુ રે, લોક લોકોત્તરાનંદ રે; ભ-
વિયાં ભાવે ભજે ભગવંત, મહિમા અતુલ અનંતરે
॥ ભ૦ ભ૦ [એ—આંકણી] ॥૧॥ તિગ તિગ આરક
સાગરે રે, કોડા કોડિ અઢાર; યુગલા ધર્મ નિવારીયો
રે; ધર્મ પ્રવર્તનહાર રે ॥ ભ૦ ॥ ૨ ॥ જ્ઞાનાતિશયે
ભ૦યના રે, સંશય છેદનહાર; દેવ નરા તિરિ સમ-
જ્યા રે, વચનાતિશય વિચાર રે ॥ ભ૦ ॥૩॥ ચાર

ધને મધવા સ્તવે રે, પૂજતિશય મહંત; પંચ ધને
યોજન ટલે રે, કષ્ટ એ તૂર્ય પ્રસંત રે ॥ ભ૦ ॥ ૪ ॥
યોગ ક્ષેમંકર જિનવર રે; ઉપશમ ગંગા નીર, પ્રીતિ
ભક્તિપણે કરી રે, નિત્ય નમે શુભ વીર રે ॥ ભ૦ ॥ ૫ ॥

પછી જયવીયરાય ‘આભવમખંડા’ સુધી કહેવા.
પછી ખમાસમણુ દેઈ ઇચ્છાકારેણુ સંદ્ધિસહ ભગવન્! શ્રી
અજિતનાથ જિન આરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરું? ઇચ્છું, કહી
ચૈત્યવંદન કરવું તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી અજિતનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

આઠ્યા વિજય વિમાનથી, નયરી અયોધ્યા ઠામ;
માનવ ગણુ રિખરોહિણી, મુનિ જનના વિશ્રામ ॥ ૧ ॥
અજિતનાથ વૃષ રાશિયે, જનમ્યા જગદ્ધાર; યોનિ
ભુજંગમ ભયહર, મૌન વર્ષ તે ખાર ॥ ૨ ॥ સપ્તપરણુ
તર હેઠલે એ, જ્ઞાનમહોત્સવ સાર; એક સહસ્સશુ
શિવ વર્યા, વીર ધરે બહુ ખ્યાર ॥ ૩ ॥

પછી જંકિચિં નમસ્તુણું અરિહંત ચેઈં અન્નત્યં
કહી એક નવકારનો કાકિસગ્ગ કરી પારી થોય કહેવી.

થોય (પ્રહ ભીડી વંદું—એ દેશી)

જખ ગર્ભે સ્વામી, પામી વિજયા નાર; જીતે નિત્ય
ખીયુને, અક્ષ કીડન હું શિયાર; તિણે નામ અજિત છે,

દેશના અમૃત ધાર; મહા જક્ષ અજિતા, વીર વિધન
અપહાર ॥ ૧ ॥

આ થોય કહી ઊભા ઊભા જયવીયરાય ‘આભવમ-
ખંડા’ સુધી કહેવા. આ પ્રમાણે સર્વે તીર્થંકરોના દેવવંદનનો
વિધિ જાણવો. એટલે કે સોલમા, બાવીસમા, ત્રેવીસમા
અને ચોવીસમા તીર્થંકર પ્રભુના દેવવંદનનો વિધિ પ્રથમ
પ્રભુના વિધિ પ્રમાણે જાણવો. અને બાકીના પ્રભુનો વિધિ
ખીજા શ્રી અજિતનાથ પ્રભુના વિધિ પ્રમાણે જાણવો.

॥ શ્રી સંભવનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

‘સત્તમ ગેવિજ ચવન છે, જનમ્યા મૃગશિર માંહિ;
દેવ ગણે સંભવ જિના, નમીયે નિત્ય ઉત્સાહી ॥ ૧ ॥
સાવત્થી પુરી રાજ્યો, મિથુન રાશિ સુખકાર; પન્નગ
યોની પામીયા, યોની નિવારણ હાર ॥ ૨ ॥ ચઉદ
વરસ છદ્મસ્થમાં એ, નાણુ શાલ તરુ સાર; સહસ
ત્રતીશું શિવ વર્યા, વીર જગત આધાર ॥ ૩ ॥

થોય (શાંત જિનેસર સમરીયે-એ દેશી)

સંભવ સ્વામી સેવીયે, ધન્ય સજ્જન દીહા;
જિન ગુણ માલા ગાવતાં, ધન્ય તેહની જીહા; વયણ
મુગંગ તરંગમાં, નહાતા શિવગેહી; ત્રિમુખ મુર દૂરિ-
તારિકા; શુભ વીર સનેહી ॥ ૧ ॥

૧ ‘આનત’ ચરિત્રે. ૨ ‘પ્રીયાલ : પર બોલે. ૩
‘વિજય’ ચ૦. ૪ ‘અભિજીત’ ચ૦ ૫ ‘છાંગ’ બોલે.

॥ શ્રી અભિનંદન સ્વામીનું ચૈત્યવંદન ॥

ચંચા જ્યંત વિમાનથી, અભિનંદન જિનચંદ્ર;
પુનર્વસુમાં જનમીયા, રાશિ મિથુન સુખકંદ ॥ ૧ ॥
નયરી અયોધ્યાનો ધણી, યોનિ વર મંજર; ઉગ્ર
વિહારે તપ તપ્યા, ભૂતલ વરસ અઢાર ॥ ૨ ॥ વલી
રાયણ પાદપતલે એ, વિમલ નાણુ ગણદેવ; મોક્ષ
સહસ મુનિશું ગયા, વીર કરે નિત્ય સેવ ॥ ૩ ॥

થેાય (અપાપદમ લંઘન-એ ચાલ)

અભિનંદન ગુણુમાલિકા, ગાવંતી અમરાલિકા;
કુમતકી પરજાલિકા, શિવવહુ વર માલિકા; લગે
ધ્યાનકી તાલિકા, આગમની પરનાલિકા; ઇશ્વરો
સુરજાલિકા, વીર નમે નિત્ય કાલિકા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સુમતિનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

સુમતિ જ્યંત^૧ વિમાનથી, રહ્યા અયોધ્યા ઠામ;
રાક્ષસ ગણ પંચમ પ્રભુ, સિંહ રાશિ ગુણુ ધામ ॥ ૧ ॥
મઘા નક્ષત્રે જનમીયા, મૂષક યોનિ જગદીશ; મોહરાય
સંગ્રામમાં, વરસ ગયાં છવીશ (છેવીશ^૨) ॥ ૨ ॥ જીત્યો
પ્રિયંગુ તરૂં તળે એ, સહસ મુનિ પરિવાર, અવિનાશી
પદવી વર્યા, વીર નમે સો વાર ॥ ૩ ॥

૧ 'વિજયંત' ચં ૨ ચં બોલે.

થોય (ત્વમ શુભાન્યભિનંદન નંદિતા-એ દેશી)

સુમતિ સ્વર્ગ દિયે અસુમંતને, મમત મોહ નહિ
ભગવંતને, પ્રગટ જ્ઞાન વરે શિવ બાલિકા; તુંબરૂ
વીર નમે મહાકાલિકા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી પદ્મપ્રભ જિન ચૈત્યવંદન ॥

ગ્રૈવેયક નવમે થકી, કોસંબી ઘર વાસ; રાક્ષસ
ગણ નક્ષતર, ચિત્રા કન્યા રાશી ॥૧૧॥^૧ વૃશ્ચિકે (વૃકની)
યોની પદ્મપ્રભ, છદ્મસ્થા ૫૬ માસ; તરૂ છત્રૌઘે કેવલી,
લોકાલોક પ્રકાશ ॥૨॥ ત્રણ અધિક શત આઠશું એ,
પામ્યા અવિચલ ધામ; વીર કહે પ્રભુ માહરે, ગુણ-
શ્રેણિ વિશ્રામ ॥ ૩ ॥

થોય (નંદીશ્વર વર દ્વીપ સંભાર-એ ચાલ)

પદ્મપ્રભુ હત છદ્મ અવસ્થા, શિવસદ્દમે સિદ્ધા
અરૂપસ્થા; નાણ ને દંસણ હોય વિલાસી, વીર કુસુમ
શ્યામા જિનુપાસી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સુપાસજિન ચૈત્યવંદન ॥

ગેવીજ છટ્ટેથી ચળ્યા, વાણારસી પુરી વાસ; તુલા
વિશાખા જન્મીયા, તપ તપીયા નવ માસ ॥૧॥ ગણ
રાક્ષસ વૃક^૨ યોનિયે, શોભે સ્વામી સુપાસ; શિરિષ
તરૂ તલે કેવલી, જોય અનંત વિલાસ ॥૨॥ મહાનંદ

૧ ‘મહીષ’ બોલે, ૨ ‘મૃગ’ બોલે.

પદવી લહી એ, પામ્યા ભવનો પાર; શ્રી શુભ વીર
કહે પ્રભુ, પંચ સયા પરિવાર ॥૩૥

થોય (શ્રાવણ શુદ્ધ દિન પંચમી એ-એ દેશી)

અષ્ટ મહાપરિહારશું એ, શોભે સ્વામી સુપાસ
તો; મહાભાગ્ય અરિહા પ્રભુ એ, સુરનર જોહના દાસ
તો; ગુણ અતિશય વરણુયા એ, આગમ પ્રથ મોઝાર
તો, માતંગ શાંતા સુરસુરી એ, વીર વિદ્યન અપહા-
રતો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી ચંદ્રપ્રભ જિન ચૈત્યવંદન ॥

ચંદ્રપ્રભ ચંદ્રાવતી, પુરિ ચર્વિયા વિજ્યંત;
અનુરાધાયે જનમીયા. વૃશ્ચિક રાશિ મહંત ॥ ૧ ॥
મૃગયોનિ ગણુ દેવનો, કેવલ વિણુ ત્રિક માસ; પામ્યા
નાગ^૧ તરુ તલે, નિર્મલ નાણુ વિલાસ ॥૨॥ પરમા-
નંદ પદ પામીયા એ, વીર કહે નિરધાર; સાથે સલુણા
શોભતા, મુનિવર એક હજાર ॥ ૩ ॥

થોય (શાંતિ જિનેસર સમરીયે-એ દેશી)

ચંદ્રપ્રભ મુખ ચંદ્રમા, સખિ જોવા જઈએ; દ્રવ્ય
ભાવ પ્રભુ દરિસણે, નિર્મલતા (લ) લઈએ; વાણી
સુધા રસ વેલડી, મુણીએ તતખેવ; ભજે ભદંત
ભૃકુટિકા, વીરવિજય તે દેવ ॥ ૧ ॥

૧ પુન્નાગ ચ૦ ૨ વાતર, બોલે.

॥ શ્રી સુવિધિનાથ ચૈત્યવંદન ॥

સુવિધિનાથ સુવિધે નમું, શ્વાન યોનિ સુખકાર,
આઠ્યા આણુત^૧ સ્વર્ગથી, કાકંદી અવતાર ॥ ૧ ॥
રાક્ષસ ગણ ગુણવંતને, ધનરાશિ રિખ મૂલ ॥ વરસ^૨
ચાર છદ્મસ્થમાં, કર્મ શશક શાદ્દૂલ ॥ ૨ ॥ મદ્દલી^૩
તરુ તલે કેવલી એ, સહસ મુનિ સંવાત; બ્રહ્મ મહો-
દય પદ વર્ચા, વીર નમે પરભાત ॥ ૩ ॥

થોય (પાસજિણુંદા વામાનંદા-એ દેશી)

સુવિધિ સેવા કરતા દેવા, તજી વિષય વાસના;
શિવ સુખ દાતા જ્ઞાતા ત્રાતા, હરે દુઃખ દાસના; નય
ગમ ભંગે રંગે ચંગે; વાણી ભવહારિકા; અમર અ-
તીતે મોહાતીતે, વિરંચ સુતારિકા ॥૧॥

॥ શ્રી શીતલનાથજિન ચૈત્યવંદન ॥

દશમા^૧ સ્વર્ગથી યઠ્યા, દશમા શીતલનાથ;
ભદ્રિલપુર ધનરાશિ એ, માનવગણ શિવસાથ ॥૧॥
વાનર^૨ યોનિજિણુંદને, પૂર્વાષાઢા જાત; તિગ વરસાં^૩
તર કેવલી, પ્રિયંગુ^૪ વિખ્યાત ॥૨॥ સંયમધર સહસે

૧ વિજયંત ચં. ૨ 'માસા' ચં. બોલે. ૩ 'માલુર' બોલે.

૧ 'દ્વાદશ' બોલે. ૨ 'નકુલ' બોલે. ૩ 'માસ' ચં. બોલે.

૪ પિષ્પલ ચં.

વર્યા એ, નિરૂપમ પદ નિર્વાણ; વીર કહે પ્રભુ ધ્યા-
નથી, ભવ ભવ કોડિ કલ્યાણ ॥૩॥

થાય (પ્રહ ઊડી વંદ્-એ દેશી)

શીતલ પ્રભુ દર્શન, શીતલ અંગ ઉવંગે; કલ્યા-
ણક પંચે, પ્રાણી ગણ સુખ સંગે; તો વચન સુણતાં;
શીતલ કિમ નહિ લોકા; શુભ વીર તે બ્રહ્મા, શાસ-
નદેવી અશોકા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી શ્રેયાંસનાથ ચૈત્યવંદન ॥

^૧અચ્યુતથી પ્રભુ ઊતર્યા, સિંહપુર શ્રેયાંસ, યોનિ
વાનર દેવ ગણ, દેવ કરે પરશંસ ॥૧॥ શ્રવણે સ્વામી
જનમીયા, મકરરાશિ દુગ ^૨વાસ; છન્નસ્થાતિદુકતલે,
કેવલ મહિમા જાસ ॥૨॥ વાચંયમ સહસે સહી એ,
ભવ સંતતિના છેહ; શ્રી શુભ વીરને સાંઠશું, અવિ-
ચલ ધર્મ^૩ સનેહ ॥૩॥

થાય (શ્રી સીમંધર દેવ સુહંકર-એ દેશી)

શ્રી શ્રેયાંસ સુહંકર પામી, ઇચ્છે અવર કુણ દેવા
જ; કનક તરુ સેવે કુણ પ્રભુને, છંડી સુરતરુ સેવા જ;
પૂર્વાપર અવિરોધી સ્યાત્પદ, વાણી સુધારસ વેલી જ,

૧ ‘મહાશુક’ ચ૦ ૨ ‘માસિ’ ચ૦.

માનવી મણુએસર મુપસાયે, વીર હૃદયમાં ફેલીજી
॥ ૧ ॥

॥ શ્રી વાસુપૂજ્ય જિન ચૈત્યવંદન ॥

પ્રાણુતથી પ્રભુ પાંગર્યાં; ચૂંપે (ચોંપ) ચંપા ગામ;
શિવ મારગ જતા થકાં, ચંપક તરુ વિસરામ ॥૧॥
અશ્વ યોનિ ગણુ રાક્ષસ, શતભિષા કુંભરાશિ; પાડલ
હેઠે કેવલી, મૌનપણે ધગ ²વાસિ ॥૨॥ ૫૮ શત સાથે
શિવ થયા એ, વાસુપૂજ્ય જિનરાજ; વીર કહે ધન્ય
તે ઘડી; જળ નિરખ્યા મહારાજ ॥ ૨ ॥

થોય (કનક તિલક ભાલે-એ દેશી)

વિમલ ગુણુ અગારં, વાસુપૂજ્ય સફારં; નિહત
વિષ વિકારં, પ્રાપ્ત કૈવલ્યસારં; વચનરસ ઉદારં,
મુક્તિતત્ત્વે વિચારં; વીર વિધન નિવારં, સ્તૌભિ
ચંડી કુમારં ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી વિમલનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

અષ્ટમ સ્વર્ગ થકી ચવી, કંપિલપુરમાં વાસ;
ઉત્તરભાદ્રપદે જનિ, માનવ ગણુ મીન રાશ ॥ ૧ ॥
યોનિ છાગ મુહંકરં, વિમલનાથ ભગવંત, દોય વરસ
તપ નિર્જલે, જંખૂતલે અરિહંત ॥૨॥ ¹૫૮ સહસ
મુનિ સાથશું એ, વિમલ વિમલ પદ પાય; શ્રી શુભ-

૧ ‘માસિ’ ચ૦. ૧‘૬૦૦’ બાલે.

વીરને સાંઘશું, મલવાનું મન થાય ॥ ૩ ॥

થોય : (ચોપાઈની ચાલ)

વિમલનાથ વિમલ ગુણ વર્યા, જિનપદ ભોગી
ભવ નિસ્તર્યા; વાણી પાંત્રીશ ગુણ લક્ષણી, છમ્મુહ
સુર પ્રવરા જક્ષણી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી અનંતનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

દેવલોક દશમા થકી, ગયા અયોધ્યા ઠામ; હસ્તિ
ચોતિ અનંતને, દેવ ગણે અભિરામ ॥૧॥ ડ્રેવતીએ
જનમ્યા પ્રભુ, મીનરાશિ સુખકાર; ત્રણ વરસ છન્ન-
સ્થમાં, નહિ પ્રજ્ઞાદિ ઉચ્ચાર ॥ ૨ ॥ પીપલ વૃક્ષે
પામીયા એ, કેવલ લક્ષ્મી નિધાન; સાત સહસ્રું
શિવ વર્યા, વીર કહે બહુમાન ॥૩॥

થોય (વસંતતિલકાવૃત્તમ)

જ્ઞાનાદિકા ગુણુવરા નિવસંત્યનંતે, વજ્રિ સુપર્વ
મહિતે જિનપાદપદ્મે; ત્રંથાણુંવે મતિવરા; પ્રણુતિસ્મ
મક્ત્યા, પાતાલ ચાંકુશિસુરી શુભવીરદક્ષાઃ ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી ધર્મનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

વિજય વિમાન થકી ચળ્યા, રતનપુરે અવતાર;

૨ ‘વિદિતા’ ચ૦ ૩ ‘પુષ્પ’ ચ૦

૩ ‘અશોક’ ચ૦ બોલે. ૨ ‘વિજયવંત’ ચ૦.

ધર્મનાથ ગણુ દેવતા, કર્કરાશિ મનોહર ॥૧॥ જન-
મ્યા પુષ્પ નક્ષત્રમાં, યોનિ છાગ વિચાર; દોય વરસ
છન્નસ્થમાં, વિચર્યા ધર્મ દયાલ ॥૨॥ દધિપણુધો
કેવલી, વીર વર્યા બહુ ઋદ્ધ; કર્મ અપાવીને હુવા,
અસય સાથે સિદ્ધ ॥૩॥

થોય (શંખેશ્વર પાસજી પૂજ્યે-એ દેશી)

સખિ ધર્મ જિણેસર પૂજ્યે, જિન પૂજે મોહને
ધ્રુજ્યે: પ્રભુ વચણુ સુધારસ પીજ્યે, કિન્નર કંદમ્પ્યા
રીજ્યે ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી શાંતિનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

સર્વારથ સિદ્ધ થકી, ચવીયા શાંતિ જિનેશ,
હસ્તિનાગપુર અવતર્યા, યોનિ હસ્તિ વિશેષ ॥ ૧ ॥
માનવ ગણુ ગુણુવંતને; મેષરાશિ સુવિલાસ: ભરણીએ
જનમ્યા પ્રભુ, છન્નસ્થા ઈગિ વાસ ॥ ૨ ॥ કેવલનંદી
તરુ તલે એ, પામ્યા અંતર ઝાણુ; વીર કરમને ક્ષય
કરી, નવ શતશું નિરવાણુ ॥ ૩ ॥

થોય (શાંતિ જિનેસર સમરીયે-એ દેશી)

શાંતિ સુહંકર સાહિબો, સંયમ અવધારે; સુમતિ
(સુમિત્ર)ને ધરે પારણુ, ભવ પાર ઉતારે; વિચરંતા
અવનીતલે, તપ ઉગ્ર વિહારે; જ્ઞાન ધ્યાન એકતાનથી,

તિર્યંચને તારે ॥૧૧॥ પાસ વીર વાસુપૂજ્ય ને, નેમ
મહ્વી કુમારી, રાજ્ય વિહુણા એ થયા, આપે વ્રતધારી;
શાંતિનાથ પ્રમુખા સવિ, લહી રાજ્ય નિવારી, મહ્વી
નેમ પરણ્યા નહિ, બીજા ઘરબારી ॥૨૧॥ કનક કમલ
પગલાં ડવે, જગ શાંતિ કરીજે, રચણ સિંહાસન બે-
સીને, ભલી દેશના દીજે, યોગાવંચક પ્રાણીયા, ફલ
લેતાં રીજે, પુષ્કરાવર્તના મેઘમાં, મગશેલ ન ભીંજે
॥ ૩ ॥ કોડવંદન શુકરારુઢો, શ્યામરૂપે ચાર, હાથ
બીજેરું કમલ છે, દક્ષિણ કર સાર; જક્ષ ગરુડ વામ
પાણીએ, નકુલાક્ષ વખાણે, નિર્વાણીની વાત તો,
કવિ વીર તે જાણે ॥૪॥

॥ શ્રી શાંતિનાથ જિન સ્તવન ॥

(રાગ પૂર્વી)

ક્ષણ ક્ષણ સાંભરો શાંતિ સલુણા, ધ્યાન ભુવન
જિનરાજ પડણા ॥ ક્ષણું ॥ શાંતિ જિનંદકો નામ
અમીસે, ઉલ્લસિત હોત હમ રોમ વપુના ॥ ક્ષણું ॥
ભવ યોગાનમેં ફિરતે પાએ, છોરત મેં નહિ ચરણ
પ્રભુના ॥ ક્ષણું ॥ ૧ ॥ છીલ્લરમેં રતિ કબહુ ન પાવે,
જે ઝીલે જલ ગંગ યમુનાં ॥ ક્ષણું ॥ તુમ સમ હમ
શિર નાથ ન થાશે, કર્મ અધુના દૂના ધુના ॥ ક્ષણું
॥ ૨ ॥ મોહ લરાઈમેં તેરી સહાઈ, તો ક્ષણમેં છીન્ન

છિન્ન કટ્ટના ॥ ક્ષણુ ॥ નહિ ઘટે પ્રભુ આના કુના,
અચિરા સુત પતિ મોક્ષ વધૂના ॥ ક્ષણુ ॥ ૩ ॥
ઓરકી પાસ મેં આશ ન કરતે, ચાર અનંત પસાય
કરુના ॥ ક્ષણુ ॥ કયું કર માગત પાસ ધતૂરે, યુગ-
લિક યાચક કલ્પતરુનાં ॥ ક્ષણુ ॥ ૪ ॥ ધ્યાન ખડ્ગ-
વર તેરે આસંગે, મોહ ડરે સારી ભીક ભરુના ॥ ક્ષણુ ॥
॥ ધ્યાન અરૂપી તો સાંધ અરૂપી, ભકતે ધ્યાવત તાના
તુના ॥ ક્ષણુ ॥ ૫ ॥ અનુભવ રંગ વધ્યો ઉપયોગે,
ધ્યાન સુપનમેં કાથા ચૂના ॥ ક્ષણુ ॥ ચિદાનંદ ઝક-
ઝાલ ઘટાસેં, શ્રી શુભ વીર વિજય પડિપુત્રા ॥
ક્ષણુ ॥ ૬ ॥

॥ શ્રી કુંથુનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

લવસત્તમ સુરભવ તજી, ગજપુર નયર નિવાસ;
રાક્ષસ ગણ કૃતિકા જની, કુંથુનાથ વૃષરાશિ ॥ ૧ ॥
સોલ વરસ છદ્મસ્થમાં, જિનવર યોનિ છાગ; ધાતી-
કર્મ ધાતે કરી, તિલક તલે વીતરાગ ॥ ૩ ॥ શૈલીશી-
કરણે કરી એ, એક સહસ પરિવાર; શિવમંદિર
સિધાવતાં, વીર ઘણું હુશિયાર ॥ ૪ ॥

થોય—ત્રોટક છંદ (દ્વિજરાજ મુખી—એ દેશી)

વશી કુંથુ વ્રતી તિલકો જગતિ, મહિમા મહતી
નત ઇંદ્રવતીઃ પ્રથિતાગમ જ્ઞાનગુણા વિમલા, શુભ
વીરમતા ગાંધર્વ બલા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી અરનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

‘ઠાણુ સંવદ્ધ થકી ચળ્યા, નાગપુરે અરનાથઃ
રૈવતી જન્મ મહોત્સવા, કરતા નિર્જર નાથ ॥ ૧ ॥
જયકર યોનિ ગજવરૂ, રાશિ મીન ગણદેવ; ત્રણ્ય
વરસનાં થિર થઈ, ટાલે મોહની ટેવ ॥ ૨ ॥ પામ્યા
અંબ તરૂ તલે એ, ખાચિકલાવે નાણુ; સહસ મુનિ-
વર સાથશુ, વીર કહે નિર્વાણુ ॥ ૩ ॥

થોય (ત્વમશુભાન્યભિનંદનનંદિતા-એ દેશી)

અરવિભૂ રવિભૂતલ ઘોતકં, સુમનસા મનસા-
ર્ચિત પંકજં; જિનગિરા ન ગિરા પરતારિણી, પ્રણુત
યક્ષ પતિ વીર ધારિણી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી મદિલનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

મહ્ની રજયંત વિમાનથી, મિથિલા, નયરી સારઃ
અશ્વની યોનિ જયંકરૂ, અશ્વિનીયે અવતાર ॥ ૨ ॥
સુર ગણ રાશિ મેષ છે, વંદિત સ્વર્ગી લોક; છદ્મસ્થા
અહો રાતિની, કેવલ વૃક્ષ અશોક ॥ ૨ ॥ સમવસરણે
બેસી કરી એ, તીર્થ પ્રવર્તન હાર; વીર અચલ
સુખને વર્યા, ટપંચ સયા પરિવાર ॥ ૩ ॥

૧ ‘નવમ ઐવેયક’ ચ૦

૨ ‘વૈજયંત’ ચ૦ ૩ ‘પ૦૦ સાધુ અને ૫૦૦ સાધ્વી’ ચ૦

થોય (નંદીશ્વર વર દ્વીપ સંભાર-એ દેશી)

મલિનાથ મુખ ચંદ નિહાલું, અરિહા પ્રણમી
પાતક ટાલું; જ્ઞાનાનંદ વિમલપુર સેર, ધરણ પ્રિયા
શુભ વીર કુખેર ॥૧૧॥

॥ શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામીનું ચૈત્યવંદન ॥

સુવ્રત અપરાજિતથી, રાજગૃહી રહેઠાણુ; વાનર
યોનિ રાજતી, સુંદર ગણ ગિ (નિ) વાણુ ॥૧૧॥ શ્રવણ
નક્ષત્રે જનમીયા; સુરનર જય જયકાર; મકરરાશિ
છદ્મસ્થમાં, મૌન માસ અગીયાર ॥ ૨ ॥ અંપક હેઠે
ચાંપીયાં એ, જે ધનઘાતિ ચાર; વીર વડો જગમાં
પ્રભુ, શિવપદ એક હજાર ॥૩॥

થોય (પાસ જિણુંદા વામા નંદા-એ દેશી)

સુવ્રત સ્વામી આતમરામી, પૂજે ભવિ મનરૂલી;
જિનગુણ થુણીએ પાતક હણીએ, ભાવસ્તવ સાંકલી;
વચને રહીએ જૂઠું ન કહીએ, ટલે ફલ વંચકો; વીર-
જિણુ પાસી સુરી નરદત્તા, વરણુ જિનાચકો ॥૧૧॥

॥ શ્રી નમિનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

દશમા પ્રાણુત સ્વર્ગથી, આવ્યા શ્રી નેમિનાથ,
મિથિલા નયરી રાજ્યો, શિવપુર કેરો સાથ ॥ ૧ ॥
યોનિ અશ્વ અલંકરી, અશ્વની ઉદયો ભાણુ; મેઘરા-
શિ સુર ગણ નમું; ધન્ય તે દિન સુવિહાણુ ॥૨॥ નવ-

માસાંતર કેવલી એ, બકુલ તલે નિરધાર; વીર અનુ-
પમ સુખ વર્યા, મુનિ પરિતંત હજાર ॥ ૩ ॥

થોય (શ્રાવણ સુદ્ધિ દિન પંચમી એ-એ દેશી)

શ્રી નમિનાથ સોહામણા એ, તીર્થપતિ સુલતાન
તો; વિશ્વંભર અરિહા પ્રભુ એ, વીતરાગ ભગવાન તો;
રત્નત્રયી જસ ઉજલી એ, ભાષે ષડ્ દ્રવ્ય જ્ઞાન તો;
ભૃકુટી સુર ગંધારિકા એ, વીર હૃદય બહુ માનતો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી નેમિનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-નેમિનાથ બાવીસમા, અપરાજિતથી
આય; સૌરીપુરમાં અવતર્યા, કન્યારાશિ સુહાય ॥ ૧ ॥
ચોનિ વાઘ વિવેકીને, રાક્ષસ ગણ અદ્ભુત; રિખ
ચિત્રા ચોપન દિન, મૌનવ્રતા મનપૂત ॥ ૨ ॥ વેતસ
હેકે કેવલી એ, પંચ સયા છત્રીશ; વાચંચમશું શિવ
વર્યા, વીર નમે નિશ દ્વીશ ॥ ૩ ॥

થોય (કનક તિલક લાલે-એ દેશી)

દુરિત ભયનિવારં, મોહ વિધ્વંસકારં; ગુણુવત-
ભવિકારં, પ્રાપ્તસિદ્ધિમુદારં; જિનવર જયકારં, કર્મ
સંકલેશહારં; ભવજલ નિધિતારં, નૌમિ નેમિકુમારમ્
॥ ૧ ॥ અડજિનવર માતા, સિદ્ધિસૌધે પ્રયાતા; અડ-
જિનવર માતા, સ્વર્ગ ત્રિજે વિખ્યાતા, અડ જિનવર
માતા, પ્રાપ્ત માહેંદ્ર શાતા, ભવ ભયજિનત્રાતા, સંતને

સિદ્ધિ દાતા ॥ ૨ ॥ ઋષભ જનક જાવે, નાગસુર ભાવ-
પાવે; ઇશાન સગ કહાવે, શેષ કાંતા સભાવે; પદ્મમા-
સન સુહાવે, નેમ આઘંત પાવે; શેષ કાઉસગ્ગ ભાવે,
સિદ્ધિસૂત્રે પઠાવે ॥ ૩ ॥ વાહન પુરૂષ જાણી, કૃષ્ણવર્ણે
પ્રમાણી; ગોમેધ ને ષટ્ પાણી, સિંહ બેડી વરાણી;
તનુ કનક સમાણી, અંગિકા ચાર પાણી; નેમ ભગ-
તિ ભરાણી, વીરવિજયે વખાણી ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તવન ॥

(મલ્લીનાથ વિના હુઃખ કોણ ગમે-એ દેશી)

રહો રહો રે યાદવ દો ઘડીયાં, રહો દો ઘડીયાં
દો ચાર ઘડીયાં, રહો રહો રે યાદવ દો ઘડીયાં; શિવા
માત મલ્હાર નગીને, કયૂં ચલીએ હમ વિછડીયા
રહો; યાદવ વંશ વિભૂષણ સ્વામી, તુમ આધાર
છો અડવડીયાં ॥ રહો ॥ ૧ ॥ તો જિન ઓરસે નેહ
ન કીનો, ઓર કરનકી આખડીયાં રહો; ઇતને બિચ
હમ છોડ ન જઈએ, હોત પુરાઈ લાજડીયાં ॥ રહો ॥
૨ ॥ પ્રીતમ પ્યારે કેહ કર જનાં, જે હોત હમ શિર
આંકડીયાં રહો, હાથમે હાથ મિલાદે સાંધ, ફૂલ
બિછાઉં સેજડીયાં ॥ રહો ॥ ૩ ॥ પ્રેમકે પ્યાલે
બહુત મસાલે, પીવત મધુરે સેલડીયાં રહો; સમુદ્ર-
વિજય કુલ તિલક નેમકું, રાજુલ ઝરતી આંખડીયાં
॥ રહો ॥ ૪ ॥ રાજુલ છોર ચલે ગિરનારે, નેમ યુગલ
કેવલ વરીયાં રહો; રાજિમતી પણ દીક્ષા લીની,

ભાવના રંગ રસે ચડીયાં ॥ રહો ॥ પાપ કેવલ ભઠ્ઠ
કરી મુગતિ સિધારે, દંપતી મોહન વેલડીયાં રહો;
શ્રી શુભ વીર અચલ ભઠ્ઠ જોડી, મોહ રાય શિર
લાકડીયાં ॥ રહો ॥ ૬ ॥

॥ શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન ચૈત્યવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-નગરી વાણારસીયે થયા, પ્રાણુતથી
પરમેશ; યોની વ્યાઘ્ર સુહંકરી, રાક્ષસગણ સુવિશેષ
॥ ૧ ॥ જન્મ વિશાખાયે થયો, પાર્શ્વ પ્રભુ મહારાય;
તુલારાશિ છન્નસ્થમાં, ચોરાશી દિન જાય ॥ ૨ ॥ ધવ
તરુ પાસે પામીયા એ, ખાચિક દુગ ઉપયોગ; મુનિ
તેત્રીશે શિવ વર્યા, વીર અખય સુખ ભોગ ॥ ૩ ॥

થોય (સુવિધિ સેવા—એ દેશી)

પાસ જિણુંદા વામાનંદા, જખ ગરભે ફલી; સુપના
દેખે અર્થ વિશેષે કહે મધવા મલી; જિનવર જાયા સુર
હુલ્લરાયા, હુઆ રમણી પ્રિયે; નેમિ રાજ ચિત્ત વિરાજ
વિલોકિત વ્રત લીયે ॥ ૧ ॥ વીર એકાકી ચાર હજારે,
દીક્ષા ધૂર જિનપતિ; પાસ ને મહી ત્રય શત સાથે, બીજ
સહસે વ્રતી; ૫૬ શત સાથે સંયમ ધરતા, વાસુપૂજ્ય
જગધણી; અનુપમ લીલા જ્ઞાન રસીલા, દેખે મુજને
ધણી ॥ ૨ ॥ જિનમુખ દીઠી વાણી મીઠી, સુરતરૂ વેલ-
ડી; દ્રાક્ષ વિહાસે ગઢ વનવાસે, પીલે રસ સેલડી;
સાકર સેંતી તરણાં લેતી, મુખે પશુ ચાવતી; અમૃત
મીઠું સ્વર્ગે દીઠું, સુરવધૂ ગાવતી ॥ ૩ ॥ ગજમુખ

દક્ષો વામન યક્ષો, મસ્તકે કૃણાવલી; ચાર તે બાંહી
કચ્છપ વાહી, કાયા જસ શામલી, ચઉકર પ્રૌઢા
નાગાણ્ઢા, દેવી પદ્માવતી; સૌવન કાંતિ પ્રભુ ગુણ
ગાતી, વીર ધરે આવતી ॥૪॥

॥ શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન ॥

(જિણુંદરાય હે-એ દેશી)

આજ શંખેશ્વર જિન ભેટીએ, ભેટતાં ભવ દુઃખ
નાસે સાહેબ મોરા રે; જયો અશ્વસેન કુલચંદ્રમા,
માતા વામા સુત પાસ ॥ સાં આજ ૦ ॥ ૧ ॥ ભક્તિ-
વત્સલ જન ભયહર, હસનાં હણીયા પડ હાસ્ય સાં;
દાનાદિક પાંચને દૂહળ્યા, કરી નાવે પાસની પાસ ॥
સાં આજ ૦ ॥૨॥ કરી કામને કારમી કમકમી,
મિથ્યાત્વને ન દીઉં માન સાં; અવરતિને રતિ નહિ
એક ઘડી, અગુણી અલગું અજ્ઞાન ॥ સાં આજ ૦ ॥૩॥
નિદક નિદ્રાને નાસવી, મૃત રાગ ને રોગ અપાર
સાં; એક ધક્કે દેષને ઢોલીયો, એમ નાઠા દોષ અઢાર
॥ સાં આજ ૦ ॥ ૪ ॥ વલી મત્સર મોહ મમત ગયો,
અરિહા નિરિહા નિરદોષ સાં; ધરણેંદ્ર કમઠ સુર
ખિહુ પરે, તુસ માત્ર નહી તોસ રોષ ॥ સાં આજ ૦
॥૪॥ અચરિજ સુણજો એક તિણે સમે, શત્રુને સમ-
કિત દાય સાં; ચંદન પારસ ગુણ અતિ ઘણા, અક્ષર
થોડે ન કહાય ॥ સાં આજ ૦ ॥ ૬ ॥ જગરણ દશા
ઉપર ચઢ્યા, ઉજગરણે વીતરાગ સાં; આલંબન
ધરતાં પ્રભુ તણું, પ્રભુતા સેવક સૌભાગ્ય ॥ સાં

આજ્ઞા ॥ ૭ ॥ ઉપાદાન કારણુ કારજ સધે, અસા-
ધારણુ કારણુ નિત્ય સાં; જે અપેક્ષા કારણુ ભવિલહે,
ફલદા કારણુ નિમિત્ત ॥ સાં આજ્ઞા ॥ ૮ ॥ પ્રભુ
ત્રાયક સાયકતા ધરી, દાયક નાયક ગંભીર સાં;
નિજસેવક જાણી નિવાજ્યે, તુમ ચરણે નમે શુભ
વીર ॥ સાં આજ્ઞા ॥ ૯ ॥

॥ શ્રી વર્ધ્ધમાન જિન ચૈત્યવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-ઉર્ધ્વલોક દશમા થકી, કુંડપુરે મંડા-
ણુ; વૃષભ યોનિ ચંદ્રીશમા, વર્ધ્ધમાન જિન ભાણુ
॥ ૧ ॥ ઉત્તરાશ્વિની ઉપન્યા, માનવ ગણુ સુખદાય;
કન્યા રાશિ છદ્મસ્થમાં, આર વરસ વહી જાય ॥ ૨ ॥
શાલ વિશાલ તરૂં તલે એ, કેવલ નિધિ પ્રગટાય; વીર
ખિરદ ધરવા ભણી, એકાકી શિવ જાય ॥ ૩ ॥

થોય (ગૌતમ બેલે ગ્રંથ સંભાલી—એ દેશી)

વીર જગતપતિ જન્મ જ થાવે, નંદન નિશ્ચિત
શિખર રહાવે, આડ કુમારી ગાવે; અડ ગજદંતા હેઠે
વસાવે, રૂચકગિરિથી છત્રીશ જાવે, દ્વીપ રૂચક ચંદ્ર-
ભાવે; છપ્પન દિગકુમરીહુલરાવે, સૂતીકરમ કરી નિજ
ધર પાવે, શક સુધોષા વજાવે; સિંહનાદ કરી જ્યોતિષી
આવે, ભવન વ્યંતર શાંખ પડહે મિલાવે, સુરગિરિ
જન્મ મલ્હાવે ॥ ૧ ॥ ઋષભ તેર શશિ સાત કહીજે,
શાન્તિનાથ ભવ આર સુણીજે, મુનિસુવ્રત નવ કીજે;

નવ નેમીશ્વર નમન કરીજે, પાસ પ્રભુના દશ સમ-
રીજે, વીર સત્તાવીશ લીજે; અજિતાદિક જિન શેષ
રહીજે, ત્રણ ત્રણ ભવ સંધલે ડવીજે, ભવ સમ-
કિતથી ગણીજે; જિન નામબંધ નિકાચિત કીજે,
ત્રીજે ભવ તપ ખંતી ધરીજે, જિનપદ ઉદયે સિંચે
॥૨॥ આચારાંગ આદે અંગ અગ્યાર, ઉવવાઈ આદે
ઉપાંગ તે બાર, દશ પચન્ના સાર; છ છેદ સૂત્ર વિ-
ચિત્ર પ્રકાર, ઉપગારી મૂલ સૂત્ર તે ચાર, નંદી અનુ-
યોગદ્વાર; એ પીસ્તાલીશ આગમ સાર, સુણતાં લહીયે
તત્ત્વ ઉદાર, વસ્તુ સ્વભાવ વિચાર; વિષય ભુજ-
ગિની વિષ અપહાર, એ સમો મંત્ર ન કો સંસાર,
વીરશાસન જયકાર ॥ ૩ ॥ નકુલ બીજેઈ દોય કર
ઝાલી, માતંગસુર શામકાતિ તેજલી, વાહન ગજ
શુંઢાલી; સિંહ ઉપર બેઠી રહીયાલી, સિદ્ધાચિકા દેવી
લટકાલી, હરિતાભા ચાર ભૂજલી; પુસ્તક અભયા
જિમણે ઝાલી, માતુલિંગ ને વીણા રસાલી, વામ
ભુજ નહિ ખાલી; શુભ ગુરૂ ગુણ પ્રભુ ધ્યાન ઘટાલી,
અનુભવ નેહશું દેતી તાલી, વીર વચન ટંકશાલી
॥ ૪ ॥ ઇતિ ॥

॥ તીર્થપતિ શ્રી વર્ધમાન જિન સ્તવન ॥

(રાગ બંગાલ)

ત્રિશલાનંદન ચંદન શીત, દર્શન અનુભવ કરીયે
નિત્ય સ્વામી સેવીએ; તુમ દર્શનથી અલગા જેહ, વલ-

દે. ૧૨

ય્યા પિશાચને છેહ ॥ સ્વામી સેવીયે ॥૧૧॥ હું પણ
 ભ્રમીયો આ સંસાર, દર્શન દીઠા વિણ નિરધાર
 સ્વાં; અબ તુમ દર્શન દીઠું રતન, નિજ ધરમાં રહી
 કરશું યતન ॥ સ્વાં ॥૨॥ દર્શનથી જે દર્શન થાય,
 તે આણુંદ તો [તિ] જગત ન માય સ્વાં; ભવ
 ભ્રમણાદિક દૂરે જાય, ભવચિતિ ચિતન અદ્ય ઠરાય
 ॥ સ્વાં ॥૩॥ તસ લક્ષણ પ્રગટે ઘટમાંહિ, વૈશાલિક
 પ્રભુ તુઠો ઉછાહીં સ્વાં; અમૃત લેશ લહે એક વાર,
 રોગ નહિ ફરી અંગ મોઝાર સ્વાં ॥ ૪ ॥ દર્શન
 ફરશન હોવે તાસ, સંવેદન દર્શનનો નાશ સ્વાં;
 પણ જે જાય પલાંદુ પાસ, તો મહમહ કે વાસ ધરાસ
 સ્વાં ॥૫॥ દેવ કુદેવની સેવા કરંત, ન લલ્ચું દર્શન
 શ્રી ભગવંત સ્વાં; એક ચિત્ત નહિ એકની આશ,
 પગ પગ તે દુનિયાના દાસ ॥ સ્વાં ॥૬॥ વેશ ખાટ
 પરે ક્ષીણ કોઈ ઘાટ, તસ સુ-(મુ) ખ દર્શન દૂરે દાટ
 સ્વાં; લોક કહે ધિગ ચિત્ત ઉચ્ચાટ, ધર ધર ભટકે
 તે બારે વાંટ ॥ સ્વાં ॥ ૭ ॥ તિણવિધ ભટકયો કાલ
 અનંત, મલિયા કલિયા નહિ અરિહંત સ્વાં; તે
 દિન દર્શન તો પ્રતિપક્ષ, હવે દર્શન ફલશે પ્રત્યક્ષ ॥
 સ્વાં ॥૮॥ પ્રીતી ભક્તિયે ચોલનો રંગ, ગુણદર્શને
 ગયો રંગ પતંગ સ્વા; અણુમલવે હુવે મન ઉત્કંઠ,
 મલવે દુઃખ કરે વિરહે ઉલ્લંઠ ॥ સ્વાં ॥૯॥ અનુભવ

દર્શને ખિહું દુઃખ નાશ, રાત્રી દિવસ રહો હઠીડા
પાસ સ્વા૦; ક્ષય ઉપશમ ગુણ ખાયક દાય, ગર્ભ-
વતિ પ્રિયા પુત્ર જણાય ॥ સ્વા૦ ॥ ૧૦ ॥ રંગ
મહોત્તમાં ઉત્સવ થાય, મોહ કુટુંબ રોતું જાય સ્વા૦;
શ્રી શુભવિજય મુણેા જગદીશ, વીર કહે પછે દેજે
આશિષ ॥ સ્વા૦ ॥ ૧ ॥

॥ શાશ્વતા અશાશ્વતા જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-ચતુર્વિંશતિરાહંતા વંદિતાશ્ચાડધુતા
સંસ્તવિષ્યે ત્રિલોકે ત્રિલોકાઃ;^૧ ચતુર્ધાભિધાઃ સદ્ગુણા-
લંકૃતેભ્યો, નમામિ મુદા શાશ્વતાડશાશ્વતેભ્યઃ ॥૧॥
સુધર્માદિકે^૨ તાવિષે ચૈત્યમાલા, તથા ચાંતિમેડનુત્તરેડ-
હંદ્વિશાલા; વસુર્વેદનંદર્ષિ^૩ ખદ્વિત્રિકેભ્યો^૪ ॥ નમા-
મિ૦ ॥ ૨ ॥ ગભસ્ત્યાલયે^૫ શીતરશ્મિ નિવાસે, ગ્રહે
તારકે ચોડુનિ ચૈત્યગેહાઃ; અસંખ્યા જિનેંદ્રા વિતેંદ્રા
કૃતેભ્યો ॥ નમામિ ૦ ૩ ॥ વસુદ્વિકૃતે^૬ ંયંતરેડસખ્ય-
ચૈત્યેડસુરાધ્યા દશાનાં જિનૌકાઃ સ્મૃતાશ્ચ; ગ્રહાંકામિતાઃ
પારગાઃ સંતિ તેભ્યો ॥ નમામિ૦ ॥ ૪ ॥ સુરાદ્રૌ નગે

૧. ઋષભ, ચંદ્રાનન, વારિષેણ, વર્ધમાન નામવાળા.

૨. સ્વર્ગે. ૩ વસુ વગેરે સંખ્યાવાચક શબ્દો અહીંયાં
દક્ષિણાવર્ત ગણવા, સામાન્ય રીતે વામાવર્ત અવળા
ગણાય છે. (૮૪૬૭૦૨૩ થાય)

૪. સૂર્ય વિમાને. ૫ વસુ ૮×૨=૧૬ થાય.

નૈષધે નીલવંતે ગિરૌ કુંડલે રૌચકે નાગદંતે; હિમાદ્રૌ
 ચ વૈતાલ્ય ગ્રામ્યા (મા) ચિંતેભ્યો ॥ નમામિ ॥ ૫ ॥
 તરૌ શાલ્મલી જંબુનંદીશ્વરેષુ, વખારે વિચિત્રે ત્રિકૂટે
 ચ કૂટે; મુકુટે ક્ષિતૌ ચક્રવાતાંતરેભ્યો ॥ નમામિ ॥ ૬ ॥
 સ્થિતે ચિત્રકુટેડ્યુદે સિદ્ધક્ષેત્રે, સમેતૌ જ્જયંતાચલા-
 ડ્યાપદેષુ, કુલાદ્રૌ ચ વિંધ્યાચલે રૌહણેભ્યો ॥ નમા-
 મિ ॥ ૭ ॥ વિરાટે અઘાટે કુરૌ મેઢપાટે, શ્રીમાલે ચ
 ભોટે સ્થિતા ચક્ર કોટે; દ્રહ્લે દેવકૂટે દ્રવિડેડહંતેભ્યો ॥
 નમામિ ॥ ૮ ॥ તિલંગે કલિંગે પ્રયાગે ચ બોધે
 [બૌદ્ધે], સુરાષ્ટ્રાંગવંગાર્દ્રંગંગાપગામુઃ જનૈઃ કાન્ય-
 કુબ્જે તમાલેડચિંતેભ્યો ॥ નમામિ ॥ ૯ ॥ જલે
 કૌશલે નાહલે જંગલે વા, સ્થલે પલ્લીદેશે વને સિંહલે
 વા; નગર્યુ જ્જયિન્યાદિકાસ્વાંતરેભ્યો ॥ નમામિ ॥ ૧૦ ॥
 અનેનૈવ સંધ્યત્વવંધ્યં ત્રિસંધ્યં, જિનાઃ સંસ્તુ-
 વંતિ ચતુર્માસિ ધક્ષે; ભવેત્તીર્થયાત્રા ગૃહે તિષ્ઠતેભ્યો
 ॥ નમામિ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ શાશ્વતમુખ્યવિભોઃ સ્ત-
 વનં, રચિતં લચિતં સુગુણૈઃ પ્રવરં; પરિરંજિતદક્ષ-
 સભાનિકરં, કુરુતાં શુભ વીર સુખં (સુખે) સખરં ॥
 ૧૨ ॥ ઇતિ ॥

પછી જંકિચિં ૦ નમુત્યુણં ૦ અરિહંત ચેઇયાણું ૦ કહી
 એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી પ્રથમ થોય કહેવી. તેમજ
 પૂર્વોક્ત વિધિએ અનુક્રમે બીજી ત્રણ થોયો પણ બાણવી.
 થોય (નંદીસર વર ક્ષીપ સંભાર્ણ-એ દેશી)

ઋષભાનન ચંદ્રાનન બાણો, વારિષેણ શાશ્વત
 વર્જમાનો; પૂરવ પશ્ચિમ ઉત્તર ઠાણો, દક્ષિણ પડિમા

ભાગ પ્રમાણે ॥ ૧ ॥ ઊર્ધ્વલોકે જિનબિંબ ધણેરાં,
ભવનપતિમાં ધર ધર દેહરાં; વ્યંતર જ્યોતિષી તિછે
અનેરાં, ચાર શાશ્વત નામ ભલેરાં ॥૨॥ ભરતાદિક
જે ક્ષેત્ર સુહાવે, કાલત્રિકે જે અરિહા આવે; ચાર નામ
એ નિશ્ચય થાવે, અંગ ઉવંગે વાત જણાવે ॥ ૩ ॥
પંચકલ્યાણકે હર્ષ અધુરે, નંદીશ્વર દ્વીપે જઈ પૂરે;
હર્ષ મહોત્સવ કરત અઠ્ઠાઈ, દેવ દેવી શુભ વીર
વધાઈ ॥ ૪ ॥

પછી બેસી નમુત્યુષ્ણં ભવંતિ ચેઘં ખમાં દઢ,
ભવંત કેવિ સાહૂં નમોઽર્હત્તં કહી સ્તવન કહેવું.

॥ શ્રી શાશ્વતા અશાશ્વતા જિનસ્તવન ॥

(રાગ દ્રાગ. થોવા ગખલ-એ દેશી)

સાસય પડિમા સુંદર, જિનધર કહેશું તેહ; ચારણ
મુનિવર વંદી, ભગવઈ માંહે જેહ; ઊર્ધ્વલોકે ચુલસી
લખ, સહસ સત્તાણું ત્રેવીશ, સાત કોડિ લખ બિહુત્તેર,
ભુવણે ચૈત્ય ગણીશ ॥ ૧ ॥ જોઈ વણેસુ અસંખ્યા,
કુંડલ રૂચકે ચાર; નંદિસર વર આવન, એ સાડે ચઉ
બાર; તિદુવારાં શેષ જિનધર, દ્વાર દ્વાર તિહાં દીઠ;
મુખમંડપ, રંગમંડપ સખરી મણિમય પીઠ ॥ ૨ ॥
તંસ (આગલ) ઉપર વર થુભે, ચિહ્ન દિશિ પડિમા
ચાર; તદનંતર મણિપીઠ, યુગલ વરતે સુખકાર; વૃક્ષ

અશોક ધરંભ-ઢવજ, વાવપુદ્ગખરિણી જ્યાંહી; ભવન
ભવન પ્રતિ પદિમા, અષ્ટોતર શત માંહી ॥ ૩ ॥ પંચ
સયાં ધનુ મોટી, પદિમા લઘુ સાત હાથ; મણિપીઠે
દેવછંદે, સિંહાસન ખેડા નાથ; છત્ર ધરે એક ચામર,
ધારી પદિમા દોય; નાગ ભૂઆવલી જકૂખા, કુંડધરા
દોય ॥ ૪ ॥ જોઈસ વ્યંતરે કલ્પ-નિવોસી ભવણ
નિકાય, ઉપપાતિ અભિષેકાડલંકારા વ્યવસાય; સભા
સુધર્મા પંચમી, મંડપ પટ્ટકે જુત્ત; પ્રત્યેકે તિલ્લવારાં,
જિનધર જિન અદ્ભુત ॥ ૫ ॥ જોઈસાદિક માંહિ
થુભ પ્રત્યેકે ખાર; પ્રત્યેકે પ્રતિમા નતિ કરીયે નિત્ય
સવાર; થુભ સભાશુ ગણતાં, સાસય પદિમા સાંઠ;
ચોઈઅ બિંબ મિલતાં ભવણે અસિ સૌ પાઠ ॥ ૬ ॥
શત પંચાસ બહુત્તેર, યોજન કહીયે જોહ; લાંબાં
પહોલાં ઊંચા, અનુક્રમે મવિએ તેહ; સ્વર્ગ નંદીશ્વર
કુંડલ, રૂચકે ભવન પ્રમાણ, તીસ કુંડ ગિરિ દશ કુંડ,
મેરૂવને અસિયાણ ॥ ૭ ॥ અયસી વકૂખારે જિન ધર,
ગજદંતાયે વીશ, મણુઅ નગે ઇકુખુકામે ચાર ચાર
સુજગીશ, પૂર્વવિહીત પરિમાણથી, અર્ધ પ્રમાણે જા-
ણ, તેહથી અર્ધ પ્રમાણે નાગાદિ પરિમાણ ॥ ૮ ॥
તેથી વ્યંતર અરધા, ચાલીસ દિગ્ગજ સાર; અયસી
દ્રહ કંચનગિરિ દેહરાં એક હજાર; સિત્તેર મહાનંદ
દીર્ઘ, વૈતાલયે એકસો સિત્તેર, ત્રણસે અયસી કુંડે,
જિન વચને નહિ ફેર ॥ ૯ ॥ વીશ જમગ પંચ ચૂલા,
જિનધર પદિમા (પેર) ધેર, જંબુ પમુહ દશતરુએ

અગિયારસે સિત્તેર; વૃત્ત વૈતાલ્યે વીશ કેશ, દીઠ અર્ધ-
વિત્થર; ધણુ સય ચઉદશ ચાલીસ, ઉંચપણે અવધાર
॥ ૧૦ ॥ નંદીશ્વરવિદિશે સક્કી-શાણુ પ્રિયા આઠ
આઠ; તસ નયરે તીછે સવિ [બત્તી] દુત્રીસ સય ગુણુ
સાઠ; ત્રિભુવન માંહે દેહરાં, સગવન લખ અડ કોટિ;
દાયસે બ્યાસી હવે સુણો, બિંબ નમું કર જોડી ॥ ૧૧
॥ તેરસે નેબ્યાસી કોટિ, સાઠ લાખ અમુરાઈ જાણુ;
તિગ લખ સહસ એકાણુ, ત્રણશે. વીશ તીરછે પ્રમા-
ણુ; એકસો બાવન કોટિ, ચોરાણુ લાખ સમેત; સહસ
ચુંઆલીસ સગ સય, સાઠ વિમાનિક ચૈત્ય ॥ ૧૨ ॥
પન્નરશે દુચત્તકોડી, અડવન્ન લાખ સુહાય, છત્રીશ
સહસ ને અયસી, ત્રિભુવન બિંબ કહાય; ચઉમાસી
દિન ચિંતિએ, ચતુરાભિધ નિજ ચિત્ત; જો હોત
વિદ્યા લખિધ તો, વીરવિજય નમે નિત્ત ॥ ૧૩ ॥

પછી જયવીરરાય સંપૂર્ણ કહી ખમાસમણુ દેઈ ઇચ્છા-
કારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! શાશ્વતા અશાશ્વતા જિન આરા-
ધનાર્થ કાઉસ્સગ્ગ કરે ? ઇચ્છિ ! શાશ્વતા અશાશ્વતા જિન
આરાધનાર્થ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ અન્નત્થ ઉસસિએણું કહી
પૂર્ણ ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરી મોટી શાંતિ સાંભળી,
પારીને એક લોગસ્સ પ્રગટ કહેવો. પછી તેર વાર નવકાર
ગણી ‘શ્રી સિદ્ધાચલ સિદ્ધક્ષેત્ર, અષ્ટાપદ આદીશ્વર;
પુંડરીક ગણુધર, ભગવાનને નમે જાણુણુ’ એ
પાઠ તેર વખત (ખમાસમણુ પૂર્વક) કહેવો. પછી બેસીને
પાંચ તીર્થના પાંચ સ્તવનો કહેવાં તે આ પ્રમાણે—

॥ તીર્થાધિરાજ સિદ્ધાયલજીનું સ્તવન ॥

(શીતલ જિન સહજનંદી-એ દેશી)

વિમલાચલ વિમલા પાણી, શીતલ તરૂ છાયા
ઠરાણી, રસવેધક કંચન ખાણી, કહે ઇંદ્ર સુણે ઇંદ્રાણી
॥ ૧ ॥ સનેહી સંત એ ગિરિ સેવો; ચઉદ ક્ષેત્રમાં
તીર્થ ન એવો ॥ સં ॥ છહરી પાતી ઉલ્લસીએ, છઠ્ઠ
અદુભ કાયા કસીએ, મોહ મજ્જની સામા ધસીએ,
વિમલાચલ વેગે વસીએ ॥ સં ॥ ૨ ॥ અન્ય સ્થાનક
કર્મ જે કરીએ, તે હિમગિરિ હેઠે હરીએ; પાછલ પ્રદ-
ક્ષિણા ફરીએ, ભવજલધિ હેલા તરીએ ॥ સં ॥ ૩ ॥ શિવ-
મંદિર ચઢવા કાજે, સોપાનની પંક્તિ વિરાજે; ચઢતાં
સમકિતિ છાજે, દૂરભવ્ય અભવ્ય તે લાજે ॥ સં ॥ ૪ ॥
પાંડવ પમુહા કેઈ સંતા, આદીશ્વર ધ્યાન ધરંતા;
પરમાત્મ ભાવ ભજંતા, સિદ્ધાયલ સિદ્ધા અનંતા
॥ સં ॥ ૫ ॥ ષટમાસી ધ્યાન ધરાવે, શુક રાજ તે
રાજ્યને નિપાવે; બહિરંતર શત્રુ હરાવે, શત્રુજય
નામ ધરાવે ॥ સં ॥ ૬ ॥ પ્રણિધાને ભજે ગિરિ જયો,
તીર્થંકર નામ નિકાચો; મોહરાયને લાગે તમાચો,
શુભવીર વિમલગિરિ સાચો ॥ સં ॥ ૭ ॥

॥ શ્રી ગિરનારજી તીર્થનું સ્તવન ॥

(જાત્રા નવાણું કરીએ વિમલગિરિ-એ દેશી)

સહસાવન જઈવસીએ, ચાલોને સખી સહસાવન

જઘ વસીએ; ધરનો ધધો કપ્પુઅ ન પૂરો, જો કરીએ
 અહો નિશિએ ચાલો; પીયરમાં સુખ ઘડીય ન દીડું,
 ભય કારણ ચઉ દિશિએ ॥ ચાલો ॥ ૧ ॥ નાક વિહુણા
 સયત કુટુંબી, લજ્જા કિમપિ ન પસિએ ચા; ભેલાં
 જમીએ ને નજર ન હીસે, રહેણું ઘોર તમસીએ ॥
 ચાલો ॥ ૨ ॥ પીયર પાછલ છલ કરી મહેલ્યું,
 સાસરીએ સુખ વસીએ ચા; સાસુડી તે ધર ધર
 ભટકે, લોકને ચટકે ડસીએ ॥ ૩ ॥ કહેતાં સાસુ આ-
 વે હાંસુ, ભુંશીએ મુખ લેધ મશીએ ચા; કંત અ-
 મારો બાલો ભોલો, જાણે ન અસિ મસિ કસીએ ॥
 ચા ॥ ૪ ॥ જૂડા બોલી કલહણ શીલા, ધર ધર શુ-
 ની જ્યૂં ભસીએ ચા; એ દુઃખ દેખી હમડું મૂંઝે,
 દુર્જનથી દૂર ખસીએ ॥ ચા ॥ ૫ ॥ રૈવતગિરિનું-
 ધ્યાન ન ધરીયું, કાલ ગયો હસમસીએ ચા; શ્રી
 ગિરનારે ત્રણ કલ્યાણક, નેમિ નમન ઉલ્લસીએ ॥
 ચા ॥ ૬ ॥ શિવ વરશે ચોવીશ જિનેશ્વર, અના-
 ગત ચઉવીશીએ ચા, કૈલાસ ઉજ્જયંત રૈવત કહી-
 એ, શરણ ગિરિને ફરસીએ ॥ ચા ॥ ૭ ॥ ગિરનાર
 નંદભદ્ર એ નામે, આરે આરે છયોવિશિએ ચા;
 દેખી મહીતલ મહિમા મહોટો, પ્રભુ ગુણ જ્ઞાન વર-
 સિયે ॥ ચા ॥ ૮ ॥ અનુભવ રંગ વધે તેમ પૂજે,
 કેશર ધસી ઓરશીએ ચા; ભાવસ્તવ સુત કેવલ
 પ્રગટે, શ્રી શુભ વીર વિલસીએ ચા ॥ ૯ ॥

॥ શ્રી અર્જુનગિરિતીર્થ સ્તવન ॥

(ચિત્ત ચેતો રે-એ દેશી)

આદિ જિણેસર પૂજતાં દુઃખ મેટો રે, આખૂગઢ
દઢ ચિત્ત ભવિક જઘ ભેટો રે ॥ દેલવાડે દેહરાં નમી
॥ દુઃખ૦ ॥ ચાર પરિમિત નિત્ય ॥ ભવિ૦ ॥ ૧ ॥ વીશ
ગજ બલ પદ્માવતી ॥ દુઃખ૦ ॥ અક્કેસરી દ્રવ્ય આણ
॥ ભવિ૦ ॥ શંખ હીયે અંબીસુરી ॥ દુઃખ૦ ॥ પંચ કોશ
વહે આણુ ॥ ભવિ૦ ॥ ૨ ॥ બાર પાદશાહ જીતીને ॥
દુઃખ૦ ॥ વિમલ મંત્રી આલહાદ ॥ ભવિ૦ ॥ દ્રવ્ય ભરી
ધરતી કીચો ॥ દુઃખ૦ ॥ ઋષભદેવ પ્રાસાદ ॥ ભવિ૦ ॥
૩ ॥ બિહુત્તેર અધિકાં આકશે ॥ દુઃખ૦ ॥ બિંબ
પ્રમાણુ કહાય ॥ ભવિ૦ ॥ પન્નરશે કારીગરે ॥ દુઃ-
ખ૦ ॥ વરસ ત્રિક તે થાય ॥ ભવિ૦ ॥ ૪ ॥ દ્રવ્ય અનુપ-
મખરચિયો ॥ દુઃખ૦ ॥ લાખ ત્રેપન્ન બાર કોડી ॥
ભવિ૦ ॥ સંવત દશ અઠ્ઠાશીએ ॥ દુઃખ૦ ॥ પ્રતિષ્ઠા
કરી મન હોડી ॥ ભવિ૦ ॥ ૫ ॥ દેરાણી જોઠાણીના
ગોખલા ॥ દુઃખ૦ ॥ લાખ અઠાર પ્રમાણુ ॥ ભવિ૦ ॥
વસ્તુપાલ તેજપાલની ॥ દુઃખ૦ ॥ એ દોય કાંતા જાણુ
॥ ભવિ૦ ॥ ૬ ॥ મૂલ નાયક નેમીસર ॥ દુઃખ૦ ॥
ચારશે અડસદ્ બિંબ ॥ ભવિ૦ ॥ ઋષભ ધાતુમય
દેહરે ॥ દુઃખ૦ ॥ એકસો પિસ્તાલીશ બિંબ ॥ ભ-

વિં ॥ ૭ ॥ ચઉમુખ ચૈત્ય જુહારીએ ॥ દુઃખં ॥
કાઉસ્સગીયા ગુણુવંત ॥ ભવિં ॥ આણું મિત્ત તેહ-
માં કહું ॥ દુઃખં ॥ અગન્યાસી અરિહંત ॥ ભવિં
॥ ૮ ॥ અચલગઢે પ્રભુજી ઘણા ॥ દુઃખં ॥ જાત્રા કરે
હુશિયાર ॥ ભવિં ॥ કોડી તપે ફલ જે લહે ॥ દુઃખ-
ં ॥ તે પ્રભુ ભક્તિ વિચાર ॥ ભવિં ॥ ૯ ॥ સાલ-
બન નિરાલંબને ॥ દુઃખં ॥ પ્રભુધ્યાને ભવપાર ॥
ભવિં ॥ મંગલ લીલા પામીયે ॥ દુઃખં ॥ વીર-
વિજય જયજયકાર ॥ ભવિં ॥ ૧૦ ॥

॥ શ્રી અષ્ટાપદગિરિ મહાતીર્થ સ્તવન ॥

(કુંવર ગભારે નજરે દેખતાં જી-એ દેશી)

ચઉ અઠ્ઠશ દોય વંદીયે જી, વર્તમાન જગદીશ
રે; અષ્ટાપદ ગિરિ ઉપરે જી, નમત વાધે જગીશ રે
॥ ચઉં ॥ ૧ ॥ ભરત ભરતપતિ જિનમુખે જી,
ઉચ્ચરીયાં વ્રત આર રે; દર્શન શુદ્ધિને કારણે જી,
ચોવીશ પ્રભુનો વિહાર રે ॥ ચઉં ॥ ૨ ॥ ઉંચ-
પણે કોશ તિગ કહ્યો જી, ચોજન એક વિસ્તાર રે;
નિજ નિજ માન પ્રમાણ ભરાવીયાં જી, બિંબ સ્વપર
ઉપગાર રે ॥ ચઉં ॥ ૩ ॥ અજિતાદિક ચઉ દાહિણે
જી, પચ્છિમે પઉમાઘ આઠ રે; અનંત આદે દશ ઉત્તરે

જી, પૂરવે ઋષભ વીર પાઠ રે ॥ ચઉં ॥ ૪ ॥ ઋષભ
અજીત પૂર્વે રહ્યા જી, એ પણ આગમ પાઠ રે;
આતમ શકતે કરે જાતરા જી, તે ભવ મુક્તિ વરે હણી
આઠ રે ॥ ચઉં ॥ ૫ ॥ દેખો અચંખો શ્રી સિદ્ધા-
ચળે જી, હુવા અસંખ્ય ઉદ્ધાર રે; આજ દિને પણ
છણુ ગિર જી, ઝગમગ ચૈત્ય ઉદાર રે ॥ ચઉં ॥ ૬
॥ રહેશે ઉત્સર્પિણી લગે જી, દેવ મહિમા ગુણ દાખ
રે; સિંહનિષઘાદિક થિરપણે જી, વસુદેવહિડિની સા-
ખ રે ચઉં ॥ ૭ ॥ કેવલી જિનમુખમે જી, સુણ્યો જી,
છણુ વિધે પાઠ પઠાય રે; શ્રીશુભવીર વચન રસે જી,
ગાયો ઋષભ શિવ ઠાય રે ॥ ચઉં ॥ ૮ ॥

॥ શ્રી સમ્મેતશિખર ગિરિતીર્થ સ્તવન ॥

નામ સુણત શીતલ શ્રવણા, જસ દર્શન શીતલ
નયનાં; સ્તવન કરત શીતલ વયણાં રે ॥ ૧ ॥ સમેત
શિખર ભેટણુ અલજે, મુજ મન બહુ ભવિ સાંભલજે
રે; અનુભવ મિત્ર સહિત મલજે રે ॥ સં ॥ જંખૂ-
દ્વીપ દાહિણુ ભરતે, પૂરવ દેશે અનુસરતે; સમ્મેત-
શિખર તીર્થ વરતે રે ॥ સં ॥ ૩ ॥ જસ દર્શન
ઘન કર્મ દહે, દિનકર તાપ ગગન વહે; શખી વસી
પદ્મ વિનાશ લહે રે ॥ સં ॥ ૪ ॥ અજિતાદિક
દશ શિવ વરીયા, વિમલાદિ નવ ભવ તરિયા; પાશ્વર્-

નાથ એમ વીશ મલીયા રે ॥ સ૦ ॥ ૫ ॥ મુક્તિ-
વર્યા પ્રભુ ઇણ ઠામે, વીશે ટુકે અભિરામે; વીસ
જિનેશ્વરને નામે રે ॥ સ૦ ॥ ૬ ॥ ઉત્તર દિશ ઐરવત
માંહિ, શ્રી સુપ્રતિષ્ઠ ગિરિ જ્યાંહિ; સુચંદ્રાદિક વીસ
ત્યાંહિ રે ॥ સ૦ ॥ ૭ ॥ ઇમ દશ ક્ષેત્રે વીસ લહ્યા,
એક એક ગિરિવર સિદ્ધ થયા; તીર્થોગાલી પયન્ને
કહ્યા રે ॥ સ૦ ॥ ૮ ॥ રત્નત્રયી જોહથી લહીએ, ભવજલ
પાર તે નિરવહિએ; સજ્જન તીરથ તસ કહીયે રે ॥
સ૦ ॥ ૯ ॥ કલ્યાણુક એક જિહાં થાય, તે પણ તીરથ
કહેવાય; વીશ જિનેશ્વર શિવ જાય રે ॥ સ૦ ॥ ૧૦ ॥
તેણે એ ગિરિવર અભિરામ, મુનિવર કોઈ શિવ ઠામ;
શિવ વહુ ખેડણુ આરામ રે ॥ સ૦ ॥ ૧૧ ॥ મુનિવર
સૂત્ર અરથ ધારી, વિચરે ગગન લઞ્ઞિ પ્યારી; દેખી
તીરથ પયચારી રે ॥ સ૦ ૧૨ ॥ સમ્મેતશિખર સુપ્ર-
તિષ્ઠ તણી, ઇવણા પૂજન દુઃખ હરણી; ઘેર ખેડાં શિવ
નિરસણી રે ॥ સ૦ ॥ ૧૩ ॥ દર્શને જસ દર્શન
વરીએ, સહી શુભ સુખ દુઃખડાં હરીએ; વીરવિજય
શિવમંદિરીયે રે ॥ સ૦ ॥ ૧૪ ॥

ધતિ પંડિત વીરવિજયજીકૃત ચૌમાસી દેવવંદન ॥

શ્રી પદ્મવિજયજી વિરચિત
॥ ચૌમાસી-દેવવંદન ॥

॥ પ્રથમતીર્થપતિ શ્રીઆદિજિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-વિમલ કેવલજ્ઞાન કમલા, કલિત ત્રિભુ-
વન હિતકરં; સુરરાજ સંસ્તુત ચરણ પંકજ, નમો
આદિ જિનેશ્વરં ॥ ૧ ॥ વિમલ ગિરિવર શૃંગ મંડળ,
પ્રવર ગુણગણ ભૂધરં; સુર અસુર કિન્નર કોડિસેવિત
॥ નમોગાર ॥ કરતી નાટક કિન્નરીગણ, ગાય જિન
ગુણ મનહરં ॥ નિર્જરાવલી નમે અહોનશ ॥ નમો
॥ ૩ ॥ પુંડરીક ગણપતિ સિદ્ધિ સાધિત, કોડિ પણ
મુનિ મનહરં; શ્રીવિમલગિરિવરશૃંગસિદ્ધા ॥ નમો
॥ ૪ ॥ નિજ સાધ્ય સાધન સુર મુનિવર કોડિનંત એ
ગિરિવરં; મુગતિ રમણી વર્યા રંગે ॥ નમો ॥ ૫ ॥
પાતાલનર સુર લોકમાહે; વિમલ ગિરિવરતો પરં;
નહિ અધિક તીરથ તીર્થપતિ કહે ॥ નમોગાદા ॥ ઈમ
વિમલ ગિરિવર શિખર મંડળ દુઃખ વિહંડળ ધ્યાઈ-
એ; નિજ શુદ્ધ સત્તા સાધનાર્થ, પરમ જ્યોતિ
નીપાઈએ ॥ ૭ ॥ જિત મોહ કોહ વિછોહ નિદ્રા,
પરમપદસ્થિતજયકરં, ગિરિરાજ સેવા કરણ તત્પર,
પદ્મવિજય મુહિતકરં ॥ ૮ ॥

૧. વિધિ-પંડિત શ્રીવીરવિજયજી વિરચિત ચૌમાસી
દેવવંદનના વિધિ પ્રમાણે જાણવો.

ચૈત્યવંદન-આદિદેવઅલવેસર, વિનીતાનો રાય;
નાભિરાયા કુંલ મંડણો, મરૂદેવા માય ॥૧॥ પાંચશે
ધનુષની દેહડી, પ્રભુજી પરમદયાળ; ચોરાશી લખ
પૂર્વનું, જસ આયુ વિશાલ ॥૨॥ વૃષભ લંછન જિન
વૃષધર એ, ઉત્તમ ગુમ મણિ ખાણ; તસ પદપદ્મ
સેવન થકી, લહીએ અવિચળ ડાણ ॥ ૩ ॥

થોય-આદિ જિનવર રાયા, જસ સોવન્ન કાયા;
મરૂદેવી માયા, ઘોરી લંછન પાયા; જગત સ્થિતિ નિ-
પાયા, શુદ્ધ ચારિત્ર પાયા; કેવલ સિરિ રાયા, મોક્ષ-
નગરે સધાયા ॥૧॥ સવિ જિન સુખકારી, મોહ મિથ્યા
નિવારી, દુર્ગતિ દુઃખ ભારી, શોક સંતાપ વારી; શ્રેણી
ક્ષયક સુધારી, કેવલાનંત ધારી; નમીયે નર નારી, જેહ
વિશ્વોપકારી ॥૨॥ સમવસરણે બેઠા, લાગે જે જિનજી
મીઠા; કરે ગણપ પછડા, ઈંદ્ર ચંદ્રાદિ દીઠા; દ્વાદશાંગી
વરિડા, ગુંથતા ટાલે રિડા; ભવિજન હોય હિડા,
દેખી પુણ્યે ગરિડા ॥૩॥ સુર સમકિતવંતા, જેહ રુદ્રે
મહંતા; જેહ સજ્જન સંતા, ટાલિયે મુજ ચિંતા;
જિનવર સેવંતા, વિધન વારો દૂરંતા; જિન ઉત્તમ
થુણંતા, પદ્મને સુખ દિંતા ॥ ૪ ॥

સ્તવન-પ્રથમ જિણેસર પ્રણમીયે, જસ સુગંધીરે
કાય; કલ્પવૃક્ષ પરે તાસ, ઈંદ્રાણી નયન જે ભૂંગપરે
ત્રપટાય ॥૧॥ રોગ ઉરગ તુજ નવિ નડે, અમૃત જે

આસ્વાદ; તેહથી પ્રતિહત તેહ, માનું કોઈ નવિ કરે,
 જગમાં તુમશું રે વાદ ॥૨॥ વિગર ધોઈ તુજ નિર-
 મલી, કાયા કંચનવાન; નહિ પ્રસ્વેદ લગાર, તારે તું
 તેહને, જેહ ધરે તાહરું રે ધ્યાન ॥૩॥ રાગ ગયો તુજ
 મન થકી, તેહમાં ચિત્ર ન કોઈ; રુધિર આભિષથી,
 રાગ ગયો તુજ જન્મથી, દૂધ સહોદર હોય ॥૪॥
 શ્વાસોશ્વાસ કમલ સમો, તુજ લોકોતર વાત; દેખે
 ન આહાર નિહાર, ચરમચક્ષુ ધણી, એહવા તુજ
 અવદાત ॥૫॥ ચાર અતિશય મૂલથી, ઓગણીસ
 દેવના કીધ; કર્મ ખપ્યાથી અગ્યાર ચોત્રીસ એમ
 અતિશયા, સમવાયાંગે પ્રસિદ્ધ ॥૬॥ જિન ઉત્તમ ગુણ
 ગાવતા, ગુણ આવે નિજ અંગ; પદ્મવિજય કહે એહ,
 સમય પ્રભુ પાલજે, જિમ થાઉં અક્ષય અભંગ ॥૭॥

॥ શ્રી અજિતનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-અજિતનાથ પ્રભુ અવતર્યા, વિનીતા-
 નો સ્વામી; જિતશત્રુ વિજયા તણો, નંદન શિવગામી
 ॥૧॥ બહોંતેર લાખ પૂરવતણું, પાલ્યું જિણે આય;
 ગજલંછન લંછન નહિ, પ્રણમે સુરરાય ॥૨॥ સાડા
 ચારશે ધનુષની એ, જિનવર ઉત્તમ દેહ; પાદ પદ્મ-
 તસ પ્રણુમીયે, જિમ લહીયે શિવગેહ ॥ ૩ ॥

થોય-વિજયા સુત વંદો, તેજથી જ્યું દિણુંદો;
 શીતલતાએ ચંદો, ધીરતાએ ગિરિદો, મુખ જિમ

અરવિંદો, જસ સેવે સુરીંદો; લહો પરમાણુંદો સેવ-
ના સુખ કંદો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સંભવનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-સાવત્થી નયરી ધણી, શ્રી સંભવના-
થ; જિતારિ નૃપ નંદનો, ચલવે શિવ સાથ ॥ ૧ ॥
સેનાનંદન ચંદને, પૂજે નવ અંગે; ચારશે ધનુષનું
દેહમાન, પ્રણુમો મનરંગે ॥ ૨ ॥ સાત લાખ પૂરવ-
તણું એ, જિનવર ઉત્તમ આય, તુરગ લંછન પદ
પદ્મને, નમતાં શિવ સુખ થાય ॥ ૩ ॥

થાય-સંભવ સુખદાતા, જેહ જગમાં વિખ્યાતા;
પડ્ જીવના પ્રાતા, આપતા સુખશાતા; માતા ને
બ્રાતા, કેવલજ્ઞાન જ્ઞાતા; દુઃખ દોહગ પ્રાતા, જસ
નામે પલ્લતા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી અભિનંદન જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-નંદન સંવર રાયનો, ચોથા અભિનં-
દન; કપિ લંછન વંદન કરો, ભવદુઃખ નિકંદન ॥ ૧ ॥
સિદ્ધારથા જસ માવડી, સિદ્ધારથ જિન રાય; સાડા-
ત્રણશે ધનુષમાન, સુંદર જસ કાય ॥ ૨ ॥ વિનિતા-
વાસી વંદીયે એ, આયુ લખ પંચાસ; પૂરવ તસ પદ
પદ્મને, નમતાં શિવપુર વાસ ॥ ૩ ॥

દે. ૧૩

થાય-સંવર સુત સાચો, જસ સ્યાદ્વાદ વાચો;
થયો હીરો જયો, મોહને દેઈ તમાચો, પ્રભુ ગુણગણ
માચો, એહને ધ્યાને રાચો; જિનપદ સુખ સાચો,
લવ્ય પ્રાણી નિકાચો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સુમતિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-સુમતિનાથ સુહંકર, કોસલ્લા જસ
નયરી; મેઘરાય મંગલા તણો, નંદન જિતવયરી ॥
૧ ॥ કૌંચ લંછન જિન રાજિયો, ત્રણશે ધનુષની
દેહ; ચાલીસ લાખ પૂરવતણું, આયુ અતિ ગુણગેહ
॥ ૨ ॥ સુમતિ ગુણે કરી જે ભર્યા એ, તર્યા સંસાર
અગાધ; તસ પદ પદ્મ સેવા થકી, લહો સુખ અવ્યા-
ભાધ ॥ ૩ ॥

થાય-સુમતિ સુમતિદાયી, મંગલા જસ માઈ;
મેરૂ ને વલી રાઈ, ચોર એહને તુલાઈ, ક્ષય કીધાં
ધાઈ, કેવલજ્ઞાન પાઈ; નહિં ઊણિમ કાંઈ, સેવિયે તે
સદાઈ ॥૧॥

॥ શ્રી પદ્મપ્રભ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-કોસંખીપુર રાજિયો, ધર નરપતિ
તાય; પદ્મપ્રભ પ્રભુતામયી, મુસીમા જસ માય ॥૧॥
ત્રીસ લાખ પૂરવ તણું, જિન આયુ પાલી; ધનુષ
અલીશે દેહડી, સવિ કર્મને ટાલી ॥ ૨ ॥ પદ્મલંછન
પરમેશ્વર એ, જિનપદ પદ્મની સેવ; પદ્મવિજય
કહે કીજિએ, ભવિજન સહુ નિતમેવ ॥ ૩ ॥

થોય-અદીશેં ધનુષ કાયા, ત્યક્ત મદ મોહ માયા;
સુસીમા જસ માયા, શુકલ જે ધ્યાન ધ્યાયા; કેવલ
વર પાયા, ચામરાદિ ધરાયા; સેવે સુર રાયા, મોક્ષ-
નગરે સંધાયા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સુપાસ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-શ્રી સુપાસ જિણુંદ પાસ, ટાલ્યો ભવ
ફેરો; પૃથિવી માત ઉરે જ્યો, તે નાથ હમેરો ॥ ૧ ॥
પ્રતિષ્ઠિત સુત સુંદર, વાણુરસી રાય; વીશ લાખ
પૂરવ તણું, પ્રભુજીનું આય ॥૨॥ ધનુષ ખસેં જિન
દેહડી એ, સ્વસ્તિક લંછન સાર; પાદપદ્મે જસ
રાજતો, તાર તાર ભવ તાર ॥ ૩ ॥

થોય-સુપાસ જિન વાણી, સાંભલે જેહ પ્રાણી;
હૃદયે પહેંચાણી; તે તર્યા ભવ્ય પ્રાણી; પાંત્રીશ ગુણ-
ખાણી, સૂત્રમાં જે ગુંથાણી; ૫૬ દ્રવ્યશું જાણી, કમ
પીલે જયું ધાણી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી ચંદ્રમલ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-લક્ષ્મણા માતા જનમીયો, મહસેન
જસ તાય; ઉડુપતિ લંછન દીપતો, ચંદ્રપુરીનો રાય
॥ ૧ ॥ દશ લખ પૂરવ આઉખું, દોઢસો ધનુષની દેહ;
સુર નરપતિ સેવા કરે, ધરતા અતિ સસનેહ ॥ ૨ ॥

ચંદ્રપ્રભુ જિન આઠમા એ,ઉત્તમ પદ હાતાર, પદ્મ-
વિજય કહે પ્રણમીયે, મુજ પ્રભુ પાર ઉતાર ॥ ૩ ॥

થાય-સેવે સુરવર વૃંદા, જસ ચરણારવિદા;
અદ્ભુત જિનચંદા, ચંદ વર્ણે સોહંદા; મહસેન નૃપ
નંદા, કાપતા દુઃખદંદા; લંછન મિષ ચંદા, પાય માનું
સેવિદા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી સુવિધિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-સુવિધિનાથ નવમા નમું, સુગ્રીવ જસ
તાત; મગર લંછન ચરણે નમું, રામા રૂડી માત ॥૧॥
આયુ ખે લાખ પૂરવતણું, શત ધનુષની કાય; કાકંદી
નયરી ધણી, પ્રણમું પ્રભુ પાય ॥ ૨ ॥ ઉત્તમ વિધિ
જેહથી લહ્યો એ, તેણે સુવિધિ જિન નામ; નમતાં તસ
પદ પદ્મને, લહિયે શાશ્વત ધામ ॥ ૩ ॥

થાય-નરદેવ ભાવદેવો, જેહની સારે સેવો; જેહ
દેવાધિદેવો, સાર જગમાં જયું મેવો; જેતાં જગ એહવો,
દેવ દીઠો ન તેહવો; સુવિધિ જિન જેહવો, મોક્ષ દે
તતખેવો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી શીતલનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-નંદા દહરથ નંદનો, શીતલ શીતલ-
નાથ; રાજ ભદ્રિલપુરતણો, ચલવે શિવ સાથ ॥૧॥
લાખ પૂરવનું આઉખું, નેણું ધનુષ પ્રમાણ, કાયા

માયા ટાલીને, લહ્યા પંચમ નાણુ ॥ ૨ ॥ શ્રીવત્સ
લંછન સુંદર એ, પદપદ્મ રહે જસ; તે જિનની સેવા
થકી, લહીયે લીલ વિલાસ ॥ ૩ ॥

થાય-શીતલ જિન સ્વામી, પુણ્યથી સેવ પામી;
પ્રભુ આતમરામી, સર્વ પરભાવ વામી; જે શિવગતિ
ગામી, શાશ્વતાનંદ ધામી; ભવિ શિવસુખ કામી,
પ્રણમીયે શીશ નામી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી શ્રેયાંસનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-શ્રીશ્રેયાંસ અગ્યારમા, વિષ્ણુ નૃપ
તાય; વિષ્ણુ માતા જેહની, એંશી ધનુષ્યની કાય ॥ ૧ ॥
વરસ ચોરાશી લાખનું, પાદ્યું જેણે આય; ખડ્ગી
લંછન પદકજે, સિંહપુરીનો રાય ॥ ૨ ॥ રાજ્ય તજી
દીક્ષા વરી એ, જિનવર ઉત્તમ જ્ઞાન, પામ્યા તસ પદ
પદ્મને, નમતાં અવિચલ થાન ॥ ૩ ॥

થાય-વિષ્ણુ જસ માત, જેહના વિષ્ણુ તાત;
પ્રભુના અવદાત, તીન ભુવનમેં વિખ્યાત; સુરપતિ
સંઘાત, જસ નિકટ આયાત; કરી કર્મનો ઘાત;
પામીયા મોક્ષ સાત ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી વાસુપૂજ્ય જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-વાસવ વંદિત વાસુપૂજ્ય, ચંપાપુરી
ઠામ; વાસુપૂજ્ય કુલ ચંદ્રમા, માતા જયા નામ ॥ ૧ ॥

મહિષ લંછન જિન ખારમા, સિત્તેર ધનુષ પ્રમાણુ;
કાયા આય વરસ વલી, બહોંતેર લાખ વખાણુ ॥૨॥
સંઘ ચતુર્વિધ થાપીને એ, જિન ઉત્તમ મહારાય; તસ
મુખ પદ્મ વચન સુણી, પરમાનંદી થાય ॥ ૩ ॥

થાય-વિશ્વના ઉપગારી, ધર્મના આદિકારી;
ધર્મના દાતારી, કામક્રોધાદિ વારી; તાર્યાં નરનારી,
દુઃખ દોહગ હારી; વાસુપૂજ્ય નિહારી, જાઉં છું નિત્ય
વારી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી વિમલનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-કંપિલપુર વિમલ પ્રભુ, શ્યામા માત
મહાર; કૃતવર્મા નૃપકુલ નભે; ઉગમીયો દિનકાર ॥૧॥
લંછન રાજે વરાહનું, સાઠ ધનુષની કાય; સાઠ લાખ
વરસાં તણું, આયુ મુખદાય [મુખ સમુદાય] ॥ ૨ ॥
વિમલ વિમલ પોતે થયા એ, સેવક વિમલ કરેહ; તુજ
પદ પદ્મ વિમલ પ્રતિ, સેવું ધરી સસનેહ ॥ ૩ ॥

થાય-વિમલ જિન જીહારો, પાપ સંતાપ વારો;
શ્યામાંબ મહારો, વિશ્વે કીર્તિ વિકારો; યોજન વિ-
સ્તારો, જસ વાણી પ્રસારો; ગુણગણ આધારો,
પુણ્યના એ પ્રકારો ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી અનંતનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-અનંત અનંત ગુણ આગર, અયોધ્યા
વાસી; સિંહસેન નૃપ નંદનો, થયો પાપ નિકાસી ॥

૧ ॥ સુજસા માતા જનમીયો, ત્રીશ લાખ ઉદાર;
વરસ આઉખું પાલીયું, જિનવર જયકાર ॥ ૨ ॥
લંછન સિંચાણા તણું એ, કાયા ધનુષ પચાસ; જિન
પદ પદ્મ નમ્યા થકી, લહીયે સહજ વિલાસ ॥ ૩ ॥

થોય-અનંત અનંતનાણી, જસ મહિમા ગવાણી;
સુરનર તીરિ પ્રાણી; સાંભલે જસ વાણી, એક વચન
સમજાણી; જેહ સ્યાદ્વાદ જાણી; તર્યા તે ગુણ ખાણી,
પામીયા સિદ્ધિ રાણી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી ધર્મનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-ભાનુનંદન ધર્મનાથ, સુવ્રતા ભલી
માત; વજી લંછન વજી નમે, ત્રણ ભુવન વિખ્યાત
॥ ૧ ॥ દશ લાખ વરસનું આઉખું, વપુ ધનુ પિસ્તા-
લીશ; રત્નપુરીનો રાજ્યો, જગમાં જસ જગીશ ॥
૨ ॥ ધર્મ મારગ જિનવર કહીએ, ઉત્તમ જન આ-
ધાર; તેણે તુજ પાદ પદ્મ તણી; સેવા કરૂં નિરધાર
॥ ૩ ॥

થોય-ધરમ ધરમ ધોરી, કર્મના પાસ તોરી;
કેવલ શ્રી જોરી, જેહ ચોરે ન ચોરી; દર્શન મદ છો-
રી, જાય ભાગ્યા સોરી; નમે સુરનરકોરી, તે વરે
સિદ્ધિ ગોરી ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી શાંતિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-શાંતિ જિનેસર સોલમા, અચિરા
 સુત વંદો; વિશ્વસેન કુલ નભમણિ, ભવિજન સુખ
 કંદો ॥૧॥ મૃગ લંછન જિન આઉખું, લાખ વરસ
 પ્રમાણુ; હથિણાઉર નયરી ધણી, પ્રભુજી ગુણ મણી
 ખાણુ ॥૨॥ ચાલીશ ધનુષની દેહડી એ, સમ ચઉરંસ
 સંઠાણુ; વંદન પદ્મ જ્યું ચંદસો, દીઠે પરમ કલ્યાણુ
 ॥ ૩ ॥

થોય-વંદો જિન શાંતિ, જસ સોવત્ર કાંતિ; ટાલે
 ભવ ભ્રાંતિ, મોહ મિથ્યાત્વ શાંતિ, દ્રવ્ય ભાવ અરિ
 પાંતિ, તાસ કરતા નિકાંતિ; ધરતા મન ખાંતિ, શોક
 સંતાપ વાંતિ ॥ ૧ ॥ દોય જિનવર નીલા, દોય ધો-
 લા મુશીલા; દોય રક્ત રંગીલા, કાઢતા કર્મ કીલા;
 ન કરે કોઈ હીલા, દોય શ્યામ સલીલા; સોલ સ્વામિ-
 જી પીલા, આપજો મોક્ષ લીલા ॥ ૨ ॥ જિનવરની;
 વાણી, મોહવલ્લી કૃપાણી; સૂત્રે દેવાણી; સાધુને યોગ્ય
 જાણી; અરથે ગુંથાણી, દેવ મનુષ્ય પ્રાણી; પ્રણુમો
 હિત આણી, મોક્ષની એ નિશાણી ॥ ૩ ॥ વાઘેસરી
 દેવી, હર્ષ હિયડે ધરેવી; જિનવર પય સેવી, સાર
 શ્રદ્ધા વરેવી, જે નિત્ય સમરેવી, દુઃખ તેહનાં હરેવી,
 પદ્મભવિજય કહેવી, ભગ્ય સંતાપ ખેવી ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી શાંતિનાથ જિન સ્તવન ॥

(ગરબો કોણુને કોરાબો કે નંદજીના લાલ રે-એ દેશી)

સોલમા શાંતિ જિનેશ્વર દેવ કે, અચિરાના
નંદરે; જોહની સારે સુરપતિ સેવ કે ॥અં ॥ તિરિ નર
સુરસમુદાય કે ॥ અં ॥ એક યોજન માંહે સમાય કે
॥ અં ॥ ૧ ॥ તેહને પ્રભુજીની વાણી કે ॥ અં ॥
પરિણમે સમજે ભવિ પ્રાણી કે ॥ અં ॥ સહુ જીવ-
ના સંશય ભાંજે કે ॥ અં ॥ પ્રભુ મેઘધ્વનિ એમ
ગાજે કે ॥ અં ॥ ૨ ॥ જોહને જોયણ સવાસો માન
કે ॥ અં ॥ જે પૂર્વના રોગ તેણે થાન કે ॥ અં ॥
સવિ નાશ થાયે નવા નાવે કે ॥ અં ॥ ૫૬
માસ પ્રભુ પરભાવે કે ॥ અં ॥ ૩ ॥ જિહાં જિનજી
વિચરે રંગ કે ॥ અં ॥ નવિ મૂષક શલભ પતંગ કે
॥ અં ॥ નવિ કોઈને વચર વિરોધ કે ॥ અં ॥ અતિ-
વૃષ્ટિ અનાવૃષ્ટિ રોધ કે ॥ અં ॥ ૪ ॥ નિજ પરચક્ર
નો ભય નાસે કે ॥ અં ॥ વળી મરકી નાવે પાસ કે
॥ અં ॥ પ્રભુ વિચરે તિહાં ન દુકાલ કે ॥ અં ॥
જાયે ઉપદ્રવ સવિ તતકાલ કે ॥ અં ॥ ૫ ॥ જસ
મસ્તક પૂઠે રાજે કે ॥ અં ॥ ભામંડલ રવિપરે
છાજે કે ॥ અં ॥ કર્મક્ષયથી અતિશય અગીયારા
કે ॥ અં ॥ માનું યોગ્ય સામ્રાજ્ય પરિવાર કે ॥ અં ॥

॥ ૬ ॥ કબ દેખું ભાવ એ ભાવે કે ॥ અં ॥ એમ
હોંશ ઘણી ચિત્ત આવે કે ॥ અં ॥ શ્રી જિન ઉત્તમ
પરભાવે કે ॥ અં ॥ કહે પદ્મવિજય બની આવે કે
॥ અં ॥ ૭ ॥

॥ શ્રી કુંથુનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-કુંથુનાથ કામિત દીયે, ગજપુરનો
રાય, સિરિ માતા ઉર અવતર્યો, શૂર નરપતિ તાય
॥ ૧ ॥ કાયા પાંત્રીશ ધનુષની, લાંછન જસ છાગ; કેવલ
જ્ઞાનાદિક ગુણો, પ્રણમો ધરી રાગ ॥ ૨ ॥ સહસ
પંચાણુ વરસનું એ, પાલી ઉત્તમ આય; પદ્મવિ-
જય કહે પ્રણમીયે, ભાવે શ્રી જિનરાય ॥ ૩ ॥

થાય-કુંથુ જિનનાથ, જે કરે છે સનાથ; તારે
ભવ પાથ, જે ગ્રહી ભવ્ય હાથ; એહનો તજે સાથ;
ભાવલ દીયે બાથ; તરે સુર નર સાથ, જે સુણે એક
ગાથ ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી અરનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-નાગપુરે અર જિનવર, સુદર્શન નૃપ
નંદ; દેવિ માતા જનમીયો, ભવિજન સુખકંદ ॥ ૧
॥ લાંછન નંદાવર્તનું, કાયા ધનુષહ ત્રીશ; સહસ
ચોરશી વરપનું, આયુ જસ જગીશ ॥ ૨ ॥ અરુજ
અજર અર જિનવર એ, પામ્યા ઉત્તમ ઠાણુ; તસ
પદ પદ્મ આલંબતાં, લહીયે પદ નિરવાણુ ॥ ૩ ॥

થોય-અર જિનવર રાયા, જેહની દેવી માયા
સુદર્શન નૃપ તાયા, જસ સુવર્ણ કાયા; નંદાવર્ત
પાયા, દેશના શુદ્ધ દાયા; સમવસરણુ વિરચાયા, ઈંદ્ર
ઈંદ્રાણી ગાયા ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી મહિલનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-મહિલનાથ ઓગણીશમા, જસ મિ-
થિલા નયરી; પ્રભાવતી જસ માવડી, ટાલે કર્મ
વયરી ॥૧॥ તાત શ્રી કુંભ નરૈસર, ધનુષ પચવીશની
કાય; લંછન કલશ મંગલકર, નિર્મમ નિરમાય ॥૨॥
વરસ પંચાવન સહસનું એ, જિનવર ઉત્તમ આય;
પદ્મ વિજય કહે તેહને, નમતાં શિવસુખ થાય ॥૩॥

થોય- મહિજિન નમીયે, પૂરવલાં પાપ ગમીયે;
ઈંદ્રિય ગણુ દમિયે, આણુ જિનની ન કમીયે; ભવમાં
નવિ ભમિયે, સર્વ પરભાવ વમીયે; જિન ગુણમાં
રમીયે, કર્મ મલ સર્વ ધમીયે ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી મુનિસુવ્રત જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-મુનિસુવ્રત જિન વીશમા, કર્ચપનું
લંછન; પદ્મા માતા જેહની, સુમિત્ર નૃપ નંદન ॥૧॥
રાજગૃહી નયરી ધણી, વીશ ધનુષ શરીર; કર્મ નિકા-

ચિત રેણુ વ્રજ, ઉદ્દામ સમીર ॥ ૨ ॥ ત્રીશ હજાર
વરસતણું એ, પાલી આયુ ઉદાર; પદ્મવિજય કહે
શિવ લહ્યા, શાશ્વત સુખ નિરધાર ॥ ૩ ॥

થાય-મુનિસુવ્રત નામે, જે ભવિ ચિત્ત કામે;
સવિ સંપત્તિ પામે, સ્વર્ગનાં સુખ જામે; દુર્ગતિ દુઃખ
વામે, નવિ પડે મોહ ભામે; સવિ કર્મ વિરામે; જઈ
વસે સિદ્ધિ ધામે ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી નમિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-મિથિલા નયરી રાજ્યો, વપ્રા સુત
સાચો; વિજયરાય સુત છોડીને, અવર મત માચો
॥ ૧ ॥ નીલકમલ લંછન ભણું, પન્નર ધનુષની
દેહ; નમિ જિનવરનું સોહતું, ગુણ ગણ મણિગેહ
॥ ૨ ॥ દશ હજાર વરસતણું એ, પાલ્યું પરગટ આય;
પદ્મવિજય કહે પુણ્યથી, નમીયે તે જિનરાય ॥ ૩ ॥

થાય-નમિયે નમિ નેહ, પુણ્ય થાયે જ્યું દેહ;
અથ સમુદય જેહ, તે રહે નાંહી રેહ; લહે કેવલ તેહ;
સેવના કાર્ય એહ; લહે શિવપુર ગેહ, કર્મનો આણી
છેહ ॥ ૧ ॥

॥ શ્રી નેમિનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-નેમિનાથ બાવીશમા, શિવાદેવી માય;
સમુદ્રવિજય પૃથિવીપતિ જે પ્રભુના તાય ॥ ૧ ॥ દશહ

ધનુષની દેહરી, આયુ વરસ હજાર; શંખ લંછનધર
સ્વામીલ, તલ રાજુલ નાર ॥ ૨ ॥ સૌરીપુર નયરી
ભલી એ, બ્રહ્મચારી ભગવાન. જિન ઉત્તમ પદ પદ્મ-
મને, નમતાં અવિચલ ડાણુ ॥ ૩ ॥

થોય-રાજુલ વર નારી, રૂપથી રતિ હારી; તેહના
પરિહારી, બાલથી બ્રહ્મચારી; પશુઆં ડિગારી, હુઆ
ચારિત્રધારી. કેવલશ્રી સારી, પામીયા ધાતિ વારી
॥૧॥ ત્રણ જ્ઞાન સંયુક્તા, માતની કુખે હુંતા; જનમે
'પુરુહુંતા, આવી સેવા કરંતા; અનુક્રમે વ્રત કરંતા,
પંચ સમિતિ ધરંતા; મહિયલ વિચરંતા, કેવલશ્રી
વરંતા ॥૨॥ સવિ સુરવર આવે, ભાવના ચિત્ત લાવે;
ત્રિગુણ સોહાવે, દેવછંદો બનાવે; સિંહાસન ડાવે,
સ્વામીના ગુણ ગાવે; તિહાં જિનવર આવે, તત્ત્વવાણી
મુણાવે ॥૩॥ શાસન સુરી સારી, અંબિકા નામ ધારી;
જે સમક્રિતિ નર નારી, પાપ સંતાપ વારી; પ્રભુ
સેવાકારી, જાપ જપીયે સવારી, સંઘ દુરિત નિવારી,
પદ્મને જેહ પ્યારી ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તવન ॥

(આવો જમાઈ પ્રાહુણી, જયવંતાલ-એ દેશી)

નિરખ્યો નેમિ જિણુંદને, અરિહંતાલ; રાજિમતી

૧. ઇંદ્રો.

કુર્યો ત્યાગ, ભગવંતાજી, બ્રહ્મચારી સંયમ ગ્રહ્યો ॥
 ૧ ॥ અરિં ॥ અનુક્રમે થયા વીતરાગ ॥ ભગવાં ૧ ॥ ચા-
 મર ચક્ર સિંહાસન ॥ અરિં ॥ પાદપીઠ સંયુક્ત ॥
 ભગવાં છત્ર ચાલે આકાશમાં ॥ અરિં ॥ દેવ દુંદુભિ
 વર ઉત્ત ॥ ભગવાં ૨ ॥ સહસ્ર જોયણુ ધ્વજ સોહતો
 ૧ ॥ અરિં ॥ પ્રભુ આગલ ચાલંત ॥ ભગં ॥ કનક
 કમલ નવ ઉપરે ॥ અરિં ॥ વિચરે પાય ઠવંત ॥
 ભગં ॥ ૩ ॥ ચાર મુખે દીયે દેશના ॥ અરિં ॥ ત્રણ
 ગઢ ઝાકઝમાળ ॥ ભગં ॥ કેશ રોમ શ્મશ્રૂ નખા ॥
 અરિં ॥ વાધે નહિ કોઈ કાલ ॥ ભગં ॥ ૪ ॥ કાંટા
 પણ ઉંઘા હોય ॥ અરિં ॥ પંચ વિષય અનુકુલ ॥
 ભગં ॥ પડ્ નકતુ સમકાલે ફલે ॥ અરિં ॥ વાયુ નહિ
 પ્રતિકૂલ ॥ ભગવાં ૫ ॥ પાણી મુગંધ સુર કુસુમની
 ૧ ॥ અરિં ॥ વૃષ્ટિ હોય સુરસાલ ॥ ભગં ॥ પંખી
 દીયે મુપ્રદક્ષિણા ॥ અરિં ॥ વૃક્ષ નમે અસરાલ ॥ ભગં
 ૧ ॥ જિન ઉત્તમ પદ પદ્મની ॥ અરિં ॥ સેવ કરે
 સુર કોડી ॥ ભગવાં ચાર નિકાયના જઘન્યથી ॥ અરિં
 ૧ ॥ ચૈત્યવૃક્ષ તેમ જોડી ॥ ભગં ॥ ૭ ॥

॥ શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-આશ પૂરે પ્રભુ પાસજી, ત્રોડે ભવ પાસ;

વામા માત જનમીયા, અહિલંછન જસ ॥૧॥ અશ્વ-
સેન સુત સુખકર, નવ હાથની કાયા ॥ કાશી દેશ
વારાણસી, પુણ્યે પ્રભુ આયા ॥૨॥ એક સો વરસનું
આગિખું એ, પાળી પાસ કુમાર; પદ્મ કહે મુકતે
ગયા, નમતાં સુખ નિરધાર ॥ ૩ ॥

થોય-શ્રી પાસ જિણુંદા, મુખ પૂનમ ચંદા; પદ
યુગ અરવિંદા, સેવે ચોસક ઈંદા; લંછન નાગિંદા,
જસ પાયે સોહંદા; સેવે ગુણી વૃંદા, જોહથી સુખ કંદા
॥૧॥ જનમથી વર ચાર, કર્મ નાસે અગ્યાર; ઓગ-
ણીશ નિરધાર, દેવે કીધા ઉદાર; સવિ ચોત્રીસ ધાર,
પુણ્યના એ પ્રકાર; નભિયે નરનાર, જેમ સંસાર
પાર ॥ ૨ ॥ એકાદશ અંગા, તેમ બારે ઉવંગા; પદ્
છેદ સુચંગા, મૂલ ચારે સુરંગા; દશ પદ્મિન સુસંગા,
સાંભલો થઈ એકંગા, અનુયોગ બહુલંગા, નંદીસૂત્ર
પ્રસંગા ॥૩॥ પાસે યક્ષ પાસો, નિત્ય કરતો નિવાસો;
અડતાલીશ જસો, સહસ પરિવાર ખાસો; સહુએ
પ્રભુ દાસો, માગતા મોક્ષ વાસો; કહે પદ્મ નિકાસો,
વિધ્નના વૃંદ પાસો ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન ॥

(મહારા પાસળ રે લો-એ દેશી)

જિનજી તેવીસમો જિન પાસં, આશ મુજ પૂરવેરે
લો ॥ મહારા નાથજી રે લો ॥ જિનજી ઈહિ ભવ પરભવ
દુઃખ, દોહગ સવિ ચૂરવે રે લો ॥ માહં ॥ જિનજી
આઠ પ્રાતિહાર્યશું, જગમાં તું જયોરે લો ॥ માહં ॥
જિનજી તાહરા વૃક્ષ અશોકથી, શોક દૂરે ગયો રે લો
॥ માહં ॥ ૧ ॥ જિનજી જનું પ્રમાણ ગીર્વાણ, કુસુમ
વૃષ્ટિ કરે રે લો ॥ માહં ॥ જિનજી દિવ્ય ધ્વનિ મુર
પૂરે કે, વાંસલીયે સ્વરે રે લો ॥ માહં ॥ જિનજી
આમર કેરી હાર, ચત્રંતી એમ કહે રે લો ॥ માહં ॥
જિનજી જે નમે અમર પરે તે ભવિ, ઊર્ધ્વગતિ લહે
રે લો ॥ માહં ॥ ૨ ॥ જિનજી પાદપીઠ સિંહાસન,
વ્યંતર વિરચિયે રે લો ॥ માહં ॥ જિનજી તિહાં
ખેસી જિનરાજ, ભવિક દેશના દિયે રે લો ॥ માહં ॥
જિનજી ભામંડલ શિર પૂંઠે, સૂર્ય પરે તપે રે લો ॥
માહં ॥ જિનજી નિરખી હરખે જેહ, તેહનાં પાતક
ખપે રે લો ॥ માહં ॥ ૩ ॥ જિનજી દેવદુંદુભિનો નાદ,
ગંભિર ગાજે ઘણો રે લો ॥ માહં ॥ જિનજી ત્રણ છત્ર
કહે તુજ કે, ત્રિભુવન પતિપણે રે લો ॥ માહં ॥ જિનજી

એ ઠકુરાઈ તુજ કે બીજે નવિ ઘો રે લો ॥ માહ૦ ॥
 જિનજી રાગી દ્વેષી દેવ કે, તે ભવમાં અટ રે લો ॥
 માહ૦ ॥ ૪ ॥ જિનજી પૂજક નિદક દોય કે, તાહરે
 સમપણે રે લો ॥ માહ૦ ॥ ૫ ॥ જિનજી કમઠ ધરણુપતિ
 ઉપર, સમ ચિત્ત ગણે રે લો ॥ માહ૦ ॥ ૬ ॥ જિનજી
 પણુ ઉત્તમ તુજ પાદ, પદ્મ સેવા કરે રે લો ॥ માહ૦
 ॥ જિનજી તેહ સ્વભાવે કે; ભવસાયર તરે રે લો ॥
 માહ૦ ॥ ૭ ॥

॥ શ્રી વર્ધમાન સ્વામી દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-સિદ્ધારથ મુત વંદિયે, ત્રિશલાનો જ્ઞ-
 થો; ક્ષત્રિય કુંડમાં અવતર્યો, સુર નરપતિ ગાયો
 ॥૧॥ મૃગપતિ લંછલ પાઉલે, સાત હાથની કાયા;
 બહોંતરે વરસનું આઉખું, વીર જિનેશ્વર રાયા ॥૨॥
 ખિમાવિજય જિનરાયના એ, ઉત્તમ ગુણુ અવદાત;
 સાત ખોલથી વર્ણુવ્યા, પદ્મવિજય વિખ્યાત ॥૩॥

થોય-મહાવીર જિણુંદા, રાય સિદ્ધાર્થનંદા;
 લંછન મૃગેંદા, જસ પાયે સોહંદા; સુર નર વર ઈંદા,
 નિત્ય સેવા કરંદા; ટાલે ભવ ઈંદા, સુખ આપે અમંદા
 ॥૧॥ અડ જિનવર માતા, મોક્ષમાં સુખ શાતા; અડ
 જિનની (જનની) ખ્યાતા, સ્વર્ગ ત્રીજે આખ્યાતા;
 અડ જિનપ જનેતા, નાક માહેંદ્ર યાતા; સવિ જિન-

વર નેતા, શાશ્વતાં સુત દેતા ॥૨૧॥ મહ્વી નેમિ ખાસ,
 આદિ અર્દુમ ખાસ; કરી એક ઉપવાસ, વાસુપૂજ્ય
 સુવાસ; શેષ છટું સુવિલાસ, કેવલજ્ઞાન જસ; કરે વાણી
 પ્રકાશ, જેમ અજ્ઞાન નાશ ॥૩૧॥ જિનવર જગદીશ,
 જસ મહોદી જગીશ; નહિ રાગ ને રીશ, નામીયે તાસ
 શીશ; માતંગ સુર ધીશ, સેવતો રાતી દિસ; ગુરુ ઉ-
 ત્તમ અધીશ; પદ્મ ભાંખે સુશિષ ॥૪૧॥

॥ શ્રી વદ્ધર્માન જિન સ્તવન ॥

શાસન નાયક, શિવસુખ દાયક જિનપતિ ॥ મારા
 લાલ ॥ પાયક જસ સુરાસુર ચરણે નરપતિ ॥ મારા
 ૦ ॥ સાયક કંદર્પ કેરાં જેણે નવિ ચિત્ત ધર્યાં ॥ મા-
 રા ૦ ॥ હાયક પાતક વૃંદ ચરણુ અંગીકર્યા ॥ મારા ૦
 ॥૧॥ ક્ષાયિકભાવે કેવલ-જ્ઞાનદર્શન ધરે ॥ મારા ૦ ॥
 જ્ઞાયક લોકાલોકના ભાવશું વિસ્તરે ॥ મારા ૦ ॥
 ધાયક ધાતિકર્મ મર્મની આપદા ॥ મારા ૦ ॥ લાયક
 અતિશય પ્રાતિહાર્યની સંપદા ॥ મારા ૦ ॥૨॥ કારક
 પદ્ક થયાં તુજ કે, આતમ તત્ત્વમાં ॥ મારા ૦ ॥ ધારક
 ગુણ સમુદાય સયલ એકત્વમાં ॥ મારા ૦ ॥ નારક
 નર તિરિ દેવ ભમણથી હું થયો ॥ મારા ૦ ॥ કારક
 જેહ વિભાવ તેણે વિપરીત ભયો ॥ મારા ૦ ॥૩॥ તારક

તું ભવિ [સવિ] જીવને સમરથ મેં લહ્યો ॥ મારાગા
કારક કરુણારસથી ક્રોધાનલ દહ્યો ॥ મારાં ॥ વાચક
જેહ ઉપાધિ અનાદિની સહચરી ॥ મારાં ॥ કારક
જિન ગુણુ ઋદ્ધિ સેવકને ખરાખરી ॥ મારાં ॥ ૪ ॥
વાણી એહવી સાંભળી જિન આગમ તણી ॥ મારા-
ં ॥ જાણી ઉત્તમ આશ ધરી મનમાં ઘણી ॥ મારાગા
ખાણી ગુણુની તુજ પદ પદ્મની ચાકરી ॥ મારાં ॥
આણી હૈયડે હેજ કરું નિજ પદ કરી ॥ મારાં ॥ પાા

પછી જયવીરરાય પૂરા કહેવા.

॥ શ્રી શાશ્વતા અશાશ્વતા જિન દેવવંદન ॥

ચૈત્યવંદન-કોડી સાત ને લાખ બોહોંતેર વખાણું,
ભુવનપતિ ચૈત્ય સંખ્યા પ્રમાણું; એંશી સો જિન-
ખિંબ એક ચૈત્ય કામે, નમો સાસય જિનવરા મોક્ષ
કામે ॥ ૧ ॥ કોડી તેરશેં ને નેવ્યાશી વખાણે, સાડ લાખ
ઉપર સવિ ખિંબ જાણે; અસંખ્યાત વ્યંતર તણાં
નગર નામે ॥ નમો ॥ ૨ ॥ અસંખ્યાત તિહાં ચૈત્ય
તેમ જ્યોતિષીયે, ખિંબ એકશત એંશી ભાંખ્યાં
ઋષિયે; નમે તે મહા (ઋદ્ધિ) સિદ્ધિ નવનિધિ પામે
॥ નમો ॥ ૩ ॥ વલી ખાર દેવલોકમાં ચૈત્ય સાર,
ઐવેયક નવ માંહિ દેહરાં ઉદાર; તિમ અનુત્તરે દેખીને

મ પડો ભામે ॥ નમો ॥ ૪ ॥ ચોરાશી લખ તેમ
 સત્તાણું સહસ્સા, ઉપર ત્રેવીશ ચૈત્ય શોભાયે સરસા;
 હવે બિંબ સંખ્યા કહું તેહ ધામે ॥ નમો ॥ ૫ ॥ સો
 કોડી ને બાવન કોડી જાણો, ચોરાણું લખ સહસ
 ચૌઆલ આણો; સય સાત ને સાઠ ઉપરે પ્રકામે ॥
 નમો ॥ ૬ ॥ મેરૂ રાજધાની ગજદંત સાર, જમક ચિત્ર
 વિચિત્ર કાંચન વખાર; ઇજ્જુકાર ને વર્ષધર નામ
 ઠામે ॥ નમો ॥ ૭ ॥ વક્ષી દીર્ઘ વૈતાલ્યને વૃત્ત
 જોહ, જંબૂ આદિ વૃક્ષે દિશા ગજ છે તેહ; કુંડ મહા-
 નંદી દ્રહ પ્રમુખ ચૈત્ય ગ્રામે ॥ નમો ॥ ૮ ॥ માનુ-
 ષોત્તર નગવરે જોહ ચૈત્ય, નંદીસર સ્વયંક કુંડલ છે
 પવિત્ત; તિર્થલોકમાં ચૈત્ય નમિયે સુકામે ॥ નમો ॥
 ૯ ॥ પ્રભુ કપલ ચંદ્રાનન વારિષેણ, વલિ વર્ધ-
 માનાભિધે ચાર શ્રેણ; એહ શાશ્વતા બિંબ સવિ ચાર
 નામે ॥ નમો ॥ ૧૦ ॥ સવિ કોટિ સય પન્નર
 બાયાલ ધાર, અઠ્ઠાવન લખ સહસ છત્રીશ સાર; એંશી
 જોહિ વણુ વિના સિદ્ધિ ધામે ॥ નમો ॥ ૧૧ ॥
 અશાશ્વત જિનવર નમો પ્રેમ આણી, કેમ ભાંખિયે
 તેહ જાણી અજાણી; બહુતીર્થને ઠામે બહુ ગામ ગામે
 ॥ નમો ॥ ૧૨ ॥ એમ જિન પ્રણમીજે, મોહ નૃપને
 દમીજે; ભવ ભવ ન ભમીજે; પાપ સર્વે ગમીજે;

પરભાવ વમીજે, જે પ્રભુ અકુમીજે; પદ્મવિજય નમી-
જે, આત્મતત્ત્વે રમીજે ॥ નમો ૦ ॥ ૧૩ ॥

અહીં જંકિંચિં ૦ નમુત્યુણું ૦ કહીને એક લોગસ્સનો
કાઉસ્સગ્ગ “અંદેસુ નિમ્મલયરા, સુધી કરવો. એક જથ્થે
કાઉસ્સગ્ગ પારી ચાર થોયો કહેવી તે આ પ્રમાણે—

થોય-ઋષભ ચંદ્રાનન વંદનકીજે, વારિષેણુ દુઃખ
વારે જ; વર્ધમાન જિનવર વલી પ્રણુમો; શાશ્વત નામ
એ ચારે જ; ભરતાદિક ક્ષેત્રે મલી હોવે, ચાર નામ
ચિત્ત ધારેજ, તેણે ચારે એ શાશ્વત જિનવર, નમિયે
નિત્ય સવારે જ ॥ ૧ ॥ ઊર્ધ્વ અધો તિર્છા લોકે થઈ,
કોડિ પન્નરસેં જાણો જ ॥ ઉપર કોડિ બહેંતાલીશ
પ્રણુમો, અડવન લખ મન આણો જ; છવીસ સહસ
અસી તે ઉપરે બિંબ તણો પરિમાણો જ, અસંખ્યાત
વ્યંતર જ્યોતિષીમાં, પ્રણુમું તે સુવિહાણો જ ॥ ૨ ॥
રાયપસેણી જવાભિગમે, ભગવતી સૂત્રે ભાખી જ;
જંબૂદ્વિપ પન્નન્તિ ઠાણાંગે, વિવરીને ઘણું દાખી જ,
વલી અશાશ્વતી જ્ઞાતાકલ્પમાં, વ્યવહાર પ્રમુખે
આખી જ; તે જિનપ્રતિમા લોપે પાપી, જિહાં બહુ
સૂત્ર છે સાખી જ ॥ ૩ ॥ એ જિનપૂજીથી આરાધક
ઈશાન ઈંદ્ર કહાયાજ; તેમ સૂરિયાભ પ્રમુખ બહુ
સુરવર, દેવી તણા સમુદાયાજ, નંદીશ્વર અદ્દાઈ

મહોત્સવ, કરે અતિ હર્ષભરાયા જી, જિન ઉત્તમ
કલ્યાણુક દિવસે, પદ્મભવિજય નમે પાયા જી ॥ ૪ ॥

અહીંયાં મોટી શાંતિ એક જણે કહેવી અને બીજા
સર્વ કાઉત્સગ્ગમાં સાંભળે. શાંતિ પૂર્ણ થયા બાદ પારીને
પ્રગટ એક લોગસ્સ પૂર્ણ કહે, પછી બેસીને સર્વ જણ તેર
નવકાર ગણે. ત્યાર પછી ખમાસમણ પૂર્વક ‘શ્રી સિદ્ધા-
ચલ સિદ્ધક્ષેત્ર, અષ્ટાપદ આદીશ્વર, પુંડરીક ગણ-
ધરાય નમોનમઃ’ એ પાઠ તેર વખત સર્વ જનોએ કહેવો
પછી પાંચ તીર્થનાં પાંચ સ્તવન કહેવાં તે આ પ્રમાણે—

॥ શ્રી તીર્થાધિરાજશત્રુંજયગિરિવરસ્તવન ॥

(જસોદા માવડી-એ દેશી)

જત્રા નવાણું કરીયે વિમલગિરિ ॥ જી૦ ॥ એ
આંકણી ॥ પૂરવ નવાણું વાર શેત્રુંજયગિરિ, ઋષભ
જિણુંદ સમોસરિયે ॥ વિમ૦ ॥ ૧ ॥ કોડિ સહસ ભવ
પાતિક ત્રુટે, શેત્રુંજય સાહમા ડગ ભરિયે ॥ વિમ૦ ॥ ૨ ॥
સાત છઠ્ઠ દોય અદ્ભુત તપસ્યા, કરી ચઢીયે ગિરવરિયે
॥ વિમ૦ ॥ ૩ ॥ પુંડરીક પદ જપીયે મન હરખે,
અધ્યવસાય શુભ ધરીયે ॥ વિમ૦ ॥ ૪ ॥ પાપી
અભવિ નજરે ન દેખે, હિંસક પણ ઉદ્ધરિયે ॥ વિમ૦

॥ ૫ ॥ ભુંઠ^૧ સંથારો ને નારી^૨ તણો સંગ, દૂર થકી
પરિહરીયે ॥ વિમં ॥ ૬ ॥ સચિત^૩ પરિહારી ને એકલ^૪
આહારી, ગુરૂ સાથે પદ^૫ ચરિયે ॥ વિમં ॥ ૭ ॥
^૬ પરિક્રમાણું દોય વિધશું કરીયે, પાપ પડલ વિખરીયે
॥ વિમં ॥ ૮ ॥ કલિકાલે એ તીરથ મહોટું, પ્રવહણુ
જેમ ભરદરિયે ॥ વિમં ॥ ૯ ॥ ઉત્તમ એ ગિરિવર
સેવતાં, પદ્મ કહે ભવ તરિયે ॥ ૧૦ ॥

॥ શ્રી ગિરનાર ગિરિવરનું સ્તવન ॥

(માહારા વાલાજી-એ દેશી)

તોરણથી રથ ફેરી ચાલ્યા કંત રે, પ્રીતમજી ॥
આઠ ભવની પ્રીતડી ત્રોડી તંત ॥ મહારા પ્રીતમજી ॥
નવમે ભવ પણ નેહ ન આણો મુઝ રે ॥ પ્રીતં ॥
તો શેં કારણુ એટલે આવડું તુજજી ॥ મહાં ॥ ૧ ॥
એક પોકાર સુણી તિર્યંચનો એમ રે ॥ પ્રીતં ॥ મૂકો
અબલા રોતી પ્રભુજી કેમ ॥ મહાં ॥ ૨ ॥ ૫૬ જીવના
રખવાલમાં શિરદાર રે ॥ પ્રીતં ॥ તો કેમ વિલવતી
સ્વામી મૂકો નારી ॥ મહાં ॥ ૩ ॥ શિવવધુ કેડું એ-
હવું કહેવું રૂપ રે ॥ પ્રીતં ॥ મુઝ મૂકીને ચિત્તમાં
ધરી જિન ભૂપ ॥ મહાં ॥ જિનજી લીયે સહસાવનમાં
વ્રતભાર રે ॥ પ્રીતં ॥ ધાતિ કરમ ખપાવીને નિર-
ધાર ॥ મહાં ॥ ૪ ॥ કેવલ ઋદ્ધિ અનંતી પ્રગટ કીધ

રે ॥ પ્રીત ॥ જાણી રાજુલ એમ પ્રતિજ્ઞા લીધ ॥ મહા ॥
 ॥ જે પ્રભુજીએ કીધું કરવું તેહ રે ॥ પ્રીત ॥ એમ
 કહી વ્રતધર થઇ પ્રભુ પાસે જોહ ॥ મહા ॥ ૪૫ ॥ પ્રભુ
 પહેલાં નિજ શોક્યનું જોવા રૂપ રે ॥ પ્રીત ॥ કેવ-
 લજ્ઞાન લહી થઈ સિદ્ધ સરૂપ ॥ મહા ॥ શિવવધૂ
 વરીયા જિનવર ઉત્તમ નેમ રે ॥ પ્રીત ॥ પદ્મ કહે
 પ્રભુ રાખ્યો અવિચલ પ્રેમ ॥ મહા ॥ ૫ ॥

॥ શ્રી અર્જુનગિરિવરનું સ્તવન ॥

(કોય લો પરવત ધુધલો રે લો-એ દેશી)

આપુ અચલ રલિઆમણો રે લો, દેલવાડે મનો-
 હાર; સુખકારી રે, વાદ લીયે જે સ્વર્ગશુ રે લો, (એ
 આંકણી) ખાર પાદશાહ વશ કીયા રે લો, વિમલ મંત્રી-
 સર સાર ॥ સુ ॥ તેણે પ્રાસાદ નિપાધયો રે લો, ઋષ-
 લજી જગદાધાર બલિહારી રે ॥ ૨ ॥ આપુ ॥ તેહ
 ચૈત્યમાં જિનવર રે લો, આઠશે નેછોતેર ॥ સુખ ॥ જોહ
 દીઠે પ્રભુ સાંભરે રે લો, મોહ કર્યો જેણે જેર ॥ બલિ ॥
 ॥ આપુ ॥ ૩ ॥ દ્રવ્ય ભરી ધરતી મતી રે લો, લીધી
 દેહલ કાજ ॥ સુખ ॥ ચૈત્ય તિહાં મંડારીયો રે લો,
 લેવા શિવપુર રાજ ॥ બલિ ॥ આપુ ॥ ૪ ॥ પત્તરશે

કારીગરા રે લો, હીવી-ધરા પ્રત્યેક ॥ સુખં ॥ તેમ
મર્દનકારક વલી રે લો, વસ્તુપાલ એ વિવેક ॥ બલિં ॥
આપું ॥ ૫ ॥ કોરણી ધોરણી તિહાં કરી રે લો,
હીઠે બને તે વાત ॥ સુખં ॥ પણ નવિ જાયે મુખે કહી રે
લો, સુર ગુરૂ સમ વિખ્યાત ॥ બલિં ॥ આપું ॥
૬ ॥ ત્રણે વરસે નીપન્યો રે લો, તે પ્રાસાદ ઉત્તંગ ॥
સુખં ॥ ખારકોડી ત્રેપન લક્ષ ને રે લો, ખરચ્યા દ્રવ્ય
ઉછરંગ ॥ બલિં ॥ આપું ॥ ૭ ॥ દેરાણી જેઠાણી-
ના ગોખલા રે લો, દેખતાં હરખ તે થાય ॥ સુખં ॥
લાખ અઢાર ખરચીયા રે લો, ધન્ય ધન્ય એહની
માય ॥ બલિં ॥ આપું ॥ ૮ ॥ મૂલ નાયક નેમીશ્વર
રે લો, જન્મ થકી બ્રહ્મચાર ॥ સુખં ॥ નિજ સત્તા રમ-
ણી થયો રે લો, ગુણ અનંત આધાર ॥ બલિં ॥
આપું ॥ ૯ ॥ ચારશે ને અડસઠ ભલા રે લો, જિન-
વર ખિંબ વિશાલ ॥ સુખં ॥ આજ ભલેરે ભેટીયા
રે લો, પાપ ગયાં પાયાલ ॥ બલિં ॥ આપું ॥ ૧૦ ॥
ઋષભ ધાતુમયી દેહરે રે લો; એકસો પિસ્તાલીસ
ખિંબ ॥ સુખં ॥ ચૌમુખ ચૈત્ય જુહારીયે રે લો,
મરૂધરમાં જેમ અંબ ॥ બલિં ॥ આપું ॥ ૧૧ ॥
ખાણું કાઉસગીઆ તેહમાં રે લો, અગન્યાસી જિ-
નરાય ॥ સું ॥ અચલગઢે બહુ જિનવરા રે લો, વંદું

તેહના પાય ॥ અલિં ॥ આપું ॥ ૧૨ ॥ ધાતુમયી
 પરમેશ્વરા રે લો, અદ્ભુત જસ સ્વરૂપ ॥ સુગા ॥ ચૌમુખ
 મુખ્ય જિન વંદતાં રે લો, થાયે નિજ ગુણ ભૂપ ॥
 અલિં ॥ આપું ॥ ૧૩ ॥ અઢારશે ને અઢારમાં રે
 લો, ચૈતરવહી ત્રીજ દિન ॥ સુગા ॥ પાલણુ પુરના સંઘશું
 રે લો, પ્રણમી થયો ધન ધન્ય ॥ અલિં ॥ આપું ॥
 ॥ ૧૪ ॥ તિમ શાંતિ જગદીશરૂ રે લો, યાત્રા કરી
 અદ્ભૂત ॥ સુગા ॥ જે દેખી જિન સાંભરે રે લો, સેવા
 કરે પુરૂહૂત ॥ અલિં ॥ આપું ॥ ૧૫ ॥ એમ જાણી
 આપુતણી રે લો, જત્રા કરશે જેહ ॥ સુગા ॥ જિન ઉત્તમ
 મદ પામશે રે લો, પદ્મવિજય કહે તેહ ॥ અલિં ॥
 આપું ॥ ૧૬ ॥

॥ શ્રી અષ્ટાપદ ગિરિવર સ્તવન ॥

અષ્ટાપદ અરિહંતજી; મહારા બહાલાજી રે; આદી-
 શ્વર અવધાર નમીયે નેહશું ॥ મહાં ॥ દશહજર મુ-
 શ્નિદશું ॥ મહાં ॥ વરિયા શિવવધૂ સાર ॥ નમીયેં
 ॥ ૧ ॥ ભરત ભૂપ ભાવે કર્યો ॥ મહાં ॥ ચઉમુખ ચૈત્ય
 ઉદાર ॥ નવા જિનવર ચોવીશે જિહાં ॥ મહાં ॥ થાપ્યાં
 અતિ મનોહાર ॥ નવાર ॥ વરણ પ્રમાણે ખીરાજતા
 ॥ મહાં ॥ લંછન ને અલંકાર ॥ નવા સમ નાસાયે
 શોભતા ॥ મહાં ॥ ચહું દિશે ચાર પ્રકાર ॥ નવાડા

મંદોદરી રાવણુ તિહાં ॥મ્હાવા ॥ નાટક કરતાં વિચાર
 ॥નવા ॥ ત્રૂટી તાંત તવ રાવણે ॥મ્હાવા ॥ નિજ કર વીણા
 તતકાલ ॥ ન૦ ॥૪॥ કરી બજવી તિણે સમે ॥મ્હાવ
 ॥ પણુ નવિ ત્રોડ્યું તે તાન ॥ ન૦ ॥ તીર્થ કર પદ
 બાંધીયું ॥મ્હાવા ॥ અદ્ભુત ભાવશું ગાન ॥નવાપા
 નિજ લખધે ગૌતમ ગુરૂ ॥ મ્હાવ ॥ કરવા આવ્યા તે
 બત્ર ॥ ન૦ ॥ જગચિતામણિ તિહાં કયું ॥ મ્હાવ ॥
 તાપસ બોધ વિખ્યાત ॥ ન૦ ॥૬॥ એ ગિરિ મહિમા
 મોટકે ॥ મ્હાવ ॥ તેણે પામે જે સિદ્ધિ ॥ ન૦ ॥ જે
 નિજ લખધે જિન નમે ॥ મ્હાવ ॥ પામે શાશ્વત ઋદ્ધિ
 ॥ ન૦ ॥૭॥ પદ્મવિજય કહે એહના ॥મ્હાવ ॥ કેતાં
 કરું રે વખાણુ ॥ ન૦ ॥ વીર સ્વમુખે વરણુવ્યો ॥મ્હા-
 વા ॥ નમતાં કોડી કલ્યાણુ ॥ નમીયે નેહશું મ્હારા
 વાલાજી રે ॥૮॥

॥ અથ શ્રી સમેતશિખરજીનું સ્તવન ॥

(કીડા કરી આવીયો-એ દેશી)

સમેતશિખર જિન વંદિયે, મોટું તીરથ એહ રે,
 પાર પમાડે ભવતણે, તીરથ કહીયે તેહ રે ॥સમેતવા
 અજીતથી સુમતિ જિણુંદ લગે, સહસ મુનિ પરિવાર રે;
 પદ્મપ્રભ શિવસુખ વર્યા, ત્રણશે અડ અણુગાર રે ॥સ-
 મેતવ ॥ ૨ ॥ પાંચશે મુનિ પરિવારશું, શ્રી સુપાસ

જિણુંદરે; ચંદ્રપ્રભ શ્રેયાંસ લગે, સાથે સહસ મુણિંદરે
 ॥ સમેત૦ ॥૩॥ છ હજાર મુનિરાજશું, વિમલ જિને-
 શ્વર સિદ્ધા રે; સાત સહસશું ચૌદમા; નિજકાર્ય વર
 ક્રીધા રે ॥ સમેત૦ ॥૪॥ એકસો આઠશું ધર્મજી, ન-
 વશે શું શાંતિનાથ રે; કુંથુ અર એક સહસશું, સાચો
 શિવપુર સાથ રે ॥ સમેત૦ ॥ ૫ ॥ મહિનાથ શત
 પાંચશું, મુનિ નમી એક હજાર રે; તેત્રીસ મુનિ યુત
 પાસજી, વરીયા શિવ સુખ સાર રે ॥૬॥ સત્તાવીશ
 સહસ ત્રણશે, ઝિપરે ઓગણપચાસ રે; જિન પરિકર
 બીજ કેઈ, પામ્યા શિવપુર વાસ રે ॥ સમેત૦ ॥૭॥
 એ વીશે જિન એણે ગિરે, સિદ્ધયા અણસર લેઈ રે,
 પદ્મવિજય કહે પ્રણમીયે; પાસ સામલનું ચેઈ રે ॥૮॥

ઇતિ શ્રી પંડિત પ્રકાંડમુનિવરોત્તંસપદ્મવિજયગણિ

વિરચિત ચૌમાસી દેવવંદન સંપૂર્ણ.

મુનિવર્ય શ્રી દાનવિજયશુક્રત ॥ ચૈત્રી પૂનમનાં દેવવંદન ॥

વિધિ-પ્રથમ ચૌમુખ પ્રતિમા સ્થાપી સ્નાત્ર લણાવવું.
પછી પ્રભુને દશ તિલક કરવાં, ફૂલના હાર દશ ચઢાવવા,
દશ વખત અગરખત્તી ઉખેવવી, દશ વખત ચામર વિંઝવા,
દશ દીવેટનો દીવો કરવો, પછી દશ વખત ઘંટ વગાડવો,
ચોખાના સાથિયા દશ કરવા, ને સાથિયાની ઉપર દશ
બદામો મૂકવી, ચૌમુખજીને ચાર પાસે ચાર શ્રીફલ મૂકવાં,
અખીયાણું ગોધૂમ શેર ત્રણ મૂકવું, તેની ઉપર એક શ્રીફલ
મૂકવું, નૈવેદ્ય મધ્યે સર્વે જાતિનાં પદ્મવાન્ન દશ મૂકવાં,
પછી જે જે જાતિનાં ફલ મલે તે તે સર્વ જાતિનાં દશ ફલ
મૂકવાં, પરંતુ તે સર્વ ફલ ઉત્તમ જાતિના લેવા, પછી દેવવાંદીએ.

॥ દેવવંદનનો પ્રથમ જોડો ॥

વિધિ-પ્રથમ ઇરિયાવાહિ પડિછમી એક લોગસ્સનો
કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહીને ચૈત્યવંદન
કરીયે, તે આ પ્રમાણે—

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

નાભિ નરેસર વંશચંદ, મરુદેવા માત, સુર રમણી
રમણીય જાસ, ગાયે અવદાત; કંચનવર્ણ સમાન કાંતિ,
કમનીય શરીર સુંદર; ગુણુગણ પૂર્ણ, લબ્ય-જન મન
તરુ ધીર; આદીશ્વર પ્રભુ પ્રણુમીયે એ, પ્રણુત સુરાસુર

૧. સુંદર. ૨. પોપટ.

વૃંદ; મન મોદે મુખ દેખતાં; દાન મિટે દુઃખ દંદ ॥

પછી નમુત્યુષ્ઠં અડધા જ્યવીયરાયં કહેવા પછી
ખીઝું ચૈત્યવંદન કહેવું તે આ પ્રમાણે—

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

પૂર્ણચંદ્ર ઉપમાન જસ, વદનાંબુજ દીઠે; ભવ ભવ
સંચિત પાપ તાપ, તે સઘલાં નીઠે; ભવિજન નયન
ચક્રોર (ચક્ર) ચંદ્ર, તવ હરખિત થાય; અધકાર અ-
જ્ઞાન તિમ, નિર્વિષયી જય; સમતા શીતલતા વાધે
એ, પૂર્ણ જ્યોતિ પરકાશ; ઋષભદેવ જિન સેવતા,
દાન અધિક ઉક્લાસ ॥

પછી જંકિયિં નમુત્યુષ્ઠં અરિહંત ચેઘ્યાણું
વિગેરે કહી અનુક્રમે થાયો કહેવી તે આ પ્રમાણે—

॥ પ્રથમ થાય જોડો ॥

સિરિ શત્રુજય ગિરિ મંડણો, દુઃખ દોહગ દુરિય
વિહંડણો, ચૈત્રી પૂનમે સિરિ રિસહેસરુ, પૂજે પુંડરીક
ગણિ સુંદરુ ॥૧॥ અતીત અનાગત વર્તમાન, જિન-
વર આવી અનંત તાન; ચૈત્રી પૂનમ દિવસ સમોસર્યા,
તે ધ્યાયી મુક્તિ વધુ વર્યા ॥ ૨ ॥ વિમલાચલ મહિમા

૧. હર્ષ પામે.

ભાખિયો, જિનવર ગણધર તિહાં દાખીયો;તે આગમ
સમરોધરિય ભાવ,દુસ્તર ભવસાગર સાર નાવ ॥૩૧॥
ચક્કેસરી દેવી સુરવરા, જિનવર પય સેવે હિતકરા;
વિમલાચલ ગિરિ રખવાલિકા, વરદાન દેજે ગુણ
માલિકા ॥ ૪ ॥

પછી નમુત્યુણું અરિહંત ચેધ્યાણું વિગેરે કહી
પૂર્વની માફક ચાર થોથો કહેવી.

॥ થોય જોડો ખીજો ॥

વિમલાચલ ભૂષણ, ઋષભજિનેશ્વર દેવ, તસ
આણુ લહીને, ઋષભસેન ગણ દેવ, તે તીરથ મંડપ,
[તીરથમાં મુખ્ય] પરણી શિવ વહુ સાર; ચૈત્રી પૂત-
મદિન, આણી હર્ષ અપાર ॥૧॥ વિમલાચલ મહિ-
મા, જિનવર કોડી અનંત; ઉપદેશે પંડિત, પરિષદ
માંહિ અનંત; તે જિનવર દેજે, મંગલમાલા રુદ્ધિ;
ચૈત્રી પૂતમ તપ, આરાધકને સિદ્ધિ ॥ ૨ ॥ અષ્ટાપદ
પમુહા, તીરથ કોડી અનેક,તેહમાં એ રાજ, એમ કહે
આગમ છેક; તે આગમ નિસુણો,આણી હૃદય વિવેક;
ચૈત્રી પૂતમદિન, જિમ હોય પૂણ્ય વિવેક ॥૩॥ ચક્કે-
સરી દેવી, જિનશાસન રખવાલી, સિંહાસન ખેડી,
સિંહલકી લટકાલી; ચૈત્રી પૂતમ તપ, વિધન હરજો
માય; શ્રી વિજય રાજસૂરિ, દાન માન વરદાય ॥૪॥

પછી નમુત્યુણું જાવંતિ ચેઘઆઈં કહી ખમાસમણુ
દ્ધ, જાવંત કેવિસાહૂં નમોઽર્હંતં કહી સ્તવન કહીયે તે
નીચે મુજબ—

॥ શ્રી સિદ્ધાયલજનું સ્તવન ॥

(એકવીશાની દેશી)

સુખકારી રે, સિદ્ધાયલ ગુણ ગેહરે; ભવિ પ્રણુમો
રે; હૃદય ધરી બહુ નેહ રે ॥ ત્રુટક ॥ બહુ નેહ આણી
એક જાણી, સકલ તીરથ સેહરો; શ્રી ઋષભદેવ જિણુંદ
પૂજી, પૂર્વ સવિ દુષ્કૃત હરો; અસુર સુર મુનિરાજ
કિન્નર, જાસ દરસન અહિલસે; જેહનું ફરસન કરી
ભવિજન, મુગતિ સુખમાં ઉલ્લસે ॥ ૧ ॥ ઢાલ ॥ આત્મી-
શ્વર રે, વિહરતા જગમાંહિ રે, સિદ્ધાયલ રે, આવી
સમોસર્યા ત્યાંહિરે ॥ ત્રુટક ॥ ત્યાંહિ ગણધર પુંડરીકને,
ભુવન ગુરુ એમ ઉપદિસે; તુમ નામથી એ તીર્થ કેરો;
અધિક મહિમા વધશે, કર્મ સવિ તોડી મોહ મોડી,
લહી કેવલ નાણુ રે; ચૈત્રી પૂનમ દિવસે ઇણુ ગિરિ,
પામશેા નિર્વાણુ રે ॥ ૨ ॥ ઢાલ ॥ ઇમ નિસુણિ રે, શ્રી
ગણધર પુંડરિક રે, ભવજલથી રે, અલગું જિમ પુંડ-
રીક રે ॥ ત્રુટક ॥ પુંડરીક પરે જે ભય ન પામે; પરિ-
સહ ઉપસર્ગથી; ક્રોધ ને મદ માન માયા, જાસ ચિત્તે
રતિ નથી; પંચ કોડિ મુનિવર સંઘાતે, તિહાં અણુસણુ

૧. કમળ ૨. સિંહ.

ઉચ્ચરે;અહકર્મ^૧ જાલી દોષ ટાલી,સિદ્ધ મંદિર અનુ-
સરે ॥૩॥ઢાલ ॥ તે દિનથી રે એ ગિરિનું અતિ ઋદ્ધિ
રે;પુંડરીક ઇતિ રે, નામ થયું (સુ) પ્રસિદ્ધ રે ॥ત્રુટક॥
સુપ્રસિદ્ધ મહિમા ચૈત્રી પૂનમ, દિને જોહનો જાણીયે;
જહુ ભાવ આણી સાર જાણી,સુગુણ જસ વખાણીયે;
દશ વીશ ત્રીશ ચાલીશ ને, પચાસ પુષ્પની માલ રે;
લોગસ્સ તે તો કાઉસગ્ગ થુઇ,નમુઝ્કાર રસાલ રે ॥૪॥
ઢાલ ॥ ફલ તેતા રે, હોય તેતી પ્રદક્ષિણા; ચૈત્રી પૂજ
રે. ઇણિ વિધ કીજે વિચક્ષણા ॥ ત્રુટક ॥ વિચક્ષણા
જિનરાજ પૂજ,પુંડરીક હિયડે ધરો; શત્રુજય ગિરિ-
વર આદિ જિનવર,નમી ભવસાયર તરો; ઇમ ચૈત્રી
પૂનમ તણેા ઓચ્છવ, જે કરે ભવિ લોય રે; શ્રી વિ-
જયરાજસૂરીંદ વિનયી, દાન શિવસુખ હોય રે ॥૬॥

પછી જયવીયરાય આભવમખંડા સુધી કહેવા. પછી
ખમાસમણુ દેઈ ઇચ્છાં સંદિં ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરે ?
ઇચ્છં, કહી ત્રીજી ચૈત્યવંદન કહેવું તે આ પ્રમાણે—

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

ચૈત્રી પૂનમનો અખંડ, શશીધર જીમ દીપે;
અંગારક આદિ અનેક, ગ્રહ ગણને જીપે; તિમ પર

૧. જાણી.

દે. ૧૫

તીર્થી દેવથી,જેહ અધિક વિરાજે;લોકોત્તર અતિશય
અનંત, દીપંત દિવાજે; ચૈત્રી પૂનમને દિને એ, ભજે
એહ ભગવંત; શ્રી વિજયરાજ સૂરીદનો, દાન સકલ
સુખ હુંત ॥ ૩ ॥

પછી અહીંયાં નમુત્યુષ્ઠં કહી જયવીયરાયં સંપૂર્ણ કહેવા.

પછી સંતિકરં સ્તોત્ર કહીયે, પછી શ્રી શત્રુંજયનાં
એકવીશ નામ (દશ વખત) લેવાં તે એકવીશ નામ આ પ્રમાણે

૧. શ્રી વિમલાચલાય નમઃ	૧૨. શ્રી અકર્મણે નમઃ
૨. શ્રી પુંડરીકગિરયે નમઃ	૧૩. શ્રી શાશ્વતગિરયે નમઃ
૩. શ્રી સિદ્ધસેત્રાય નમઃ	૧૪. શ્રી સર્વકામદાય નમઃ
૪. શ્રી સુરાચલાય નમઃ	૧૫. શ્રી પુષ્પદંતાય નમઃ
૫. શ્રી મહાચલાય નમઃ	૧૬. શ્રી મહાપદ્માય નમઃ
૬. શ્રી શ્રીપદગિરયે નમઃ	૧૭. શ્રી પૃથ્વીપીઠાય નમઃ
૭. શ્રી પર્વતેન્દ્રાય નમઃ	૧૮. શ્રી પ્રભુપદગિરયે નમઃ
૮. શ્રી પુણ્યરાશયે નમઃ	૧૯. શ્રી પાતાલમૂલાય નમઃ
૯. શ્રી દદશક્તયે નમઃ	૨૦. શ્રી કૈલાસપર્વતાય નમઃ
૧૦. શ્રી મુક્તિનિલયાય નમઃ	૨૧. શ્રી ક્ષિતિમંગલપર્વ-
૧૧. શ્રી મહાતીર્થાય નમઃ	તાય નમઃ

એ એકવીશ નામ (દશ વાર) કહીને, દશ નવકાર
ગણીએ પછી ખમાસમણુ દશ દેખએ, પછી લંકાર ઢાંધએ
એટલે તિહાં યથાશક્તિયે રૂપાનાણું મૂકીએ, પછી પ્રદક્ષિણાં

દશ દેઈએ, એ રીતે દેવવંદનના પ્રથમ જોડામાં સર્વ કહી
અને નૈવેદ્ય, દીવેટ, ડીલી, ચામર, આરતી, ચોખાના સાથિયા
પ્રમુખ સર્વ દશ દશ કરવા, તેમજ ખીજ જોડામાં વીશ,
ત્રીજ જોડામાં ત્રીસ, ચોથા જોડામાં ચાલીશ અને પાંચમા
જોડામાં પચાસ એમ અનુક્રમે વસ્તુ મૂકવી ॥

॥ દેવવંદનનો ખીજો જોડો ॥

વિધિ—ખીજ જોડાની વિધિ પણ શરૂઆતના જોડાની
વિધિમાં દશાવિલી છે ત્યાંથી જોઈ લેવી.

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

શ્રી શત્રુંજય, સિદ્ધક્ષેત્ર, સિદ્ધાચલ સાચો; આદી-
સર જિનરાયનો, જહાં મહિમા જાયો; ઇહાં અનંત
ગુણવંત સાધુ, પામ્યા શિવવાસ; એ ગિરિ સેવાથી
અધિક, હોય લીલ વિલાસ; દુષ્કૃત સવિ દૂરે હરે એ,
અહુ ભવ સંચિત જોહ, સકલ તીર્થ શિર સેહરો,
દાન નમે ધરી નેહ ॥૧॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

આદીસર જિનરાયનો ગણધર ગુણવંત, પ્રગટ
નામ પુંડરીક જસ, મહી માંહે મહંત, પંચ કોડી સાથે
મુણીંદ, અણુસણુ તિહાં કીધ; શુક્લધ્યાન ધ્યાતાં અમ-
લ, કેવલ તિહાં લીધ; ચૈત્રી પૂનમને દિન એ, પામ્યા

પદ મહાનંદ; તે દિનથી પુંડરીક ગિરિ, નામ દાન
સુખકંદ ॥૨ ॥ ઇતિ ॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

શ્રી શત્રુજય ગિરિવર વાસવ, વાસવ સેવિત
પાય જી, જયવંતા વરતો તિહું કાલે, મંગલ કમલા
દાયજી, સિરિ રિસહેસર શિષ્ય શિરોમણિ, પુંડરીકથી
તે સાધ્યોજી; ચૈત્રી પૂનમ આ ચોત્રીસી, મહિમા જો-
હનો વાધ્યોજી ॥૧॥ અનંત તીર્થકર શત્રુજય ગિરિ,
સમોસર્યા બહુવાર જી; ગણધર મુનિવરશું પરવરિ-
યા, તિહુઅણુના આધાર જી; તે જિનવર પ્રણુમો ભવિ
ભાવે, તિહુઅણુ સેવિત ચરણા જી; ભવ ભય ત્રાતા
મંગલ દાતા, પાપ રજોભર હરણા જી ॥૨॥ શ્રી આ-
દીસર વચન સુણીને, પુંડરીક ગણધાર જી, આગમ
રચના કીધી (મો) પોદી, નય નિર્દેષાધાર જી, ચૈત્રી
પૂનમને દિન આગમ, આરાધો ભવિ પ્રાણીજી; આત-
મ નિર્મલતા વર ભાવો, કતક ફલે જિમ પ્રાણી જી;
॥૩॥ શત્રુજય સેવાનો રસિયો, વસિયો ભવિ જન
ચિત્તે જી; ચઉવિહ સંઘનાં વિધન હરેવા, ઉઘત અ-
તિશય નિત્તે જી; કવડ યક્ષ જિન શાસન મંડપે, મં-
ગલવેલિ વધારો જી, શ્રી વિજયરાજ સૂરીશ્વર સેવક,
સફલ કરો અવતારો જી ॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

શત્રુજય મંડળ મોહ ખંડળ, નાભિ નંદન દેવ;
 વાર પૂર્વ નવાળું આવ્યા, સહિત ગણધર દેવ; રાયણ
 હેઠે ઠવી આસન, સુણત પર્ષદ બાર; શત્રુજય મહિમા
 પ્રગટ કીધો, લોકને હિતકાર ॥ ૧ ॥ વિમલ ગીરિવર
 સેવનાથી, પાપના ભડવાય, તમ ઘટા જિમ સૂર દેખી,
 દૂર દહદિશિ જાય; ચૈત્રી પૂનમ ઉપદિશિ ઇમ, તીર્થ-
 કરની કોડી; સેવિયે ભવિકા તેહ જિનવર, નિત્ય નિજ
 કરજોડી ॥ ૨ ॥ સાત છટું ને એક દોય અદ્ભુત, જાપ વિ-
 ધિશું મેલિ, શત્રુજયગિરિ આરાધી ઇમ, વાધે ગુણની
 કેલી; કહે આગમ વિવિધ વિધિશું, કર્મ ભેદ ઉપાય;
 તે સમય નિસુણો ભક્તિ આણી, દલિત દુર્ભતિ દાય
 ॥ ૩ ॥ ગોમુખ મુંદર યક્ષ ગોમુખ, યક્ષ વર્ગ પરધાન;
 જૈન તીરથ વિધન વારણ, નિપુણ બુદ્ધિ નિધાન; શ્રી
 નાભિનંદો શિષ્ય મુનિવર, પુંડરીક ગણધાર; શ્રી વિ-
 જયરાજસૂરીંદ સંઘને, કરો કુશલ વિસ્તાર ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી શત્રુજયગિરિવરનું સ્તવન ॥

(ચોપાઈની-દેશી)

શ્રી શત્રુજય તીરથ સાર, પ્રણમો આણી ભગતિ

ઉદાર;નંદીશ્વર યાત્રાએ ફલ જેહ,કુંડલગિરિ ખમણું
 હોય તેહ ॥૧૧॥ તેહ ત્રમણું રુચકાયલ જોય,તેહ ગજ-
 દંતે ચઉગુણું હોય; તેહથી ખમણું જંખૂવૃક્ષ; ચૈત્ય
 વંદતાં હોય પ્રત્યક્ષ ॥૨૧॥ ચૈત્ય જે ધાતકીખંડ મઝાર,
 છ ગુણું તેહ ફલ નમતાં સાર;છત્રીશ ગુણું ફલ તેહથી
 હોય, પુષ્કરવર જિન નમતાં જોય ॥૩૧॥ મેરુ ચૂલાના
 જિન પ્રણમંત, તેહથી તેરગુણું ફલ હુંત; તેહથી સહ-
 સગુણું ફલ થાય, સમેતશિખર જે યાત્રા જાય ॥૪૧॥
 તે લખગુણું અંજનગિરિ જાણ,તે દશલાખ ગુણું રૈવ-
 તકાણું; અષ્ટાપદ વંદે મન ભાય, તેહને પણ એહિજ
 ફલ થાય ॥૫૧॥ પુંડરગિરિ પ્રણમી ગહ ગહે, તેહથી
 કોડીગુણું ફલ લહે;ભાંખ્યું એહ ફલ પરિણામ,ભાવથી
 જન આધિક મન આણ ॥૬૧॥ પુંડરીક ગણધર જિહાં
 સિદ્ધ, પુંડરિક ગિરિ તેહ પ્રસિદ્ધ; વંદિ એહ ગિરિ
 લહિ સંપદા, દાનવિજય ભાષે એમ મુદા ॥ ૭ ॥

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

સકલ સુહંકર સિદ્ધક્ષેત્ર,સિદ્ધાયલ સુણી એ;સુર
 નર નરપતિ અસુર ખેચર, નિકરે જે થુણીએ; સકલ
 તીરથ અવતાર સાર,બહુ ગુણ ભંડાર;પુંડરીક ગણ-
 ધાર જખ, પામ્યા ભવપાર; ચૈત્રી પૂનમને દિને એ,

કર્મ મર્મ કરી દૂર; તે તીરથ આરાધીયે, દાન સુયશ
ભરપૂર ॥ ૩ ॥

અહીં જંકિંચિં નમુત્યુષ્ણં તથા જયવીરાયં પૂષ્ણં
કહી નમિગિણું કહેવું. જુઓ પાનું ૮૬

॥ દેવવંદનનો ત્રીજો જોડો ॥

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

એ તીરથ ઉપર અનંત, તીર્થંકર આવ્યા; વલી
અનંતા આવશે, સમતારસ ભાવ્યા; આ ચોવીશી
માંહિ એક, નેમીશ્વર પાળે; જિન ત્રેવીશ સમોસર્યા,
એમ આગમ ભાળે; ગણધર મુનિવર કેવલી, સમોસર્યા
ગુણવંત; પ્રેમે તે ગિરિ પ્રણમતાં, હરખે દાન હસંત ॥ ૧ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

એ તીરથના ઉપરે, થયા ઉદ્ધાર અસંખ્ય; તિમ
પ્રતિમા જિનરાયની, થઈતાસ નવિ સંખ્ય; અજિત
શાંતિ જિનરાજ ઇત્ય, રહ્યા ચૌમાસી; એ તીરથે
મુનિ અનંત, હુઆ શિવપુર વાસી; ચૈત્રી પૂનમને
દિને એ, મહિમા જસ મહાન; એ તીરથ સેવન થકી,
દાન વધે બહુ વાન ॥ ૨ ॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

વિમલાચલ સિહર શિરોમણિ, તનુ તેજે નિર્જિત
દિનમણિ; શ્રી નાભેય જિન જગ ગૃહમણિ, જયો
તિહુઅણ વાંછિત સુરમણિ ॥૧॥ એકશત અડ^૧ સાનુ
સોહામણા, નિષધાદિક છે ગુણે વામણા;^૨ શિખરે
શિખરે બહુ જિનવરા, આવી સમોસર્યા ગુણ સાયરા
॥૨॥ પુંડરીક (કે) તપોવિધ ભાંખિયો, મધુરાકારે શ-
ત્રુંજય સાખીયો, સુહ ગુરુ સંધ પૂજા જિહાં કહી, તે
આગમ અભ્યાસે ગહગહી ॥૩॥ શશી વચણી કમલ
વિલોચના, ચક્કેસરી દેવી વિરોચના; રિસહેસર ભક્તિ
વિધાયિકા, વરદાન દેજે સુપ્રભાવિકા ॥૪॥

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

[સતી] મરુદેવી ઉર સરોવર હંસ, નૃપ નાભિ
કુલાંખર [જે] વર હંસ; સિરિ રિસહેસર સેવો સદા,
ચૈત્રી પૂનમ લહો સંપદા ॥૧॥ ઐરવત વિદેહ ને ભરતે
જેહ, તે જિન પ્રશંસે તીરથ એહ; તે તીર્થંકર ભવ
ભયહરો, ભવિયણ ચૈત્રી તપ અનુસરો ॥૨॥ તીરથ
યાત્રા તે દુઃખ હરે, એ કરણીથી શિવમુખ વરે; ઇમ
ઉપદેશે ગણધર દેવ, ચૈત્રી તપ કરો નિત્યમેવ ॥૩॥

૧. શિખર. ૨. નાના.

શ્રુતદેવી સિત^૧ કમલે રહી, વિમલાચલ સેવા ગહ-
ગહી; ચૈત્રી તપ સાન્નિધ્ય કરે માય, [જિમ] દાન
સકલ દુઃખડાં દૂર જાય ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી પુંડરીકગિરિનું સ્તવન ॥

(૨સીયાની દશી)

પ્રણમો પ્રેમે પુંડરીક [ગિરિ] રાજ્યો, ગાજ્યો
જગમાં રે એહ ॥ સોભાગી ॥ યાત્રાએ જતાં પગે
પગે નિજ^૧રે, બહુ ભવ સંચિત ખેહ ॥ સોભાગી ॥
પ્રણ૦ ॥૧॥ પાપ હોય વજ્રલેપ સમોવડ, તેહ પણ
જાય રે દૂર ॥ સો૦ ॥ જે એહ ગિરિનું દર્શન કીજ્યે,
ભાવ ભગતિ ભરપૂર ॥ સો૦ ॥ પ્ર૦ ॥૨॥ ગોહત્યાદિક
હત્યા પંચ છે, કારક તેહના જે હોય ॥ સો૦ ॥ તે પણ
એ ગિરિ દર્શન જે કરે, પામે શિવગતિ સોય ॥ સો૦
॥ પ્ર૦ ॥ ૩ ॥ શ્રી શુકરાજ નૃપતિ પણ ઇણ ગિરિ,
કરતો જિનવર ધ્યાન ॥ સો૦ ॥ ૪ ॥ માસે રિપુ વિલય
ગયા સવે, વાઘ્યો અધિક તસ વાન ॥ સો૦ ॥ પ્ર૦ ॥
॥ ૪ ॥ ચંદ્રશેખર નિજ ભગિની ભોમવી, કીધું પાપ
મહંત ॥ સો૦ ॥ તે પણ એ તીરથ આરાધતાં, પામ્યો
શુભ ગતિ સંત ॥ સો૦ ॥ પ્ર૦ ॥ ૫ ॥ મોર સર્પ ને
વાઘ પ્રમુખ બહુ, જીવ છે જે વિકરાલ ॥ સો૦ ॥ તે

૧ ધેળા.

પણ એ ગિરિદર્શન પુણ્યથી, પામે સુગતિ વિશાલ
 ॥ સોં ॥ પ્ર૦ ॥ ૬ ॥ એહવો મહિમા એ તીરથ તણો,
 ચૈત્રી પૂનમ વિશેષ ॥ સોં ॥ શ્રી વિજયરાજસૂરી-
 શ્વર શિષ્યને, દાન ગયાં દુઃખ લેશ ॥ સોં ॥ પ્ર૦ ॥ ૭ ॥

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

અષ્ટાપદ આદિ અનેક, જગ તીરથ મોટાં; તેહથી
 અધિકું સિદ્ધક્ષેત્ર, એહ વચન નવિ ખોટાં; જે મોટે
 એ તીર્થ સાર, સાસય પ્રતિરૂપ; જેહ અનાદિ અનંત
 શુદ્ધ, ઇમ કહે જિન ભૂપ; કલિકાલ પણ જેહનો એ;
 મહિમા પ્રબલ પડુર; શ્રી વિજયરાજસૂરીદથી, દાન
 વધે બહુ નૂર ॥ ૩ ॥

આ જોડા પછી તિજયપહુત્ત૦ કહેવું. અહીંયાં પૂર્વની
 ચરે વિધિ ત્રિશુભો કરવો.

॥ દેવવંદનનો ચોથો જોડો ॥

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

જોયણ^૧ શત પરિમાણ એક, જે પહેલે આરે; બી-

૧ જ્ઞાનવિમલસૂરિકૃત ચૈત્રી પૂનમનાં દેવવંદનમાં તેમજ
 અન્યત્ર સ્થલે પ્રથમ, દ્વિતીય આરે અનુક્રમે ૮૦, ૭૦,
 ચોજન માન દર્શાવ્યું છે.

જે આરે જોયણુ જેહ, એંશી વિસ્તારે; તિમ ત્રીજે
જોયણુ સાઠ, ચોથે પચાસ; પાંચમે આરે બાર સાર,
વિસ્તાર છે જસ; છઠ્ઠાને અંતે હુશે એ, એક હસ્ત.
જસ માન, એહ અવસ્થિત છે સદા, તે પ્રણમે મુનિ.
દાન ॥ ૧ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

ભરત નરેસર ભરત ક્ષેત્ર, ચઢી ઇણુ ઠામે; આબ્યે
સંધ સજ સનૂર, મન આણુંદ પામે; કંચનમય પ્રા-
સાદ કીધ, ઉત્તંગ ઉદાર; મંડપ તોરણુ વિવિધ જલ,
માલિત ચઉ બાર; ધણુ પણસય મિત્ત મણિતણિ એ,
થાપી ઋષભની મૂર્તિ; દાન દયાકર તીર્થથી, પ્રસરી.
જગ જસ કીર્તિ ॥ ૨ ॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

ચૈત્રી તપ તીરથ ભાવતો, અનુભવમાં આતમ.
રાખ (આવ) તો; રિસહેસર જિન ભવિ ભજો, જિમ
થાયે ભવજલશું ત્યજો ॥ ૧ ॥ જયવંતા વરતો જિ-
નવરા, તિહુઅણુ વર ભવિયણુ હિતકરા; પુંડરીક તપો-
વિધિ જાણુતા, ચૈત્રી પૂનમ દિવસ વખાણુતા ॥ ૨ ॥
નય ગમ પચાયે પૂરિયો, નવિ પાખંડીયે ચુરિયો;
જિનવરનો આગમ મન ધરો; જિમ દુર્મતિ દુષ્કૃત.
પરિહરો ॥ ૩ ॥ જિન શાસન દેવી ચક્કેસરી, જિન

હેતે દાન ધોધશ્વરી; જિનશાસન ઉદય વધારજો. ચૈત્રી
તપ વિધન નિવારજો ॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

શત્રુજય મહિમા, પ્રગટયો જેહથી સાર; ચૈત્રી
પૂનમ દિન, ઓપ્યો એહ ઉદાર; રિસહેસર સેવા,
શિર વહો ધરી આણુંદ; તિહુઅણ ભવિકૈરવ, વિપિ-
નવિકાશન ચંદ ॥૧॥ જિનવર ઉપદેશે, ભરતાદિક
નૃપ છેક; શત્રુજય શિખરે, ચૈત્ય કરાવ્યાં અનેક; તે
જિન આરાહો, ભક્તિ ધરી અતિ છેક, આતમ અનુ-
ભાવી, વાઘે બુદ્ધિ વિશેષ ॥૨॥ શત્રુજય સિહરે, સમો-
સર્યા જિનરાજ; આગમ ઉપદેશે, પ્રતિબોધી સુસ-
માજ; તે આગમ નિસુણી, ચૈત્રી તપ કરો સાર ॥
પુંડરીક મુનીસર પરે, લેહશે જયજયકાર ॥ ૩ ॥
ગોમુખ ચક્કેસરી, શાસનચિંતાકારી; રિસહેસર સેવા,
રસિક વસે મુખધારી; વિમલાચલ સેવક, વિધન નિ-
વારો માઈ, શ્રી વિજયરાજસૂરિ, શિષ્ય કહે ચિત્ત
લાઈ ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન ॥

(વેલની દેશી)

શ્રી સિદ્ધાચલ શત્રુજય, સિદ્ધક્ષેત્ર અભિરામ;
દર્શન દુરગતિ ત્રુટે, છૂટે બંધ નિદાન ॥ શ્રીરિસહેસર

પદ્મ ધુરંધર, અસંખ્યાત નરરાય; શ્રી આદિત્યચાથી
 યાવત્-અજિત જિનેશ્વર તાય ॥૧૧॥ ચઉદશ ઇગઇગ
 ચઉદસ ઇણુ વિધ, થઇ શ્રેણિ અસંખ્યાત; સિદ્ધદિકા
 માંહે સંઘલો, એહ અછે અવદાત; સર્વાર્થસિદ્ધ ને
 શિવગતિ વિણુ, ત્રીજી ગતિ નવિ પામી; વિણુ પણુ એ
 તીરથ ફરસ્યો, વંદો ભવિશિર નામી ॥૨૧॥ નમિ વિ-
 નમિ વિદ્યાધર નાયક, દો કોડી મુનિ સંઘાતે, એ ગિરિ
 સેવ્યાથી શિવગતિ પામ્યા, સકલ કર્મ નિપાતે; શ્રી
 આદીશ્વર મુતના નંદન, દ્રાવિડ વારિખિલ જાણુ;
 કાર્તિક પૂનમ દિન દશ કોડી; ઋષિ યુત લહે નિર્વાણુ
 ॥૩૧॥ અષ્ટાદશ ^૧અક્ષૌહિણી દલના, ચૂરક જે બલ-
 વંત; ગોત્ર નિકંદન કરીને સંચ્યો, જેણે પાપ અનંત;
 તે પણુ એહજ તીરથ ઉપરે, કરી અણુસણુ ઉચ્ચાર; ઉત્ત-
 મ નર તે પાંચે પાંડવ, પામ્યા ભવજલ પાર ॥૪૧॥ ત્રણુ
 કોડી ને લાખ એકાણુ, ઋષિયુત રામ મુણીંદ; તિમ
 નારદાદિક સાધુ અનંતા, પામ્યા પદ મહાનંદ; તે માટે
 એ ગિરિનું સાચું, સિદ્ધક્ષેત્ર ઇતિ નામ; શ્રી વિજય-
 રાજસૂરીશ્વર વિનયી, દાન કરે ગુણુગ્રામ ॥ ૫ ॥

૧ એક અક્ષૌહિણી સેનામાં ૨૧૮૭૦ રથ ૨૧૮૭૦ હાથી,
 ૬૫૬૧૦ અશ્વ, અને ૧૦૬૩૫૦ પાયદળ હોય છે,

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

ઋષભ પ્રતિમા મણિમયી, ભરતેશ્વર કીધી; તે
પ્રતિમા છે ઇણુ ગિરિ, એહ વાત પ્રસિદ્ધિ; દેખે દરિ-
સણુ કોય જાસ, માનવ ઇણુ લોકે; ત્રીજે ભવે જે મુક્તિ
ચોગ્ય, નર તેહ વિલોકે, સ્વર્ણગુફા પશ્ચિમ દિશે એ,
એ છે જાસ અહિંઠાણુ, દાન સુહંકર વિમલગિરિ, તે
પ્રણમું હિત આણુ ॥ ૩ ॥

અહીંયા લક્ષ્મણસ્તોત્ર કહીને જે પૂર્વે વિધિ લખ્યો
છે, તેથી ચોગુણે વિધિ કરવો. લક્ષ્મણ માટે જુઓ
પાનું ૧૦૩

॥ દેવવંદનનો પાંચમો જોડો ॥

॥ પ્રથમ ચૈત્યવંદન ॥

સગરાદિક નરપતિ અનેક, ઇણે પર્વત આવ્યા;
વિવિધ વિચિત્ર વિરાજમાન, પ્રાસાદ કરાવ્યા; ભક્તિ
ધરી જિનવર તણી, બહુ પ્રતિમા થાપી, તિણે મહિ-
ચલમાં તેહની, કીરતિ અતિ વ્યાપી, સુરપતિ નરપ-
તિના થયા એ, ઇહાં બહુ ઉદ્ધાર; તે શત્રુજય સેવિયે,
દાન સકલ સુખકાર ॥ ૧ ॥

॥ દ્વિતીય ચૈત્યવંદન ॥

એહ ગિરિ ઉપર આદિ દેવ, પ્રભુ પ્રતિમા વદો;

રાયણ હેઠે પાદુકા, પૂજી આણુંદો; એહ મિરિનો મ-
હિમા અનંત, કુણુ કરે વખાણુ; ચૈત્રી પૂનમને દિવસે,
તેહ અધિકો જાણુ, એહ તીરથ સેવો સદા એ, આણી
લક્ષિ ઉદાર; શ્રી શત્રુંજય સુખદાયકો, દાનવિજય
જયકાર ॥ ૨ ॥

॥ પ્રથમ થોય જોડો ॥

પરમ સુખ વિલાસી, શુદ્ધ ચિદ્રૂપલાસી, સહજ
ઋચિ વિકાસી, મોક્ષ આવાસ વાસી; મદમદન નિ-
વાસી, વિશ્વથી જે ઉદાસી; ઋષભ જિન અનાસી,
વંદીયે તે નિરાસી ॥૧॥ જિનવર હિતકારા, પ્રાપ્ત
સંસાર પારા; કૃત કપટ વિદારા, પૂર્ણ પુણ્ય પ્રચારા;
કલિમલ મલ હારા, મર્દિતાનંગ ચારા; દુઃખ વિપિ-
ન કુઠારા, પૂજ્યે પ્રેમ ધારા ॥૨॥ પ્રખલ નયન પ્રકા-
શા, શુદ્ધ નિર્લેપ વાસા; વિવિધ નય વિલાસા, પૂર્ણ
નાણાવલાસા; પરિહરિત કદાસા, દત્ત દુર્વાદિ વાસા;
લવિજન સુણી ખાસા, જૈનવાણી જયાસા ॥૩॥
સકલ સુર વિશિષ્ટા, પાલિતાનેક શિષ્ટા; ગરિમગુણુ-
ગરિષ્ટા, નાસિતાશેષરિષ્ટા, જનમ મરણુનિષ્ટા, દાન
લીલાપદિષ્ટા; હરતુ સકલ દુષ્ટા, દેવી ચક્રા વરિષ્ટા
॥ ૪ ॥

॥ દ્વિતીય થોય જોડો ॥

વિમલાચલ તીરથ સુંદરુ, એકશત અડ નામ સુ-
હંકરુ; ઇતિ ઉપદ્રવ સંહરુ, જસ નામે લહીએ સુખ-
વરુ; તસુ સિહરે શ્રી રિસહેસરુ, સૂરતિ છે મહિમા.
સાયરુ, જપતાં જસ નામ ગુણાયરુ, પામીજે શિવસં-
પદતરુ ॥૧॥ આ ચઉવીશી જિનવરા, એક નેમિ
વિના ત્રેવીશ વરા, વિમલાચલ આઠ્યા સાદરા, જસ
સેવે સુરનર કિન્નરા; વલી કોડાકોડી મુનીશ્વરા;
અણસણુ કરી નિર્વૃત્તિધરા, એ તીરથ ફરસો ભવિ
નરા, ચૈત્રી પૂનમ દિન ગતડરા ॥૨॥ ઉપદેશી વાણી
જિનેશ્વરે, તે શ્રુતિપથ આણી ગણુધરે, તે અંગાદિક
રચના કરે, જિહાં જીવાદિક ભાખ્યા વિવરે; તે નિ-
સુણી ભવિ ઉચ્છાહ ધરે, પુંડરિકાદિક તપ આદરે;
તે આગમ જગ દુરમતિ હરે, શિવનારિ મેલો દહ
કરે ॥૩॥ વજ્રસેન સૂરીશ્વરની વાણી, સાંભળીને
મન મમતા નાણી, પરચખખાણુ કર્યું તિણુ શુભ
જાણી, તેહથી થયો વ્યંતર સુર નાણી; તેહ યક્ષ
કપર્દી બહુમાણી, મુજ દુઃખ દોહગ નાંખો તાણી;
શ્રી વિજયરાજ ગુરુ ગુણખાણી, એમ દાન કહે સુણે
ભવિ પ્રાણી ॥ ૪ ॥

॥ શ્રી સિદ્ધગિરિનું સ્તવન ॥

(રાગ ગોડી, મન લાગ્યો એ-દેશી)

ભાવ ભગતિ ભવિજન ધરી, ભેટો એ ગિરિરાય રે
 ॥ તીરથ વાર ॥ અતિશય ગુણ એ ગિરિ તણા, એક
 મુખે ન કહેવાય રે ॥ એ તીરથ વાર ॥ ૧ ॥ જ્ઞેયણુ
 દશ જસ ચુલિકા, પચાસ જ્ઞેયણુ વિસ્તાર રે ॥ એ ॥
 આઠ જ્ઞેયણુ ઊન્નતપણે, એહ માન રુષભને વારે રે ॥
 એ ॥ ૨ ॥ ઇણુ ઠામે આદિસર, સાથે બહુ પરિવાર
 રે ॥ એ ॥ રાયણુ રૂપ સમોસર્યા, પૂર્વ નવાણુ વાર રે
 ॥ એ ॥ ૩ ॥ થાવચ્યા સુત મુનિવર, તિમ શુકરાજ
 મુનીશ રે ॥ એ ॥ પંથગ શેલગ ઇણુ ગિરિ, આપ
 થયા જગદીશ રે ॥ એ ॥ ૪ ॥ શાંખ પ્રધુમ્ન આદિ
 જિહાં, અસંખ્યાત મુનિરાશિ રે ॥ એ ॥ શાશ્વત સુખ
 પામ્યા સહી, વંદુ તેહનાં પાય રે ॥ એ ॥ ૫ ॥ સીમં-
 ધર સ્વામી ઉપદિશે, પરપદ બાર મઝાર રે ॥ એ ॥
 ઈંદ્ર પ્રતે કહે ભરતમાં, એક શત્રુજય સાર રે ॥ એ ॥
 ૬ ॥ ઇમ નિસુણી એ ગિરિ નમી, આંબ્યા કાલિકસૂરિ
 પાસ રે ॥ એ ॥ પૂછી વિચાર નિગોદના, વાત કહી તવ
 ખાસ રે ॥ એ ॥ ૭ ॥ પ્રતિમા ચૈત્ય થયાં ઇહાં, તિમ
 અસંખ્ય ઉદ્ધાર રે ॥ એ ॥ ચૈત્રી પૂનમ દિન એહને,
 દે. ૧૧

મહિમા ભાંખ્યો અપાર રે ॥ એ૦ ॥૮૧॥ ચૈત્રી ઉત્સવ
જે કરે, લહે ભવદુઃખ ભંગ રે ॥ એ૦ ॥ શ્રી વિજય-
રાજસૂરીશ્વર, દાન અધિક ઉછરંગ રે ॥ એ૦ ॥ ૯ ॥

॥ તૃતીય ચૈત્યવંદન ॥

ચૈત્રી પૂનમને દિવસ, શત્રુજય ભેટે, ભક્તિધરે જે
ભવ્યલોક, તે ભવ દુઃખ ભેટે; આદીશ્વરજિનની અમ્મ-
લ, પૂજા વિરચાવે, ઇતિ ભીતિ સચલી ટળે, સુખ સંપ-
દ પાવે, પરમાત્મ પરકાશથી એ, પ્રગટે પરમાનંદ, શ્રી
વિજયરાજસૂરીશ્વર, દાન અધિક આણુંદ ॥ ૩ ॥

પછી નમુત્યુણું જયવીયરાય૦ સંપૂર્ણ કહી દેવવંદન
ભાળ્ય કહીને અને વિધિ પૂર્વે લખ્યો છે તેથી પાંચ ગુણો
કરીએ. દેવવંદન ભાળ્ય માટે જુઓ પાતું ૧૧૪

ઈતિ મુનિરાજશ્રી દાનવિજયજી વિરચિત
ચૈત્રી પૂનમનાં દેવવંદન સમાપ્ત.

શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિકૃત-

॥ અગિયાર ગણધરના દેવવંદન ॥

વિધિ-પ્રથમ સ્થાપના સ્થાપી ઇરિયાવહીં પડિશ્ચમીને
ચૈત્યવંદન કહેવું તે આ પ્રમાણે—

॥ ગણધર શ્રીગૌતમસ્વામીનું ચૈત્યવંદન ॥

ખિરદ ધરી સર્વજનું, જિન પાસે આવે; મધુરે
વચને વીરજી, ગૌતમ ખોલાવે, પંચભૂત માંહે થકી,
જે એ ઉપજે વિણુસે, વેદ અરથ વિપરીતથી, કહો
કિમ ભવ તરશે; દાન દયા દમ ત્રિહું પદે એ, જાણે
તેહજ જીવ, જ્ઞાનવિમલ ધન આતમા, સુખ ચેતના
સદૈવ ॥ ઇતિ ચૈત્યવંદન સમાપ્ત ॥

પછી જંકિચિં નમુત્યુણું અરિહંત ચેઇયાણું અ-
ન્નત્યં કહી; એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમો
અરિહંતાણું કહી પછી નમોઽર્હત્ કહી થાય કહેવી. અનુ-
ક્રમે ચારે થાયો કહેવી તે આ પ્રમાણે—

॥ પ્રથમ ગણધર શ્રી ગૌતમસ્વામીની થાય ॥

(માલિની વૃત્ત, કનક ત્રિલક લાલે-એ દેશી)

ગુરુ ગણપતિ ગાઉં, ગૌતમ ધ્યાન ધ્યાઉં, સવિ
સુકૃત સખાહું, વિશ્વમાં પૂજ્ય થાઉં, જગજીવ અ-
જાઉં, કર્મને પાર જાઉં, નવનિધિ ઋદ્ધિ પાઉં, શુદ્ધ
સમકિત ઠાઉં ॥ ૧ ॥ સવિ જિનવર કેરાં, સાધુ માંહે

વડેરા, દુવવન અધિકેરા, ચઉદ સય શુ' ભલેરા, દલ્યા
 દુરિત અંધેરા, વંદીયે તે સવેરા; ગણુધર ગુણુ ઘેરા,
 (નામ) નાથ છે તેહ મેરા ॥૨॥ સવિ સંશય કાપે, જૈન
 ચારિત્ર છાપે, તવ ત્રિપદી આપે, શિષ્ય સૌભાગ્ય
 વ્યાપે, ગણુધર પદ થાપે, દ્વાદશાંગી સમાપે, ભવદુઃખ
 ન સંતાપે, દાસને ઇષ્ટ આપે ॥૩॥ કરે જિનવર સેવા,
 જેહ ઇંદ્રાદિ દેવા, સમકિત ગુણુ સેવા, આપતા નિત્ય-
 મેવા; ભવજલ નિધિ તરેવા, નૌ સમી તીર્થ સેવા,
 જ્ઞાનવિમલ લહેવા, લીલ લચ્છી વરેવા ॥ ૪ ॥

ઈહાં નમુત્યુષ્ણં જાવંતિં ચેઈયાઈં ખમાસમણુ દઈ
 જાવંતં અને નમોઽર્હત્તં કહીને સ્તવન કહેલું, તે આ પ્રમાણે.

॥ પ્રથમ ગણુધર શ્રી ગૌતમસ્વામીનું સ્તવન ॥

સકલ સમીહિત પૂરણો, ગુરુગૌતમ સ્વામી, ઇન્દ્ર-
 ભૂતિ નામે ભલો, પ્રણમું શિર નામી; હાંરે પ્રણમું
 શિરનામી ॥૧॥ મગધ દેશમાં ઉપન્યો, ગોખર ઇતિ
 ગામ; વસુભૂતિ દ્વિજ પૃથિવી તણો, નંદન ગુણુ ધામ
 ॥૨॥ જ્યેષ્ઠા નક્ષત્રે જણ્યો, સોવન વાન દેહ; વરસ
 પચાસ ધરે વસી, ધર્યો વીરશુ' નેહ ॥૩॥ ત્રીશ વરસ
 છન્નસ્થનો, પર્યાય આરાધે; ખાર વરસ લગે કેવલી,
 પછી શિવસુખ સાધે ॥૪॥ વીર મોક્ષ પહોંત્યા પછી,
 લક્ષા કેવલ મુક્તે; રાજગૃહે તે પામીયા, સવિ લખિંધની

શકુતે ॥ ૫ ॥ બાણું વરસ સવિ આઉખું, થયા માસ
સંલેખે; જેહને શિર નિજ કર દીયે, તે કેવલ દેખે ॥ ૬ ॥
પંચ સયા મુનિનો ધણી, સવિ શ્રુતનો દરિયો; જ્ઞાન-
વિમલ ગુણથી જેણે, તાર્યો નિજ પરિયો ॥ ૭ ॥

પછી જયવીરરાય સંપર્ણ કહીએ. પછી “ગૌતમસ્વામિ-
સર્વજ્ઞાય નમઃ.” એ પાઠ અગિયાર વાર ગણવો. પછી અગિયાર
નવકાર ગણવા પછી ઊભા થઈને શ્રી ગૌતમસ્વામિગણધર
આરાધનાર્થ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણુવત્તિઆએં અન્નત્થં
કહી અગિયાર લોગસ્સને કાઉસ્સગ્ગ કરી, પ્રગટ એક લોગસ્સ
કહીએ. આ પ્રમાણે પ્રથમ ગણધરદેવને વાંદવાનો વિધિ
સંપર્ણ થયો. એ જ રીતે બીજા દશ ગણધરને પણ વાંદવા,
પરંતુ પ્રત્યેક ગણધરનું નામ, નમસ્કાર, ચૈત્યવંદન, સ્તુતિ
અને સ્તવન એ ચાર જુદાં જુદાં કહેવાં તેમાં વળી ચાર થાયો.
માંહેલી પાછલી ત્રણ થાયો તો તે જ કહેવી અને એક
પ્રથમ થાય પ્રત્યેક ગણધરની જૂદી કરેલી છે, તે કહેવી.
આ રીતે સર્વત્ર વિધિ જાણવો.

॥ દ્વિતીય ગણધર શ્રી અગ્નિભૂતિજનું દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

કર્મતણો સંશય ધરી; જિન ચરણે આવે; અગ્નિ-
ભૂતિ નામે કરી, તવ તે ખોલાવે, એક સુખી એક છે
દુઃખી, એક ક્રિકર સ્વામી; પુરુષોત્તમ એકે કરી, કેમ
શક્તિ પામી; કર્મ તણા પરભાવથી એ, સકલ જગત

મંડાણુ; જ્ઞાનવિમલથી જાણીયે, વેદારથ સુપ્રમાણુ
॥૧૧॥ ઇતિ ચૈત્યવંદન ॥

થોય (માલિની વૃત્ત)

અગ્નિભૂતિ સોહાવે, જોહ બીજો કહાવે; ગણુધર પદ
પાવે, અંધુને પક્ષ આવે; મન સંશય જાવે, વીરના
શિષ્ય થાવે; સુર નર ગુણુગાવે, પુષ્પવૃષ્ટિ-વધાવે ॥૧૧॥

આ પ્રથમ થોય કહી બાકીની ત્રણે થોય પ્રથમ ગણુ-
ધરદેવના વંદનમાં જે ‘સવિ જિનવર કેરા’ એ ત્રણુ થોય છે
તે અહીં કહેવી. એ રીતે દરેક ગણુધરોની સ્તુતિમાં જાણવું.

॥ દ્વિતીય ગણુધર શ્રી અગ્નિભૂતિજનું સ્તવન ॥

ઢાળ (લલનાની દેશી)

બીજો ગણુધર ગાઈએ, અગ્નિભૂતિ ઇતિ નામ
લલના; વસુભૂતિ દ્વિજ પૃથિવી માયનો, નંદન ગુણુ
અભિરામ લ૦; ॥ બી૦ ॥ ૧ ॥ ગોખર ગામ મગધ
દેશે, ગૌતમ ગોત્ર રતન્ન લ૦ ॥ કૃત્તિકા નક્ષત્રે જન-
મિયો, સંશય કર્મનો (મર્મ) મન્ન લ૦; બી૦ ॥ ૨ ॥
વરસ છેંતાલીસ ઘર વસ્યા, વ્રતપર્યાયે ખાર લ૦, સોલ
વરસ કેવળપણે, પંચસયા પરિવાર ॥ લ૦ ॥ બી૦ ॥ ૩ ॥
ચિહ્નુત્તેર વરસનું આઉખું, પાલી પામ્યાં સિદ્ધિ લ૦;
માસ ભક્ત સંલેષણા, પૂર્ણ ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ લ૦; ॥ બી૦ ॥
॥ ૪ ॥ વીરથકા શિવ પામીયા, રાજગૃહી સુખકાર લ૦;
કંચન કાંતિ ઝલહલે, જ્ઞાનવિમલ ગુણુધાર લ૦ ॥ બી૦ ॥
॥ ૫ ॥

॥ તૃતીય ગણધર શ્રી વાયુભૂતિજી દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

વાયુભૂતિ ત્રીજો કહ્યો, તસ સંશય એહ; જીવ
શરીર બેહુ એક છે, પણ ભિન્ન ન દેહ ॥ ૧ ॥ બ્રહ્મ
જ્ઞાન તપે કરી, એ આતમ લહીયે, કર્મ શરીરથી
વેગલો, એ વેદ સદહિયે ॥ ૨ ॥ જ્ઞાનવિમલ ગુણ ધન
ધણી એ, જડમાં કેમ હોય એક; વીર વયણેથી તે
લહ્યો, આણી હૃદય વિવેક ॥ ૩ ॥

થાય (માલિનીવૃત્ત)

વાયુભૂતિ વલી ભાઈ, જેહ ત્રીજો સહાઈ, જિણે
ત્રિપદી પાઈ, જીતભંભા વન્નઈ; જિનપદ અનુયાયી,
વિશ્વમાં કીર્તિ ગાઈ; જ્ઞાનવિમલ ભલાઈ, જેહને નામ
પાઈ ॥ ૧ ॥

તથા “સવિ જિનવર કેરા” ઇત્યાદિ ત્રણ થોય પૂર્વની
પેરે કહેવી.

॥ તૃતીય ગણધર શ્રી વાયુભૂતિજીનું સ્તવન ॥

(મહાવિદેહ ક્ષેત્ર સોહામણું-એ દેશી)

ત્રીજો ગણપતિ ગાઈએ, વસુભૂતિ પૃથિવી નંદલા-
લરે; સ્વાતી નક્ષત્રે જાઈએ, ગૌતમ ગોત્રે અમંદ
લાગા ત્રીં ॥ ૧ ॥ મગધદેશ ગામ ગોખરે, સગા સ-
હોદર લીન લાં; વરસ બેંતાલીશ ધરે વસ્યા, પછે
જિનચરણે લીન લાં ॥ ત્રીં ॥ ૨ ॥ છદ્મસ્થ દશ વ-

રસની, કેવલી વરસ અઢાર લા૦; કંચન વણું સવિ
આઉખું, સિત્તેર વરસ ઉઢાર લા૦ ॥ ત્રી૦ ॥ ૩ ॥
રાજગૃહીએ શિવ પામીયા, માસ ભક્ત સુખકાર લા૦;
પાંચશે પરિકર સાધુનો, સવિ શ્રુતનો ભંડાર લા૦
॥ ત્રી૦ ॥ ૫ ॥ વીર છતે થયા અણુસણી, લખિંધ સિદ્ધિ
દાતાર લા૦; જ્ઞાનવિભલ ગુણ આગર, વાયુભૂતિ અ-
ણુગાર લા૦ ॥ ત્રી૦ ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ ચતુર્થગણુધર શ્રી વ્યક્તજનું દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

પંચભૂતનો સંશયી, ચોથો ગણી વ્યક્ત; ઈંદ્રજ-
લપરે જગ કહ્યો, તો કિમ તસ સકૂત ॥ ૧ ॥ પૃથિવી
પાણી દેવતા, ઇમ ભૂતની સત્તા; પણ અધ્યાતમ
ચિંતને, નહિ તેહની મમતા ॥ ૨ ॥ ઇમ સ્યાદ્વાદ મતે
કરી એ, ટાલ્યો તસ સંદેહ; જ્ઞાનવિભલ જિન ચરણ
શું, ધરતા અધિક સનેહ ॥ ૩ ॥

થોય (માલિનીવૃત્ત)

ચોથો ગણુધર વ્યક્ત, ધર્મ કર્મે સુસક્ત; સુર
નર જસ ભક્ત, સેવતા દિવસ નક્ત; જિનપદ અનુ-
રક્ત, મૂઢતા વિપ્રમુક્ત; કૃત કરમ વિમુક્ત, જ્ઞાનલીલા
પ્રસક્ત ॥ ૧ ॥

તથા 'સવિ જિનવર કેરા,' ઇત્યાદિ ત્રણ થોય કહેવી.

॥ ચતુર્થ ગણધર શ્રી વ્યક્તજીનું સ્તવન ॥

(જુંમખડાની દેશી)

ચોથો ગણધર ચોંપશું રે, વંદૂ ચિત્ત ધરી ભાવ
સલુણે સાજનાં; કોહ્યાગ સન્નિવેશે થયો રે, પામ્યો
ભવજલ નાવ ॥ સ૦ ॥ ૧ ॥ ધનમિત્ર દ્વિજ વારુણી
પ્રિયારે, નંદન દિયે આણુંદ સ૦; શ્રવણનક્ષત્રે જન-
મિયો રે, ભારદ્વાજ ગોત્ર અમંદ સ૦ ॥ ૨ ॥ વરસ
પચાસ ધરે રહ્યા રે, ભાર છઉમત્થ પર્યાય સ૦; વરસ
અઢારહ કેવલી રે, વરસ એંશી સવિ આય સ૦ ॥ ૩ ॥
પાંચશે શિષ્ય કંચનવને રે, સંપૂર્ણ શ્રુતલખિધ સ૦;
માસ ભક્ત રાજગૃહે રે, વીર થકે લહ્યા સિદ્ધિ ॥ સ૦
॥ ૪ ॥ પદમ સંધયણુ સંસ્થાન છે રે, વીર તણો એ
શિષ્ય સ૦; જ્ઞાનવિમલ તેજે કરી રે, દીપે અધિક
જગીશ સ૦ ॥ ૫ ॥

॥ પંચમ ગણધર શ્રી સુધર્માજી દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

સોહમસ્વામીને મને, છે સંશય એહવો; જે ઈહાં
હોય જેહવો, પરભવ તે તેહવો ॥ ૧ ॥ શાલિ થકી
શાલિ નીપજે, પણ ભિન્ન ન થાય; સુણી એહવો
નિશ્ચય નથી, ઈમ કહે જિનરાય ॥ ૨ ॥ ગોમયથી
વિછી હોયે એ, એમ વિસદ્દશ પણ હોય; જ્ઞાનવિમલ
મતિશું કરી, વેદારથ શુદ્ધ જોય ॥ ૩ ॥

થોય (માલિનીવૃત્ત)

ગણધર અલિરામ, સોહમ સ્વામિ નામ; જિત
દુર્જય કામ, વિશ્વમાં વૃદ્ધિ પામ; દુષ્પસહ ગણિ જામ,
તિહાં લગે પદ કામ, બહુ દોલત દામ, જ્ઞાન (વિજ્ઞાન)
વિમલ ધામ ॥ ૧ ॥

તથા 'સવિ જિનવર કેરા' ઇત્યાદિ ત્રણ થોય કહેવી.

॥ પંચમ ગણધર શ્રી મુધર્માજિનું સ્તવન ॥

(દેશી નાયકાની)

સોહમ ગણધર પાંચમાં રે લાલ, અગ્નિ વેસાયન
ગોત્ર સુખકારી રે, કોહ્વાગ સન્નિવેશે થયો રે લાલ,
ભદ્રિલા ધમ્મિલ પુત્ર સુ૦ ॥ સો૦ ॥ ૧ ॥ ઉત્તરાક્ષ-
લ્ગુનીયે જણ્યો રે લાલ, પંચસયા પરિવાર સુ૦ વરસ
પચ્ચાસ ઘરે રહ્યા રે લાલ, વ્રત જેંતાલીશ સાર સુ૦
॥ સો૦ ॥ ૨ ॥ આઠ વરસ કેવલી પણે રે લાલ, એક
શત વરસનું આય સુ૦; વાર્ધે પદ પરંપરા રે લાલ,
આજ લગે જસ થાય (યાવત્ દુષ્પસહ રાય) સુ૦ ॥
સો૦ ॥ ૩ ॥ સંપૂરણ શ્રુતનો ધણી રે લાલ, સર્વ લ-
ખિંધ ભંડાર સુ૦; વીશ વરસ જિનથી પછી રે લાલ,
શિવ પામ્યા જયકાર, સુ૦ ॥ સો૦ ॥ ૪ ॥ ઉદય અધિક
કંચન વને રે લાલ, શત શાખા વિસ્તાર સુ૦; નામ
થકી નવનિધિ લહે રે લાલ, જ્ઞાનવિમલ ગણધાર ॥
સુ૦ ॥ સો૦ ॥ ૫ ॥

॥ ૫૪ ગણધર શ્રી મંદિતજી દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

છટ્ટો મંદિત બંભણો, બંધ મોક્ષ ન માને; વ્યાપ-
ક વિગુણ જે આતમા, તે કિમ રહે છાને ॥૧॥ પણ
સાવરણ થકી ન હોય, કેવલ ચિદ્રુપ, તેહ નિરાવરણ
થઈ, હોય જ્ઞાન સરૂપ ॥૨॥ તરણિ કિરણ જેમ વાદલે
એ, હોય નિસ્તેજ સતેજ, જ્ઞાન ગુણે સંશય હરી,
ચરણે કરે હેજ ॥ ૩ ॥

થાય (માલિની વૃત્ત)

ગણિ મંદિત વારૂ, જેહ છડો કરારૂ, ભવ જલનિ-
ધિ તારૂ, દીસતો જે દિદારૂ, સકલ લખિધ ધારૂ, કામ-
મદ તીવ્રદારૂ; દુશમન ભય વારૂ, તેહને ધ્યાન સારૂ ॥૧॥
તથા 'સવિ જિનવર કેરાં' ઇત્યાદિ ત્રણ થાય કહેવા.

॥ ૫૪ ગણધર શ્રી મંદિતજીનું સ્તવન ॥

(જ હો બણ્યું અવધિ પ્રભુને-એ દેશી)

જ હો છટ્ટો મંદિત ગણધરૂ, જ હો મોય સન્નિ-
વેશ ગામ, જ હો વિજયા માતા જેહની, જ હો ધન-
દેવ જનકનું નામ ॥૧॥ ભવિકજન વંદો ગણધર દેવા
॥ જ હો વીરતણી સેવા કરે, જ હો ભાવ ધરી નિત્ય-
મેવ ॥ ભ૦ ॥ એ આંકણી ॥ જ હો જન્મ નક્ષત્ર જેહનું
મધા, જ હો વરસ ત્રેપન ધરવાસ, જ હો ચૌદ વરસ
છન્નસ્થમાં, જ હો કેવલ સોલહ વાસ ॥ ભ૦ ॥ ૨ ॥
જ હો ત્યાશી વરસ સવિ આઉખું, જ હો સયલ લખિધ

આવાસ; જહો સંપૂરણ શ્રુતનો ધણી, જહો કંચન
વરણે ખાસ ॥ ભ૦ ॥ ૩ ॥ જહો માસ તણી સંલેખણા,
જહો આરાધી અતિ સાર; જહો વીર છતે શિવ
પામ્યા, જહો ઉઠ્ઠસયા પરિવાર ॥ ભ૦ ॥ ૪ ॥ જહો
વશિષ્ઠ ગોત્ર સોહામણું, જહો નામ થકી સુખ થાય;
જહો જ્ઞાનવિમલ ગણધર તણા, જહો વાધે સુજશ
સવાયા ॥ ભ૦ ॥ ૫ ॥

॥ સપ્તમ ગણધર શ્રી મૌર્યપુત્ર દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

સાતમો મૌર્ય પુત્ર જે, કહે દેવ ન દીસે; વેદ પદે
જે ભાખિયા, તિહાં મન નહિ હીસે ॥ ૧ ॥ યજ્ઞ કરતો
લહે સર્ગ, એ વેદની વાણી; લોકપાલ ઈંદ્રાદિક, સત્તા
કિમ જાણી ॥ ૨ ॥ ઇમ સંદેહ નિરાકરી રે, વીર વયણથી
તેહ; જ્ઞાનવિમલ જિનને કહે, હું તુમ પગની ખેહ ॥ ૪ ॥
થોય (માલિનીવૃત્ત)

મૌર્યપુત્ર ગણીશ, સાતમો વીર શિષ્ય; નહિં રાગ
ને રીશ, જાગતી છે જગીશ; નમે સુરનર ઇશ, અંગ
લક્ષણ દુતીશ; જ્ઞાનવિમલ સૂરીશ, સંથુએ રાતિ દીશ
૫ ॥ ૪ ॥

તથા ‘સવિ જિનવર કેશ’ એ ત્રણ થોયો કહેવી

॥ સપ્તમ ગણધર શ્રી મૌર્યપુત્રનું સ્તવન ॥

(કર્મ ન છૂટે રે પ્રાણીયાં—એ દેશી)

મૌર્યપુત્ર ગણિ સાતમો, મૌર્ય સન્નિવેશ ગામ;

દેવી વિજયા રે માડલી, મૌરીય જનકનું નામ ॥૧૥
વદો ગણધર ગુણનીલો ॥એ આંકણી ॥ રોહિણી નક્ષ-
ત્ર જોહનું, જનમ ચંદશું જોગ; પાંસઠ વરસ ધરે રહ્યા,
દશ ચઉ છઉમત્યે જોગ ॥ વં ૦ ॥ ૨ ॥ સોલ વરસ
લગે કેવલી, વરસ પંચાણું રે આય; ઉકુસય મુનિવર
જોહને, પરિવારે સુખદાય ॥ વં ૦ ॥ ૩ ॥ સંપૂરણ શ્રુતનો.
ધણી, કંચન કોમલગાત્રી; લખિંધ સયલનારે આગર,
કાશ્યપ ગોત્ર વિખ્યાત ॥ વં ૦ ॥ ૪ ॥ વીર છતે શિવ.
સુખ લહ્યો, માસ સંલેખણા લીધ; રાજગૃહ ગુણના
ધણી; જ્ઞાનવિમલ સુખ દીધ ॥ વં ૦ ॥ ૫ ॥

॥ અષ્ટમ ગણધર શ્રી અકંપિતજી દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

અકંપિત દ્વિજ આઠમો, સંશય છે તેહને; નારક
હોય પરલોકમાં, એ મિથ્યાજનને ॥૧॥ જે દ્વિજ શુ-
દ્રાસન કરે, તસ નારક સત્તા, દાખી વેદે નવિ કહે, એ
તુજ ઉન્મત્તા ॥ ૨ ॥ મેરૂ પરે શાશ્વત કહે એ, પ્રાયિક
એહવી ભાખી; તે સંશય દૂરે કર્યો, જ્ઞાનવિમલ જિન
સાખી ॥ ૩ ॥

થાય (માલિનીવૃત્ત)

અકંપિત નમીજે, આઠમો જે કહીજે; તસ ધ્યાન
ધરીજે, પાપ સંતાપ છીજે; સમકિત સુખ દિજે, પ્રહ-
સમે નામ લીજે; દુશમન સવિ ખીજે, જ્ઞાન લીલા
લહીજે ॥ ૧ ॥

તથા 'સવિ જિનવર કેરા' ઇત્યાદિ ત્રણ થાયો કહેવી.

॥ અષ્ટમ ગણધર શ્રી અકંપિતજનું સ્તવન ॥

(વાડી કૂલી અતિ ભલિ મન ભમરા રે-એ દેશી)

અકંપિત નામે આઠમો, ભવિવંદોરે; ગણધર ગુણ-
ની ખાણ, સદા આણંદોરે; મિથિલા નગરી દીપતી ॥
ભ૦ ॥ ગૌતમ ગોત્ર પ્રધાન ॥ સ૦ ॥ ૧ ॥ દેવ નામે
જેહનો પિતા ॥ ભ૦ ॥ જયંતિ જસ માત ॥ સ૦ ॥
ઉત્તરાષાઢાયે જણ્યા ॥ ભ૦ ॥ આતુર્વેદી કહાય ॥ સુ૦ ॥
૧૨ ॥ વરસ અડતાલીશ ધર રહ્યા ॥ ભ૦ ॥ છદ્મસ્થે
નવવાસ ॥ સ૦ ॥ એકવીશ વરસ લગે કેવલી ॥ ભ૦ ॥
વીર ચરણકજ વાસ ॥ સ૦ ॥ ૩ ॥ વરસ અઠ્યોતેર
આઉખું ॥ ભ૦ ॥ ત્રણસય મુનિ પરિવાર ॥ સ૦ ॥
સંપૂરણ શ્રુતકેવલી ॥ ભ૦ ॥ લખિધતણા ભંડાર ॥
સ૦ ॥ ૪ ॥ કંચન વન માસ અણસણી ॥ ભ૦ ॥ વીર
છતે ગુણગેહ ॥ સ૦ ॥ રાજગૃહે શિવ પામિયા ॥ ભ૦ ॥
જ્ઞાન ગુણે નવ મેહ ॥ સ૦ ॥ ૫ ॥

॥ નવમા ગણધર શ્રી અચલબ્રાતજ દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

અચલ બ્રાતને મનવશ્યો, સંશય એક ખોટો; પુણ્ય
પાપ નવ દેખીયે, એ અચરિજ મોટો ॥ ૧ ॥ પણ
પ્રત્યક્ષે દેખીએ, સુખ દુઃખ ધણેરાં; ખીજની પેરે દાખી-

યાં, વેદપદે બહોત્તેરાં ॥ ૨ ॥ સમજવીને શિષ્ય કર્યો
એ, વીરે આણી નેહ; જ્ઞાનવિમલ પામ્યા પછી, ગુણ
પ્રગટ્યો તસ દેહ ॥ ૩ ॥

થોય (માલિની વૃત્ત)

નમો અચલબ્રાત, વિશ્વમાં જે વિખ્યાત; સુત
નંદા માત, ધર્મ કુંદાવદાત; કૃત સંશય પાત, સંયમે
પારિજાત; દલિત દૂરિત ત્રાત, ધ્યાનથી સુખશાત ॥ ૧ ॥
તથા 'સવિ જિનવર કેરા' ઇત્યાદિ ત્રણ થોય કહેવી.

॥ નવમા ગણધર શ્રી અચલબ્રાતજીનું સ્તવન ॥

(નમો દે નમો શ્રી શત્રુજય ગિરિવર-એ દેશી)

નવમો અચલબ્રાત કહીજે, ગણધર ગિરિઓ જાણો
રે; કોશલા નયરીએ ઉપનો, હારિય ગોત્ર વખાણો રે
॥ ૧ ॥ ભાવ ધરીને ભવિયણ વંદો ॥ એ આંકણી ॥
નંદા નામે જેહની માતા, વસુદેવ જનક કહીજેરે;
મૃગશિર નક્ષત્ર જન્મ તણું જસ, કંચન કાંતિ ભણી
જે રે ॥ ભાગ ॥ વરસ છેંતાલીશ ધરમાં વસીયા, રસીયા
વ્રતે વરસ બારરે; ચઉદ વરસ કેવલ પચાથિ, તીન
સયા પરિવારે ॥ ભાગ ॥ ૨ ॥ બહોંતેર વરસ આઉ
પરિમાણે, લખિંધ સિદ્ધિ સુવિલાસી રે; સંપૂરણ શ્રુ-
તધર ગુણવંતા, વીરચરણ નિતુ વાસી રે ॥ ભાગ ॥ ૪ ॥
વીર છતે રાજગૃહી નગરે, માસ ભક્તે શિવ પામ્યારે;
જ્ઞાનવિમલ થુણી સવિ સુરવર, આવી ચરણે નામ્યા
રે ॥ ભાગ ॥ ૫ ॥

॥ દશમા ગણધર શ્રી મેતાર્યજી દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

પરભવનો સંદેહ છે, મેતાર્ય ચિત્તે; ભાંખે પ્રભુ
તવ તેહને, દાખી બહુ ભુગતે ॥ ૧ ॥ વિજ્ઞાન ધન પદ
તણો, એ અર્થ વિચારે; પરલોકે ગમનાગમે, મન નિ-
શ્ચય ધારે ॥૨॥ પૂર્વાર્થ બહુપરે કહીએ, છેવો સંશય
તાસ, જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ વીરને, ચરણે થયો તે દાસ ॥૩॥

થોય (માલિની વૃત્ત)

દશમ ગણધર વખાણો, આર્ય મેતાર્ય જાણો;
લહ્યો શુભ ગુણઠાણો, વીર સેવા મંડાણો; અછે એ-
હિજ ટાણો, કર્મને વાળ આણો; એ પરમદુર્જાણો,
જ્ઞાન ગુણ ચિત્ત આણો ॥ ૧ ॥

તથા 'સવિ જિનવર કેરા' ઇત્યાદિ ત્રણ થોય કહેવી.

॥ દશમા ગણધર શ્રી મેતાર્યજીનું સ્તવન ॥

(આદર જીવ ક્ષમાગુણ આદર-એ દેશી)

મેતારજ આરજ ગણી દશમે, સુપ્રભાતે નિત્ય
નમીયે રે; વત્સભૂમિ તુંગિય સન્નિવેશે, તેહને ધ્યાને
રમીએ રે ॥૧॥ ગણધર ગુણવંતાને વંદો ॥ એ આંક-
ણી ॥ વરૂણદેવા જોહને છે માતા, દત્ત જનક જસ
કહીયે રે; કોડિનગોત્ર નક્ષત્ર જન્મનું, આશ્વિની નામે
લહીયે રે ॥ગ૦૧॥ વરસ છત્રીશરદ્યા ધરવાસે, છન્નસ્થ

દસ વરિસાજી; સોલ વરસ કેવલી પયયિ, ત્રણશે
મુનિવર શિષ્યા જી ॥ ૩૦ ॥ ૩ ॥ બાસઠ વરસ સવિ
આઉખું પાલિ, ત્રિપદીના વિસ્તારી જી; કનક કાંતિ
સવિ લખિધસિદ્ધિના, જ્ઞાનાદિક ગુણધારી જી ॥ ૩૦ ॥
૪ ॥ માસ સંલેષણ રાજગૃહીમાં, વીર થકે શિવ
લહિયાજી; જ્ઞાનવિમલ ચરણાદિકના ગુણ, કિણુહી ન
જાય કહિયાજી ॥ ૩૦ ॥ ૫ ॥

॥ એકાદશ ગણધર શ્રી પ્રભાસજીનું દેવવંદન ॥

॥ ચૈત્યવંદન ॥

એકાદશમ પ્રભાસ નામ, સંશય મન ધારે; ભવ
નિર્વાણ લહે નહિ, જીવધણે સંસારે ॥ ૧ ॥ અગ્નિહોત્ર
નિત્યે કરે; અજરામર પામે; વેદારથ ઈમ દાખવે,
તસ સંશય વામે ॥ ૨ ॥ વીર ચરણનો રાગિયો એ,
તેહ થયો તત્કાલ; જ્ઞાનવિમલ જિન ચરણતણી,
આણ વહે નિજ ભાલ ॥ ૩ ॥

થાય (માલિનીવૃત્ત)

એકાદશ પ્રભાસ, પૂરતો વિશ્વ આશ, મુરનર
જસ દાસ, વીર ચરણે નિવાસ; જગ મુજસ સુવાસ,
વિસ્તર્યો જ્યું બરાસ; જ્ઞાનવિમલ નિવાસ, હું જપું
નામ તાસ ॥ ૧ ॥

તથા સવિ જિનવર કેરાં ઇત્યાદિ ત્રણ થાય કહેવી.

દે. ૧૭

॥ એકાદશ ગણધર શ્રી પ્રભાસજીનું સ્તવન ॥

(કનક કમલ પગલાં ઠવે-એ દેશી)

ગણધર જે અગ્યારમો એ, આશ પૂરણ પ્રભાસ;
 નમો ભવિ ભાવશું એ, કોદિન ગોત્ર છે જેહનું એ,
 રાજગૃહે જસ વાસ ॥ નં ॥ ૧ ॥ અતિભદ્રા જસ
 માવડી એ, બલભદ્ર નામે તાય ॥ નં ॥ ૨ ॥ પુષ્ય નક્ષત્રે
 જન્મીયા એ, ઘર ઘર ઉત્સવ થાય ॥ નં ॥ ૩ ॥ સોલ
 વરસ ઘરમાં વસ્યા એ, આઠ વરસ મુનિરાય, ॥ નં ॥ ૪ ॥
 સોલ વરસ રહ્યા કેવલી એ, ચાલીસ વરસ સવિ આય
 ॥ નં ॥ ૫ ॥ ત્રણ સય મુનિ પરિકર ભલો એ, સંપૂ-
 રણ શ્રુતધાર ॥ નં ॥ ૬ ॥ લખિંધ નિધાન કંચન વને
 એ, કરતા ભવિ ઉપગાર ॥ નં ॥ ૭ ॥ વીર છતે શિવ
 પામીયા એ, માસ સંલેખણ જસ ॥ નં ॥ ૮ ॥ જ્ઞાનવિમલ
 કીરતિ ઘણી એ, સુંદર જિમ કૈલાસ ॥ નં ॥ ૯ ॥

॥ ઇતિશ્રી એકાદશ ગણધર દેવવંદન સંપૂર્ણ ॥

અહીં પ્રથમ ગણધરના દેવવંદનમાં ચાર ગાથાની ચાર
 શ્રોત્ર અને પછીના દશ ગણધરના દેવવંદનમાં એકેક ગાથાની
 શ્રોત્ર મળીને ચૌદ ગાથાનું (માલિની છંદે કમલબંધ)
 સ્તવન પણ થાય છે તેમજ અગિયાર ચૈત્યવંદનનું પણ
 સ્તવન થાય છે.

વળી ઉપર એક અધિક ચૈત્યવંદન કહી સર્વ ગણધરનું
એક દેવવંદન પણ થાય છે એ રીતે પણ વિધિ કહ્યો છે.
તે આ પ્રમાણે—

॥ અગિયાર ગણધરોનું સાધારણ ચૈત્યવંદન ॥

એહ ગણધર એહ ગણધર, થયા અગ્યાર; વીર
જિનેસર પયકમલે, રહી ભૂંગ પરે જેહ લીણા; સંશય
ટાલી આપણા, થયા તેહ જિનમત પ્રવીણા; ઈંદ્ર મહો-
ત્સવ તિહાં કરે એ, વાસક્ષેપ કરે વીર; લખિંધ સિદ્ધિ
દાયક હોજે, જ્ઞાનવિમલ ગુણે ધીર ॥ ૧ ॥

॥ સર્વ ગણધરોનું સાધારણ ચૈત્યવંદન ॥

સયલ ગણધર સયલ ગણધર, જેહ જગ સાર;
સયલ જિનેસર પયકમલે, રહી ભૂંગ પરે જેહ લીણા;
જિનમતની ત્રિપદી લહી, થયા જેહ સ્યાદ્વાદ પ્રવીણા;
વાસક્ષેપ જિનવર કરે એ, ઈંદ્ર મહોત્સવ સાર; ઉદય
અધિક દિન દિન હુવે, જ્ઞાનવિમલ ગુણધાર ॥ ૧ ॥

॥ સર્વ ગણધરોની સાધારણ થોય ॥

ચૌદસયાં બાવન ગણધર, સવિ જિનવરનો એ
પરિવાર; ત્રિપદીના કીધા વિસ્તાર, શાસન સુર સવિ
સાન્નિધ્યકાર ॥ ૧ ॥

॥ સર્વ ગણધરોનું સાધારણ સ્તવન ॥

(સકલ સદા ફલ પાસ-એ દેશી)

વાંદું સવિ ગણધાર, સવિ જિનવરના એ સારઃ
સમચરિત્રસંકાણ, સવિને પ્રથમ સંધયાણ ॥ ૧ ॥
ત્રિપદીને અનુસારે, વિરચે વિવિધ પ્રકારે; સંપૂર્ણ
શ્રુતના ભરિયા, સવિ ભવજલનિધિ તરિયા ॥ ૨ ॥
કનક વર્ણુ જસ દેહ, લખિય સકલ ગુણગેહ, ગણધર
નામકર્મ ફરસી, અજર અમર થયાં હરસી ॥ ૩ ॥
જનમ જરા ભય વામ્યા, શિવમુંદરી સવિ પામ્યા;
અખય અનંત સુખ વિલસે, તસ ધ્યાને સવિ મલશે
॥ ૪ ॥ પ્રહ સમે લીજે એ નામ, મનવાંછિત લહી
કામ; જ્ઞાનવિમલ ધણુ નૂર, પ્રગટે અધિક સનુર ॥ ૫ ॥
સંકલ સુરાસુર કોડી, પાચ નમે કર જોડી, ગુણવંતના
ગુણ કહીયે, 'તો શુદ્ધ સમકિત લહીયે ॥ ૬ ॥

ધતિશ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિવર્ય વિરચિત

શ્રી એકાદશ ગણધર દેવવંદન સમાપ્ત

દેવવંદન માલા સમાપ્ત

શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિકૃત ચોવીશ જિનેશ્વરના છંદ

ચોપાઈ—

આર્યા બ્રહ્મસુતા ગીર્વાણી, સુમતિ વિમલ આપો બ્રહ્માણી;
કમળ કમંડળ પુસ્તક પાણિ, હું શ્રણમું બેડી બુગ પાણિ. ૧

હુહો—

ચોવીશે જિનવરતણા, છંદ રચું ચોસાલ;
ભણતાં શિવસુખ સંપજે, સુણતાં મંગળમાળ.

છંદ—ભતિ સવૈયા.

આદિજિણુંદ નમે નરઈંદ, સપૂનમયંદ સમાન મુખં,
સમામૃતકંદ ટાળે ભવકંદ, મરુદેવી નંદ કરત સુખં;
લગે જસ પાય સુરિંદનિકાય, ભલા ગુણ ગાય ભવિકજનં,
કંચનકાર્ય નહિ જસ માય, નય કહે નમે શ્રી આદિજિનં. ૧

અજિતજિણુંદ દયાલ મયાલ, વિશાલ કૃપાલ નયનયુગં,
અનુપમ ગાલ મહામૃગ ચાલ, સુભાલ સુમાનગ બાહુબુગં;
મનુષ્યમેં લીહ, મુનીસરસિંહ, અખીહ નિરીહ ગયે મુગતિ,
કહે નય ચિત્ત ધરી બહુ ભત્તિ, નમે જિનનાથ ભલી બુગતિ. ૨

એહ સંભવનાથ અનાથકો નાથ, મુગતિકો સાથ મિલ્યો પ્રભુ મેરો,
ભવોદંધિપાજ, ગરીબનિવાજ, ભવિ શિરતાજ નિવારત ફેરો;
જિતારિકો ભત સુસેનામાત, નમે નરભત મીલી બહુ ઘેરો,
કહે નય શુદ્ધ ધંરી બહુ બુદ્ધ, જિનાવનિનાથ હું સેવક તેરો. ૩

અભિનંદન સ્વામ લીએ જસ નામ, સરે સવિ કામ લવિકતણે,
 વિનીતા જસ ગામ નવલકો ઠામ, કરે ગુણગ્રામ નરિંદ ઘણે,
 મુનીસરભૂપ, અનુપમરૂપ, અકલ સ્વરૂપ, જિણુંદતણે,
 કહે નય ખેમ ધરી બહુ પ્રેમ, નમે નર પાવન મુખ ઘણે. ૪
 મેઘ નરિંદ મહાર વિરાજિત, સોવન વાન સમાન તનુ,
 ચંદ સુચંદ વદન સુહાવત, રૂપ વિનિર્જિત કામતનુ;
 કર્મકી કોડ સવિ દુઃખ છોડ, નમે કર જોડ કરી ભગતિ,
 વંશ ઇક્ષ્વાકુ વિભૂષણ સાહેબ, સુમતિ જિનંદ ગયે મુગતિ. ૫
 હંસપાદ તુલ્ય રંગ રતિ અર્ધ રાગ,

રંગ અઢીસેં ધનુષ ગંગ દેહ કો પ્રમાણ હે;
 ઉગતો દિણુંદ રંગ લાલ કેસુ ફૂલ રંગ,
 રૂપ હે અનંગ ભંગ અંગ કેરો વાન હે;
 ગંગકો તરંગ રંગ દેવનાથહિ અભંગ,

જ્ઞાન કો વિશાલ રંગ શુદ્ધ જોકો ધ્યાન હે;
 નિવારીએ કલેશ સંગ પદ્મપ્રભ સ્વામી ધીંગ,
 રીઝીએ સુમતિસંગ પદ્મકેરો લાણ હે. ૬
 જિણુંદ સુપાસતણા ગુણ રાસ ગાવે, ભવિ ભાસ આણુંદ ઘણે,
 ગમે ભવિ પાસ મહિમા નિવાસ, પૂરો સવિ આસ કુમતિપણે;
 ચિહું દિસે વાસ મુગંધ સુખાસ, ઉસાસ નિસાસ જિણુંદતણે,
 કહે નય ખાસ મુનીંદ સુપાસ તણે જસ વાદ સદૈવ લણો. ૭
 ચંદ્ર ચંદ્રિકા સમાન રૂપ શલસેં સમાન,
 દોઢસો ધનુષ માન દેહકો પ્રમાણ હે;
 ચંદ્રપ્રભસ્વામી નામ લીજીએ પ્રભાત જામ,
 પામીએ સુઠામ ઠામ નામજ સમાન હે;

મહાસેન અંગજાત લક્ષ્મણાભિધાન માત,
 જગમાં સુવાસ વાત ચિહ્ન દિશે વાત હે,
 કહે નય છોડી તાંત ધ્યાઈએ જો દિનરાત,
 પામીએ તો સુખ સાત દુઃખકો મીટાત હે. ૮
 દૂધ સિંધુ ફેન પિંડ ઉજલો કપૂર ખંડ,
 ઘેનુ ખીરકો સુમંડ ચેત પદ્મખંડ હે;
 ગંગકો પ્રવાહ પિંડ શુભ શૈલ શુદ્ધ દંડ,
 અમૃત સરસ કુંડ શુદ્ધ જાકો તુંડ હે,
 સુવિધિ જિણુંદ સંત કીજીએ કુકર્મ અંત,
 શુભ ભક્તિ જાસ દંત રવેત જાકો વાન હે,
 કહે નય સુણો સંત પૂજીએ જો પુષ્પદંત,
 પામીએ તો સુખસંત શુદ્ધ જાકો ધ્યાન હે. ૯
 શીતલ શીતલ વાણી ધનાઘન ચાહતા હે ભવિ કોક કિશોરા;
 ચક્ર દિણુંદ પ્રજા સુનરિંદ વળી જિમ ચાહતા ચંદ્ર ચકોરા,
 વિધ્ય ગઈંદ શરી સુરઈંદ વળી સતી નિજકંત સુમેઘ મયૂરા,
 કહે નય નેહ ધરી ગુણ ગેહ તથા લહુ ધાવત સાહેબ મેરા. ૧૦
 વિષ્ણુ ભૂપકો મદહાર જગ જંતુ સુખાકાર,
 વંશ કો શૃંગાર હાર રૂપકો. અગાર હે;
 છોડી સવિ ચિત્તકાર માન મોહકા વિકાર,
 કામ ક્રોધકો સંચાર સર્વ વેરી વાર હે;
 આદ્યે સંયમભાર પંચ મહાવ્રત સાર,
 ઉતારે સંસાર પાર જ્ઞાનકો ભંડાર હે;
 અગ્યારમે જિણુંદ સાર ખડ્ગી જીવા ચિન્હધાર,
 કહે નય વારોવાર મોક્ષકો દાતાર હે. ૧૧

ખાલકેશુ ફૂલ લાલ રતિ અર્ધ રંગ લાલ,
 ઉગતો દિણ્દ લાલ લાલચોળ રંગ હે;
 કેસરીકી જીલ લાલ કેસરકો ઘોલ લાલ,
 ચુંદરી કો રંગ લાલ લાલ પાન રંગ હે;
 લાલ હીરચંચુ લાલ હીંગળો પ્રવાલ લાલ,
 કોકીલા કી દષ્ટિ લાલ લાલ ધર્મ રંગ હે;
 કહે નય તેમ લાલ ખારમો જિણ્દ લાલ,
 જ્યાદેવી માત લાલ લાલ બકે અંગ હે. ૧૨

કૃતવર્મ નરિંદતણો એહ, નંદ નમંત સુરેન્દ્ર પ્રમોદ ધરી;
 ગમે દુઃખદંદ દીયે સુખવૃંદ બકો પદ સોહત ચિત્ત ધરી,
 વિમલજિણ્દ પ્રસન્ન વદને બકે, શુભ અંગ સુગંગ ધરી;
 નમે એક મન્ન કહે નય ધન્ન નમો જિનરાજ સુપ્રીત ધરી. ૧૩
 અનંતજિણ્દ દેવ દેવમાં દેવાધિદેવ,

પૂજે ભવિ નિત્યમેવ ધરી બહુ ભાવના;
 સુરનર સારે સેવ સુખ કીયો સ્વામી હેવ.

તુજ પાખે ચોર દેવ ન કરું હું સેવના,
 સિંહસેન અંગજાત, સુજસાલિધાન માત,

જગમાં સુજસ જ્યાત ચિહું દિશે આપતો,
 કહે નય તસ વાત કીજીએ બે સુપ્રભાત,

નિત હોય સુખસાત કીર્તિકોડ આપતો. ૧૪

બકે પ્રતાપ પરાજિત નિર્બલ ભૂતલ થઈ ભમે ભાનુ આકાશે;
 સૌમ્યવદન વિનિર્જિત અંતર શ્યામ વાસી વન હોત પ્રકાશે,
 ભાનુ મહીપતિ વંશ કુશેશય બોધક દીપત ભાનુ પ્રકાશે;
 નમે નય નેહ નિતુ સાહિબ એહ, ધર્મજિણ્દગયે ત્રિજગપ્રકાશે. ૧૫

સોળમા જિજ્ઞુંસ નામે શાંતિ હોય,

ઠામોઠામે સિદ્ધિ હોય સર્વ કામે નામકે પ્રભાવયે;
કંચન સમાન વાન ચાલીશ ધનુષમાન,

ચક્રવર્તિકોભિધાન દીપતો તે સૂર્ય,
ચૌદ રચણ સમાન દીપતા નવનિધાન,

કરત સુરેન્દ્ર ગાન પુણ્યકે પ્રભાવયે;
કહે નય જોડી હાથ, અળ હું થયો સનાથ,
પાછા સુમતિ સાથ શાંતિકે દિદારયે. ૧૬

કહે કુંથુજિજ્ઞુંસ મયાલ દયાનિધિ, સેવકની અરદાસ સુણો,
ભવભીમ મહાભૂવ પૂર અગાહ અથાહ, ઉપાધિ સુનીર ઘણો;
અહુ જન્મજરા મરણાદિ વિલાવ-નિમિત્ત ઘણાદિ કલેશ ઘણો;
અળ તારક તાર કૃપાપર સાહિળ, સેવક જાણીને છે આપણો. ૧૭
અરદેવ સુદેવ કરે નર સેવ, સવે હુઃખ દોહગ દૂર કરે,
ઉપદેશ ધનાધન નીર ભરે, ભવિ માનસ માનસ ભૂરિ તરે,
સુદર્શન નામે નરેશ્વર અંગજ, ભવ્ય મને પ્રભુ ભસ નિવાસે;
તસ સંકટ સોગ વિયોગ કુયોગ, દરિદ્ર કુસંગ નાવત પાસે. ૧૮
નીલ કીર પંખી નીલ નાગવદ્ધી પત્ર નીલ,

તરુવર રાજિ નીલ, નીલ નીલ દ્રાક્ષ હે,
કાચકો સુરંગ નીલ પાચકો સુગોલ નીલ,

ઈન્દ્રનીલ રત્ન નીલ પત્ર નીલ આસ હે,
જમુના પ્રવાહ નીલ ભૃંગરાજ પંખી નીલ,

જેહવો અશોકવૃક્ષ નીલ નીલ રંગ હે,
કહે નય તેમ નીલ રાગયે અતીવ નીલ,

મલ્લિનાથ દેવ નીલ બકો અંગ નીલ હે. ૧૯

સુમિત્ત નરિંદતણો, વરનંદ સુચંદ વદન સોહાવત છે,
 મંદર ધીર સવે નર હીર સુશ્યામ શરીર વિરાજત છે;
 કબજલ વાન સુકચ્છપ યાન, કરે ગુનગાન નરિંદ ઘણો,
 મુનિસુવ્રત સ્વામિતણો, અભિધાન લહે નય માન આનંદ ઘણો. ૨૦
 અરિહંત સરૂપ અનોપમ રૂપ કે સેવક દુઃખને દૂર કરે,
 નિજ વાણીસુધારસ મેઘ બળે બવિ માનસ માનસ ભૂરિ ભરે;
 નમિનાથ કે દર્શન સાર લહી કુણ વિષ્ણુ મહેશ ઘરેજ કરે,
 અબ માનવ મૂઠ લહી કુણ સક્કર છોડકે કંકર હાથ ધરે. ૨૧
 બદવ વંશ વિભૂષણ સાહિબ નેમિજિણુંદ મહાનંદકારી,
 સમુદ્રવિજય નરિંદતણો સુત ઉજ્જળ શંખ સુલક્ષણ ધારી;
 રાગુલ નાર મૂકી નિરધાર ગયે ગિરનાર કલેશ નિવારી,
 કબજલકાય શિવાદેવી માય નમે નય પાય મહાવ્રતધારી. ૨૨
 પારસનાથ અનાથકે નાથ સનાથ ભયો પ્રભુ દેખત થે,
 સવિ રોગ વિભેગ કુભેગ મહાદુઃખ દૂર ગયે પ્રભુ ધાવત થે;
 અશ્વસેન નરેશ સુપુત્ર વિરાજિત ઘનાઘન વાન સમાન તનુ,
 નય સેવક વંછિત પૂરણ સાહિબ અભિનવ કામ કરીર મનુ. ૨૩
 કમઠ કુલંઠ ઉલંઠ હઠી હઠ ભંજન બસ પ્રતાપ વિરાજે,
 ચંદન વાણી સુવામા નંદન પુરિસાદાણી બિરુદ જસ છાજે;
 જસનામકે ધ્યાન થકી સવિ દોહડગ દારિદ્રદુઃખ મહા સવિ ભાંજે,
 નય સેવક વંછિત પૂરણ સાહિબ અષ્ટ મહાસિદ્ધિ નિત્ય નિવાજે. ૨૪
 સિદ્ધારથ ભૂપ તણા પ્રતિરૂપ નમે નર ભૂપ આનંદ ધરી,
 અચિત્ય સ્વરૂપ અનુપમ રૂપક લાંછન સોહત બસ હરિ;
 ત્રિશલાનંદ સમુદ્ર મુકુંદ લઘુપણે કંપિત મેરુગિરિ,
 નમે નય ચંદ્રવદન વિરાજિત વીર જિણુંદ સુપ્રીત ઝરી. ૨૫

ચોવીશ જિણુંદ તણા ઇહ છંદ ભણે ભવિવુંદ જે ભાવ ભરે,
તસ રોગ વિયોગ કુલોગ કુલોગ સવિ દુઃખ દોહગ દૂર કરે;
તસ અંગણુ આર ન લાલે પાર સુમતિ તોઆર હેઆર કરે,
કહે નય સાર સુમંગલ ચાર ઘરે તસ સંપદ ભૂરિ ભરે. ૨૬
સંવિજળ સાધુ વસંત વિરાજિત શ્રી નયવિમલ જનનાંદકારી,
તસ સેવક સંજમ ધીર સુધીર કે ધીરવિમલ ગણિ જયકારી;
તાસ પદામ્બુજ ભૂંગ સમાન શ્રી જ્ઞાનવિમલ મહાવ્રતધારી,
કહે એહ છંદ સુણો ભવિ વુંદ કે ભાવ ધરી ભણો નરનારી. ૨૭

ઇતિ ચતુર્વિંશતિ જિન છંદ સંપૂર્ણ.

પાંચકલ્યાણક, ચ્યવન, જન્મ, દીક્ષા, કેવલ,
મોક્ષ, વર્તમાન ૨૪ ભગવાનના ૧૨૦
કલ્યાણકની ભૂમિ.

૨૦ સમેતશિખરજી ૫ ચંપાપુરી ૪ રત્નપુરી ૨ શૌરીપુર
૧૯ અયોધ્યા ૪ કૌશામ્બી ૪ રાજગૃહી ૧ ઋણુવાલિકા
૧૬ બનારસ ૪ સાવત્થી ૪ કંપિલપુર ૧ પુરિમતાલ
૧૨ હસ્તિનાપુર ૪ ભદિલપુર ૩ ગિરનાર ૧ પાવાપુરી
૮ ત્રિથિલા ૪ કાકંદી ૩ ક્ષત્રિયકુંડ ૧ અષ્ટાપદ

શ્રી નેમનાથનો સલોકો

સરસ્વતી માતા તુમ પાયે લાગું, દેવ ગુરૂ તણી
આજ્ઞા માગું, જિહ્વા અગ્રે તું બેસજે આઈ, વાણી તણી તું
કરજે સવાઈ. ૧ આઘો પાછો કોઈ અક્ષર થાવે, માફ કરજો
જે દોષ કાંઈ નાવે, તગણુ સગણુ ને જગણુના કાઠ, તે આઢે
દઈ ગણુ છે આઠ. ૨. કીયા સારા ને કીયા નિષેધ, તેનો ન
બાણું ઉંડારથ લેદ; કવિજન આગળ મારી શી મતિ, દોષ
ટાળજો માતા સરસ્વતી. ૩ નેમજી કેરો કહીશું સલોકો, એક
ચિત્તેથી સાંભળજો લોકો; રાણી શિવાદેવી સમુદર રાજા, તસ
કુળ આવ્યા કરવા દિવાળ. ૪ ગર્ભે કારતક વદ બારશે રહ્યા,
નવ માસ ને આઠ દીન થયા; પ્રભુજી જનમ્યાની તારીખ
બાણું, શ્રાવણ સુદી પાંચમ ચિત્રા વખાણું. ૫. જનમ્યા તણી
તો નોખત વાગી, માતપિતાને કીધાં વડલાગી; તરિયાં
તોરણ બાંધ્યાં છે બાર, ભરી મુકતાક્ષણ વધારે નાર. ૬
અનુક્રમે પ્રભુજી મોટેરા થાય, કીડા કરવાને નેમજી બાય;
સરખે સરખા છે સંગાતે છોરા, લટકે બહુ મુલા કલગી
તોરા. ૭ રમત કરતા બાય છે તિહાં, દીઠી આયુધશાળા
છે જિહાં, નેમ પૂછે છે સાંભળો બ્રાત, આ તે શું છે? કહો
તમે વાત. ૮ ત્યારે સરખા સહુ ત્યાં વાણુ, સાંભળો
નેમજી ચતુર સુબાણુ, તમારો ભાઈ કુબુજી કહીએ, તેને

ખાંધવા આયુધ જોઈએ. ૯ શંખ ચક્ર ને ગદા એ નામ,
 બીજો ખાંધવ ઘાલે નહીં હામ, એહવે બીજો કોઈ બળીયો
 નો થાય, આવા આયુધ તેને બંધાય. ૧૦ નેમ કહે છે ઘાલું
 હું હામ, એમાં ભારે શું મ્હોટું કામ; એવું કહીને શંખ
 જ લીધો, પોતે વગાડી નાદજ કીધો. ૧૧ તે ટાણે થયો
 મ્હોટો ડમડોલ, સાયરના નીર ચઢ્યા કલ્લોલ; પરવતની
 ટુકે પડવાને લાગી, હાથી ઘોડા તો જાય છે ભાગી. ૧૨
 ઝબકી નારીઓ નવ લાગી વાર, તુટ્યા નવસર મોતીના
 હાર; ધરા ધ્રુજ ને મેઘ ગડગડીઓ, મ્હોટી ધંમારતો તૂટીને
 પડીયો. ૧૩ સહુનાં કાળજાં ફરવાને લાગ્યાં, સ્ત્રી પુરુષ જાય
 છે ભાગ્યાં; કૃષ્ણ બલભદ્ર કરે છે વાત, ભાઈ શો થયો આ
 તે ઉત્પાત. ૧૪ શંખ નાદ તો બીજો નવ થાય, એહવે
 બળીયો તે કોણ કહેવાય; કાઢો ખખર આ તે શું થયું,
 ભાંગ્યું નગર કે કોઈ ઉગરીયું. ૧૫ તે ટાણે કૃષ્ણ પામ્યા
 વધાઈ, એ તો તમારો નેમજી ભાઈ; કૃષ્ણ પુછે છે નેમજી
 વાત, ભાઈ શો કીધો આ તે ઉત્પાત. ૧૬ નેમજી કહે
 સાંભળો હરી, મેં તો અમસ્તી રમત કરી; અતુલી બળ
 દીકું નાનુડે વેધે, કૃષ્ણજી જાણે એ રાજને લેશે. ૧૭ ત્યારે
 વિચાર્યું દેવ મોરારિ, એને પરણાવું સુંદર નારી; ત્યારે
 બળ એનું ઓછું નો થાય, તો તો આપણે અહીં રહેવાય.
 ૧૮ એવો વિચાર મનમાં આણી, તેડયા લક્ષ્મીજી આદે
 પટરાણી; જળકીડા કરવા તમે સહુ જાઓ, નેમને તમે
 વિવાહ મનાવો. ૧૯ ચાલી પટરાણી સરવે સાજે, ચાલે

દેવરીયા નાવાને કાળે; જળકીડા કરતાં યોદ્યાં રૂક્ષભણી,
 દેવરીયા પરણો છબીલી રાણી. ૨૦ વાંઠા નવિ રહીયે દેવર
 નગીના, લાવો દેરાણી રંગના ભીના; નારી વિના તો હુઃખ
 છે ઘાટું, કોણ રાખશે ખાર ઉઘાટું. ૨૧ પરણ્યા વિના તો
 કેમ જ ચાલે, કરી લટકે ઘરમાં કોણ માલે; ચૂલો કુંકશે
 પાણીને ગળશે, વેલાં મોડાં તો ભોજન કરશે. ૨૨ ખારણે
 બશે અટકાવી તાળુ, આવી અસુરા કરશે વાળુ; દીવાળ-
 તીને કોણ જ કરશે, લીખ્યા વિના તો ઉચેરા વળશે. ૨૩
 વાસણ ઉપર તો નહીં આવે તેજ, કોણ પાથરશે તમારી
 સેજ; પ્રભાતે લુખો ખાખરો ખાશે, દેવતા લેવા સાંજરે
 બશે. ૨૪ મનની વાતો કોણને કેહેવાશે, તે દિન નારીનો
 ચારતો થાશે; પરાણા આવીને પાછા બશે, દેશ વિદેશે
 વાતો બહુ થાશે. ૨૫ મહોટાના છોડ નાનેથી વરીયા, માંડે
 કહ્યું તો માને દેવરિયા; ત્યારે સત્યભામા યોદ્યાં ત્યાં વાણુ,
 સાંભળો દેવરીયા ચતુર સુજાણુ. ૨૬ ભાભીને ભરોંસો
 નાશીને બશે, પરણ્યા વિના કોણ પોતાની થાશે; પહેરી
 ચોઢીને આંગણે ફરશે, ઝાઝાં વાનાં તો તમને કરશે. ૨૭
 ઉંચાં મન ભાભી કેરાં કેમ સહેશે, સુખ હુઃખની વાત કોણ
 આગળ કહેશે; માટે પરણીને પાતળીયા રાણી, હું તો
 નહિ આપું નડાવાને પાણી. ૨૮ વાંઠા દેવરને વિશ્વાસે રહીએ,
 સગાં વહાલામાં હલકાં જ થઈએ; પરણ્યા વિના તો સુખ
 કેમ થાશે, સગાને ઘેર ગાવા કોણ બશે. ૨૯ ગણેશ વધાવા
 કેને મોકલશો, તમે બશે તો શી રીતે બલશો; દેરાણી

કેરો પાડ જાણીશું ! છોડ થાશે તો વિવા માણીશું. ૩૦ માટે
 દેવરીયા દેરાણી લાવો, અમ ઉપર નથી તમારો દાવો;
 ત્યારે રાધિકા આઘેરાં આવી, ખોલ્યાં વચન મોઢું મલકાવી.
 ૩૧ શી શી વાતો રે કરો છો સખી, નારી પરણવી રમત
 નથી; કાયર પુરૂષનું નથી એ કામ, વાપરવા જોઈએ ઝાઝેરા
 દામ ૩૨ ઝાઝર નૂપુર ને ઝીણિ જવમાલા ! એણુઘટ
 વીંછીઆ ઘાટે રૂપાળા; પગપાને ઝાઝી ધુધરીઓ જોઈએ,
 મહોટે સાંકળે ધુધરા જોઈએ. ૩૩ સોના ચુડલો ગુજરીના
 ઘાટ, છલ્લા અંગુઠી અરિસા ઠાઠ; ધુધરી પોંચી ને વાંક
 સોનેરી, અંદન ચુડીની શોભા ભલેરી. ૩૪ કલ્લાં સાંકળાં
 ઉપર સિંહમોરા, મરકત બહુ મુલા નંગ ભલેરા; તુળશી
 પાટીયાં જડાવ જોઈએ, કાલીકંઠીથી મનડું મોહિએ. ૩૫
 કાંઠલી સોહીએ ધુધરીયાળી, મનડું લોભાયે ઝુમણું ભાળી;
 નવસેરો હાર મોતીની માળા, કાને ટીંટોડા સોનેરી ગાળા.
 ૩૬ મચકણિયાં જોઈએ મુલ્ય ઝાઝાંનાં, ઝીણું મોતી પણ
 પાણી તાબાંનાં, નીલવટ ટીલડી શોભે બહુ સારી, ઉપર
 દામણી મુલની ભારી. ૩૭ ચીર ચુંદડી ઘરચોળાં સાડી, પીલી
 પટોલી માગશે દહાડી; ખાંટ ચુંદડીઓ કસખી સોહીએ,
 દશરા દીવાળી પહેરવા જોઈએ. ૩૮ મોંઘા મુલના કમખા
 કહેવાય, એવડું નેમથી પુરૂં કેમ થાય; માટે પરણ્યાની
 પાડે છે નાય, નારીનું પુરૂં શી રીતે થાય; ત્યારે લક્ષ્મીજી
 ખોલ્યાં પટરાણી, દીયરના મનની વાતો મેં જાણી. ૩૯
 તમારૂં વયણ માથે ધરીશું, બેઉનું પુરૂં અમે કરીશું; માટે

પરણે ને અનોપમ નારી, તમારો ભાઈ દેવ મોરારી. ૪૦
 અત્રીશ હજાર નારી છે જેહને, એકનો પાડ ચડશે તેહને;
 માટે હૃદયથી શ્રીકર ટાળો, કાકાજી કેરું ઘર અજવાળો. ૪૧
 એવું સાંભળી નેમ ત્યાં હસિયા, ભાભીના બોલ હૃદયમાં
 વસિયા; ત્યાં તો કૃષ્ણને દીધી વધાઈ, નિશ્ચે પરણશે તમારો
 ભાઈ. ૪૨ ઉત્રસેન રાજા ઘેર છે બેઠી, નામે રાજુલ ગુણની
 પેટી; નેમજી કેરો વિવાહ ત્યાં કીધો, શુભ લગ્નનો દિવસ
 લીધો. ૪૩ મંડપ મંડાવ્યા કૃષ્ણજીરાય, નેમને નિત્ય કુલેકાં
 થાય; પીઠી ચોળે ને માનની ગાય, ધવળ મંગળ અતિ
 વરતાય. ૪૪ તરીયાં તોરણ બાંધ્યાં છે બહાર, મળી ગાય
 છે સોહાગણુ નાર; જન સભઈ કરે ત્યાં સારી, હલબલ કરે
 ત્યાં દેવ મોરારી. ૪૫ વહુવાડુ વાતો કરે છે છાને, નહી
 રહીયે ઘેર ને બઈશું જાને; છાપન કરોડ જાદવનો સાથ,
 લોળા કૃષ્ણ ને બલભદ્ર બ્રાત. ૪૬ ચડીયા ઘોડલે મ્યાના
 અસવાર, સુખપાલ કેરી લાધે નહિ પાર; ગાડાં વેલો ને
 મગીઓ બહુ જોડી, મ્યાના ગાડીઓ જોતર્યા ધોરી. ૪૭
 બેઠા જાદવ તે વેઠ વાંકડીયા, સોવન મુગટ હિરલે જડીયા;
 કડાં પોંચીયો બાજુ બંધ કશીયા, શાલો દુશાલો ઓઢ છે
 રસીયા. ૪૮ છાપન કોટી તો બરોબરીયા બાજું, બીજા જાનૈયા
 કેટલા વખાણું; જાનડીઓ શોભે બાલુડે વેષે, વિવેક મોતી
 પરોવે કેશે. ૪૯ સોળ શણગાર ધરે છે અંગે, લટકે
 અલખેલી ચાલે ઉમંગે; લીલાવટ ટીલી દામણી ચળકે,
 જેમ વિજળી વાદળે ચમકે. ૫૦ ચંદ્રવદની મૃગા જો

નેણી, સિંહલંકી જેહની નાગસી વેણી; રથમાં બેસી
 આજક ધવરાવે, બીજી પોતાનું ચીર સમરાવે. ૫૧ એમ
 અનુક્રમે નારી છે ઝાઝી, ગાય ગીત ને થાય છે રાજ; કોઈ
 કહે ધન્ય રાજુલ અવતાર, નેમ સરીખો પામી ભરથાર,
 પર કોઈ કહે પુણ્ય નેમનું ભારી, તે થકી મળી છે રાજુલ
 નારી; એમ અન્યોન્ય વાદ વદે છે, મહોડાં મલકાવી
 વાતો કરે છે. ૫૩ કોઈ કહે અમે જઈશું વહેલી, બળદને ઘી
 પાઈશું પહેલી; કોઈ કહે અમારા બળદ છે ભારી, પહોંચી
 ન શકે દેવ મોરારી. ૫૪ એવી વાતોના ગપોટા ચાલે, પોત
 પોતાના મગજમાં મહાલે; બહોંતેર કળા ને બુદ્ધિ વિશાળ,
 નેમજી નાહીને ધરે શણગાર. ૫૫ પહેર્યા પીતામ્બર જરકશી
 જામા, પાસે ઉભા છે નેમના મામા; માથે મુગટ તે હીરલે
 જડિયો, બહુ મુલો છે કસબીનો ઘડિયો. ૫૬ ભારે કુંડલ
 બહુ મુલાં મોતી, શહેરની નારી નેમને જોતી; કંઠે નવસેરો
 મોતીનો હાર, બાંધ્યા બાબુબંધ નવ લાગી વાર. ૫૭ દશે
 આંગળીયે વેઠ ને વીંટી, ઝીણી દિસે છે સોનેરી લીંટી;
 હીરા બહુ જડીયા પાણીના તાજ, કડા સાંકળાં પહેરે વર-
 રાજ. ૫૮ મોતીનો તોરો મુગટમાં ઝળકે, બહુ તેજથી કલગી
 ચળકે; રાધાએ આવીને આંખડી આંજી, બહુ ડાહી છે નવ
 જય ભાંજી. ૫૯ કુમકુમનું ટીલું કીધું છે ભાલે, ટપકું
 કસ્તુરી કેરું છે ગાલે; પાન સોપારી શ્રીફળ જોડે, ભરી પોસ
 ને ચડીઆ વરઘોડે. ૬૦ ચડી વરઘોડો ચઉટામાં આવે,
 નગરની નારી મોતીએ વધાવે; વાળં વાગે ને નાટારંભ

થાય, નેમ વિવેકી તોરણે જાય. ૬૧ ધુંસળ મુસળ ને રવા-
 ધઓ લાવ્યા, પોંખવા કારણ સાસુજી આવ્યા; દેવ વિમાને
 જીએ છે ચડી, નેમ નહિ પરણે જાશે આ ઘડી. ૬૨ એવામાં
 કીધો પશુએ પોકાર, સાંભળો અરજી નેમ દયાળ; તમે
 પરણશો ચતુર સુજાણ, પરભાતે જાશે પશુઓના પ્રાણ. ૬૩
 માટે દયા મનમાં દાખો, આજ અમોને જીવતાં રાખો; એવો
 પશુઓનો સુણી પોકાર, છોડાવ્યાં પશુઓ નેમ દયાળ. ૬૪
 પાછા તો ફરિયા પરણ્યા જ નહીં, કુંવારી કન્યા રાજીલ
 રહી; રાજીલ કહે ન સિદ્ધાં કાજ; દુશ્મન થયાં છે પશુઓ
 આજ. ૬૫ સાંભળો સર્વે રાજીલ કહે છે, હરણીને તિહાં
 ઓલંભો દે છે; ચંદ્રમાને તેં લાંછન લગાડ્યું, સીતાનું તો
 હરણ કરાવ્યું. ૬૬ મહારી વેળા તો કયાંથી જાગી, નજર
 આગળથી જાને તું ભાગી; કરે વિલાપ રાજીલ રાણી;
 કરમની ગતિ મેં તો ન જાણી. ૬૭ આઠ લવની પ્રીતિને
 ઠેલી, નવમે લવ કુંવારી મેલી; એવું નવ કરીએ નેમ નગીના,
 જાણું છું મન રંગના ભીના. ૬૮ તમારા ભાઈએ રણમાં
 રઝળાવી, તે તો નારી ઠેકાણે નાવી; તમે કુલ તણો
 રાખો છો ધારો, આ ફેરે આવ્યો તમારો વારો. ૬૯ વરઘોડે
 ચડી મહોટો જશ લીધો, પાછા વળીને ફેરેતો કીધો;
 આંખો અંજલી પીઠી ચોળાવી, વરઘોડે ચઢતાં શરમ ન
 આવી. ૭૦ મહોટે ઉપાડે જાન બનાવી, ભાભીઓ પાસે
 ગાણું ગવરાવી; એવા ઠાઠથી સર્વેને લાવ્યા, સ્ત્રી પુરૂષને
 ભલા ભમાવ્યા. ૭૧ ચાનક લાગે તો પાછા જ ફરજો,
 શુભ કારજ અમારું રે કરજો; પાછા ન વળિઅ

એક જ ધ્યાન, દેવા માંડ્યું તિહાં વરસી જ દાન. ૭૧ દાન
 દધને વિચાર જ કીધો, શ્રાવણ સુદિ છઠનું સુદૂરત લીધો;
 દીક્ષા લીધી ત્યાં ન લાગી વાર, સાથે મુનિવર એક હજાર.
 ૭૨ ગિરનારે જધને કારજ કીધું, પંચાવનમે દિન કેવલ
 લીધું; પામ્યા વધાઈ રાબુલ રાણી, પીવા ન રહ્યા ચાંગળું
 પાણી. ૭૩ નેમને જઈ ચરણે લાગી; પીયુજ પાસે મોજ
 ત્યાં માગી; આપો કેવલ તમારી કહાવું, શુકન જોવાને
 નહીં જાવું. ૭૪ દીક્ષા લધને કારજ કીધું, ઝટપટ પોતે કેવલ
 લીધું; મળ્યું અખંડ એ આતમરાજ, ગયા શિવસુંદરી
 જોવાને કાજ. ૭૫ સુદિની આઠમ અષાઠ ધારી, નેમ વરીયા
 શિવ વધુ નારી; નેમ રાબુલની અખંડ ગતિ, વર્ણન કેમ
 થાયે મારી જ મતિ. ૭૬ યથાર્થ કહું બુદ્ધિ પ્રમાણે,
 ખેડના સુખ તે કેવલી જાણે; ગાશે લણુશે ને જે કોઈ
 સાંભળશે, તેના મનોરથ પુરા એ કરશે. ૭૭ સિદ્ધનું ધ્યાન
 હૃદયે જે ધરશે, તે તો શિવવધુ નિશ્ચય વરશે; સંવત ઓગાણીસ
 શ્રાવણ માસ, વદની પાંચમનો દિવસ ખાસ. ૭૮ વાર શુક ને
 ચોઘડીયું સાંઝે, પ્રસન્ન થયું મનડું માંઝે; ગામ ગાંગડના
 રાજા રામસિંહ, કીધો શલોકો મનને ઉછરંગ. ૭૯
 મહાજનના ભાવ થકી મેં કીધો, વાંચી શલોકો મોટો
 જશ લીધો; દેશ ગુજરાત રેવાશી જાણો, વિશાશ્રીમાલી
 નાત પ્રમાણો. ૮૦ પ્રભુજીની કૃપાથી નવનિધિ થાય, ખેડ
 કર જોડી સુરશશી ગાય; નામે દેવચંદ પણ સુરશશી કહીયે,
 ખેડનો અર્થ એકજ લઈએ. ૮૧ દેવ સૂરજ ને ચંદ્ર છે
 શશી, વિશેષે વાણી હૃદયમાં વસી; ખ્યાસી કડીથી પુરા મેં
 કીધો, ગાઈ ગવડાવી સુચશ લીધો. ॥૮૨॥

ચાર શરણા

મુજને ચાર શરણા હોજે, અરિહંત સિદ્ધ સુસાધુજ; કેવલી ધર્મ પ્રકાશીયો, રત્નત્રય અમુલ્ય લાધોજ. મુજ ૦ ૧ ચિહ્ન ગતિ તણાં દુઃખ છેદવા, સમરથ શરણાં એ હોજ; પૂર્વે મુનિવર જે હુઆ, તેણે કીધાં શરણાં એહોજ. મુ ૦ ૨. સંસારમાંહિ જીવને, સમરથ શરણા ચારોજ; ગણિ સમયસુંદર એમ કહે, કલ્યાણ મંગળ કારોજ. મુ ૦ ૩.

(૨)

લાખ ચોરાશી જીવ ખમાવીએ. મન ધરી પરમ વિવેકોજ, મિચ્છામિ દુક્કડં દીજએ, જિનવચને લડીએ ટેકોજ. લા ૦ ૧. સાત લાખ ભૂદગ તેહિ વાહિના, દશ ચૌદે વનના ભેદોજ; ૫૮ રિગ્વેદ સુર તિરિ નારકી, ચક્ર ચક્રે ચક્રે નરના ભેદોજ; લા ૦ ૨ મુજ વૈર નહિ છે કેહથું, સદૃથું, મૈત્રી લાવોજ; ગણિ સમયસુંદર એમ કહે, પામીએ પુન્ય પ્રભાવોજ. લા ૦ ૩.

(૩)

પાપ અઢારે જીવ પરિહરો, અરિહંત સિદ્ધની સામેજ; આલોયાં પાપ છૂટીએ, ભગવંત એણી પેરે લામેજ. પા ૦ ૧ આશ્રવ કષાય ક્ષય બંધવા, વળી કલહ અભ્યાખ્યાનોજ; રતિ અરતિ પૈથુન્ય નિંદના, માયા મોહ મિથ્યાત્વજ. પા ૦ ૨ મન વચન કાયાએ જે કર્યો, મિચ્છામિ દુક્કડં તે હોજ; ગણિ સમયસુંદર એમ કહે, જૈન ધર્મનો મર્મ એહોજ. પા ૦ ૩

(૪)

ધન ધન તે દિન મુજ કદિ હોરયે, હું પામીશ સંયમ સુધોજ; પૂર્વે ઋષિ પંથે ચાલથું, ગુરુ વચને પ્રતિબુધોજ. ધન ૦ ૧. અંત પંત લિક્ષા ગોચરી, રણ વને કાઉસગ્ગ લેયુંજ; સમતા શત્રુ મિત્ર લાવથું, સંવેગ સુધો ધરથુંજ. ધન ૦ ૨ સંસારના સંકટ થકી, હું જૂટીશ અવતારોજ, ધન ધન સમયસુંદર તે થડી, તો હું પામીશ ભવનો પારોજ. ધન ૦ ૩.

